

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
İŞLETME ENSTİTÜSÜ**

**UYGULAMALARLA İHRACATTA KDV İADESİNİN
HESAPLANMASI, MUHASEBE KAYITLARINA ALINMASI
VE İADE SÜRECİNİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sevcan Taşkın KESİM

**Enstitü Anabilim Dalı : İşletme
Enstitü Bilim Dalı : Muhasebe ve Finansman**

Tez Danışmanı: Dr.Öğr.Üyesi Gökhan BARAL

TEMMUZ 2019

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
İŞLETME ENSTİTÜSÜ

UYGULAMALARLA İHRACATTA KDV İADESİNİN
HESAPLANMASI, MUHASEBE KAYITLARINA ALINMASI
VE İADE SÜRECİNİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sevcan TAŞKIN

Enstitü Anabilim Dalı : İşletme
Enstitü Bilim Dalı : Muhasebe ve Finansman

“Bu tez 01/07/2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği / Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ	İMZA
Dr.Öğr.Üyesi Zülküf Çevik	BAŞARILI	Zülküf Çevik
Dr.Öğr.Üyesi Sedat Durmuşkaya	Başarılı	Sedat Durmuşkaya
Dr.Öğr.Üyesi Gökhan Baral	Başarılı	Gökhan Baral

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
İŞLETME ENSTİTÜSÜ

TEZ SAVUNULABİLİRLİK VE ORJİNALLİK BEYAN FORMU

Sayfa : 1/1

Öğrencinin

Adı Soyadı	:	Sevcan Taşkın KESİM
Öğrenci Numarası	:	1660Y04063
Enstitü Anabilim Dalı	:	İşletme
Enstitü Bilim Dalı	:	Muhasebe ve Finansman
Program	:	☒ YÜKSEK LİSANS ☐ DOKTORA
Tezin Başlığı	:	Uygulamalarla İhracatta KDV İadesinin Hesaplanması, Muhasebe Kayıtlarına Alınması ve İade Sürecinin Gerçekleştirilmesi
Benzerlik Oranı	:	%15

ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Sakarya Üniversitesi İşletme Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmamın benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi beyan ederim.

01.07.2019
İmza

Sakarya Üniversitesi İşletme Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen öğrenciye ait tez çalışması ile ilgili gerekli düzenleme tarafıma yapılmış olup, yeniden değerlendirilmek üzere gsb@sakarya.edu.tr adresine yüklenmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

...../...../20.....
İmza

Uygun dur

Danışman
Unvanı / Adı-Soyadı: Dr. Öğr. Üyesi Gülhan Baral
Tarih: 01.07.2019
İmza:

KABUL EDİLMİŞTİR

REDDEDİLMİŞTİR

EYK Tarih ve No:

Enstitü Birim Sorumlusu
Onayı

ÖNSÖZ

Öncelikle bu tezin yazılması aşamasında görüş ve önerileriyle bana yol gösteren danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Gökhan Baral'a katkı ve emekleri için teşekkür ederim.

Savunma sınavı jüri üyeleri Dr. Öğr. Üyesi Sedat Durmuşkaya ve Dr. Öğr. Üyesi Zülküf Çevik'e yapmış oldukları yapıcı eleştiri ve yorumları ile çalışmanın son halini almasına katkıda buldukları için çok teşekkür ederim.

Çelikoğlu Demir Çelik Ltd. Şti. Yönetim Kurulu Üyesi Remzi Özçelik'e ve çalışma arkadaşlarıma bu süreçte hep yanımda olup vermiş oldukları desteklerden dolayı çok teşekkür ederim.

Yine destekleriyle her zaman yanımda olan arkadaşlarıma ve meslektaşlarıma, büyük desteğini gördüğüm sevgili eşim Cihan Kesim'e ve aileme teşekkür eder, çalışmamın ilgilenen herkese faydalı olmasını dilerim.

Sevcan Taşkın KESİM

01.07.2019

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	xi
ŞEKİL LİSTESİ.....	xii
TABLO LİSTESİ.....	xiv
ÖZET	xv
SUMMARY	xvi
GİRİŞ	1

BÖLÜM 1: KATMA DEĞER VERGİSİ İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER, İHRACAT MEVZUATI, İHRACAT TEŞVİKLERİ..... 7

1.1.Katma Değer Vergisi ile İlgili Genel Bilgiler	7
1.1.1.Katma Değer Vergisi Kavramı ve Özellikleri	7
1.1.2.Türkiye de KDV' ye Neden Geçildi?	8
1.1.3. Katma Değer Vergisinin Konusu.....	9
1.1.4. KDV 'de Mükellefiyet ve Sorumluluk	10
1.1.5. KDV' yi Doğuran Olaylar	11
1.1.6.Katma Değer Vergisinde Matrah	11
1.1.7. Katma Değer Vergisinde Oran.....	12
1.1.8. Katma Değer Vergisinde İndirim.....	13
1.1.9. Katma Değer Vergisinde Vergilendirilme Dönemi, Verginin Beyanı, Tarhı ve Ödenmesi.....	14
1.1.9.1. Vergilendirme Dönemi.....	14
1.1.9.2. Katma Değer Vergisinde Beyan Esası ve Beyanname Verme Zamanı	14
1.1.9.3. KDV Tarh İşlemleri	16
1.1.9.4. Verginin Ödenmesi	17
1.1.10.Katma Değer Vergisinde İstisna	17
1.1.10.1. Tam İstisnalar	19
1.1.10.2. Kısmi İstisnalar	21

1.2.İhracat Mevzuatı	22
1.2.1.İhracatın Tanımı	22
1.2.2.İhracatın Kapsamı ve Önemi	23
1.2.3. İhracat Yapmanın Şartları	24
1.2.4. İhracat Türleri	25
1.2.4.1.Özellik Arz Etmeyen (Serbest) İhracat	26
1.2.4.2.Kayda Bağlı İhracat.....	26
1.2.4.3.Ticari Kiralama Yoluyla İhracat	27
1.2.4.4. Transit Ticaret Yoluyla İhracat	27
1.2.4.5.Serbest Bölge İhracatı	28
1.2.4.6.Serbest İhracat	28
1.2.4.7.Dahilde ve Hariçte İşleme Rejimi Yoluyla İhracat	29
1.2.4.8. Konsinye İhracat	30
1.2.4.9.İthal Edilmiş Malların İhracatı	31
1.2.4.10. Sınır Ticaret Merkezleri Yoluyla İhracat	31
1.2.5. İhracatta Ödeme Şekilleri ve Muhasebeleştirilmesi	32
1.2.5.1. Peşin Ödeme Şeklinde İhracat ve Muhasebeleştirilmesi	32
1.2.5.2.Mal Mukabili Ödeme ve Muhasebeleştirilmesi	34
1.2.5.3.Belge Karşılığı (Vesaik Mukabili) Ödeme ve Muhasebeleştirilmesi....	36
1.2.5.4. Kabul Kredili Ödeme ve Muhasebeleştirilmesi	38
1.2.5.5.Açık Hesap Ödeme Şeklinde İhracat ve Muhasebeleştirilmesi	40
1.2.5.6.Akreditif ve Muhasebeleştirilmesi	41
1.2.5.7.BPO (Bank Payment Obligation/ Banka Ödeme Yükümlüğü).....	44
1.2.6.İhracat Bedelinin Yurda Getirilmesi	46
1.2.7.İhracat Finansmanı	49
1.3.İhracat Teşvikleri ve Muhasebeleştirilmesi.....	49

1.3.1.İhracat Teşviki Tanımı, Amacı ve Kapsamı	49
1.3.2. İhracat Teşvik Tedbirlerinin Önemi.....	50
1.3.3.İhracata Yönelik Devlet Yardımları ve Muhasebeleştirilmesi.....	50
1.3.3.1. Devlet Yardımlarının Çeşitleri	51
1.3.3.2. Dahilde ve Hariçte İşleme Rejimi	52
1.3.3.3. Devlet Yardımlarına İlişkin Uygulama ve Muhasebe Kayıtları.....	53

BÖLÜM 2: İHRACATTA KDV İSTİSNASI ve UYGULAMASI .....

2.1.KDV Kanunu'nun (11/1-a) Maddesi Kapsamında Mal İhracatı İstisnası ve Uygulaması	56
2.1.1.İhracatta KDV İstisnasının Uygulanabilmesi İçin Aranılan Şartlar.....	56
2.1.2.İstisnanın Uygulanabileceği İhracat Türleri.....	57
2.1.3.İhraç Malının Gümrük Hattını Geçmesi	58
2.1.4.İhracatın CIF ve CF Bedel ile Yapılması.....	59
2.1.5.İhracat İstisnasının Beyan Edileceği Dönem	59
2.1.6.İhracat İstisnasında Bedelin ve Yüklenilen KDV Tespiti.....	60
2.1.7.Mal İhracatının Beyannamede Gösterilmesi.....	61
2.1.8.İhracat Faturasındaki Dövizin TL Ye Çevrilmesi.....	62
2.1.9.Cari Dönemde Faturası Düzenlenen Malların Sonraki Yılda İhraç Edilmesi Durumunda KDV İstisnası ve Gelirin Beyan Edileceği Dönemin Tespiti.....	63
2.1.10.İhraç Edilen Malların Geri Gelmesi Halinde KDV İstisnası	64
2.1.11. Dövizle Yapılan İhracat Teslimlerinde ve İhracatçıya Yapılan Dövizle Teslimlerde Vade Farkı, Kur Farkı Uygulaması.....	64
2.1.12.İhracata Konu Malların Zayi Olması	65
2.1.13. İhracatta Dövizin Yurda Getirilmesi ve Döviz Alım Belgesi İbrazı.....	66
2.1.14.Mal İhracatı İstisnası ile İlgili Örnek ve Muhasebe Kayıtlarına Alınması	67
2.1.14.1. İhracatta Muhasebe Kaydı Öncesi Yapılması Gereken İşlemler	67

2.1.14.2 İmalatçı-İhracatçı Firmalarda İhracatın Muhasebe Kayıtlarına Alınması	68
2.2.Hizmet İhracatı İstisnası Uygulaması ve Muhasebeleştirilmesi	73
2.2.1.Hizmet İhracatı ve İstisnasının Kapsamı	73
2.2.2.KDV Hizmet İhracatı İstisnasında Özellik Taşıyan Durumlar	75
2.2.2.1. İthalat Komisyonları.....	75
2.2.2.2. Mümessillik Faaliyetleri.....	75
2.2.2.3. Yurt Dışında İnşaat Hizmeti Veren Müteahhitler	76
2.2.3.Hizmet İhracatının Tevsiki	76
2.2.4. Hizmet İhracı Beyanı	76
2.2.5.Hizmet İhracatı İstisnasına İlişkin Örnek ve Muhasebe Kayıtları	77
2.3.İhraç Kayıtlı Teslimlerde Tecil-Terkin Uygulaması.....	79
2.3.1.Tecil-Terkin Uygulaması Tanım ve Kapsamı.....	79
2.3.1.1. Uygulamanın İhtiyariliği	80
2.3.1.2.Tecil-Terkin Uygulama Kapsamına Girerek Teslim Yapabilecek Mükellefler	80
2.3.1.3. Uygulamadan Yararlanabilecek Satıcılar	80
2.3.1.4.Tecil-Terkin Uygulaması Kapsamına Giren Mallar	82
2.3.1.5. İhraç Kaydıyla Yapılan Teslime Ait Faturanın Düzenlenmesi	83
2.3.2.Tecil Edilebilecek Verginin Hesaplanması ve Verginin Terkini.....	83
2.3.2.1.Tecil Edilen Verginin Tespiti	83
2.3.2.2.Tecil Edilecek Verginin Terkini.....	85
2.3.3. İhracat İçin Ek Süre Verilmesi.....	85
2.3.4. İhracatın Gerçekleşmemesi Halindeki Koşulları	86
2.3.5.Matrah Değişiklikleri	87
2.3.5.1. Üretici Lehine Meydana Gelen Değişiklik.....	87

2.3.5.2.İmalatçı Aleyhine Matrahta Meydana Gelen Değişiklik.....	87
2.3.6. İhraç Kayıtlı Teslimin KDV Beyannamesinde Gösterilmesi ve Beyanı	88
2.3.7.Tecil- Terkin Uygulamasında Özellikli Durumlar.....	88
2.3.7.1.Gümrük Beyannamesinin Teyidi	88
2.3.7.2. Gümrük Çıkış Beyannamesinde İmalatçı Adının Yer Almaması	89
2.3.7.3. Gümrük Beyannamesinde Birden Fazla İmalatçı Adının Olması.....	89
2.3.7.4.Fason İş Yapanlar.....	89
2.3.7.5. İmalatçı Faturasının İhraç Faturasından Sonra, Fiili İhracat Tarihinden Önce Düzenlenmesi	90
2.3.7.6.Bedelsiz İhracatta Tecil-Terkin Uygulaması.....	90
2.3.7.7.Ambalaj ve Nakliye Hizmetleri.....	90
2.3.8.Tecil-Terkin Uygulaması ile İlgili Örnekler ve Muhasebe Kayıtları.....	91
2.4. Dahilde İşleme İzin ve Geçici Kabul Rejimi Kapsamında Tecil-Terkin Uygulaması	94
2.4.1.Uygulamanın Kapsamına İlişkin Hususlar	94
2.4.1.1. Uygulamaya İlişkin Tanımlar ve Uygulamanın Amacı	95
2.4.1.2. Uygulamanın Avantajları.....	95
2.4.2. Dahilde İşleme Tedbirleri ve Bu Tedbirlerin Sağladığı Avantajlar.....	96
2.4.2.1.Şartlı Muafiyet Sistemi:	96
2.4.2.2.Geri Ödeme Sistemi.....	96
2.4.2.3.Eşdeğer Eşya	96
2.4.2.4.Yurt İçi Alım.....	97
2.4.3.Uygulama Esasları	98
2.4.3.1.DİR Otomasyon Sistemi	98
2.4.3.2.Uygulamadan Yaralanacak Mükellefler	99
2.4.3.3. Uygulama Kapsamında Teslimde Bulunabilecek Satıcılar.....	99

2.4.3.4.Uygulama Kapsamında Teslim Edilebilecek Mallar	99
2.4.3.5.Dahilde İşleme İzin Verilmeyecek Eşya Listesi	100
2.4.3.6.DİR Belgesi İzin Süreleri.....	101
2.4.3.7.Tecil-Terkin Uygulaması	102
2.4.3.8.Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında Teminat	103
2.4.3.9.Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında İthalat ve İhracat İşlemleri	104
2.4.3.10. Telafi Edici Vergi	105
2.4.3.11. DİİB' nin Kapatılması.....	106
2.4.3.12. Dahilde İşleme Tedbirlerine Uyulmamasının Sonuçları.....	106
2.4.4.DİİB'ne İlişkin Örnek Uygulama ve Muhasebe Kayıtları.....	107

BÖLÜM 3: İHRACATTA KDV İADESİNİN ESASLARI, HESAPLANMASI, MUHASEBE KAYITLARINA ALINMASI VE İADE SÜRECİ .....

3.1.KDV İadesinin Genel Esaslar	109
3.1.1.Nakden İadeler	109
3.1.1.1.Teminat ve İnceleme Raporu Aranmayan İadeler.....	110
3.1.1.2. Yeminli Mali Müşavir Raporuyla Yapılan İadeler	110
3.1.1.3. Teminat Karşılığı İadeler	110
3.1.1.4.Vergi İnceleme Raporu ile Gerçekleştirilen İadeler.....	112
3.1.2.Mahsuben İadeler	113
3.1.2.1.Vergi Daireleri Tarafınca Takip Edilen Kamu Kesimi Alacaklarına Mahsup	113
3.1.2.2.İthalde Alınan Vergilere Mahsup	114
3.1.2.3.SGK Prim Borçlarına Mahsup	115
3.1.3. Mahsup Sonrası Alacağın Nakden İadesi	116
3.2.KDV İadesinde Özel Esaslar	116
3.2.1.Tanımlar	117

3.2.1.1. Belge.....	117
3.2.1.2. Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge.....	117
3.2.1.3.Olumlu Rapor.....	117
3.2.2.4.Olumsuz Rapor.....	117
3.2.2.5.Genel Esaslara Dönüş.....	117
3.2.3.Özel Esaslara Tabi Mükellefler	118
3.2.3.1.Sahte Belge Düzenlemek Maksadıyla Mükellefiyet Tesis Ettirenler..	118
3.2.3.2. Haklarında SMİYB Düzenleme Raporu Bulunanlar.....	119
3.2.3.3.Haklarında Sahte Belge ve MİYB Düzenleme Tespiti Bulunanlar.....	119
3.2.3.4.Haklarında Sahte Belge ve MİYB Kullanma Raporu Bulunanlar	119
3.2.3.5.Haklarında SBMİYB Kullandığı Tespiti Olunanlar.....	119
3.2.3.6.Diğer Tespitler.....	120
3.2.3.7. SBMİYB Kullanarak Mal ve Hizmet Temin Ettikleri Mükellefler Hakkında Olumsuz Rapor veya Tespit Bulunanlar.....	120
3.2.4.Haklarında Özel Esaslar Uygulanmayacak Mükellefler.....	121
3.2.5.Özel Esaslara Tabi Olanların İade Talepleri ve Genel Esaslara Dönüş Şartları.....	121
3.2.5.1. 213 Sayılı Kanun'un (153/A) Maddesi Kapsamına Giren Mükellefler	121
3.2.5.2. Haklarında Sahte Belge veya MİYB düzenleme raporu bulunan Mükelleflerin İade Talepleri ve Genel Esaslara Dönüşü	121
3.2.5.3.Haklarında Sahte Belge veya MİYB Düzenleme Tespiti Bulunan Mükelleflerin İade Talepleri ve Genel Esaslara Dönüşü	122
3.2.5.4.Haklarında Sahte Belge veya MİYB Kullananların İade Talepleri ile Genel Esasa Dönüş.....	122
3.2.5.5. Haklarında Sahte Belge veya MİYB Kullanma Tespiti Bulunan Mükelleflerin İade Talepleri ve Genel Esaslara Dönüşü	123
3.2.6. İhtiyati Tahakkuk veya Haciz Uygulananlar	123

3.2.7. KDV Artırımında Bulunanların Özel Esaslar Karşısındaki Durumu	123
3.2.8. Belge Gerçekliğinin Tespiti	124
3.2.9. İşlemlerin Gerçekliğinin ve Doğruluğunun İspatı	124
3.2.10. Sahte Belge Risk Analiz Programı (SARP).....	125
3.3. İhracatta İade Edilecek KDV'nin Hesaplanması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınması	125
3.3.1. İade Hakkı Doğuran İşlemlerin Bünyesine Giren (Yüklenilen) KDV.....	125
3.3.1.1. İade Hakkı Meydana Getiren Eylemin Direkt Bünyesine Dahil Olan Mal ve Hizmetler.....	126
3.3.1.2. Genel Üretim ve Yönetim Giderlerinden Verilen Paylar.....	127
3.3.1.3. Amortisman Tabi İktisadi Kıymetlerden Verilen Pay.....	128
3.3.1.4. İhracat Teslimlerine İlişkin Komisyonlar Dolayısıyla Yüklenilen KDV	129
3.3.1.5. Yüklenilen KDV'nin Hesabındaki Sınıra İlişkin İstisnai Durum	129
3.3.2. Doğrudan Mal İhracatında Yüklenilen KDV'nin Tespiti	130
3.3.2.1. İade Edilecek Verginin, İade Hakkı Doğuran İşlemler Nedeniyle Yüklenilen Vergi ile Sınırlı Olması	130
3.3.2.2. İade Edilecek Vergi Miktarının, İhracat Bedelinin Genel Vergi Oranı ile Çarpılması Sonucu Bulunacak Tutar ile Sınırlandırılmaması.....	130
3.3.3. Mal İhracatı İstisnasında KDV İade Tutarının Hesaplanması	131
3.3.3.1. Üretici İhracatçılarda Malın Bünyesine Giren Miktarın Tespiti	131
3.3.3.2. Genel Giderlerden ve ATİK'lerden Yüklenilen KDV' ye Pay Verilmesi	133
3.3.4. İhraç Kaydı ile Mal Tedarik Eden İhracatının Talep Edeceği KDV	134
3.3.5. KDV İade Süreci ve Talebi.....	135
3.4. Hızlandırılmış İade Sistemi (HİS)	137

3.5.1.His Uygulaması Kapsamına Girecek Mükelleflerin Taşınması Gereken Şartlar.....	137
3.5.2.HİS’de İade Taleplerinin Yerine Getirilmesi.....	139
3.5.3.HİS Sertifikasının İptal Edilmesi.....	139
3.6.VEDOP Sisteminden KDV İade Talebi Listelerinin Gönderilmesi.....	139
3.6.1.Sistem Hakkında Genel Bilgiler	139
3.6.2.İnternet Vergi Dairesinde KDV İadesi Talebi ve Listelerin Gönderilmesine İlişkin Bilgiler	140
3.6.2.1.KDV İade İşlemlerine İlişkin Talebin Oluşturulması.....	140
3.6.2.2. İndirilecek KDV Listesine Bilgi Girişine İlişkin Bilgiler ve Sisteme Yüklenmesi.....	144
3.6.2.2. Yüklenen KDV Listesine Belge Girişi ile İlgili Bilgiler ve Sisteme Yüklenmesi.....	146
3.6.2.3. Gümrük Çıkış Beyannameleri/ETGB Listesi Belge Girişi ve Sisteme Yüklenmesi.....	148
3.6.2.4. Satış Faturaları Listesine Belge Girişi ve Sisteme Yüklenmesi.....	148
3.6.2.5.İhraç Kayıtlı Satış Faturası Listesine Bilgi Girişi ve Sisteme Yüklenmesi.....	150
3.6.2.6. İadesi Talep Edilen KDV Hesaplama Tablosunun Oluşturulması ve Sisteme Yüklenmesi.....	151
3.6.2.7.Kapasite Raporları Listesinin Girişine İlişkin Bilgiler ve Sisteme Yüklenilmesi	153
3.6.2.8.İade Talep Listelerinin Yüklenecek Onaylanması.....	153
3.6.2.9.İade Talep Dilekçesinin Girilmesi.....	154
3.7. Risk Analiz Sistemi ve KDV İadesi Kontrol Raporu	157
3.7.1. KDV İadesi Risk Analiz Sistemi	157
3.7.2. KDV İadesi Kontrol Raporu	158
3.7.2.1. Hata Kodları ve Hataların Düzeltilmesi.....	160

3.7.3. İade Takip Sistemi	162
BÖLÜM 4: UYGULAMALAR VE SONUÇ.....	164
4.1.Firma Hakkında Genel Bilgiler.....	164
4.2.İhracat ve İhraç Kayıtlı Satışlara İlişkin Bilgiler.....	164
4.3.Gümrük Beyannamelerinin VEDOP Sisteminden Sorgulanması ve İhraç Kayıtlı Satışların İhracatlarının Gerçekleşip Gerçekleşmediğinin Teyidi	165
4.4.İhracat ve İhraç Kayıtlı Satışlara İlişkin Muhasebe Kayıtları.....	167
4.6.Listelerin Hazırlanması ve Yüklenmesi.....	172
4.7.İade Talep Dilekçelerinin Elektronik Ortamda Girilmesi	173
4.8.İade Dosyasının Hazırlanması ve Vergi Dairesine Teslimi	174
4.9.Analiz Raporunun Alınması ve Hataların Tespiti ile Çözümleri	174
4.10. İadenin Gerçekleşmesi ve Mahsuba İlişkin Muhasebe Kayıtları	177
SONUÇ.....	179
KAYNAKÇA	184
EKLER	191
ÖZGEÇMİŞ.....	222

KISALTMALAR

AATUHK	: Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
ATİK	: Amortismanına Tabi İktisadi Kıymetler
DAB	: Döviz Alındı Belgesi
DİİB	: Dahilde İşleme İzin Belgesi
DİR	: Dahil İşleme Rejimi
ETGB	: Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesi
GÇB	: Gümrük Çıkış Beyannamesi
GİB	: Gelir İdaresi Başkanlığı
KDV	: Katma Değer Vergisi
KDVGUT	: Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğ
KDVİRA	: Katma Değer Vergisi İade Risk Analizi
KDVK	: Katma Gever Vergisi Kanunu
KKDF	: Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu
KOBİ	: Küçük Ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
MB	: Maliye Bakanlığı
RG	: Resmi Gazete
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
TC	: Türkiye Cumhuriyeti
TCMB	: Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası
TL	: Türk Lirası
VİR	: Vergi İnceleme Raporu
YMM	: Yeminli Mali Müşavir
VEDOP	: Vergi Dairesi Otomasyon Projesi

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1:	Katma Değer Vergisi İstisnaları	18
Şekil 2:	Tam İstisna ve Kısmi İstisna.....	19
Şekil 3:	İhracat Çeşitleri.....	26
Şekil 4:	Dahilde İşleme Rejimi.....	29
Şekil 5:	DİİB Kapsamında Yurtiçi Alım	97
Şekil 6:	DİR Otomasyon Süreci.....	98
Şekil 7:	DİİB Kapsamında Telafi Edici Vergi.....	105
Şekil 8:	İhracat Süreci.....	135
Şekil 9:	İade Süreci.....	136
Şekil 10:	Hızlandırılmış İade Sistemi	137
Şekil 11:	HİS Kapsamında İade Taleplerinin Karşılaştırılması.....	138
Şekil 12:	İnternet Vergi Dairesi Kullanıcı Girişi	141
Şekil 13:	KDV İade İşlemleri	141
Şekil 14:	KDV İadesi Talebi Girişi.....	141
Şekil 15:	İade Girişi	142
Şekil 16:	Teminat Bilgisi Girişi	143
Şekil 17:	İndirilecek KDV Listesi Girişi	145
Şekil 18:	Yüklenilen KDV Listesi Girişi.....	147
Şekil 19:	GÇB Listesi Girişi	148
Şekil 20:	Mal İhracatı Satış Faturası Girişi.....	150
Şekil 21:	İhraç Kayıtlı Satış Fatura Girişi.....	150
Şekil 22:	Hesaplama Tablosu.....	152
Şekil 23:	Listeler.....	154

Şekil 24: Dilekçe Çeşitleri	156
Şekil 25: 2A KDV İade Talep Dilekçe Girişi	156
Şekil 26: GİB Faaliyet Raporu.....	157
Şekil 27: KDV İade Kontrol Raporu Girişi	159
Şekil 28: İade Durumu Sorgulama.....	163

TABLO LİSTESİ

Tablo 1:	Türkiye' de Uygulanan İhracata Yönelik Devlet Destekli Teşvik Araçları	51
Tablo 2:	İhracatta Devlet Destekleri	52
Tablo 3:	İhracat Bedelleri	70
Tablo 4:	Dahilde İşleme İzin Verilmeyecek Eşyalar	101
Tablo 5:	İndirilecek KDV Listesi	145

Tezin Başlığı: Uygulamalarla İhracatta KDV İadesinin Hesaplanması, Muhasebe Kayıtlarına Alınması ve İade Sürecinin Gerçekleştirilmesi	
Tezin Yazarı: Sevcan TAŞKIN	Danışman: Dr.Gökhan Baral
Kabul Tarihi: 01 Temmuz 2019	Sayfa Sayısı: xvi(ön kısım) +222(tez)+32(Ek)
Anabilim dalı: İşletme	Bilim dalı: Muhasebe ve Finansman
<p>Vergi teşvikleri içerisinde en önemli uygulamalardan bir tanesi de ihracata yönelik KDV iadesi uygulamasıdır. KDV iadesi teşviki hakkında yeterli mevzuat bilgisi olmasına karşın uygulamaya dair sürecin bir bütün halinde açıklayan detaylı bir çalışma bulunmamaktadır. Bu yüzden KDV iade sürecinin, hesaplanması, muhasebe kayıtlarına işlenmesi, VEDOP sistemine nasıl aktarımı yapıldığı ve iade dosyasının nasıl hazırlanması ve kapsamlı bir iade sürecinin nasıl gerçekleşmesi gerektiğini bu çalışma ile çözümlenmeye çalışılmıştır.</p> <p>Bu çalışmada öncelikle genel hatlarıyla KDV kanunundan, ihracat tanımından, ihracatın şekillerinden ve türlerinden, ihracat teşviklerinden, ihracatta KDV iade tutarının nasıl hesaplanması ve belgelendirmesi, muhasebe kayıtlarına alınması, hazırlanan verilerin VEDOP sistemine aktarımı ile ilgili resmi kurumlarla yapılan yazışmaların örnek uygulamalarla sistemin nasıl işlediği açıklanmaya çalışılmıştır.</p> <p>Bu çalışma ile ihracat, ihracat teşvikleri, KDV iadesi hesaplanması, muhasebeleştirilmesi, iade sürecin nasıl işlediği bu süreçte karşılaşılan sorunların nasıl çözümlendiğini, örnek uygulamalarla anlatıldığı için bu çalışmayı inceleyen kurum ve kişilerin süreç hakkında detaylı bir bilgiye sahip olarak süreci takip edebilmeleri hedeflenmektedir.</p>	
Anahtar Kelimeler: ihracat, ihracat teşvikleri, KDV, KDV iadesi, KDV iade sistemi	

Sakarya University Graduate School of Business Abstract of Master's Thesis

Title of the Thesis: Calculating the VAT Refund in Exports with Applications, Taking the Accounting Records and Performing the Return Process	
Author: Sevcan TAŞKIN	Supervisor: Dr. Gökhan BARAL
Date: 01 July 2019	Nu. of pages: xvi(pre text)+ 222(main body)+32(App.)
Department: Business Administration	Subfield: Accounting and Finance
<p>The most crucial application of tax incentives is the VAT Refund for exports. Although there is sufficient legislation on VAT refund incentives, there is no detailed study explaining the whole process. Due to the lack of such studies, it is seen that there is no detailed and complete study to answer the many problems encountered in the extradition process. Therefore, it is tried to analyze how a comprehensive extradition process should be carried out since there is not enough academic study about how the VAT refund process is calculated, processed into accounting records, how to transfer to VEDOP system and how to prepare the return file.</p> <p>In this study, firstly, the general principles of VAT law, export definition, forms and types of exports, export incentives, export VAT refund amount is calculated and these calculations to be documented, accounting records, the transmission of the data to the VEDOP system with the official practices of the correspondence of the system with the sample applications how the system works tried to explain.</p> <p>With this study, export, export incentives, calculation of VAT refunds, accounting, how the return process works, how the problems encountered in this process are resolved, as it is explained by the sample applications, it is aimed that the institutions and people who study this study can follow the process with a detailed knowledge about the process.</p>	
Keywords: Export, Export Incentives, VAT, VAT Refund, VAT refund system	

GİRİŞ

Endüstri 4 devrimi ile günümüzde ülkelerinin sınırlarını gelişmişlik seviyesi ve diğer ülkelerin pazarlarının ne kadarına sahip olduğu ile belirlenmektedir. Ülke ekonomilerinin pazarlarına hakimiyet ihracat ile gerçekleşmektedir. İhracat bir ülkenin başka bir ülke pazarına sunmuş olduğu teknolojik gelişmeler ile donatılmış özelliklere sahip mal ve kalifiye hizmetler olarak tanımlamak içerisinde bulunduğumuz Endüstri 4 devrimine uygun bir tanımlama olmaktadır.

Bu pazar sahipliğine ekonomik ve teknoloji açısından gelişmiş ülkeler hükmetmektedir. Çünkü ileri teknolojiye sahip olmaları miktarda hafif pahada ağır ürün pazarlamasına sahiptirler. Gelişmekte olan ülkeler ile ekonomisi az gelişmiş devletler için ihracat cezbedici bir hal almıştır bu durum karşısında. Küresel pazardan kendilerine düşen bir pay olduğu düşüncesi ihracat yapma isteklerini artırmıştır. Az gelişmiş ülkeler zayıf bir iktisadi alt yapıya, hammadde de dışa bağımlılık gibi faktörlerden ötürü ekonomik değeri ucuz alelade ürünleri pazarlama imkanı oluşmuştur. Bu durumda dahi, işsizlik, refah seviyesi, istikrar gibi önemli ekonomik ölçütlerde bir iyileşmeye olumlu hareketlenmeye etki etmekle birlikte iç pazara hareketlilik sağlamaktadır.

İhracatta ülkemizde ki durum ise verilen TÜİK 'in açıklamış olduğu istatistiksel veriler doğrultusunda her geçen yıl daha da artmakta olduğu görülmektedir. Ülkemiz gelişmekte olan ülke konumunda bulunması ile teknolojik gelişmeleri takip edip bu gelişmeleri sektörlere uygulamaktadır. Her ne kadar gelişmekte olsak bile hammadde dışa bağımlı bir durumda olmamız ihracatın ithalatı karşılayamaz durumunda olmasına neden olmaktadır. Bu nedenle dışa bağımlı olduğumuz bazı etkenleri yani bilgisayar yazılımları gibi teknolojik ürünleri yerli imkanlarla üretip iyi bir pazarlama yöntemi ile tüketiciye sunulması bir nebze durumu düzeltebilmektedir. Ayrıca fosil yakıt kullanımı yerine yenilenebilir enerji kullanımını teşvik edici politikalar uygulanarak dışa bağımlılık azaltılabilir.

Ülkemizde son yıllarda ihracatı teşvik ve cari açığı azaltmak adına ilgili bakanlıklar tarafından birçok teşvik, vergisel destek ve finans kaynağı sağlayarak ihracatı teşvik etmeye çalışmaktadır.

İhracatın artması az gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de ekonomik hareketliliği canlılığı ifade eder. İhracatın artmasına bağlı olarak döviz rezervleri artarak para piyasasında dalgalanmaların azalmasına etki edeceği gibi ülkenin ekonomik istikrar sağlamış görüntüsü elde ederek yatırımcıların dikkatini çekecektir. Bu bakımdan hükümetin sağlamış oldu birçok teşvikten biri de devlet üniversiteler ile ortak çalışma yaparak ihracatta ve iç piyasada kullanılacak teknolojik yenilikleri, sistem yazılımları gibi yenilikleri üretmek ve takip etmek adına üniversiteler içerisinde Teknokent'leri oluşturarak teknolojik yenilikleri her sektöre uygulanabilirliğini sağlamak adına bu kuruluşları teşvik etmektedir.

Teşviklerin yanı sıra ihracatçı firmaları ihracata konu malların üretiminde ya da tedarik aşamasında oluşan vergisel yükten kurtarmak adına uyguladığı ve Maliye ve Hazine Bakanlığı yetkisince verilen ve en çok kullanılan yöntem olan KDV İadesi yöntemi ihracatçıya bir finans desteği de olabilmektedir. Çünkü bu istisnai durumda amaç ihracatı yapılacak mal veya hizmetin oluşması esnasında yüklenilen KDV' nin indirimine konu edilmesidir.

Maliye ve Hazine Bakanlığınca belirli esas ve usuller doğrultusunda iade işlemi gerçekleştirilir. İade mükelleflerin talebine göre gerekli şartları sağlamaları doğrultusunda ister nakit ister borçlarına mahsup talep edebilmektedirler. 2014 yılında RG' de yayınlanan KDV Genel Uygulama Tebliği ile usulde meydana gelen ve çok fazla dağınık kanunlar ve bilgiler tebliği ile bir çatı altına toplanarak uygulamada aksaklıkların giderilmesi sağlanmıştır.

KDV iadesi talebi ihracat gerçekleştirilip KDV beyannamesi ibraz edildikten sonra başlayan bir süreçtir. Ne var ki bu süreç kurumlar arası veri aktarımlarının yetersiz olması, ilgili personel sayısının az, iş yükünün fazla olması bu sürecin uzamasına ve mükelleflerin mağdur olmasına neden olmaktadır.

Maliye ve Hazine Bakanlığı bu gibi sorun ve aksaklıkları en aza indirmek adına birçok yeni düzenlemeler yaparak uygulamaya tabi tutmuştur. Özellikle nakit iade taleplerinde YMM KDV Tasdik Raporu ile yapılması gerektiği için bu raporun hazırlanması uzun bir sürece yayılmasından dolayı mağduriyeti düzeltmediği için teminat uygulamaları sisteme girmiştir. Teminat bedellerinin yüksek olması büyük çaplı işletmeler için sorun oluşturmazken küçük ölçekli firmalar için sorun

oluşturmaktadır. Bu aksaklığı gidermek adına yürürlüğe giren hızlandırılmış iade sisteminde de yaralanma şartlarının ağır olması küçük ve orta büyüklükteki işletmeler için yeni bir uygulama sisteminin oluşturulmasına neden olmuştur. 20.02.2019 Resmî Gazete de yayınlanarak yürürlüğe giren Ön Kontrol Raporuna Dayalı İade sistemi her büyüklükte firma için uygulanabilir bir sistem olmuştur.

Çalışmanın Amacı

Bu açıklamalar doğrultusunda bu tez çalışmasında amaçlanan ana tema, ihracat yapacak olan bir firmanın genel hatlarıyla KDV kanunundan, ihracat tanımından, ihracat şekillerinden ve türlerinden, ihracat teşviklerinden, ihracatta KDV iade tutarının nasıl hesaplandığı ve bu hesaplamaların belgelendirmesi, muhasebe kayıtlarına alınması, hazırlanan verilerin VEDOP sistemine aktarımı ile ilgili resmi kurumlarla yazışmaların, dosyalamaların nasıl yapıldığını gözlemleyerek örnek uygulamalarla sistemin nasıl işlediğini konusunda bilgiler sunarak kendine nasıl bir yol izleyeceği hakkında bilgi vermeyi amaçlamaktadır.

Çalışmanın Önemi

Bu çalışma ile ihracatta KDV iadesi sürecinin nasıl takip edildiğini uygulamalarla açıklanarak KDV iadesi yapan kurumlara ve kişilere sürecin nasıl ilerlediği ve çıkan sorun ile hataların düzeltilmelerine ilişkin bilgiler sunarak sürecin, hızlı, etkin tamamlanmasına dair rehber niteliğinde bir çalışma olması hedeflenmektedir.

Yapılan literatür çalışmalarında iade sürenin işleyişi, sorunları olarak ayrı çalışmalar yapıldığı görülmüştür. Bu çalışmayı diğer araştırmalardan ayıran en önemli özelliği ve literatüre katkısı iade sürecinin bir bütün olarak anlatılmasıdır.

Çalışmanın Yöntemi

KDV iadesi işlemleri ve süreci kanunlara, yönetmeliklere, genel uygulama esaslarına dayalı bir işlem ağıdır. Bu ağlar birbirlerine bağlı özel bir yapılaşmaya sahiptir. İlk olarak ihracat ve KDV'nin kanun ve diğer hukuki belgelerde açıklanan tanımlara ve düzenlemelere uygunluğunu anlamak adına kanun ve diğer hukuki terimlerden yararlanarak gerekli açıklamalar ile sürece ilişkin tanımlamalar yapılmıştır.

Daha sonraki aşamalar ise uygulamanın nasıl gerçekleştiği ve neler yapıldığına dair seçilen firma üzerinden seçilen döneme ait belge temini, evrak kayıt düzeni, muhasebe

kayıtları, gümrük işlemlerine ait evraklar temin edilerek entegrasyon sistemine nasıl aktarıldı temin edilen evrak ve belgeler üzerinde gözlemlenerek oluşturulmuştur. Yerli literatür taraması yapılmış, bu tarama ve araştırmalar sonucunda ulaşılan konu ile ilgili kitaplar, makaleler ve benzer içerikli Yüksek Lisans ve Doktora tezleri incelenmiştir.

Tokaç (2007) “Katma Değer Vergisi’nde İhracat İstisnası ve İade Müessesesi adlı araştırmasında, ihracat ve KDV istisnası hakkında açıklayıcı bilgilere yer vererek ihracat istisnasında doğan KDV iadesini YMM Tam Tasdik Raporu üzerinden uygulamalar üzerinde detaylar vererek irdelemektedir.

Akın (2010), Afyonkarahisar ili ihracatçı firmalar üzerinden yaptığı anket çalışmaları ile iade sürecinde yaşanan sorunları mükellefler açısından, vergi dairesi boyutundan ve mevzuatsal sorunları tespit etmeye çalışmıştır. Ayrıca ihracat ve KDV ile ilgili genel bilgiler vererek ihracat istisnalarını ve esaslarını açıklamaya çalışmıştır.

Alp (2010), “Dış Ticaret İşlemlerinde Katma Değer Vergisi ve Muhasebeleştirilmesi” adlı çalışmasında dış ticaret işlemlerinde KDV uygulama genel esaslarına değinerek muhasebe kayıtlarını örnekler üzerinde göstermiştir. Ayrıca KDV iade sürecinde karşılaşılan sorunları ve bu sorunların nedenlerini irdeleyerek çözümlerine ilişkin önerilerden bulunmuştur.

Aktaş (2011), mobilya sektöründe faaliyet gösteren ihracatçı firmaları örnek alarak ihracatta KDV iadesi uygulama sürecini irdelemiştir. Çalışmasında iade süreci ile genel bilgiler vererek muhasebe kayıtları hakkında bilgiler aktarmıştır. Çalışması ile ihracattan doğan KDV iadesi sürecinin nasıl gerçekleşmesi gerektiğini açıklamıştır.

Yıldız (2011), “İhracatta KDV İstisnası Uygulaması ve Muhasebeleştirilmesi” isimli çalışmasında, iade sisteminin etkinliğini ölçümüne ait bir anket çalışması yaparak sistemin etkinliğine neden olan faktörleri tespit ederek çözüm önerilerinde bulunmuştur. Ayrıca ihracatta KDV istisnası kapsamında yapılması gereken muhasebe kayıtları ve iade sistemi hakkında açıklamalar yapılmıştır.

Bayrakçı (2011), “Katma Değer Vergisinde İhracat İstisnası ve İade Uygulama Esasları” adlı çalışmasında, ihracat istisnası ile KDV iadesi genel ve özel esaslarını anlatmıştır.

Başer (2011), “Türkiye’de Katma Değer Vergisinde İade Uygulaması ve Sonuçları” çalışması ile, iade uygulamasına ilişkin genel esaslar tespit ederek, iade hakkı doğuran işlemler açısından uygulamayı açıklayarak, hızlandırılmış iade sistemi ile ilgili bilgiler aktararak iade uygulamasına ilişkin müteselsil sorumluluk hükümleri açıklamıştır.

Şahin (2015), “Mal İhracatında İstisnalar ve Katma Değer Vergisi İadeleri ve Uygulamaları” adlı çalışması ile ihracatta KDV istisnası ve bu istisnaya ilişkin iade esasları ve uygulamaları, konu ile ilgili her türlü mevzuat hükümleri ışığında açıklanmaya çalışmıştır. Ayrıca bu açıklamalarını gıda sektöründe faaliyet gösteren ihracatçı firma uygulaması ile sürecin işleyişini aktarmıştır.

Kocakoç (2015), “İhracatta KDV İadesinin Hesaplanması, İade Süreci ve Örnek Bir Uygulama” çalışması ile ihracattan doğan KDV istisnası ve iade yöntemlerinden, KDV iadesinin nasıl gerçekleşeceğinden, iade alınacak KDV’nin nasıl hesaplanıp hangi yolla iade talep edileceği hakkında mevzuatsal bilgiler vererek bir uygulama örneği ile açıklanmıştır. Ayrıca iade sürecinde karşılaşılan sorunları ile bu sorunlara neden olan faktörleri tespit ederek çözüm önerilerinde bulunmuştur.

Öcal (2016), “Türkiye’de İhracatta KDV İade Sistemi” çalışmasında ihracat istisnası ile bu istisnadan kaynaklanan katma değer vergisi iadeleri konuları, Katma Değer Vergisi Kanunu ve Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği çerçevesinde anlatarak sistemi irdelemiş ve iade sisteminin etkinliğinin artırılmasına dair teknolojik yeniliklerin kullanılması önerisinde bulunmuştur.

Aygül (2016), konusunda Uzman akademisyenler, yeminli mali müşavirler, vergi dairesi çalışanları, İhracatçılar Birliği temsilcileri ve ihracat yapan mükellefler soru formu yöntemi kullanarak açık uçlu sorulara verilen cevaplar doğrultusunda ihracatta KDV iadesi uygulaması ile uygulamada karşılaşılan sorunlar üzerine çalışmıştır.

Gökdoğan (2016), “İhracatta KDV İade Sisteminin İncelenmesi ve Bir Uygulama” çalışmasında KDV kavramı, ihracat tanımı, ihracatta KDV istisna üzerinde durarak temel kavramlara yer verilmiş ayrıca ihracat KDV iade sisteminin genel esasları, Kdv iade sisteminin işleyişi ihracat istisnasını irdeleyerek çalışmasını ihracatçı bir firmaya ait YMM raporu örneği ile Kdv İade Sistemi uygulamasının işleyişini pekiştirmeye çalışmıştır.

Ünal (2018), “İhracatı Teşvik Politikaları Çerçevesinde KDV İadesi Sorunlar ve Çözüm Önerileri” çalışmasında ihracat teşvik politikaları çerçevesinde Katma Değer Vergisi uygulaması ve KDV iadesinde yaşanan sorunlar ve bu sorunları gidermeye yönelik politikalar üzerinde inceleme ve değerlendirmelerde bahsederek ihracattan kaynaklı KDV iadesiyle ilgili muhasebe kayıtlarına yer vererek ihracat teşviklerinden haksız ve yersiz yere KDV iadesi alan firmaların önüne kesmek için çözüm önerilerinde bulunmuştur.

Bu çalışmamızda ilk bölüm KDV ile ihracat mevzuatı ile ihracat teşvikleri açıklanarak teşviklerin muhasebe kayıtlarına nasıl aktarıldığı dair bilgiler verilmiştir.

İkinci bölümde ise ihracatta tam istisna kapsamına giren KDV iadesi uygulamalarından mal ihracatından ve hizmet ihracatından doğan KDV istisnası, ihraç kayıtlı ve DİİB kapsamında tecil-terkin uygulamasına yer verilmiştir. Tez konusuna uygun olarak bu dört istisna seçimi yapılmıştır. Bu bölümde genel olarak istisna kapsamına dahil olunabilmesi için gerekli olan genel ve özel şartlara yer verilmiştir. Örnek uygulamalar ile muhasebeleştirme sürecinden bahsedilmiştir.

Üçüncü bölümde ise ikinci bölümde açıklanan istisnalardan doğan KDV iadesi alacağının genel ve özel esaslarına yer verilerek nakit ve mahsup iadeleri hakkında bilgilere yer verilmiştir. Ayrıca bu KDV iadesinin nasıl hesaplanacağına dair yöntemler işletmenin özelliğine göre ayrı ayrı anlatılmıştır. Bir imalatçı ihracatçı ile tedarikçi ihracatçının KDV iadesi talep tutarını nasıl belirleneceği ve hesaplayacağına dair örnek uygulamalara yer verilmiştir. Bu hesaplamaların ve muhasebe kayıtlarına alındıktan sonra iade sürecinin başlanmasından sonuçlanmasına dair bilgiler uygulamalar üzerinden anlatılmıştır. Ayrıca iade sürecinin uzun bir zaman gerektiren bir uygulama olması nedeniyle Maliye ve Hazine Bakanlığı'nın uygulamaya aldığı iki iade sistemi hakkında bilgiler verilmiştir. Süreçte VEDOP sisteminden alınan KDVİRA kontrol raporunda oluşan hataların nasıl giderileceğine dair detaylı bilgiler verilmiştir.

Dördüncü bölümde ise üç bölümde açıklamaları yapılan iade sürecinin mal ihracatı yapan imalatçı ihracatçı firma üzerinden uygulaması yapılarak sürecin işleyişi açıklanmıştır.

BÖLÜM 1: KATMA DEĞER VERGİSİ İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER, İHRACAT MEVZUATI, İHRACAT TEŞVİKLERİ

1.1.Katma Değer Vergisi ile İlgili Genel Bilgiler

1.1.1.Katma Değer Vergisi Kavramı ve Özellikleri

Ülkemizde her geçen gün artan kamu harcamalarının finansmanında kullanılan kaynakların başında vergiler gelmektedir. Vergiler içinde dağılıma bakıldığında katma değer vergisinin büyük bir paya sahip olduğu görülmektedir.

Katma değer vergisi 1984 yılında kabul edilen 3065 sayılı kanunla yürürlüğe girmiş ve şu an hala birçok düzenlemeler yapılmış olsa da hala devam etmektedir. KDV mal ve hizmetlerin üreticiden nihai tüketiciye ulaşana kadar geçirdikleri her aşamadaki katma değer vergilendirilmesi ile dolaylı alınan bir harcama vergisidir. Bu açıdan KDV' yi tanımlamadan önce katma değer açıklanmak gerekir.

Katma değer kavramı makro ve mikro ekonomik yönden irdeleyerek tanımlamak mümkündür. Makroekonomik değer açısından bakıldığında katma değer, üretimde kullanılan faktörlerinin üretim evrelerine yüklenimleri düzeyinde katlanılan her türlü ödemelerin birleşerek oluştuğu bir değer olarak tanımlanması mümkündür (Özkanlı, 1985:6.)

Mikro iktisat alanında katma değer, bir malın veyahut verdiği bir hizmet nedeniyle kazandığı ücret ile bu malın ya da sağlanan hizmetin oluşumunda meydana gelen maliyet bedeli arasında meydana gelen farktır. (Arslan,2004:233).

Katma değer kavramının yukarıda belirtilen açıklamalarına göre KDV' yi tanımlayacak olur isek; katma değer vergisi, malın veya verilen hizmetin ilk üretim evresinden, dağıtım ve tüketim alanlarının her safhasında, malların taraf değiştirmesi sırasında alınan ve bir sonraki aşamada bir evvelki aşamada ödenen verginin mahsup edilmesine imkân veren, mal ve hizmetin değer artışını (katma değerini) temel alarak derlenen bir veri türüdür (Şemin, 1984:12). Özetle KDV' yi şu şekilde tanımlayabiliriz: KDV, her iktisadi fazında satış değeri baz alınarak alınan ayrıca, her evresinde ve tevzisinde meydana gelen katma değerlerin vergiye bağımlı olması durumudur. (Hayırlıoğlu, 2010:3.)

Yukarıda Katma Değer Vergisi için yapılan tanımlama ve açıklamalardan yola çıkarak bu verginin temel özelliklerini şu şekilde sıraya koyabiliriz:

- Genel bir vergi olmakla birlikte mal veya hizmetin her merhalesinde uygulanır.
- Düz oranlı bir vergidir.
- Tarafsızdır.
- Kendini kontrol etme sisteminin olmasında dolayı meydana gelecek vergi kaçakçılığını önlemektedir.
- İşlemlerinin belgeler üzerinden ve kayıt esasına göre yapılmasından dolayı mükellefler arasında belge transferlerinin bir düzen halinde oluşmasını sağlamıştır.

1.1.2. Türkiye de KDV' ye Neden Geçildi?

KDV uygulamasına geçilmesinde birçok faktör rol oynamaktadır. KDV uygulamasına geçilmeden önce uygulanmakta olan toplu muameleler vergisi üretimin bütün safhasında yer almakta, endüstri ve şirketlerin üzerinde baskı kurmasından dolayı kaynak dağılımını negatif etkilemekle birlikte finans sağlama sorunlarına sebep olmaktadır.

Öte yandan, bazı aşamalarını yüksek oranlarda vergilenmesi vergi kaçakçılığını cazibeli bir duruma getirmekle birlikte gelir ve kurumlar vergisinin matrahlarının törpülenmesine neden olmaktadır. Ayrıca kaldırılan gider vergileri ekonomik gelişmelerin gerisinde yer alması nedeniyle genel istek seviyesinin vergi yoluyla kontrolleri yapılamaz seviyede bulunmasından dolayı verginin harcama tesirinden yeterli miktarda yararlanılamamaktadır.

Ekonomik Faktörler

1. Yatırım teşvikleri
2. İhracatın ağıнын geliştirilmesi
3. Vergi muafiyetleri
4. Enflasyon baskının önlenmesi

5. Optimum kaynak dağılımı politikarı
6. Uzmanlaşma teşvikleri
7. Fiyat istikrarı politikarı

Mali Faktörler

1. Vergi de adaletin temin edilmesi
2. Vergi geliri tesiri
3. Vergi kayıplarına tesirinin bulunması
4. Uygulanmasında kolaylığın bulunması
5. Vergisel işlemlerde mükerrerliğinin önlenmesi

1.1.3. Katma Değer Vergisinin Konusu

Katma değer vergisini konusunu mal teslimleri ile hizmetlerin yerine getirilmesi ile oluşur. Fakat yasal düzenlemeler çerçevesinde her mal teslimi ile hizmet ifası KDV'nin konusunu oluşturmamaktadır. 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde yer alan bilgiler doğrultusunda KDV kapsamına tabi işlemleri şu şekilde sıralamamız mümkündür:

- Türkiye'de yapılan her türlü ticari, sanayi, serbest meslek etkinliği ve ziraatsal çalışmalar içerisinde yapılan mal teslimleri ile hizmetlerin ifası,
- Her çeşit mal veyahut hizmet ithalatı,
- Aşağıdaki gibi sıralanan diğer etkinliklerden meydana gelen teslim ve hizmetler,
  - a) Her türlü kitlesel iletişim hizmetleri,
  - b) Şans ve talih oyunlarının düzenlenmesi ve oynanması,
  - c) Profesyonel anlamda sanatçı ve sporcuların katılmış olduğu etkinlikler düzenlenmesi ve icra edilmesi,
  - d) Lisanslı depolara ürün teslimleri,
  - e) Elektrik, doğalgaz, boru hatları ile petrolün taşınmasında,

- f) Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması,
- g) Genel ve katma bütçeli idarelere, üniversitelere, vakıflar ve derneklere her türlü mesleki kuruluşlara ait hizmet ve teslimler.

Yukarıda sayılan faaliyetlerin kamu kurumlarınca satın alınması, bu faaliyetleri yürütenlerin tüzel ve gerçek kişilikleri, menşei ülke, ikametgâh veya işyerinin genel merkezinin yurtdışında olması; vergilendirme yöntemine ve tabi olunan kanun, yasa veya mevzuata bir engel oluşturmaz. İthalat faaliyetlerinin kamu kurumlarınca yapılması da bu vergilendirmeye bir engel teşkil etmez.

1.1.4. KDV 'de Mükellefiyet ve Sorumluluk

Katma Değer Vergisi mükellefi, gerçek veya tüzel kişi ayrımı yapılmaksızın verginin konusuna giren işlemleri yapandır. Diğer bir ifade ile bazı istisnalar haricinde katma değer vergisine tabii mal teslimi veyahut hizmet ifasını yerine getirenler ile bunları ithalatını gerçekleştirenler katma değer vergisi mükellefi unvanına sahip olurlar. Özetle mükellefiyet kişiliklerinde dolayı değil yaptıkları işlemde otürü katma değer vergisi mükellefi olurlar. Burada KDV asıl yüklenicisi nihai tüketiciler durumda olanlardır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 8'inci maddesinde açıklanan KDV mükelleflerini aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Mal teslimi veya hizmet ifası işlemlerinin yerine getirenler
- Mal veya hizmet ithal edilenler,
- Transit taşımalarına taraf olanlar
- Özel veya kamuya ait radyo ve televizyon kuruluşları ve PTT Genel Müdürlüğü
- Hür türlü şans ve bahis oyunları, at yarışları gibi talih oyunlarını düzenleyenler
- Profesyonel sanatçılar veya sporcuların iştirak ettiği yarışlar, gösteri vb.
- İsteğe bağlı mükellefiyet talebinde bulunanlar KDV 'den mükelleftirler.

Vergi sorumlusu ise Katma Değer Vergisi Kanunu' nun 9' uncu maddesine göre mükellefin Türkiye sınırları içerisinde yerleşkesinin, işyerinin, hukuki merkezi ile iş merkezlerinin mevcut olmaması halinde ve gerekli görülen diğer durumlarda Maliye Bakanlığı, vergi alacağını güvence altına alması maksadı ile vergiye bağlı işlemlere taraf bulunanları verginin ödenmesinden sorumlu tutulabilmektedir.

Stok sayımında ister fiili ister kaydi envanter kontrolleri esnasında fatura veya benzeri belge olmaksızın ürün bulundurulduğu ya da belgesiz hizmet temin edildiğinin tespit edilmesi durumunda, bu teminler nedeniyle ziyana sebep olunan katma değer vergisi bu mükelleften aranır.

Lisanslı depoculukta oluşturulan ürün bonolarının, bu ürünleri lisanslı depodan alacak olanlara teslimine ait katma değer vergisinin ödenmesinden lisanslı depo işleticileri sorumludur.

1.1.5. KDV' yi Doğuran Olaylar

Vergilendirmenin gerçekleştirilmesi açısından vergiyi doğran olayın oluşması gerekmektedir. Vergiyi doğuran olay, vergi mükellefi ile vergi konusu arasında kanunun aradığı şartların gerçekleşmesi ile ortaya çıkan hukuki bir olaydır. Vergiyi doğuran olay Katma Değer Vergisi Kanunu' nun 10' uncu maddesinde; malın teslimi veya hizmet yerine getirilmesi, teslimin ve hizmetin yerine getirildiğini belgelemek üzere fatura ve benzeri belgelerin düzenlenmesi, komisyoncular aracılığıyla yapılan teslimler de malın karşı tarafa teslim edilmesi, malın veya ürünün gönderilmesi esnasında nakliyesinde geçen süreçte nakliyeciyi firmaya aktarılması, enerji benzeri dağıtım ve tüketiminde bunların bedellerinin tespit edilmesi, ithalat işlemlerinde ise mükellefiyetin başlaması ve gümrük beyannamesinin onaylanması, transit taşımacılıkta ise gümrük bölgesine girişin yapılması ya da bölgeden çıkılması aşamasında, lisanslı depoculuk ise senetli ürünlerin depodan çekilmesi esnasında vergiyi doğuran olay meydana gelmektedir.

1.1.6.Katma Değer Vergisinde Matrah

Matrah, kanuni vergi oranlarının uygulanarak, vergi tutarının hesaplanmasında esas alınan tutardır.

Katma değer vergisi matrahının belirlenmesinde temel unsur olan bedeldir. Katma Değer Verdi Kanunu'na göre bedel, mal teslimi ya da hizmeti alanlar ya da bunlar namına işlem yapanlardan bu işlemlere istinaden her nedenle olursa olsun alınan ya da bunlarca borçlanılan ve para ile temsil edilen fayda, hizmet ve değerler toplamıdır.

3065 sayılı Kanun' un 20. maddesin matrah, hizmet ve mal teslimi işlemlerine, 21. Maddesinde ithalatta matrah, 22.maddesinde uluslararası yük ve yolcu taşımacılığında matrah ve 23. Maddesinde özel matrah şekillerinde matrah şekilleri ayrı ayrı düzenlenmiştir.

Matraha dahil olan unsurları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Malı veya hizmeti alanın belirteceği alana kadar satıcı tarafından yapılan taşıma, yükleme ve boşaltma giderleri,
- Ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile vergi, resim, harç, pay, fon karşılığı gibi faktörler,
- Vade farkı, fiyat farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerler matraha dahil olan unsurlardır.

Teslim ve hizmet faaliyetlerinde fatura ve benzeri belgelerin gösterilen ticari unsurlara uygun miktardaki ıskontolar ile hesaplanan katma değer vergisi matraha dahil edilmez.

1.1.7. Katma Değer Vergisinde Oran

KDV'nin oranı ile ilgili düzenleme KDVK' nın 28. maddesinde yer almakta olup, vergiye tabi her bir işlem için %10 olarak tespit edilmektedir ancak, Bakanlar Kurulu belirlenmiş olan bu oranı, dört katına kadar arttırmaya, %1'e kadar indirmeye, bu oranlar dahilinde de çeşitli hizmet ve mallar ile bazı malların perakende satış evresinde ve inşaatın alanında ise arsa veya konutun bulunduğu mevki gibi faktörlere göre vergi değeri ile ayrıca bulunduğu yeri esas alarak konut teslimleri için farklı vergi oranları tespit etmeye yetkilidirler.

Güncel olan KDV oranı genel olarak %18'dir. Bakanlar Kurulu bu yetkisini çeşitli tarihlerde kullanmış, aldığı kararlarla, KDV oranlarını %1, %8, %18 olarak belirleyerek, bu oranlara tabi mal ve hizmetlerin neler olduğunu listeler halinde tespit

etmiştir (Akdoğan, 2004:508). Hizmet ve mal teslimlerine uygulanan KDV şu şekilde tarifeler belirlenmiştir:

- %1 oran I sayılı listede.
- %8 oran ise II sayılı listede
- %18 genel oran ise I ve II sayılı liste bulunmayanlar için uygulanır.

1.1.8. Katma Değer Vergisinde İndirim

Ön indirim yönteminde, katma değer vergisi mükellefi her vergilendirme döneminde matrah hangi oran üzerinden vergileneceği tespit edilerek hesaplanan vergilerden ilgili döneme ait mal ve hizmet temininden ya da diğer etkenlerden dolayı ödedikleri katma değer vergilerinin düşülerek ilgili dönemde ne kadar bir vergi ödeyecekleri verginin tespit edilmesidir. (Bildirici, 1995: 229).

KDV’de Vergi indirimi, bir katma değer vergisi mükellefinin verginin konusuna giren işlemleri dolayısıyla müşterilerinden tahsil ettiği KDV’ den, hizmet ve mal alışları için ödediği katma değer vergisinin indirilmesine denir.

KDV sistemi içerisinde mükellef, aracı görevi yapmaktadır. Mükellef, satıştan dolayı elde ettiği katma değer vergisinden, alışlar sırasında ödediği katma değer vergisini indirdikten sonra kalan tutarı gelir idaresine ödemektedir. Bu kapsamda Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 29. ve 30’ncu maddelerinde indirilecek ve indirilemeyecek katma değer vergileri belirtilmiştir.

Bu açıklamalar doğrultusunda; mükellefler, yürüttükleri ticari ve üretimsel faaliyetlerden doğan KDV’den, ilgili kanunda açıkça aksi bir ifade bulunmadıkça;

- Fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisi,
- İthalatta ödenen katma değer vergisi,
- Envanterlere göre hesap dönemi başında yer alan mal ve hizmetlerin belge dökümleri ile oluşan KDV, hesaplanan Katma Değer Vergisi’nden indirilebilecektir.

KDVK’ nın 29’uncu maddesine göre, sonraki dönemlere devreden KDV ilgili döneme ait katma değer vergisi indirimler toplamından mükellefin vergiye tabi işlemlerinden doğan hesaplanan katma değer vergisi toplamından büyük olması sonuca ortada çıkar ve nakit olarak iadesi talep edilemez ancak sonraki dönemlere devredilir.

KDVK' nun 30. Maddesi gereğinde indirilemeyecek vergiler mükelleflerin;

- Vergiye tabi olmayan veya istisna hükümleri içinde kalan mal ve hizmetlerin tesliminde alış faturalarında gösterilen veya maliyetlerin içerisinde bulunan Katma Değer Vergisi,
- İşletmenin bilançosuna kayıtlı binek otolarının alışında yansıyan Katma Değer Vergisi
- Zayi olan mülklerin alımlarına ilişkin vesikalarındaki Katma Değer Vergisi (deprem ve sel felaketi hariç),
- Kurumlar ve gelir vergisine istinaden matrahın bulunmasında kabul göremeyen giderler gösterilerek ödemesi yapılan KDV'si, mükellefin diğer işlemlerinden doğan vergilerinden indirilemez.

1.1.9. Katma Değer Vergisinde Vergilendirilme Dönemi, Verginin Beyanı, Tarhı ve Ödenmesi

1.1.9.1. Vergilendirme Dönemi

KDV kanunda vergilendirme dönemi; faaliyet gösterilen takvim yılının üçer aylık dönemlerin oluşmaktadır. Fakat Ticaret Bakanlığı ilgili mükelleflerin yıllık gayri safi hasılatlarına göre vergilendirme dönemleri üçer aylık dönem yerine aylık vergilendirme dönemi olarak kullandırmaya yetkili kılınmıştır. Ayrıca, götürü yöntemle vergilendirmeye tabi mükellefler bir takvim yılında, vergi kesintisi yapmakla yetkili olanlar için bir ay, ithalat, transit taşımacılık faaliyetinde bulunanalar gümrük bölgesine girildiği veya gümrük bölgesinden çıkış yapıldığı anda vergilendirme dönemi oluşur.

1.1.9.2. Katma Değer Vergisinde Beyan Esası ve Beyanname Verme Zamanı

KDVK'nın yapılan açıklama ve düzenlemelere göre vergi, mükellefiyetin ilk başladığı andan sona erdiği döneme kadar her vergilendirme dönemi için mükellef tarafından yazılı olarak beyan edilir. Beyanlar, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından şekil ve muhtevası tespit edilen beyannameler aracılığı ile bir vergilendirme döneminde gerçekleştirilen vergiye tabi işlemlerin bildirim yoluyla yapılır. KDVK' da beyan esasına ilişkin hususlar 40' inci maddesine göre; KDV, bu kanunda tersine bir karar olmadıkça mükelleflerin yazılı beyanları üzerinden vergilendirilir. KDV, vergi

kesintisi yapmakla sorumlu olan mükellefler tarafından beyan edilir. KDV mükellefiyeti bulunanlar vergilendirme dönemine bu vergiye ait herhangi bir faaliyeti bulunmasa dahi beyanname verme zorunluluğu vardır. İthalatta ve transit taşımacılıkta KDV mükellefleri özel beyan şekline tabi olarak vergilendirme işlemi gerçekleştirilerek bu tarihyat baz alınarak beyannamelerinde vergi matrahının ögeleri ile verginin oranlarını beyannamenin ilgili kulakçığında açıkça göstermelidir.

Bu konularda düzenlemeler Maliye Bakanlığı tarafında yapılmaktadır.

KDVK'nın 40'inci maddesi uyarınca mükellefler ay içerisinde vergi doğuran herhangi bir işlem gerçekleştirmeseler dahi beyannamelerini boş olarak da olsa ibraz etmek zorundadırlar. Vergi daireleri mükellefin kendisi veya mükellef adına işlem yapan kişi veya kurumların ibraz ettiği bu belgeleri doğruluk yönünden inceleme sorumluluğu taşırlar. Bu belgelerde hata bulunması durumunda düzeltilmesi talep edilir. Düzeltme işlemleri sonucunda beyannamenin tahakkukunu verirler.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 41'inci maddesi gereğince beyanname verme zamanları düzenlenmiştir ve buna göre vergi yükümlüleri ilgili belgelerini vergilendirme zamanlarını Gelir İdaresi Başkanlığı tarafında 01 Nisan 2019 yılında yayınlanan ve yürürlüğe giren 115 no.lu sirkülerine istinaden takip eden ayın 26.günü akşamına kadar ibraz edilir ve ödenir.

Örneğin, demir çelik alanında faaliyet gösteren Eren A.Ş. Mayıs/2019 dönemine ait yapmış olduğu satışlar ile alışlarını beyan etme süresi en geç 26 Haziran olarak gerçekleşecektir.

Örnek; tek kamyon ile nakliye işi yapan mükellef 12 Nisan tarihinde bu kamyonu satarak mükellefiyeti son bulacak olması nedeni ile son beyanını Nisan, Mayıs, Haziran dönemine istinaden beyannamesini 1-26 Temmuz tarihleri aralığında değil mükellefiyetinin sona erdiği döneme Nisan ayı beyannamesini 1-26 Mayıs tarihleri arasında vererek bu tarih aralığında mükellefiyeti sona erecektir.

Beyannamelerin şekli ve muhtevası 3065 sayılı Kanun' un 42' inci maddesinde aşağıdaki şekilde açıklanmıştır:

- KDV beyannamesinin şekil ve içeriği ile birlikte gümrük beyannamelerinde KDV' ye ait yer alacak bilgiler Maliye ve Gümrük Bakanlıkları tarafınca belirlenir ve düzenlenir.
- Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerce 1 no.lu, vergi sorumluları tarafından verilmek üzere hazırlanan 2 no.lu ve icra daireleri, mahkeme satış memurları ile gerçek usulde KDV yükümlülükleri olmayanlar için ise 5 no.lu KDV beyannamesini oluşturulmuştur ve bu beyannameler üzerine Maliye Bakanlığı yetkilendirilmiştir.

1.1.9.3. KDV Tarh İşlemleri

KDV' nin tarhı, ödenmesi gereken verginin hesaplama sürecidir. KDV, yükümlülerin yazılı beyanları üzerine vergilendirilir. (Bilici, 2007:252). KDVK' na göre tarhiyat işlemleri üç basamaktan oluşur ve bu basamaklar işlem sırasına göre, vergilendirilmenin yeri, muhatabı ve zamanıdır.

Vergi idaresi tarafınca yapılacak olan tarhiyatta vergiye tabi o işlemlerinin nitelikleri doğrultusunda farklı şekillerde bulunacaktır. Maliye Bakanlığı' na vergi uygulamasının kolaylaştırılması anlamında vergilendirmenin gerçekleştirileceği yeri değiştirecek şekilde bulma yetkisi verilmiştir.

KDVK' nda verilen bilgiler doğrultusunda vergilendirme yerleri şu şekildedir:

- Mükellefin işyerinin yer aldığı bölge vergi dairesi tarafınca vergilendirmeye tabi tutulur.
- KDV yükümlüsünün ayrı vergi idarelerinin faaliyet alanlarında iş yeri ya da şubeleri var ise, gelir veyahut kurumlar vergisine tabi olduğu vergi idaresi tarafınca vergilendirilmeye tabi tutulur.
- Mükellefin isteği üzerinde bir gayrimenkul tesliminde KDV beyanı üzerine gayrimenkulün olduğu bölge vergi dairesince tarh edilir.
- İthalatta ve transit taşımacılık ile ikametgahı, hukuki merkezi Türkiye' de bulunmayanlar tarafından gerçekleştirilen taşımacılıkta gümrük idaresi tarafından vergilendirilir.
- Mükellefin müracaatı, faaliyet alanına uygun olarak re' sen tarh yerini tayin etmeye yetkilendirilmiştir.

Örneğin; Eren A.Ş' nin merkez binası Karabük Vergi Dairesinin faaliyet alanında yer almaktadır. Şirketin üretim yeri ise Kayseri' dir. KDV mükellefiyetini oluşturan faaliyetler Kayseri'deki üretim tesisinde gerçekleşmektedir. Bu durumda da şirketin Katma Değer Vergisi Karabük Vergi Dairesince vergilendirilir. (Akdağ, Ergün, Aran, 2016:761-762).

KDVK 'da tarhiyat işlemlerinde ikinci aşama olan tarhiyatın muhatabı ise KDVK' nun 44.'ncü maddesine göre KDV, bu vergiyle mükellef gerçek veya tüzel kişiler adına tarh olunur.

KDV tarhiyat basamaklarından sonuncusu tarh zamanı ise; Katma Değer Vergisi beyannamenin verildiği günde vergilendirilir ve 376 no.lu vergi usul kanunu genel tebliğinde açıklanan bilgiye göre gerçek hiçbir durumda kısıtlı olmamak üzere KDV beyannamelerini internet vergi dairesi otomasyon sistemi üzerinden beyannamelerini gönderme mecburiyetlerindedir.

1.1.9.4. Verginin Ödenmesi

KDVK' nun 46.maddesine verilen açıklamalar doğrultusunda vergini ödenmesi bakımından, beyanname verme zorunluluğu olan ver yükümlüleri ile ver kesmekle sorumlu olanların ilgili vergilendirme dönemine istinaden katma değer vergisi beyannamesini verme süresi dahilinde vergiyi ödemek zorundalardır. Ayrıca ithalat esnasında meydana gelen ise gümrük vergisi ile aynı zamanda beraber ödenmektedir.

Gümrük vergisine tabi olman ve herhangi bir yerleşkesi, hukuki iş yeri gibi merkezleri ülkemiz dışında bulunan kara araçlarıyla Türkiye ve yabancı ülkeler ile gerçekleştirilen taşımacılık ile transit taşımacılıkta meydana gelen katma değer vergisi bu işlemler sonucu oluşan özel muhteviyatlı beyannamelerin verilme süresi içerisinde ödemesi gerçekleştirilir.

Beyanname verme zorunluluğu bulunmayanlarda ise tarh süresi içerisinde ödemesi gerçekleştirilir.

1.1.10.Katma Değer Vergisinde İstisna

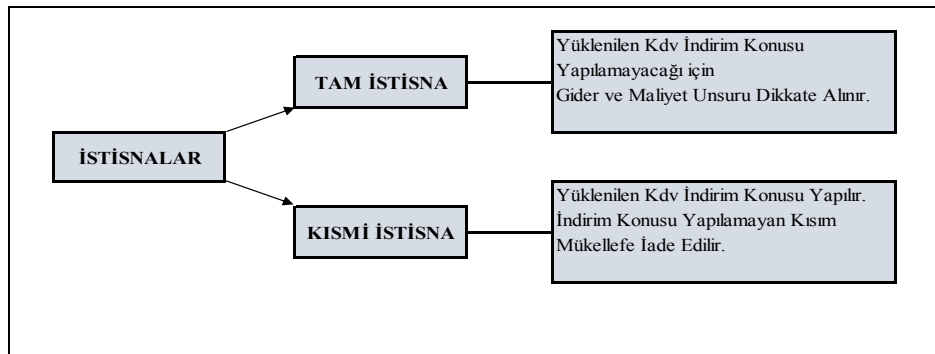
İstisna, verginin konusu esas alınarak vergi yükümlülüklerinin süre ve zorunluluğa bağlı olarak sınırlandırılması anlamı taşımaktadır.

Katma değer vergisi harcamalar üzerinden sağlanan bir vergi olması ülke ekonomisinde elde edilen vergiler içerisinde önemli bir paya sahip olduğu yapılan istatistiksel verilerde görülmektedir. Çünkü katma değer vergisi, iktisadi, mali, sosyo-ekonomik ve idari ve mali işlevleri oluşturmaktadır. Bu işlevleri nedeniyle uluslararası pazar bakımından önemli bir yere sahip olmasından ötürü gelir ve kurumlar vergisi gibi vergilerde uygulanan istisnalar gibi katma değer vergisinde de birçok ayrıcalıklar söz konusudur. KDV istisnası 3065 sayılı kanunun 11-17 maddelerinde belirtilmiştir. Bu kanun maddesine özetle KDV istisnasını, kanunda açıkça belirtilen bazı özellikli durumlara sahip mükelleflerin yükledikleri bu KDV tutarından bazı ayrıcalıklara ve serbestliğe imkan verilmesidir. Tam ve kısmi istisna ayrımını KDV tutarından tamamen indirilen işlemler tam istisna, bir kısmının ise KDV' den değil de mükellefiyet durumuna göre gelir ve kurumlar vergisinde indirim olarak beyan edilenler ise kısmi istisna kapsamına girmektedir.

Tam ve kısmi olarak iki şekilde KDV istisnası uygulanmaktadır. Tam istisnada, mal teslimi veya hizmet ifası şeklindeki işlemler üzerinden KDV alınmadığı gibi bu faaliyetler ile gerçekleşen işlemde bulunan tarafından yüklenmiş olan KDV' nin indirilmesi, indirimin uygulanmaması halinde bu yüklenimin yapıldığı döneme istinaden mükellefe iadesi yoluyla istisnaya konu olan mal ve hizmetin KDV yükünden tamamen arındırılması söz konusudur (Sarılı, 2010:574).

Kısmi istisna ise, mal teslimi veya hizmet ifası işlemleri dahilinden KDV' nin alınmaması ancak bu mal ve hizmetler üzerinden daha önce ödenen KDV'nin indirilmemesini ifade etmektedir (Bozdoğan, 2015:116).

Tam ve kısmi istisnaların ayrımını aşağıdaki şekilde gösterilmiştir.

Şekil 1: Katma Değer Vergisi İstisnaları

Şekil 2: Tam İstisna ve Kısmi İstisna

1.1.10.1. Tam İstisnalar

3065 sayılı KDV kanununun 11 ile 15'inci maddeleri arasında tam istisna kapsamına giren işlemler açıklanmıştır. Bu maddeler kapsamında mal teslim edenler ve hizmet gerçekleştirenler, bu faaliyetlerini oluşturmak için yükledikleri katma değer vergisini indirim yapabilmekle birlikte indirimin gerçekleşmemesi durumunda bu yüklenen KDV vergi dairesinden nakit ya da borçlara mahsup edilmek üzere talep edilir.

Katma Değer Vergisinin ilgili maddelerinde bahsedilen tam istisna kapsamına giren işlemleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- 11'inci madde de belirtilen kanuna aykırı olmamak kaydı ile her türlü mal ve hizmet ihracatı
- 13 'üncü maddenin (a) bendine istinaden her türlü deniz, hava, demiryolu taşıma araçlarının imali, inşası, teslimi, tadili, bakımı, onarımı
- 13/c maddesinde ise liman ve hava meydanlarında araçlar için yapılan hizmet ile yatırım teşvik belgesi kapsamında makine teçhizat teslimleri
- 13/d maddesinde petrol ve kıymetli maden aramalarında
- 13/e maddesine istinaden hava ve liman yapımları veya yenileme faaliyetlerinde bulunulması
- Ulusal güvenliği sağlama açısından yapılan her türlü yatırım ve harcamalar

- 14'üncü maddede belirtiler uluslar arasında yapılan her türlü taşımacılık
- Diplomatik İstisna
- Son olarak kanunun 17/4-s maddesinde yer alan engellilerin eğitimlerini, meslek edinmeleri ve gelişimlerini, günlük hayatlarını kolaylaştırmak amacıyla için özel olarak üretilmiş her türlü araçlar ile özel bilgisayar programları yer alır.

Ayrıca 01.06.2018 tarihinde yürürlüğe giren KDVK'nun 13.maddesine ek (k) bendinde yer alan;

Hayırseverler tarafından yaptırılarak ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bağış amacı ile

- Okul
- Sağlık tesisi
- Öncelikli olarak ekonomik alan da kalkınma bölgesinde en az 50, diğer bölgelerde ise en az 100 yatak kapasiteli öğrenci yurdu
- Çocuk bakım evleri
- Yetiştirme ve geliştirme yurtları
- Huzurevi
- Özel bakım ve rehabilitasyon merkezleri
- Mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi ibadethaneler
- Diyanet İşleri Başkanlığı denetimine tabi yaygın din eğitimi verilen tesisler
- Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının inşası dolayısıyla bağışta bulunacaklara yapılan teslim ve hizmetlere KDV istisnası getirilmiştir.

01.06.2018 tarihinde yürürlüğe giren KDVK'nun 13'üncü maddesi (ı)bendi yabancılara verilen sağlık hizmetleri istisna kapsamına alınmıştır. Bu kapsamda; inşa dolayısıyla teberru da bulunacaklara yapılan teslim ve hizmetlere KDV istisnası getirilmiştir. Yabancılara verilen sağlık hizmetleri için KDV yönünden herhangi bir istisna bulunmamaktaydı. Sağlık Bakanlığı tarafından izin alınması ile, özel sağlık kurum ve kuruluşlarının bünyesinde verilen, Türkiye'de ikameti olmayan yabancı uyruğa sahip gerçek kişilere sağlık hizmetleri istisna kapsamına alınmıştır.

Son düzenlemeler eşliğinde 01.06.2018 tarihinde yürürlüğe giren KDVK'nun 13'üncü maddesine eklenen (m) ile araştırma ve geliştirme, tasarımı işlevini icrada bulunanlara ve makine ve donanımlarını teslimlerine süreklilik halinde KDV istisnası getirilmiştir. Bu kapsamda; Ar-Ge, yenilik, tasarımı faaliyetlerinde bulunanlara yapılan makina ve teçhizat teslimlerine kalıcı olarak KDV istisnası getirilmiştir. Söz konusu faaliyetlerde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılacak yeni makina ve teçhizat teslimleri KDV'den istisna olacaktır.

1.1.10.2. Kısmi İstisnalar

Kısmi istisna açıklamasını yapandan yüklenilen KDV ve indirilecek KDV'nin tanımlanması ve açıklanmasını yapmak yerinde olacaktır. Yüklenilen KDV, istisna kapsamına dahil olan mal veya hizmetin edinilmesi esnasında ödemesi yapılan veyahut borçlanılan KDV tutarı ile genel idare giderlerinden, yıpranmaya tabi ekonomik değerlerin kullanımından, ürünün nakliyesi, ambara alınması ve ambalajlanması gibi giderlerden istisnaya tabi işlemin hissesine düşen vergilerin toplamı ile meydana gelen KDV'dir. İndirilecek KDV ise, KDV beyannamesinin verildiği döneme ait tedarik edilen hizmet ve malları için katlanılan katma değer vergisini ifade eder.

Böylelikle kısmi istisnayı tanımlayacak olursak; tam istisna sınırları içerisine girmeyen işlemler ile meydana gelen ve istisnaya tabi işlemler dolayısıyla yüklenilen KDV'nin indirim konusu yapılmadığı istisna türüdür.

3065 sayılı KDVK'nun indirilemeyecek KDV başlıklı 30.maddesinin a bendinde verilen tanımlamaya istinaden, vergiye bağımlı bulunmayan ya da vergiden istisna olmuş malların teslimi ve hizmet ifası için temin edilen alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yüklenilen katma değer vergisi indirim konusu yapılmamakta, kendisi için ilave maliyet oluşturmaktadır.

Bu açıklamalar doğrultusunda, vergiden münhasır faaliyetler nedeniyle yüklenilen KDV'nin indirim konusu yapılması söz konusu değildir. İşlemin vergiden istisna edileceği bilgisine sahip olmamasından dolayı ürünlerin alış veya hizmetlerin gerçekleştirilmesi evresinde tedarikçilere yapılan demler ve indirim işlemine dahil olan KDV ise indirim hesaplarından bulunmayacaktır.

Kısmi istisna kapsamında alınan mal veya hizmetlerin KDV beyannamesinde Özel Matraha Tabi İşlemler sütununda beyan edilir. KDV beyannamesinin Tablo 7 bölümde yer alan kısmi istisnalar bölümünde, 1 nolu ekte yer alan istisna kodu seçilerek beyan edilir.

KDVK' nun 17. maddesinde kısmi istisna konusu dört ana grupta aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- Eğitim ve kültür amacı yüklenen istisnalar
- Sosyal ve askeri amaç yüklenen istisnalar
- Diğer istisnalar.

1.2.İhracat Mevzuatı

1.2.1.İhracatın Tanımı

İhracat küreselleşen dünya ekonomileri açısından çok önemli bir değere sahip ticari bir işlemdir. İhracat, ülkelerin milli geliri, refah düzeyinde artış, ticari hareketliliğin canlanmasına çok büyük katkısı bulunmaktadır. Bu kadar önemli bir değere sahip olan ihracat kavramını birçok şekilde tanımlanmak mümkündür. Mevzuatsal ve teorik olarak ihracatın tanımlamaları yapılmaktadır. İhracat; bir ülkenin üreterek ya da dışarıdan ithal ederek sahip olduğu her türlü mal ve hizmetin, belli bir bedel karşılığında yurt dışında çıkışına izin verilmesidir. 4458 Gümrük kanununda ihracatın belirli bir tanımı yapılmamıştır. Ancak bu kanun incelendiğinde; mal veya hizmetlerin ilgili kanun, yasa veya mevzuatlara uygun olarak bir faydaya istinaden süreli veya süresiz olarak ülke sınırları dışarısına çıkarılması olarak tanımlamak mümkündür. Bu anlamda; çıkarılan malın veya hizmetin çıkarıldığı ülke kurallarına uygun olması gerekmektedir.

Yukarda yapılan tanımlamalardan yola çıkarak bir satışın veya hizmetin ihracat sayılabilmesi için şu özelliklere sahip olması gerekir:

- Yabancı bir ülkeye satış
- İki taraflı veya daha fazla taraflı ticaret anlaşmaları kapsamında yapılması
- Alışverişin bir dövizle yapılması
- Malların taşınması veya hizmetin yapılması

- Mal veya Hizmetin ithal eden ülkeye gitmesinden kaynaklanan gümrük vergisi, katma değer vergisi gibi yükümlülükler
- Malın veya hizmetin ihracı ülkenin ithal eden ülkeye taşınması sırasında oluşabilecek risklere karşı sigortalanması ve ödemelerin bankacılık sistemi aracılığıyla yapılması

1.2.2.İhracatın Kapsamı ve Önemi

Gelişmiş ülkelerin en önemli ekonomik aracını ihracat oluşturmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde ise ihracat büyümenin ve ekonomik gelişmenin ana taşı olarak görülmektedir. İhracatla ülke sınırlarına ve ekonomilerine giren döviz miktarı, farklı sektörlerin finans kaynaklarında kullanılması ile büyümeyi ve orta vadede kalkınmanın artmasına neden olmakla beraber ekonomik canlılığı beraberinde getirir. Böylelikle dışa açılmaya başlayan ve açılmış ülkelerin ekonomileri sürdürebilir ve diğer sektörlerin kalkınmasına etki eden bir sistem gelişerek birbirine bağlı sektörel ihracat modellerini oluşturur.

Ülkelerin rekabet güçlerini koruyarak büyümesi ülkeler için oldukça önem arz eder. Günümüzde büyüme, inovasyon ile oldukça iç içe geçmiş bir ilişkiye sahiptir. Ülkeler arasındaki ilişkileri belirleyen temel unsurlardan bir tanesi eskiden olduğu gibi dış ticarettir. Dış ticaretin önemli kalemlerinden birisi olan ihracat; bir taraftan dış ticaret dengesinin sağlanması ve gayri safi yurtiçi hasılanın büyümesinde önemli roller oynar. Düşük bir ihracat oranı, düşük büyüme oranı hatta resesyona bile yol açabilmektedir. Yapısal problemler, düşük rekabet gücü, düşük döviz kuru, gümrük duvarları, ihraç edilen ürüne olan talep yetersizliği, bu düşük ihracatın sebepleri arasında gösterilebilir (Gökdoğan, 2016:12).

İhracat Yönetmeliği'nde ihracatçı tanımı yapılmıştır. Bu tanıma göre ihracatçı, ihraç ettiği mal veya hizmete göre bir ihracatçı birliğine üye olan ve gerçek usulde bir vergi mükellefi niteliğindeki, yurt sınırları dışına belirli bir fayda sağlamak amacıyla mal veya hizmet satan gerçek veya tüzel kişilerdir.

İhracat ülke ekonomilerine sağlamış olduğu katkıların yanı sıra ülke ekonomilerine birçok yarar sağlamaktadır. İhracatın başlıca yararlarını aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- İhracat yapan firmalara sermayelerini güçlendirebilecek nakit akışı sağlar

- Üretim veya iş süreçlerini hızlandırır
- Ülke ekonomisine katkı sağlar
- Öz sermaye ve Aktif karlılıkları artırır.
- Ülke parasının değerinin ve satın alma gücünün korunmasına katkı sağlar
- Kültürel alışverişlerde bir bağ görevi görür.
- Beklenmedik makroekonomik krizlere karşı daha günlük bir ekonominin inşa edilmesinde rol oynar.
- Ülkelerin ve firmaların rekabet gücünü artırır
- Uluslararası gelişmelerin takip edilmesini ve inovasyonu artırır.
- Ürün ve pazar çeşitliliğini artırır.
- Ürünlerin ömrünü uzatır.
- Üretim için iç pazar talebine olan bağlılığın azalmasına neden olur.

Birçok yarar sağlayan ihracatın risklerini de vardır. Bunların en başından döviz kurlarından kaynaklanan dalgalanmalardır. İşte bu tür riskleri ortan kaldırmak için bazı önlemler alınlar zararı minimize etme durumu söz konusudur. İhracat risklerini ortan kaldırmak için;

- İyi bir sözleşmenin hazırlanması
- Kredi sigortalarının yapılması
- Taşıma da oluşacak hasarların zararını azaltmak için taşıma sigortalarının yapılması
- Kur risklerine karşı türev ürünlerden faydalanılmalıdır.

1.2.3. İhracat Yapmanın Şartları

Gümrük Birliğine giriş sürecine kadar uygulamada yer alan ihracatçı belgesi, Ocak 1996 yılından itibaren yürürlükten kaldırılmıştır. 6.1.1996 tarih ve 22515 nolu yeni düzenlemede ihracat yapabilmek daha esnek ve kolay bir şekil almıştır. Bu yeni düzenlemeye göre; ihracatını yapacağı malın ihracatçı birliğine kayıtlı olan, gerçek usulde vergi mükellefi gerçek ve tüzel kişi tacirlerle, Esnaf ve Sanatkârlar Odasına kayıtlı olup üretim yapan esnaf ve sanatkârlar ihracat yapabilmektedir. Ayrıca, yabancı ortaklı şirketler (joint-venture) ile ve belirli bir işin yapımı için iş birliği yapan ortaklar (konsorsiyumlar) ihracat yapmakla yetkili kılınmışlardır.

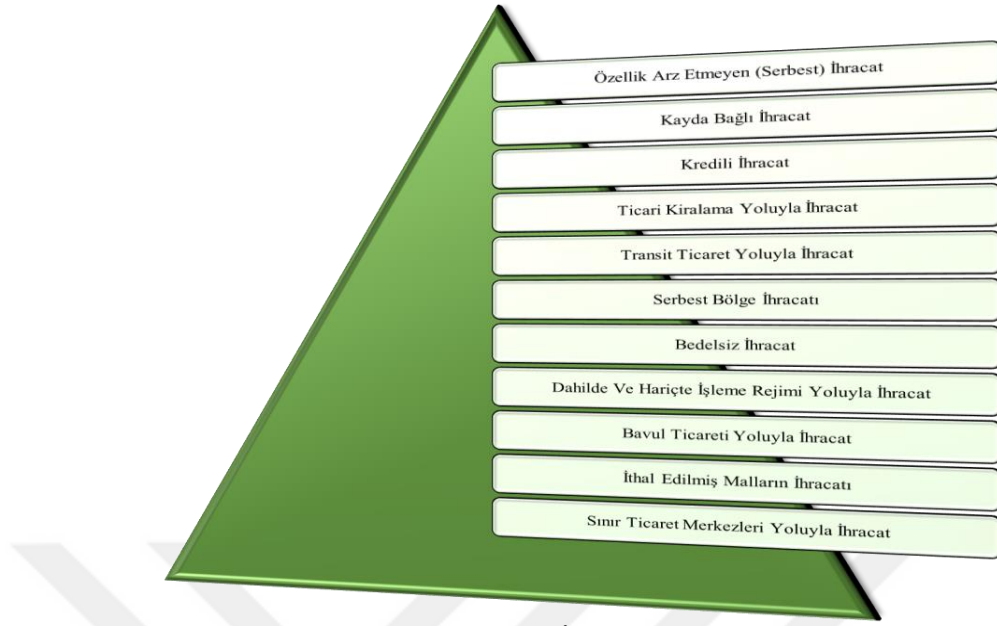
İhracatçı sıfatını aldıktan sonra aşağıda sıraladığımız aşamalarda planlama organizasyonuna sahip olmalıdır.

- Pazarlama- Satış,
- Üretim/ Tedarik,
- Belge işleri,
- Para/Finansman,
- Nakliye süreçleri,
- Gümrük işlemleri
- Tahsilat/Dağıtım

İhracat bir mal ya da hizmetin kanunca belirlenmiş kurallar çerçevesinde yurt dışına çıkarılması olarak kısaca tanımlanabilir. Ancak bu tanımda geçen mal ve hizmetin yurt dışına çıkarılmamasına rağmen yapılan bazı işlemler de ihracat olarak nitelendirilebilir. Örneğin serbest bölgelerde faaliyet gösteren işletmelere yapılan mal ve hizmet teslimi gibi bu işlemler Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından ihracat olarak kabul edilmektedir.

1.2.4. İhracat Türleri

Gerçekleşecek ihracat işlemleri, 22.12.1995 tarih 95/7623 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe giren İhracat Rejim Kararına istinaden hazırlanan ihracat yönetmeliğinde düzenlenen ihracat türlerinden ihracata konu olan mal veya hizmetin durumuna uygun bir tür seçilerek gerçekleştirilir. Gerçekleştirilecek ihracat işlemlerinin yayımlanan bu yönetmelikle beraber Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu bakanlık tarafından yayımlanan kanun yönetmelik tebliğ ve kurallar ışığında yürütülür. İlgili yönetmeliğe istinaden ihracat türleri aşağıda şekildeki gibi gösterilebilir:

Şekil 3: İhracat Çeşitleri

1.2.4.1.Özellik Arz Etmeyen (Serbest) İhracat

Normal ihracat olarak da adlandırılan bu ihracat türü, bir ülkenin genel ihracat mevzuatına göre yapılan, herhangi bir ayrıcalığa sahip olmayan ihracat türüdür. Bu türde bir ihracatın gerçekleşebilmesi için ihracatçılar gümrük idaresine başvurmadan önce gümrük beyannamelerini ihracatçı birliklere onaylatmak durumundadır. Görüldüğü şekliyle özellik arz etmeyen ihracat, en sade ve kolay ihracat türüdür. Özellik arz etmeyen ihracatı yapabilmek için başka bir idareye başvurup kayıt ve onay olmaya gerek yoktur.

1.2.4.2.Kayda Bağlı İhracat

Yurtiçi piyasalarda meydana gelen herhangi bir olağanüstü durumda kamu kurumları bazı mal ve hizmetlerin ihracatının kayda bağlanması gerektiğine karar verebilirler. Bu olağan üstü durumlar dışında sanatsal tarihsel veya arkeolojik değeri olan malların ihracatı da kayda bağlanarak kısıtlamaya tabii tutulabilir. Bu gibi kayıt altına alınan ihracat işlemlerine kayda bağlı ihracat adı verilmektedir.

Kayda bağlı Ürünlerin ihracatında süreç şu şekilde işler;

- İhraç edilmesi kayda bağlanmış bir mal veya hizmetin ihraç işlemi gerçekleşmeden ihracat beyannamelerini İhracatçı Birliklere sunularak kayıt altına alınması ve bu ihraç işleminin ön onayı gerekmektedir.

- İhracatçının İhracatçı Birliklerine sundukları bu beyanname, İhracatçı Birlikleri tarafından onaylandıktan sonra bu belgenin gümrük idarelerine 30 gün içerisinde sunulması zorunludur.

1.2.4.3. Ticari Kiralama Yoluyla İhracat

Ticari kiralama yoluyla ihracat, yurt dışındaki herhangi bir firma ya da kuruluşa kiraya verilen herhangi bir malın geçici bir süre için yurtdışına çıkarılması olarak tanımlanabilir. Bu ihracatın gerçekleşebilmesi için, kira sözleşmesiyle birlikte, ilgili malın teknik özellikleri, birim ve toplam fiyatı, kira süresi, kira bedeli ödeme şekli ve zamanı, malın teslim türü vb. gibi bilgileri içeren bir dilekçe ile birlikte Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğüne başvurulur.

Bu tür ihracata genel olarak sezonluk çalışan işletmelerin kullanmadıkları mallarını yurt dışına kiralamaları örnek verilebilir. Ticari kiralama yoluyla gerçekleşen ihracatta süre bir yıl olmaktadır.

Kiralama yoluyla yurt dışına çıkarılan bir malın kira süresi içinde yurt dışında kesin satışının yapılması durumu söz konusu olduğunda, kesin satışa ait fatura ile mal bedelinin yurda getirilmesi gerekmektedir.

1.2.4.4. Transit Ticaret Yoluyla İhracat

Transit ihracat yabancı ülkelerdeki firmalardan veya serbest ticaret bölgesinden alınan mal veya hizmetin ülkemiz üzerinden başka bir ülke firmasına veya serbest ticaret bölgesine gönderilmesine ilişkin ticarettir.

Transit ihracatlar da alış veya satış bedeller üzerinden bir fayda (alış-satış bedelleri arasındaki leyhte fark) elde edilmesi zorunludur. Bir zarar edilmesi (alış – satış bedelleri arasındaki aleyhte fark) durumunda aşağıdaki adımlar izlenir.

- a. Aleyhte farkın, kambiyo mevzuatında belirlenen genel terkin sınırından düşük olması ya da genel terkin sınırından yüksek olmakla birlikte kambiyo mevzuatında belirtilen mücbir sebep hallerine dayandığını tevsiki halinde ilgili bankalarca,
- b. Aleyhte farkın, genel terkin sınırından düşük olmakla birlikte, mücbir sebep halleri dışında kalan haklı sebep gösterilmesi halinde Dış Ticaret Müsteşarlığınca (İhracat Genel Müdürlüğü), sonlanmasına karar verir.

Bu ticaret türünden herhangi bir vergi, kesinti, fon, resim, harç alınmaz. Herhangi bir vergi ödenmemesinden dolayı işletmeler açısından büyük bir avantaj sağlayan ihracat türüdür.

Transit ticaret talepleri, “Transit Ticaret Formu” düzenlenerek bankalar yapılmaktadır.

Transit ticaretin özelliklerini aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- Türkiye’den bir mal çıkışı olmaması durumunda ihracattan kaynaklanan formaliteler yoktur.
- Türkiye’ye herhangi bir mal girişi olmadığı için gümrük duvarlarından doğan vergilerden muaftır.
- Transit ihracatlar da eğer yetkili kurum geçen malın antrepoda bekletilmesini talep etmezse bu ihracata ilişkin herhangi bir beyanname düzenlemesi gerekmemektedir.

1.2.4.5.Serbest Bölge İhracatı

Serbest Bölge; ülkelerin sınırları içerisinde olmasına rağmen belirli alanlarında ülke içerisindeki kurallardan bağımsız şekilde ticaretin yürütüldüğü bölgelerdir. Serbest bölgelere yapılan ihracatlar yürürlükte bulunan mevzuattaki kurallara tabiidir. Serbest bölge ihracatları, diğer ihracat türlerinin tabii olduğu kuralların esnetildiği ihracat türüdür. Ayrıca bu ihracat bölgesiyle yapılan ihracatlardan KDV alınmayacağı KDV kanunu ile hükme bağlanmıştır. Diğer taraftan bu bölgelerde gerçekleştirilmiş alım satım işlemleri bir vergi iadesi hakkı doğurmaz.

Serbest bölgelerin sağladığı avantajları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Dış ticaret teşvik edilerek ihracatı artırır,
- Yabancı sermaye ve teknoloji transferlerini sağlar,
- İthalatın ucuzlamasına neden olur,
- Uzmanlaşmaların öncülüğünü yapar ve artmasını sağlar.

1.2.4.6.Serbest İhracat

Serbest ihracat, karşılığında herhangi bir ödeme alınmaksızın malların yurtdışına çıkarılması işlemleridir. Bu ihracat türünde ulusal veya uluslararası kanunla yasaklanmış ürünlerin yurt dışına ihracatı yapılamaz. Ayrıca, bu tür ihracatlar

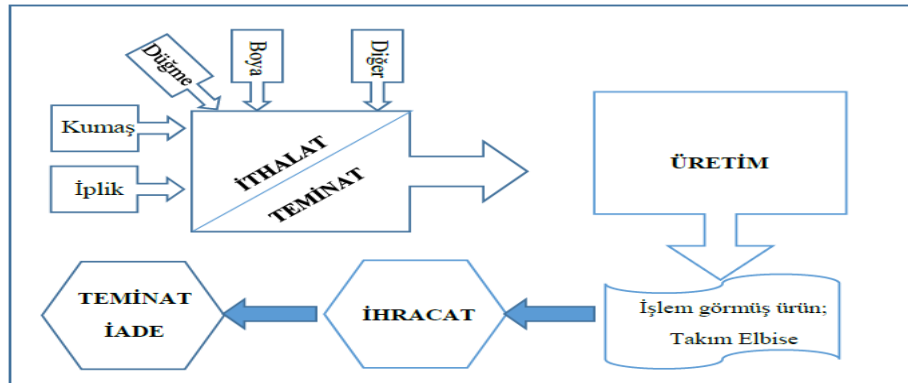
karşılıksız mali yardımdan veya sübvansiyonlardan yararlandırılmazlar. Bedelsiz ihracat tebliğine göre bedelsiz ihracatı yapılacak olan mallar aşağıdakilerdir;

Gerçek veya tüzel kişilerin ülke dışına çıkardıkları hediyeler veya ülkedeki ilgili kanunca belirlenmiş numuneler, reklam amaçlı mallar bu kapsamda serbest ihracat sayılır. Bu ürünlerin ülke dışına çıkarılabilecek en yüksek miktarı ile ilgili düzenlemelere uyulmak zorundadır. Daha önce ithal edilmiş ancak servis bakımı için tekrar yurtdışına çıkarılması gereken mallar ya da bu mallara ilişkin parçalar da bu kapsamda değerlendirilirler. Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının beraberinde götürdükleri eşyalar da bu ihracat kapsamına girer. Doğal afet durumlarında yurtdışına yapılacak karşılıksız yardım malzemeleri de bu kapsama alınmıştır.

1.2.4.7.Dahilde ve Hariçte İşleme Rejimi Yoluyla İhracat

Küresel piyasada, ülkenin ihraç ürünlerine rekabet gücü kazandırmak ve ihraç ürünlerimizi çeşitlendirmek amacıyla, gümrük muafiyetli olarak, ticaret politikası önlemlerine tabi olmaksızın, ihraç ürünün üretimi için gerekli olan ve fiyat veya kalite bakımından yurt içi piyasalardan temin edilemeyen, hammadde, yardımcı madde ve ambalaj malzemeleri ithalatına imkân veren ekonomik etkili bir gümrük rejimidir.

Bu rejimde geri ödeme ve şartlı muafiyet sistemleri ile dahilde işleme tedbiri uygulanmakta olup, şartlı muafiyet sisteminde ithalat sırasında doğan vergilerin teminata bağlanırken, geri ödeme sisteminde ithalat esnasında vergi alınmakta olup işlem görmüş ürünün ihracı halinde alınan vergi geri ödenmektedir.

Şekil 4: Dahilde İşleme Rejimi

Kaynak: Güven Sayılğan ve Coşkun Şenol, Dahilde İşleme Rejimi ve Türk İşletmelerinin İhracatı Üzerine Etkileri, *Erciyes Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, S. 35, s. 39.

Hariçte işleme rejiminden yararlanabilmek için gerekli olan şartları aşağıdaki gibi sıralayabiliriz.

Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik kişilerce yapılacak müracaatlar;

- Geçici ihracat eşyasının işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanıldığının tespitinin mümkün olması
- Türkiye Gümrük Bölgesindeki (serbest bölgeler hariç) üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi kriterleri çerçevesinde değerlendirilir.

2007-5 sayılı Hariçte İşleme Rejimi Tebliğinin ikinci bölümünün 5 inci maddesine göre hariçte işleme rejimi uygulanmayacak halleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- İhracatı, ödenen ithalat vergilerinin iadesine veya teminat verilmiş ithalatta oluşan vergilerinin kaldırılmasına sebebiyet veren,
- İhracatından önce, nihai kullanımlar sebebiyle tam muafiyet sağlanmış serbest dolaşım kapsamına alınan ve bu vergi muafiyet için gerekli koşulları sağlayan,
- İhracatı, ihracat vergi iadesini gerektiren veya ihracatı nedeniyle vergi iadesinin dışında kalan bir avantaj elde edilen,

serbest dolaşımdaki mallar uygulanmaz. Hariçte işleme izinleri en fazla 12 aydır. Bu süreye ek olarak ilgilinin talebi halinde bu süreç uzatılabilir.

1.2.4.8. Konsinye İhracat

Bu ihracat türünde ihraç edilen malın satış işlemleri ihraç tarihinden daha sonraki bir tarihte gerçekleştirilir. Bu ihracat türleri genellikle piyasaya yeni girmiş veya yeni ihracat yapan firmalar için kullanışlıdır. Bu ihracat türü ile firmalar ürünlerinin reklam ve pazarlamasını yapabilirler.

Özellikle reklam amaçlı ve piyasaya yeni giren malların piyasada tanıtılabilmesi için, müşteriye satışı halinde kesin ihracatının yapılmasını öngören şartlı ihracat sözleşmelerine konsinye ihracat denilmektedir.

1.2.4.9.İthal Edilmiş Malların İhracatı

Bu ihracat türü, katma değer katılarak üretilmek üzere satın alınmış ara girdiler kullanılarak üretilmiş ürünlerin ihracatını kapsar. İhracatçılar, önceden aldıkları bu girdileri kullanarak nihai mal üretip tekrar ihraç etmek istediklerinde bu ihracat bu kapsamda değerlendirilir. Bu ara girdiler ithal edilirken KDV ve diğer gümrük vergileri için bir teminat gösterilir. İhracatçılar eğer bu ara girdileri kullanarak bir nihai ürün üretmiş ve bu nihai ürünün ihracatını gerçekleştirmişler ise bu teminatlar çözülür.

1.2.4.10. Sınır Ticaret Merkezleri Yoluyla İhracat

Ülkemizdeki sınır bölgesi illerimizde yaşayan gerçek kişilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla sınırın diğer tarafındaki ülke ile yaptıkları ticari faaliyetler bu kapsama girmektedir. Bu ihracat türü Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da bulunan 12 ilimizi kapsamaktadır. Aynı zamanda bu ticaret türü için 5 yabancı ülke belirlenmiştir. Bu 12 ilin ticaret yapacağı 5 ülke şu şekildedir:

- Gürcistan ile Ardahan-Artvin
- Nahcivan ve İran ile Iğdır
- İran sınırında ile Ağrı-Hakkâri-Van
- Irak ile Şırnak
- Suriye ile sınır ticareti ise Mardin, Gaziantep, Hatay, Kilis illerinde yapılmaktadır.

Ancak bu ticaret kapsamına bazı ürünlerin alınması engellenmiştir. Bu ürünler şu şekildedir:

- Ticareti ilgili mevzuatça yasaklanmış ürünler
- Süt ve süt ürünleri
- Askeri mühimmat, silah, patlayıcı madde
- Çay şeker fındık canlı hayvan et ve et ürünleri
- Petrol ve petrol ürünleri
- İzne tabii diğer ürünler

1.2.5. İhracatta Ödeme Şekilleri ve Muhasebeleştirilmesi

Birbirinden çok farklı uzaklıklarda veya ülkelerde bulunan ve belki de hiç birbirini tanımayan alıcı ile satıcı arasında gerçekleştirilecek bir ticaret işleminde en önemli konu, malların gönderilmesi ve buna karşılık mal bedellerinin ödenmesidir (Tuncel, 2006: 38).

İthalat-İhracat anlaşması sonucunda malını gönderime hazırlayan ihracatçı mal bedelinin ödenmesini teminat altına almak durumundadır. Bu sebeple ihracatçı gelişmiş bir ödeme sistemine ve kendini koruma altına almak istemektedir. Böylece her iki taraf da olası riskleri minimuma indirmiş olur.

1.2.5.1. Peşin Ödeme Şeklinde İhracat ve Muhasebeleştirilmesi

Bu ödeme şekli ihracat bedelinin malın ithalatın gerçekleşmesinden önce ödenmesi anlamını taşımaktadır. İthalatçı ithal ettiği malı teslim almadan önce gerek bankacılık sistemiyle gerekse ithalatçının kendisi veya onun adına hareket eden bir üçüncü kişi tarafından ihracatçıya peşin olarak ödenmesinin gerçekleşmesidir. Diğer bir ifade ile; ithalat ödemesinin gerçekleşmesinden sonra ihraç edilen malın gönderilme işlemidir. Gönderilen malın talep edilen maldan farklı çıkabilme olasılığı sebebiyle bu ödeme sisteminde tüm riski aslında ithalatçı üstlenmektedir. İthalatçı bu riski, bankalar yoluyla sigorta ettirip yapılan işlemi teminat altına alabilir. Bu ödeme sistemi ise bir kredi niteliği taşıması sebebiyle işlemin gerçekleştiği günden itibaren 1 yıl içerisinde kapatılması gerekir. (Gürsoy, 2005:114-115). Peşin ödeme 4 farklı şekilde gerçekleştirilebilir;

- Havale
- Nakit
- Prefinansman
- Kırmızı renkte akreditif

Bu ödeme şeklinde ithalatçı banka aracı kurum konumundadır. İthalatçı firma onay verdiğinde ithalatın bedeli karşı tarafa iletilir.

Peşin ödemenin özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- Peşin ödemeler güvene dayalıdır. Genellikle daha önce dış ticaret yapmış alıcılar ve satıcılar arasında gerçekleştirilir.

- Malların nakliyesi sırasında yaşanan gecikmeden dolayı ihracatçı bu durumdan kaynaklanan alternatif maliyetini düşerek ödeme yapabilir.
- İhracatçı kendisine bir finansman sağladığı için avantajlı durumdadır.
- Tekel piyasalarda işlem gören mallar ve faaliyet gösteren firmalar nedeniyle peşin ödemeler ihracatçı açısından daha cazip hale gelebilmektedir.
- Peşin ödenen bedellerin üçüncü bir gerçek veya tüzel kişilere devredilmesi mümkün değildir. Ödeme bu anlamda güvenlidir.
- Bu ödeme yöntemi, genellikle talebi yüksek olan ürünlerin ihracından kullanılır. İhracatçının talebi yüksek olması nedeniyle talep düşüklüğü ile karşılaşmamaktadır. Böylece pazarlık gücü yüksek olduğu için peşin ödeme yöntemini ithalatçıya kabul ettirebilmektedir.

Mal veya hizmet ihracatı veya ihracat niteliğinde değerlendirilen faaliyetlere istinaden gelen bedeller döviz tevdiat hesaplarında tutulmaktadır. Bu hesaplarında bulunan döviz bakiyesinin ihracat nedeniyle kullanılması durumlarında mutlaka döviz alım belgesi düzenlenmelidir (Kaya, 2017:86).

Peşin ödeme sürecinde ihracatçının avantaj ve dezavantajları (Kaya,2017:88):

- Genellikle talebi yüksek olan malların ihracatında gerçekleşen ödeme yöntemidir.
- İhracatçı bu ödeme yöntemiyle üretim sürecinde kullanabileceği bir finansman elde edebilir.
- İhraç işlemi gerçekleşmeden önce ödemesi gerçekleştiği için, tüm risk ithalcinin üzerindedir. Bu nedenle güven ilişkisi üzerine kurulu bir ödeme yöntemidir. Gelişmiş ve rekabetin yüksek olduğu piyasalarda bu sebeple tercih edilmezler.
- Teslimatlar, satıcı firmanın ihraç bedelini peşin alması sebebiyle sekteye uğrayabilir.
- Peşin bedellerin üçüncü kişilere devri mümkün değildir.

Peşin ödeme yönteminin muhasebe kayıtlarına alınmasını bir örnek üzerinden anlatmaktan daha uygun olacaktır.

Örnek:

1) Z A.Ş. Gürcistan da bir firma ile tanesi 50 Euro'dan 1000 adet ofis koltuğu siparişi almıştır. 01.07.2019 tarihinde hesaba 1000 adet koltuğun bedeli olan 50.000 Euro gelmiştir. (1 Euro= 4 TL olarak kabul edilmiştir.)

Hesap Kodu	Hesap Adı	Borç	Alacak
102	Bankalar		
102.01	Halk Bank	200.000 TL	
340	Alınan Sipariş Avansları		200.000 TL
340.03	Ofis Koltuğu		
Açıklama	Alınan Yurtdışı Sipariş Avansları Kaydı. 50*1.000 Adet*4 TL=200.000 TL		

2) Banka bu işlemler için 250 TL masrafı firmanın hesabından tahsil etmiştir.

Hesap Kodu	Hesap Adı	Borç	Alacak
760	PAZARLAMA SATIŞ DAĞITIM GİD. HS		
760,01	Banka Masrafları	250	
102	BANKALAR HESABI		250
102,02	Halk Bankası		
Açıklama	Alınan Sipariş Avansına Ait Banka Masraf Kaydı		

3) 1000 koltuğun üretimi tamamlanmıştır. 15.10.2019 tarihinde faturası kesilerek ihracatı yapılmıştır. (15.10.2019 tarihli döviz kuru 1 Euro = 4.20 TL'dir.) İhracat ile ilgili alınan avans, 16.10.2019 tarihinde kapatılmıştır (Kaya, 2017:88-89).

Hesap Kodu	Hesap Adı	Borç	Alacak
340	Alınan Sipariş Avansları	200.000 TL	
612	Diğer İndirimler	10.000 TL	
601	Yurtdışı Satışları		210.000 TL
601.01	Yahşi firması		
Açıklama	Alınan Yurtdışı Sipariş Avansları Hesabının Kapatılması (50.000*4,20 TL=210.000 TL)		

1.2.5.2.Mal Mukabili Ödeme ve Muhasebeleştirilmesi

Bu ödeme türünde ihracatçı malın bedelini, ihraç edilen malın ithalatçı tarafından teslim alınmasından sonra tahsil eder. Bu işlemin ödeme yöntemi peşin değil de ihracatçının tarafından düzenlenen bir poliçeyi yoluyla ödemede gerçekleştirilirse Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme niteliğindedir. Sevkiyat işlemi gerçekleşip ithalatçı firma ithal ettiği ürünleri devraldıktan sonra bu ürünlerin bedelini, ihracatçıya ödeme yükümlülüğünü atmış olur.

Bu ödeme yönteminde aşağıdaki adımlar izlenir:

- İthalatçı firma ile ihracatçı arasında fiyat, ürün, hizmet ve teslim tarihleri içeren bir sözleşme yapılır.
- İhracatçı sözleşmeye konu olan malı ithalatçıya gönderir.
- İhracatçı gerekli belgeleri çalıştığı banka aracılığıyla ya da direkt olarak ithalatçıya gönderir.
- İthalatçı ithal ettiği malı gümrükten içeri çeker.
- İthalatçı çalıştığı banka üzerinden ürünün bedelini ihracatçıya öder.
- Mal mukabili ödeme yöntemi ithalatçıya herhangi bir risk yüklemeyiz. Bu ödeme yöntemi ise ihracatçı firma açısından ise risklidir. Genellikle talebi düşük olan ürünlerde uygulanmaktadır.
- İthalatçı firma ithal edilen ürünün bedelini vadesi geldiğinde nakit olarak transfer etmeyi kabul etmeyip; ihracatçı firmanın göndermiş olduğu poliçeyi kabul etmesi durumunda, ödeme yöntemi, kabul kredili mal mukabili ödeme yöntemine dönüşür.

Mal mukabili ödeme yönteminin muhasebe kayıtlarına nasıl alınacağı ve hangi hesaplarının kullanılacağını bir örnek üzerinden açıklayalım:

Örnek: Eren Demir A.Ş. merkezi Fransa da bulunan FRAY şirketi ile 12.01.2019 tarihinde 300.000 Euro değerinde 80.000 metre asansör rayı ihracatı konusunda anlaşma saylayarak sözleşme imzalanmıştır.

300.000 Euro tutarında ki asansör rayının fiili ihracatı 02.02.2019 tarihinde (1 Euro= 6,00 TL kuru üzerinden) yapılarak beyannamesi düzenlenmiştir. Böylelikle satış gerçekleştiği için satış yevmiye kaydı aşağıdaki gibi yapılır:

EREN DEMİR A.Ş.	Mahsup Fişi		
Fiş Tarihi	2.2.2019	Kaynak Fişi	Muhasebe
120 ALICILAR		BORÇ	ALACAK
120.02 Yurtdışı Müşterileri		1.800.000,00	
120.02.01 FRAY			1.800.000,00
	601 YURDIŞI SATIŞ		
AÇIKLAMA	01 nolu satış faturası ile 80.000 mt asn.ray satış kaydı (300.000* 6 TL= 1.800.000,00 TL)		

FRAY firması ihraç edilen asansör raylarının bedelini 15.02.2019 tarihinde Eren Çelik A.Ş.'nin Halk Bankasında bulunan döviz hesabına transfer etmiştir. (1 Euro=6,30 TL). Halk Bankası 120 TL döviz alındı belgesi masrafı keserek kalan bakiyeyi hesaba aktarmıştır.

EREN DEMİR A.Ş.	Mahsup Fişi		
FİŞ TARİHİ	15.02.2019	Kaynak Fişi	Muhasebe
102 BANKALAR		BORÇ	ALACAK
102.02 Halk Bankası		1.889.880,00	
102.02.01 Vadesiz Döviz Hesabı			
760 PAZARLAMA SATIŞ DAĞ.GİD.		120	
120 ALICILAR			1.800.000,00
120.02 Yurtdışı Müşterileri			
120.02.01 FRAY			
601 YURDIŞI SATIŞLARI			90.000,00
601.02 ihracat kur farkı geliri			
AÇIKLAMA	FRAY Firmasının İhracat Bedelini Halk Bank Hesabına (300.000* 6 TL= 1.800.000,00 TL)		

Banka komisyon gideri uygulama 760 Pazarlama Satış Dağıtım Giderlerine yazıldığı görülmektedir. Bu gideri 770 Genel yönetim Giderleri alt hesabında takip edilebilmektedir. Uygulamada firmaların ihracattan kaynaklı bu tarz giderlerinin 760 Pazarlama Satış Dağıtım giderlerinin alt hesabında göstermektedirler.

1.2.5.3.Belge Karşılığı (Vesaik Mukabili) Ödeme ve Muhasebeleştirilmesi

Bu ödeme şeklinde ihracatçı, ihraç ettiği ürünün sevkiyatını gerçekleştirdiğinde sevkiyatının gerçekleştiğine dair belgeler ile ihracatın bedelini bankadan aldığı ödeme şeklindedir. Bu ödeme biçimine belge karşılığı veya vesaik mukabili ödeme denilmektedir.

Vesaik mukabili ödeme işleminin başlıca özellikleri şunlardır.

- Risk alan taraf ihracatçıdır.
- Sözleşmeye konu olan malın ülkeye giriş yapması şart değildir.
- İhracatçı ürünün nakliyesini gerçekleştirdiğine dair belge düzenleyerek (vesaik), bu belge karşılığında kredi kullanır.
- Ne ithalatçı firmanın bankası ne de ihracatçı firmanın bankası ödeme taahhüdünde bulunurlar. “Vesaik Mukabili Ödeme” işlemlerinde eğer

herhangi bir sekteye uğraması konusunda bir garanti sunmazlar. Bankalar sadece ilgili belgelerin karşı tarafa iletilmesinde rol oynarlar.

- Bir vesaik ödeme türü olarak “görüldüğünde ödemeli poliçe”, ithalatçının ödeme yapması şartıyla karşı tarafa iletilir. Vesaik mukabili ödemenin diğer bir türü ise “ticari kabul” olup, belgeler ithalatçıya, bir ödeme sözü alındıktan sonra iletilir. İhracatçının bankası ise bu poliçeyi kendi bünyesinde saklayarak vadesi geldiğinde tahsil eder.
- Kabulü gerçekleştirilen bir poliçe ihraç edilen ürünün teslim alındığına dair delil niteliğindedir. Ödeme gerçekleşme bile ödemeyi yapmayan taraf bir prestij ve imaj kaybına neden olur.
- İhracatçı, poliçenin kabulü halinde üretim faaliyetleri için bir finansman elde edebilir. İhracatçı firmalar çalıştıkları bankalara bu poliçeleri mevcut faiz oranından ciro ettirebilmektedirler.
- Uluslararası ticarete belge karşılığı ödeme yanında, “mal mukabili ödemeler” de alternatif olarak yapılabilmektedir. Bu ödeme yönteminde ise, ihracatçı, herhangi bir ödeme yapılmadan ihraç edilen malları ithalatçıya gönderir. İhraç edilen malların bedeli sözleşmede taraflarca belirlenen bir tarihte veya ilgili ürünler satılınca ödenir.
- Bu ödeme şeklinde kullanılan belgelerden biri konşimentodur. Bu belge ithalatçının bankası adına düzenlenir. Yani konşimentoda ithalatçının bankasının isim, unvan ve adresi bulunur. Bildirim yapılacak kişi bölümünde ise alıcı firmanın isim, unvan ve adresi bulunur. İthalatçı firmanın bankası ithalat bedelini tahsil edince konşimentoyu ithalatçıya ciro eder. Böylece ithalatçı, bankanın kendisine konşimentoyu ciro etmesi üzerine malların ithalatçısı sıfatını kazanır (Kaya,2017:94-95).

Bu ödeme şeklinde ise aşağıdaki adımlar izlenir:

- İthal eden ile İhraç eden firmalar arasında bir sözleşme yapılır.
- İhracatçı malların sevkiyatını gerçekleştirir.
- İşleme konu olan belgeler bankalar aracılığıyla veya doğrudan karşı tarafa iletilir.

- İthalatçı banka aracılığıyla ithalat bedelini öder. Böylece ihracatçı kendi bankası aracılığıyla bu bedeli tahsil edebilir.
- İthalatçı bu işlemde sonra ithal ettiği ürünleri gümrükten içeri çeker.

Belge karşılığı ödeme yönteminin muhasebeleştirilmesini bir örnek üzerinden açıklayalım:

Örnek: Eren Demir A.Ş. ile Fransa'daki şirket Fray Şirketi arasında 200.000 \$ değerinde çelik demir ihracatının vesaik mukabili olarak ödenmesi konusunda sözleşme yapılmıştır.

Teslim Şekli: FOB Ödeme Şekli: Vesaik Mukabili

1. Tüm yasal süreçler tamamlandıktan sonra 02.01.2019 tarihinde çelik demirlerin fiili ihracatı Kocaeli Gümrüğünden yapılmıştır (1 dolar= 5,50 TL).

EREN DEMİR A.Ş.	Mahsup fişi		
FİŞ TARİHİ	2.01.2019	BORÇ	ALACAK
120 ALICILAR 120.02 Yurtdışı 120.02.01 FRAY		1.100.000,00	
	601 YURDIŞI SATIŞLARI		1.100.000,00
AÇIKLAMA	02 NOLU FATURA İLE FRAY ŞİRKETİ ÇELİK SATIŞI		

2. İhracat bedeli 26.01.2019 tarihinde Halk Bank aracılığıyla (1 dolar= 5 TL) tahsil edilmiştir.

EREN DEMİR A.Ş.			MUHASEBE
FİŞ TARİHİ	26.01.2019	BORÇ	ALACAK
102 BANKALAR 102.02 Halk Bankası 102.02.01 Vadesiz Döviz Hesabı		1.000.000,00	
612 DİĞER İNDİRİMLER 612.02 ihracat kur farkı zararı		100.000,00	
	120 ALICILAR 120.02 Yurtdışı Müş. 120.02.01 FRAY		1.100.000,00
AÇIKLAMA	İhracat Bedelinin Halk Bank Hesabına Transfer Edilmesi (200.000* 5 TL=1.000.000,00 TL)		

1.2.5.4. Kabul Kredili Ödeme ve Muhasebeleştirilmesi

Kabul Kredili Ödeme; bir poliçe karşılığında belirli bir vadeyi kapsayan bir ödeme türüdür veya kabul kredisi ile ihraç edilen malın bedelinin poliçede yer alan vadede ihracatçıya ödendiği bir ödeme şeklidir.

Kabul kredili ödemede alıcı ve satıcı arasında bankalar bulunur ve bankalar bu işlemlerden komisyon alırlar. İhracatçının düzenlediği poliçe sadece ithalatçı tarafından kabul edilmiş ise “trade acceptance” vardır. Böylece banka bu poliçeyi kabul eder veya ithalatçının kabulüne aval verebilir. Bu durum “banker’s acceptance” olarak adlandırılır.

Kredili ödeme şeklinde ihracatın muhasebe kayıtları:

Örnek: Eren Demir AŞ. ’nin Fransa merkezli Fray şirketi ile ihracat faaliyetleri şu şekilde gerçekleşmektedir:

1. Eren Demir AŞ. 12.10.2018 tarihinde Fray şirketine 100.000 Euro tutarında ürünün kredili ihracatı için gerekli yasal işlemleri tamamlamış ve 20.10.2018 tarihinde faturayı düzenlemiştir. İhracat konu olan ürünün fiili ihracat tarihi 20.10.2018 dir. Gümrük çıkış beyannamesini düzenlendiği 20.10.2018 tarihinde 1 Euro= 6,50 TL dir.

EREN DEMİR A.Ş.		KAYNAK PRG.	MUHASEBE
FİŞ TARİHİ	20.10.2018	BORÇ	ALACAK
120 ALICILAR 120.02 Yurtdışı 120.02.01 FRAY		650.000,00	
	601 YURTDIŞI SATIŞLARI		650.000,00
AÇIKLAMA	GÜMRÜK ÇIKIŞ BEYANNAMESİNİN DÜZENLEMESİ (100.000*6,5 TL=650.000,00TL)		

2. 31.12.2018 tarihinde Eren Demir AŞ VUK’un 280. maddesi gereği bilanço gününde 1 Euro= 6,60 TL kuru üzerinden senetsiz alacaklarını değerlendirme işlemine tabi tutmuştur.

EREN DEMİR A.Ş.		KAYNAK	MUHASEB
FİŞ TARİHİ	31.12.2018	BORÇ	ALACAK
120 ALICILAR 120.02 Yurtdışı Müşterileri 120.02.01 FRAY		1.000,00	
	601 YURTDIŞI SATIŞLARI 601.02.İhracat kur farkı gelirleri (6,60-6,5)=0,10*100.000=1.000		1.000,00
AÇIKLAMA	31.12.2018 tarihli dönem sonu kur değerlendirme kaydı (6,60-6,5)=0,10*100.000=1.000		

3. 10.01.2019 tarihinde ihraç konusu olan ürünün bedeline Eren Demir AŞ. 800 Euro faiz tahakkuk ettirmiştir. (1 Euro= 6,70 TL)

10.01.2019	EREN DEMİR A.Ş.		
Hesap Kodu ve Açıklama	Borç	Alacak	
120 Müşteriler 120.02.Yurtdışı Müşterileri 120.02.01 FRAY	5.360,00 TL		
602 Diğer Gelirler 602.02 Gecikme Faizi		5.360,00 TL	
Açıklama	10.01.2019 tarihinde ihraç ürünün geciken bedeline gecikme faizi (800€*6,70=5.360 TL)		

4. 25.01.2019 tarihinde (1 Euro=6,70 TL kurdan) Fray şirketinden olan alacak, Halk Bankasında bulunan döviz hesabına yatırılmıştır. 25.01.2019 tarihi itibarıyla Fray şirketinin Eren Demir AŞ. 'ye toplam borcu 100.800 Euro =656.360,00 TL'dir.

EREN DEMİR A.Ş.		KAYNAK	MUHASEBE
FİŞ TARİHİ	25.01.2019	BORÇ	ALACAK
102 BANKALAR 102.02 Halk Bankası 102.02.01 Vadesiz Döviz Hesabı		675.360,00	
646 KAMBIYO KARLARI 120 ALICILAR 120.02 Yurtdışı Müşterileri 120.02.01 FRAY			19.000,00 656.360,00
AÇIKLAMA	Fray Şirketinin Borcunu Ödemesi (100.800* 6,70 TL=675.360,00 TL)		

1.2.5.5.Açık Hesap Ödeme Şeklinde İhracat ve Muhasebeleştirilmesi

Bu ihracatta mal tesliminden önce herhangi bir avans, teminat gibi bir ödeme bulunmamaktadır. Yurtiçi satışlarında olduğu gibi iki firma ödeme için bir vade tarihi belir ve tarihte ödeme gerçekleştirilir. Bu ihracat türünde risk ödemenin alınmaması durumudur. Çünkü önceden hiçbir teminat ve güvence bedeli alınmamıştır. İhracatın gerçekleşmesi le bütün kullanım hakkı ithalatçıya geçtiği için oluşacak ödeme sorununda ihracatçı büyük bir sorunla karşılaşır. (Pirtini ve Melemen, 2004:33).

Açık hesap ödeme şeklinde aşağıdaki süreç izlenir:

- İthalatçı ile ihracatçı aralarında sözleşme yapılır ve ödemeye ilişkin bir vade belirlenir.
- İhracatçı malı ithalatçının ülkesine gönderir.
- İthalatçı malı gümrükten teslim alır.
- İthalatçı vade gününde mal bedelinin ihracatçının bankasına transfer eder.

- İthalatçı için risksiz cazip bir ihracat türünü oluştururken ihracatçı için çok büyük bir risk meydana getirir.
- İhracatçı ödemeye ilişkin riski azaltmak için ithalatçı adına düzenlemiş olduğu poliçeyi ithalatçının kabul etmesi ile bu ihracat türü vesaik karşılığı ihracat şekline dönüşür.

Örnek : Deniz AŞ. Hollanda firması olan Next ile 50.000 € tutarında havlu ihracatı için anlaşmışlardır. 01.10.2018 tarihinde ürün hazırlanarak sevk işlemleri gerçekleştirilmiştir. Sözleşme gereği ödeme açık hesap şeklinde gümrük çıkış beyannamesinde belirtilmiştir. 10.11.2018 tarihinde ihracat fiili olarak tamamlanmıştır (€=3 TL).

DENİZ A.Ş.		KAYNAK	MUHASEBE
FİŞ TARİHİ	10.11.2018	BORÇ	ALACAK
120 ALICILAR 120.02 Yurtdışı Müşterileri 120.02.01 NEXT		150.000,00	
	601 Yurtdışı Satışlar HS.		150.000,00
AÇIKLAMA	İhracat kaydı (50.000*3 TL=150.000)		

1.2.5.6.Akreditif ve Muhasebeleştirilmesi

Akreditif ihracatta en fazla talep edilen bir ödeme sistemidir. Çok talep edilmesinin nedeni ihracatçıyı ve ithalatçıyı ödeme de güvence altında tutmasıdır. İhracatçıya ödemesini almasına kolaylık sağlar iken ithalatçı firmaya finans kaynağı sunmaktadır. Bu ödeme sisteminde ithalatçı firmanın bankası amir banka olarak işlemler bu amir banka aracılığı ile gerçekleştirilir.

Akreditifte özel şartlar taşıyan bir ödemenin yapılmasını taahhüt eden bir ödeme sistemi olarak tanımlanabilir. Amir banka tarafında yapılan sözleşme maddeleri iki taraf arasında çıkacak anlaşmazlıkları en aza indirerek sağlıklı bir ithalat-ihracat olanağı sunmaktadır.

Akreditif; taraflar arasında yapılan sözleşme yer alan sorumlulukların gerçekleştirilmesi ile bu işlemlere ait evrakların teslim edilmesi şartı ile bedelin ihracatçı firmanın hesabına geçeceğini temin eden yazılı bir sözleşme olarak

tanımlamak mümkündür. Burada ödeme teminatını iki taraf arasında sözleşmeyi düzenleyen ithalatçının amir bankası tarafından yapılır. Bu sözleşmede genellikle ithalatçının talebi üzerine işlemleri yapan amir banka önceden belirlenmiş para limiti düzeyine kadar, saptanan vade tarihinde, gerekli belgelerin temini karşılığında belirlenen şartların gerçekleştirilmesi ile ihracatçıya tahsilatın yapılacağını ihracatçının hazırlayacağı bonoları kabul etmesinin yazılı olarak taahhüt edilir. Sisten uluslararası geçerliliğe sahip olmasından dolayı ihracatçı bankasının birçok yetkileri bulunur. Bu yetkiler poliçeyi kabul etme, ihbar etme, ödeme gibi yetkililerdir.

Akreditif işlemlerinin özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- Global pazarda en çok tercih edilen ödeme sistemidir.
- İthalatçı ve ihracatçıyı sözleşme yapılmasından dolayı koruyucu özelliği bulunur.
- İthalatçının talebi doğrultusunda ihracatın gerçekleşmesi ve gerekli evrakların tesliminden sonra önceden belirlenen miktar ve vade doğrultusunda ödemeler gerçekleşir.
- Finansal desteklerden dolayı diğer ödeme sistemlerine göre fazla masraflarının bulunmasının yanı sıra iki tarafa birçok olanak sağlamaktadır. Bu olanaklar iki tarafında kredi imkanı elde etmesine olanak sağlar. Para transferlerinde banka garantisinde olmasından dolayı risk büyük ölçüde azalmaktadır. Akreditife bankalar ve belgeler üzerinden işlem yaparlar. Çünkü akreditif işlemleri mallarla ilgili olmayıp yapılacak hizmet ve işlerle ilgilidir.

Örnek: Sürekli envanter yöntemi uygulayan Karsu A.Ş. Fransa firması olan Z firmasına 200.000.- TL maliyeti olan 250.000 Euro'luk iplik ihracatına ilişkin sözleşme imzalamışlardır. 01.11.2018 tarihinde 1 Euro = 2.30 TL üzerinden gümrük işlemleri tamamlanmıştır.

İpliklerin fiili ihracatı tarihteki yevmiye kaydını şu şekilde düzenlenir:

KARSU A.Ş.			
fiş tarihi	1.11.2018		
hesap kodu	Hesap Adı	Borç	Alacak
120	ALICILAR HS	575.000	
120.02	Yurtdışı Alıcılar		
120.02.01	Z Firması		
601	YURTDIŞI SATIŞLAR HS.		575.000
601.03.02	İplik		
Açıklama	İhracat kaydı 250.000*2,30 TL=575.000		

2. Sürekli envanter yöntemi izleyen bir işletme için stokların maliyet hesaplarına devir kaydını düzenleyiniz.

Fiş Tarihi	1.11.2018		Detay	
Hesap Kodu	Hesap Adı	Borç	Alacak	
620	SATILAN MAMÜL MALİYET	200.000 TL		
620.03.03	Üretim (İplik)			
152	MAMULLER			200.000 TL
152.03.02	İplik			
Açıklama	Maliyet Hesaplarına Devir Kaydı			

3. 01.12.2018 tarihinde vadeli akreditif türünde ihracatı gerçekleştirilen ipliklerin bedelinin 100.000.- Euro'luk bölümü KARSU AŞ'nin bankasına (1 Euro = 2,20 TL kuru üzerinden) Z firması tarafından transfer edilmiştir.

KARSU A.Ş.			
fiş tarihi	1.12.2017		
Hesap kodu	Hesap adı	Borç	Alacak
102	BANKALAR HS.	220.000	
102.03	İş Bankası		
102.03.02	Vadesiz Döviz Tevdiat		
612	DİĞER	10.000	
612.03	İhracat kur Farkı		
120	ALICILAR		230.000
120.02	Yurtdışı Alıcılar		
120.02.01	Z Firması		
Açıklama	100.000 Euro' nun hesaba gelmesi		

4. KARSU AŞ aktifinde kayıtlı olan 120 Alıcılar Hesabını 31/12/2018 tarihinde (1 Euro = 2,40 TL kuru üzerinden) değerlendirme işlemine tabi tutmuştur.

KARSU A.Ş.			
Fiş tarihi	31.12.2018		
Hesap kodu	Hesap adı	Borç	Alacak
120	ALICILAR	15.000	
120.02	Yurtdışı Alıcılar		
120.02.01	Z Firması		
601	YURTDIŞI SATIŞLAR HS.		15.000
	Yurtdışı kur farkı		
Açıklama	Yılsonu alacak değerlendirme (2,40-2,30=0,10*150.000=15.000)		

5. 01.02.2019 tarihinde Z firması sözleşme gereği kalan 100.000 Euro'yu (1 Euro = 2,35 TL kuru üzerinden) KARSU AŞ'nin hesabına transfer etmiştir.

KARSU A.Ş.			
Fiş tarihi	1.02.2019		
Hesap kodu	Hesap adı	Borç	Alacak
102	BANKALAR HS.	235.000	
102.03	İş Bankası		
102.03.02	Vadesiz Döviz Tevdiat		
612	Diğer İndirimler	5.000	
612.03	İhracat kur farkı gideri		
120	ALICILAR		240.000
120.02	Yurtdışı Alıcılar		
120.02.01	Z Firması		
Açıklama	(2.40-2.35) = 0.05 x 100.000 = 5.000 TL zarar		

6. KARSU AŞ yöneticisi 50.000 Euro tutarındaki iplik ihracatından doğan bakiyeyi yurt dışı temsilciliklerinde kullanmak üzere İspanya'da 30.03.2019 tarihinde (1 Euro = 2,35 TL kuru üzerinden) tahsil etmiştir.

KARSU A.Ş.			
Fiş Tarihi	30.03.2019		
Hesap Kodu	Hesap Adı	Borç	Alacak
195	İŞ AVANSLARI	117.500 TL	
195.01	İspanya Temsilciliği		
612	DIĞER İNDİRİMLER	2.500 TL	
612.03	İhracat Kur Farkı Gideri		
120	ALICILAR		120.000 TL
120.02	Yurtdışı Alıcılar		
120.02.01	Z firması		
Açıklama	50.000x2.35 TL=117.500 TL		

1.2.5.7.BPO (Bank Payment Obligation/ Banka Ödeme Yükümlüğü)

BPO, ihracata ilişkin bilgilerin ortak kullanılan elektronik veri sisteminde karşılıklı olarak eşlemesi veya eylemsizliklerin kabul şartı ile önceden belirlenmiş bir ödeme tutarının, ithalatçı firma bankası ile ihracatçı firma bankasına vermiş olduğu ve geri dönüşün imkanın bulunmadığı ve tamamen bağımsız bir taahhüt sistemidir. Bu sistem ile mal mukabili ödeme sisteminde ödemelerde meydana gelen riskleri azaltarak hem ihracatçı hem ithalatçı için bir güven ortamı oluşturup, akreditifte olduğu gibi güvence vererek ayrıca evrak incelemesinin bulunmaması işlemlerin daha hızlı gerçekleşmesine olanak sunmaktadır.

Peşin, mal mukabili, vesaik mukabili ve akreditif gibi geleneksel ödeme yöntemleri hız, basitlik, kolaylık ve güvence gibi özelliklerin tümünü bir arada vermek konusunda yetersiz kalması yeni bir ödeme sisteminin oluşmasına neden olmuştur. Bu yeni ödeme sistemi BPO olarak ortaya çıkmasına neden olmuştur. Ayrıca, ticareti kolaylaştırma, elektronikleşme, kâğıdı ortadan kaldırma, güvence ve basitlik arayışı bu sistemin ortaya çıkmasını tetiklemiştir.

BPO da uygulama şu şekilde gerçekleşir:

- BPO şartlarında alıcı ve satıcı tarafların anlaşma sağlar ve talepler alınır.
- Alıcı ödeme yükümlü bankaya (BPO sağlayacak olan kendi bankasına) BPO şartlarını içeren minimum veri sağlar.
- Satıcı, BPO şartlarını içeren veriyi kendi bankasına teyit eder. Söz konusu veri SWIFT'in servis sağlama platformu olan TSU üzerinde eşleştiği takdirde, baseline oluşur. Alıcı ve satıcı eşleşme raporunu bankalarından alır.
- İhracatçı malları sevk için yüklemeye alır.
- İhracatçı malların sevkine ait faturaları belgeleri bankasına iletir. İhracatçı firmanın bankası ilgili verileri TSU'ya girer.
- İthalatçı, bankasından verileri ilişkin eşleşme raporunu alır ve eğer eşleşmeyen bir veri söz konusu ise İnisiyatif kullanarak ya kabul eder yada reddeder.
- İhracatçı bankası başarılı veri eşleşmesini ihracatçı firmaya bildirir.
- İhracatçı yükleme evraklarını ihracatçıya ulaştırır.
- Eşleştirmelerin ve olumlu teyitlerin ardından ithalatçı bankası ihracatçı firmanın bankasına ödemeyi gerçekleştirir.

Tüm bu süreçler sonucunda herhangi bir problem olmaması ve eşleşmenin sağlanmasını müteakiben alıcı firmanın bankası tarafından anlaşılan ödeme vadesine göre, ödemeyi alıcının hesabından satıcının bankasına transfer etmektedir. Satıcının bankası da gelen ödemeyi satıcının hesabına aktarmak suretiyle ilgili işlemi sonuçlandırmaktadır.

Sistemin avantaj ve dezavantajları bulunmaktadır (<http://www.kto.org.tr/d/file/dis-ticarette-yeni-donem-bpo.20140821102046.pdf>, 12.03.2019).

Akreditife Göre Avantajları;

- Fiziki belge yerine elektronik belgelerin olması süreyi kısaltmakta ve evrak kaybı sorunları olmamaktadır.
- Sorunlu kayıtlarda yapılması gereken düzenlemeler kısa sürede yapılıp iki tarafın kontrolü altında yapılmasına imkân vermektedir.
- Finans kaynağına olanak daha kısa ve hızlıdır.

BPO'nun "Açık Hesap"a(Open Account) Göre Avantajları;

- İhracatçının tahsil sorunu yoktur.
- İthalatçı ve ihracatçı arasındaki ilişkiyi kuvvetlendirir.
- İthalatçı firmaya finans sağlar.

BPO'nun Satıcılar İçin Avantajları;

- Tahsilat sorununa çözümdür. Alacaklar zamanında ve tam olarak tahsil edilir.
- Uyumsuzluk(rezerv) riskini ortadan kaldırma,
- Mal tedariki için kullanılan kredilerde faizlerin ve komisyonların azalmasını sağlar.

BPO'nun Alıcılar İçin Avantajları;

- Kredi imkanı tanıdığı için ödemeler planlı olarak gerçekleşip satıcı firmalara zamanında ödeme kolaylığını sağlamış olur.
- Masraflar azalma sağlar
- Dış kaynaklardan finansman desteği kazanır
- Geri ödemelerde süre uzamasını sağlar
- Tedarik riskini azaltma.

1.2.6.İhracat Bedelinin Yurda Getirilmesi

32 sayılı Karar'ın 2008 yılında değiştirilmeden önce uygulanmakta olan "Dış Ticaret" bölümü altındaki 8'inci maddesi hükmü uyarınca; ticari amaçlarla ihraç edilen

malların bedelinin, 32 sayılı Karar'da öngörülen özel haller ile Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlık'ca uygun görülen mücbir sebeplerden kaynaklanan gecikmeler haricinde, fiili ihraç tarihinden itibaren en çok 180 gün içinde ihracatçılar tarafından yurda getirilerek bankalara veya özel finans kurumlarına, ihracat bedeli Türk parası ise tevsik edilmesi, döviz ise satılması zorunluluğu vardı. Keza, anılan ihracat nedeniyle döviz bedelinin en az %70'inin fiili ihraç tarihinden itibaren 90 gün içinde getirilerek bankalara veya özel finans kurumlarına satılması halinde bakiye %30'una tekabül eden kısmı üzerinde ihracatçı serbestçe tasarruf edebilmekteydi. Ancak, 08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan ve 32 Sayılı Kararda Değişiklikler yapan 2008/13186 sayılı Karar'la yukarıda belirtilen uygulamada değişiklik yapılmış ve ihraç bedellerinin yurda getirilme zorunluluğu kaldırılmıştı.

2018 yılında Hazine ve Maliye Bakanlığı" ihracat bedellerinin yurda getirilmesi" konusunda düzenleme yapmış ve buna ilişkin 2018-32/48 sayılı Tebliğ 4 Eylül 2018 tarihli Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yayımlanan bu tebliğe göre:

- Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilecek veya getirilecektir. Bedellerin ülkeye getirilmesi zamanı fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü aşmayacaktır. Sözü edilen bu bedellerin en az %80'i bir banka hesabına getirilmesi zorunludur.
- İhracat işlemlerine ilişkin bedeller akreditifli, vesaik mukabili, mal mukabili, kabul kredili akreditifli, kabul kredili vesaik mukabili, kabul kredili mal mukabili ve peşin şekillerinden birine göre yurda getirilebilir.
- İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esas olup, Türk parası üzerinden yapılan ihracat karşılığında döviz getirilmesi mümkündür.
- İhracat bedelinin yolcu beraberinde efektif olarak yurda getirilmesi halinde gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunludur.

İhracat bedelleri süresi içinde yurda getirilememesi durumunda 2018-32/48 tebliğinin 8.maddesine göre,

- Süresi içinde kapatılmayan ihracat hesapları aracı bankalarca 5 iş günü içinde muamelenin safhalarını belirtecek şekilde yazılı olarak ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı'na veya Vergi Dairesi Müdürlüğü'ne ihbar edilecektir.
- İlgili Vergi Dairesi Başkanlığı'nca veya Vergi Dairesi Müdürlüğü'nce, ihbarı müteakip 10 iş günü içinde ilgililere hesapların kapatılmasını teminen 90 gün süreli ihtarname gönderilecektir. Bu süre içinde hesapların kapatılması veya 9 uncu maddede belirtilen mücbir sebep hallerinin ya da haklı durumun belgelenmesi gereklidir.
- Mücbir sebeplerin varlığı halinde, mücbir sebebin devamı müddetince altışar aylık dönemler itibarıyla ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı'nca veya Vergi Dairesi Müdürlüğü'nce ek süre verilecektir.
- Mücbir sebep halleri dışında kalan haklı durumların varlığı halinde, hesapların kapatılmasına ilişkin altı aya kadar olan ek süre talepleri, firmaların haklı durumunu belirten yazılı beyanına istinaden üçer aylık devreler halinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı'nca veya Vergi Dairesi Müdürlüğü'nce, altı aylık süreden sonraki ek süre talepleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılacaktır.

Mücbir sebepler ise 2018-32/48 nolu tebliğin 9' uncu maddesinde yer şu şekilde bahsedilmiştir:

İhtilaf nedeniyle dava açılması veya tahkime başvurulmasıdır.

- Malların kaybı, hasara uğraması veya imha edilmesi,
- Grev, lokavt ve avarya hali,
- Tabii afet, harp ve abluka hali,
- İhracatçı veya ithalatçı memleket resmi makamlarının karar ve işlemleri ya da muhabir bankaların muameleleri dolayısıyla hesapların kapatılmasının imkânsız hale gelmesidir.

1.2.7.İhracat Finansmanı

Küreselleşen dünyada gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin ihracat oranlarının artırılmasında ekonomi politikalarının ilk sırasında yer alır. Gelişmekte olan ülkelerin gelişmiş olan ülkelere göre iç maliyet tutarları birçok faktörden dolayı (enerjide ve hammadde dışı bağımlılık, teknolojik yeniliklere yeterli olamama) çok yüksek olması uluslararası pazarda rekabet gücünü azaltmaktadır. Bu rekabet gücünü artırmak için, ihracatta oluşan bu maliyet farklılıklarını indirmek için birçok destekleme politikalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu durumda finansman en önemli bir araç olduğunu görmekteyiz. Düşük maliyetli ve süreklilik arz eden finansman, ihracatçıya bir nefes olarak ileriye yönelik programlar yapması ve rekabet edebilecek bir fiyat oluşturmaya etki etmektedir.

Kısaca ihracatın finansmanı; ihracatçının veya ihracatçının sevkiyat yapacağı ithalatçıya sevk öncesi veya sevk sonrası dönemde kredi veya sigorta yöntemleri ile desteklenmesidir. Kapsam içerisinde ihracatın finansmanı banka ve sigorta hizmetinin bir karmasını oluşturmaktadır. Böylelikle ihracat finansmanı sigorta, kredi ve garanti faktörlerinin birleşmesi ile ihracatçıya ödeme kolaylığı ve ihracatçının vadeli satışlarının desteklenerek güvence altına alınmasını sağlamaktır.

İhracatın finansmanı;

- Finansman kaynağının vadesine göre kısa, orta ve uzun vadeli
- Sevk öncesi veya sonrasına göre finansman
- Riskin yüklendiği tarafa göre ithalatçı veya ihracatçı kredileri gibi çeşitlendirilir.

1.3.İhracat Teşvikleri ve Muhasebeleştirilmesi

1.3.1.İhracat Teşviki Tanımı, Amacı ve Kapsamı

İktisadi kavramda “teşvik” genel olarak, bazı kıstaslara sahip ekonomik etkinliklerin diğer faaliyetlere kıyasla daha etkin ve daha hızlı gelişmesine katkı sağlamak maksadı ile kamu kuruluşlarınca çeşitli prosedürler ile maddi veyahut maddi olmayan yardım, destek ve özendirmedir.

Ayrıca, tam rekabetçi özel sektör tarafından teklif edilen fiyatlardan daha düşük düzeyde mal ve hizmetlerin tüketiciler tarafından satın alınmasına olanak tanıyan veya

üreticilerin gelirlerini bu müdahaleler olmadan kazanabilecekleri düzeyin daha üstüne yükselten devlet destekleri teşvik olarak tanımlanabilmektedir.

Teşvik tedbirleri ile gelişmekte olan tüm ülkeler ve hükümetler, sanayinin ve teknolojinin gelişmesini, milli gelirin artmasını gerçekleştirmeyi amaçlamaktadırlar. Bu bağlamda ihracat teşvikleri, sınai katma değeri yüksek olan mamulleri üreten işletmelerin ihracatlarının artırılması amacıyla verilen teşviklerdir.

İhracat teşviklerinde temel amaç, ülke kaynaklarının ülke ekonomisine daha faydalı olduğu kabul edilen alanlara yönlendirilmesidir. Burada en önemli nokta, teşvikler neticesinde amaçlanan hedeflerin ne olduğu, bu hedeflere ulaşabilmek için ne zaman ne gibi ödünler verilebileceği ve en sonunda ne gibi avantajların elde edileceğidir. Devletlerin uyguladıkları ekonomik sisteme göre verecekleri teşvikler ve bu teşvikleri ne amaçla verdikleri değişebilmektedir. Genellikle devletlerin temel amacı, ülkenin ekonomik açıdan kalkınmasını sağlayarak halkın refah seviyesini yükseltmektir

1.3.2. İhracat Teşvik Tedbirlerinin Önemi

Günümüz dünyasında küreselleşen ekonomide büyük bir pazara sahip olan gelişmiş ülkeler ile milli gelirlerinin ve refah düzeyini artırma çabası içinde olan gelişmekte olan ülkeler bu küresel pazardan bir pay alma mücadelesindedir. Bu mücadele yeterli olmayan sermayelerine destek olmak amacıyla bu ülkelerin ve ülkemize uygulamış olduğu birçok ihracatı teşvik politikaları bulunmaktadır. Bu politikaların desteği ile yurtdışı pazarından pay alma oranı artmaktadır.

1.3.3.İhracata Yönelik Devlet Yardımları ve Muhasebeleştirilmesi

İhracata yönelik devlet yardımları; ihracatın teşvik edilmesi, uluslararası pazarlarının geliştirilmesi ve global pazarda payımızın artırılması ve uluslararası piyasalara açılan ihracatçı firmaların rekabet güçlerinin artırılması açısından önem taşımaktadır. İhracata yönelik devlet yardımlarının temel amacı, KOBİ niteliğindeki firmalar başta olmak üzere, ihracatçı firmaların ihracata yönelik faaliyetlerini gerek üretim gerekse pazarlama safhalarında destekleyerek, uluslararası pazarlarda karşılaştıkları sorunların giderilmesine yardımcı olmak ve rekabet gücü kazanmalarına olanak sağlamaktır. Kısaca, devlet yardımlarında temel amaç; üreticiye yardımcı olmak, ihracatçının her açıdan gelişmesine destek olmak ve özellikle KOBİ'lerin dış ticaretimiz içerisinde hak ettikleri paya kavuşturulmalarıdır (Atayer ve Erol,2011:3).

İhracatı destekleyen ve teşvik uygulayan kuruluşların bazıları aşağıdaki tablodaki gibi gösterilmiştir:

Tablo 1
Türkiye' de Uygulanan İhracata Yönelik Devlet Destekli Teşvik Araçları

Türkiye' de Uygulanan İhracata Yönelik Devlet Destekli Teşvik	
Kuruluşun Adı	Devlet Yardımı
TİCARET BAKANLIĞI	1.Ur-Ge Desteği (Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi) 2.Pazara Giriş Belgeleri Desteği 3.Yurtdışı Pazar Araştırması Desteği 4.Rapor Desteği 5.Yurtdışı Şirket Alım Desteği 6.Sektörel Ticaret ve Alım Heyet Desteği 7.E-Ticaret Sitelerine Üyelik Desteği 8.İleri Teknolojiye Sahip Yurtdışında Yerleşik Şirket Alım Dst. 9.Yurtdışı Birim, Marka Tescil Tanıtım Desteği 10.Türkiye Ticaret Merkezleri Desteği 11.İhracat Kredi Sigorta Programı Desteği 12.Yurtdışı ve Yurtiçi Fuar Desteği 13.Tasarım Desteği 14.Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY Desteği 15.Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Desteği 16.Mal İhracatçılara Hususi Damgalı Pasaport Verilmesi 17.Dahilde ve Hariçte İşleme Rejmi 18.Eximbank Destekleri
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	İhracatta KDV İstisnası ve İadesi
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	TÜBİTAK 1602 Patent Destek Programı KOSGEB Sınai Mülkiyet Teşvikleri
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (KOSGEB)	1. Kobi Destek Programı 2. Tematik Destek Programı 3.İşbirliği Güç Birliği Destek Programı 4.Ar-Ge İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı 5. Genel Destek Programı 6.Girişimcilik Destek Programı 7. Gelişen İşletmeler Piyasası KOBİ Destek Programı 8.Kredi Faiz Desteği

1.3.3.1. Devlet Yardımlarının Çeşitleri

Son güncellemeler ve yayınlanan tebliğler doğrultusunda ihracata yönelik 13 adet devlet yardımı ve destek programları uygulanmaktadır. Dış Ticaret müsteşarlığı teşvikleri planlanmakta ve mevzuatsal düzenlemeleri gerçekleştirir. Uygulama ise ilgili müsteşarlıkla birlikte TUBİTAK, Türk Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV),

İhracatçı Birlikleri, İGEME, TSE, KOSGEB, Merkez Bankası, Eximbank ve Yurtdışı Ticaret Müşavirlikleri ile Patent Enstitüsünce gerçekleştirilmektedir. Tüm devlet yardımlarının uygulanmasında nihai onay mercii Dış Ticaret Müsteşarlığı, ödemeye ilişkin finans kaynağı ise, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'dur.

Devlet yardımları kapsamında uygulanmakta olan destekleri aşağıdaki tablodaki gibi gösterebiliriz:

Tablo 2
İhracatta Devlet Destekleri

	TEBLİĞ ADI	TEBLİĞ NO
1	Uluslararası Nitelikteki Yurt İçi İhtisas Fuarlarının Desteklenmesine İlişkin Tebliğ	2014/4
2	Pazar Giriş Belgelerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ	2014/8
3	İstihdam Yardımı Hakkında Tebliğ	2001/1
5	Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında	2010/6
6	Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ	2006/4
7	Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ	2011/1
8	Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ	2010/8
9	Tasarım Desteği Hakkında Tebliğ	2008/2
10	Teknik Müşavirlik Firmalarının Yurt Dışındaki Faaliyetlerine Sağlanacak Devlet Yardımları Hakkında Tebliğ	2012/13
11	Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Desteği	2013/4
12	Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ	2012/4
13	Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliği	97/5

1.3.3.2. Dahilde ve Hariçte İşleme Rejimi

Dahilde işleme rejimi ile küresel pazardan iç piyasaya oranla daha ekonomik üretim girdilerini sağlayarak ihracatı özendirerek artırarak küresel pazarda rekabet etme gücünün artırmasını sağlayarak yurtdışı pazarlarını geliştirmeyi ve ürü çeşitliliğinin artması amaçlanmaktadır.

İhraç edilecek üründe ithal edilen ürünün yurtiçinde işlem görerek yeni bir ihracata hazır mal haline gelmesine ilişkin tedbirlerin alınmasını kapsamaktadır.

Hariçte İşleme Rejimi; Hariçte işleme faaliyeti, dahilde işleme kadar sık ve yaygın kullanımı olmasa da ihracatçı firmalarımıza yönelik yürürlükte bulunan bir başka destek unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Esasen, serbest dolaşımdaki eşyanın

gümrük bölgesi dışında veya serbest bölgelere ihracatı ile daha ileri bir evreye geçirilmesi, tamir veya montaj gibi işlemlere tabi tutulmak üzere tam veyahut kısmi muafiyet uygulanarak serbest dolaşıma girmesidir.

Hariçte işleme rejiminin esaslarının belirlenmesine ve yönlendirilmesine ilişkin tedbirlerin düzenlenmesini ve yürütülmesini kapsar.

Sistemin destek unsurları:

- Elde edilen ürünlere gümrük vergilerinden tam veya kısmi muafiyet imkânı
- Geçici ihracat halinde ihracat esnasında alınması gereken vergi bakımından teminat

1.3.3.3. Devlet Yardımlarına İlişkin Uygulama ve Muhasebe Kayıtları

a) İstihdam Teşvikine İlişkin Örnek Uygulama;

Eren AŞ. Sektörel dış ticaret firmasıdır. 01.02.2018 tarihinde Ekonomi Bakanlığında yüksek öğrenime sahip 1 yönetici ve 2 uzman için istihdam desteği onayını almıştır. Bu çalışanlara ödediği ücret şu şekildedir:

Yönetici 18.000- dolar (brüt)

Uzman 8.000-dolar (brüt) 8herbiri için)

Devlet teşvikinden yararlanmak için Ekonomi Bakanlığı' na belgeleri ile beraber 31.03.2018 tarihinde başvurmuştur.

Not: Bu teşvik kapsamı; 1 yönetici için yıllık 18.000 \$ karşılığının TL değerinde brüt maaşının %75, eleman istihdamı için 3 kişi desteklenmekte ve en fazla 9.000 \$ karşılığının TL değerinin brüt değerinin %75'ini desteler ve 1 yıllık süreyi kapsar.

1. İşletmenin teşvikli iş gücü ücretinin gider kayıtları aşağıdaki gibi kaydedilir. (1 Dolar=2 TL). (Gelir vergisi oranı $20 \times 68.000 = 13.600$ TL x damga vergisi oranı $0,0025 = 34$ TL)

Eren AŞ.		01.02.2018 Mahsup Fişi	
Hesap Kodu	Hesap Adı	Borç	Alacak
760	Pazarlama Satış Dağ.Gid.	68.000	
760.01	İşçi Ücret ve Giderleri		
760.01.01	Brüt Ücretler		
	18.000x2=36.000		
	16.000x2=32.000		
360	Ödenecek Vergi ve Fonlar		
360.01	Ödenecek Gelir Vergisi		13.600,00
360.02	Ödenecek Damga Vergisi		34,00
361	Ödenecek Sos.Güv. Kes.		
361.01	Ödenecek Sgk Primi		10.200,00
335	Personele Borçlar		44.166,00

Eren AŞ.		01.02.2018 mahsup fişi	
Hesap Kodu	Hesap Adı	Borç	Alacak
335	Personele Borçlar	44.166	
102	Bankalar		44.166
102.01	İş bankası TL		

2. İstihdama yönelik devlet teşvikinin Eren AŞ. 'nin İş Bankası hesabına aktarılmasına ait kayıtlar aşağıdaki gibidir.

1 pazarlama yönetici: 18.000 doların %75=13.500

1 uzman: 8.000 doların %75= 6.000

1 uzman: 8.000 doların %75= 6.000

25.500 dolar

25.500 \$x2,00 TL= 51.000 TL devlet teşviki kapsamındadır. Bu teşvik Eren AŞ'nin İş Bankası hesabına şu kayıtlar yapılarak geçmiştir.

Eren AŞ.		31.03.2018 Mahsup Fişi	
Hesap Kodu	Hesap Adı	Borç	Alacak
102	Bankalar	51.000	
102.01	İş Bankası TL		
649	Diğer Olağan Gelirler Hs.		51.000
649.01	İstihdam Teşviki		

b) Çevre Maliyetlerinin Desteklemesi Yardımına Ait Muhasebe Uygulaması

Eren AŞ., CE işaretini kullanabilme yetkisi almıştır. Bu belge sırasında 60.000 TL belgeli gider oluşmuştur. Eren AŞ Resmi Gazete 'de yayımlanan 97/5 ve 98/13 nolu tebliğindeki çevre maliyetlerinin desteklenmesi kapsamındaki devlet yardımlarından

faydalanmak üzere Ekonomi Bakanlığı'na başvurmuştur. Müsteşarlık belge incelemesinden sonra Eren AŞ'ye oluşan 60.000 TL giderinin %50'sini karşılamıştır. 02.06.2018 tarihinde Ekonomi Bakanlığı'na 30.000 TL'yi işletmenin İş Bankasında bulunan mevduat hesabına aktarmıştır. Bu bilgiye dayanarak muhasebe kayıtları aşağıdaki gibi olacaktır.

Eren AŞ.		02.06.2018 Mahsup Fişi	
Hesap Kodu	Hesap Adı	Borç	Alacak
102	Bankalar	30.000	
102.01	İş Bankası TL		
649	Diğer Olağan Gelirler Hs.		30.000
649.01	Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi Yardımı		

Not: Resmi Gazete' de yayımlanan 97/5 ve 98/13 nolu tebliğler ile Türk Standartları Enstitüsü ile akredite edilmiş kuruluşlardan alınacak olan,

- CE işareti
- ISO 9000 serisi
- ISO 14000 serisi
- ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetimi Sistemi Belgeleri
- Uluslararası nitelikteki diğer kalite ve çevre belgeleri
- Tarım Ürünlerine İlişkin Belgelendirme İşlemleri ve olumlu sonuçlanmak kaydıyla laboratuvar analiz raporlarının alımında sadece belgelendirme masrafları %50 oranında desteklenmektedir.

BÖLÜM 2: İHRACATTA KDV İSTİSNASI ve UYGULAMASI

2.1.KDV Kanunu'nun (11/1-a) Maddesi Kapsamında Mal İhracatı İstisnası ve Uygulaması

3065 Sayılı KDV Kanunu'nun 11/1-a maddesi ile ihracat teslimleri KDV'den istisna edilmiştir. Katma Değer Vergisi mevzuatında yer alan ihracat istisnalarına başlıklar halinde aşağıdaki gibi sıralayabilir:

- Mal ihracatı
- Hizmet ihracatı
- Roaming
- Serbest bölge firmalar için fason hizmetler
- Yolcu beraberli eşya
- Türkiye'de ikamet etmeyen taşımacılar ile fuar, sergi, panayır katılımcılarına yapılan teslim ve hizmetler
- Yabancı sinema yapımcılarına uygulanan istisna
- İhraç kayıtlı teslimler
- Dahilde işleme rejimi

KDV Kanununun 11/1-a maddesi kapsamında ihracat teslimlerinin istisna kapsamından yararlanabilmesi için; yurtdışında bulunan bir müşteriye yapılmalı ve T.C. gümrük bölgesinden çıkararak yurtdışında bulunan bir ülkeye teslim edilmesi gerekmektedir.

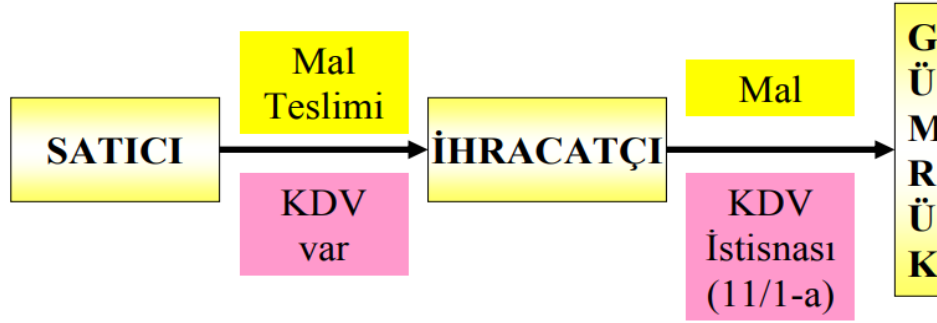
Kanununun 12/2. maddesinde yer alan şartlardan birisi olan malın bir dış ülkeye vasıl olmasından kastedilen husus, ihracat teslimine konu olan bir malın T.C. gümrük hattını geçmiş olmasıdır. Bu durum uygulamada “yurt dışı edilmiş mal” olarak değerlendirilmekte olup gümrük çıkış beyannamelerine yurt dışı edilen mallara ilişkin olarak kaşe vurulması uygulamasına son verilerek yurtdışı edilen malın teyidi internetten gümrük çıkış beyannamesinin numarası kullanılarak uygulanan Vergi Daireleri Otomasyon Projesi (VEDOP) sorgulaması ile yapılmaktadır.

2.1.1.İhracatta KDV İstisnasının Uygulanabilmesi İçin Aranılan Şartlar

11/1-a kapsamında uygulanan KDV istisnasının uygulanabilmesi için 2 ana şart vardır. Bunlar:

- Teslimin yurtdışında bulunan firmaya ya da serbest bölge müşteriye veya antrepoya yapılmalıdır.
- T.C. gümrük bölgesinden çıkarak yurtdışında bulunan başka bir ülkeye ya da serbest bölgeye girişi olmalıdır.

Bir malın ihracat istisna uygulamasında yurtdışındaki müşterinin de bulunması şarttır. 3065 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinin 2'nci bendinde yurt dışı müşterisi; ikametgahı, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurtdışında olan alıcılar ile yurtdışında bulunan bir firmanın yurt dışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubelerini ifade eder. İhracat istisnasının uygulanabilmesi ihracata konu alan satışla ilgili fatura ve benzeri belgelerin yurtdışındaki müşteri adına düzenlenmiş olması gerekmektedir. Mal ihracatı istisnası şartlarını aşağıdaki şekilde ki gibi özetleyebiliriz:

Şekil 5: İhracat İstisnası

2.1.2.İstisnanın Uygulanabileceği İhracat Türleri

KDV istisnasına konu olan ihracat türlerini tezin 1.2.3.İhracat Türleri bölümünden detaylı olarak açıklanmıştır. Bu türlerin yanı sıra doğrudan mal ihracı kapsamında değerlendirilebilecek ihracat türlerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- Yurt dışında satılma üzere gönderilen mallar
- Yurt dışında bulunan inşaat şantiyelerine gönderilen makine ve ekipmanları
- Sınır ve kıyı ticaret
- Serbest bölgeye mal temini
- Sermaye ihracatı

- Deniz ve hava araçlarına yapılan teslimler
- Posta ile yurtdışına gönderimler
- KKTC'ye yapılan ihracat
- free-shoplara mal gönderilmesi
- Dolaylı ofset kapsamında yapılacak ihracatlardır.

İhracat istisnası kapsamında değerlendirilmeyen işlemler ise,

- Yurt dışı mal kiralaması
- Transit ihracat
- Millileşmemiş mal ihracatı

2.1.3.İhraç Malının Gümrük Hattını Geçmesi

3065 sayılı KDV kanununun 12/1. maddesi (b) bendinde bir teslimin ihracat sayılabilmesi için “Teslim konusu mal Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasıl olmalı ya da yetkili gümrük antreposuna konulmalıdır.” ifadesi bulunmaktadır. Bu ifade de malın bir dış ülkeye veya serbest bölgeye vasıl olması ifade edilmiştir. Burada “vasıl olmak” ile malın fiilen Türkiye Cumhuriyeti gümrük sınırlarını terk etmesi kastedilmektedir.

Katma değer vergisinde ihracat istisnası, malın fiilen ihracatının gerçekleştirilmiş olduğu vergilendirilme döneminde uygulamaya girer. Fiili ihracat tarihi gümrük hattını geçerek yurtdışında bulunan müşteriye teslim edildiği tarihtir. Burada dikkat edilmesi gereken önemli bir husus vardır. Bu husus gümrük çıkış beyannamesinde yer alan tarih intaç tarihidir ve bu tarih bu malın gümrük hattından çıktığı tarihi ifade eder ki bu tarih vergilendirme dönemi olarak işlem görmez. Çünkü intaç tarihi sevk işlemlerinin bittiğini ürünün teslim aşamasına girdiğini gösterir. Eğer vergilendirme dönemi intaç tarihi ile işlem yapılarak iade talebinde bulunulmuş ise mal müşteriye teslim edilmemiş görüldüğü için haksız KDV iadesi talebi söz konusu olacaktır.

Ayrıca 19 Seri No'lu KDV Genel Tebliğinin, e bölümünde; “Katma değer vergisi uygulamasında ihracat işleminin gerçekleştiği tarihin, malın gümrük hattından geçtiği sırada çıkış gümrüğünce belirlenen ve gümrük çıkış beyannamesinin ilgili bölümünde belirtilen ‘gümrük hattı çıkış tarihi’ olacaktır.” hükmü getirilmiştir.

2.1.4.İhracatın CIF ve CF Bedel ile Yapılması

İhracat faturalarının kural olarak FOB (Free On Board) bedel üzerinden düzenlenmesi gerekmektedir. Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 24'ncü maddesinin a bendine göre, teslimin yapılacağı ana kadar süreçte oluşan maliyetler (yükleme, boşaltma, taşıma vb.) KDV matrahına eklenmektedir. İhracatın CIF (Cost Insurance Freight) veya CF (Cost and Freight) bedelle yapılması durumunda navlun ve sigorta giderleri de matraha dahil olmaktadır.

2.1.5.İhracat İstisnasının Beyan Edileceği Dönem

Mal ihracına ilişkin istisna, ihracatın fiilen gerçekleşti yani gümrük beyannamesinin kapanış tarihi dönemine ait 1 Nolu KDV beyannamesinde beyan edilir. İç gümrüklemede ise sınır gümrüğünde yapılan kapanış tarihine ait vergilendirme dönemidir.

İdare tarafından konuya ilişkin bu doğrultuda verilen çok sayıda özelge olup, özgellerdeki bazı görüşler aşağıdaki gibidir:

- 20/12/2011 tarihinde verilen “İhraç mallarının fiili ihraç tarihinin ne zaman olacağı” başlıklı özgelde, “İhracat istisnası uygulamasında beyan döneminin, gümrük beyannamesine ilişkin elektronik ortamda erişilen bilgiler arasındaki kapanma tarihinin dikkate alınması gerekmektedir.”
- 11/02/2009 tarihli özgelgeye istinaden her ne durumda olursa olsun T.C. gümrük bölgesinin terk ettiği fiili ihraç tarihini kapsayan vergilendirme döneminde beyan edilecektir.

Mal ihracına ilişkin beyan, vergilendirme döneminde KDV beyannamesinin “İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler” kulakçığının “Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler” tablosunda 301 kod ile girişi yapılır.

Bu satırın, “Teslim ve Hizmet Tutarı” sütununa ihracat tesliminin bedeli girilir. İhracat bedeli fiili kapanış tarihinin T.C. Merkez bankası döviz alış kuru baz alınarak TL' ye çevrilerek hesaplanır.

Örneğin; 26 Şubat tarihinde gümrük beyannamesi düzenlenerek ihracatı yapılan malların teslimi 10 Mart tarihinde gerçekleşmiştir. Böylelikle kurda baz alınacak tarih

10 Mart tarihine ait T.C. Merkez Bankasının yayınlamış olduğu iliği dövizin alış kuru üzerinden yapılacaktır.

Gümrük beyannamelerinin kapanış tarihlerini VEDOP sistemi ile sorgulanmaktadır.

2.1.6.İhracat İstisnasında Bedelin ve Yüklenilen KDV Tespiti

İhracatta bir mal ve hizmet satışı kapsamında olmasından dolayı ihracat bedeli düzenlenen satış faturasında gösterilen bedeldir. İstisnadan yararlanabilmek için gümrük çıkış beyannamesinin kapanması yani fiili ihracatın gerçekleşmesi gerekmektedir. Fiili ihracatın gerçekleşmesi ile ihracat istisnasından yararlanmak mümkün olacaktır. Fiili ihracat tarihi VEDOP sisteminden gümrük beyannamesi numarasının girilmesi ile sorgulanır. İhracata ilişkin fatura döviz cinsinden gösterilmiş ise bu döviz fiili ihracat tarihinde TC Merkez Bankası'nın alış kuru üzerinden değerlemesi yapılarak ihracat bedeli tespit edilir.

Bedelin peşin alındığı durumda da aynı şekilde işlem yapılacaktır. Sonradan yapılan tahsilatta kur artışlarına bağlı olarak herhangi bir vergilendirme işlemine tabi tutulmayacaklardır. İhraç bedeli üzerinden katma değer vergisi alınmadığından, ihraç karşılığı yabancı paranın Türk Lirası (TL) karşılığının bu açıdan önemi yoktur.

İhracat istisnasından doğan iade ihracat bedeli değil ihracata kano mal veya hizmetin ihracattı tarafından oluşturulmasında yüklendiği vergiler toplamıdır. Yüklenilen KDV olarak tanımlanan bu bedel iade talebine ilişkin bedeldir. Yüklenilen KDV kapsamına o mal veya hizmet için yapılan genel yönetim ve pazarlama giderleri, amortisman, nakliye bedelleri, ambarlara nakilde meydana gelen ödemeler ve ambalajlama giderlerini kapsamaktadır.

İadesi talep edilecek KDV için matraha dahil olan giderleri;

- İthalatçı firmanın teslim için gösterdiği yere kadar geçen süreçte ihracatçı tarafından yüklenilen yükleme, taşıma ve boşaltma hizmetlerinden doğan giderleri
- Sigortalama, komisyonlar, ambalaj ve paketleme giderleri, vergi, harç ve resim gibi giderler

Matraha dahil olmayan faktörler

- Yapılan iskonto ve indirimler
- Hesaplanan KDV, faiz, prim gibi değerler.

İhracatta iade edilecek KDV'ye ilişkin yüklenilen KDV hesaplamaları tezin 3.4 bölümünde örnek uygulamalar üzerinden detaylı olarak açıklanacaktır.

2.1.7.Mal İhracatının Beyannamede Gösterilmesi

Mal ihracatına ilişkin beyan, malların fiilen ihraç edildiği dönemin 1 Nolu KDV beyannamesinin "İstisnalar-Diğer iade Hakkı Doğuran işlemler" kulakçığının "Tam istisna Kapsamına Giren işlemler" tablosunda 301 kodu kullanılarak beyannameye eklenir. Bu satırın, "Teslim ve Hizmet Tutarı" sütununa ihracat tesliminin bedeli girilir. (KDV Genel Uygulama Tebliği,2014: II.A.1.1.1).

Aşağıdaki şekilde ihracata ilişkin beyanın beyannamede hangi satırda gösterileceği açıklanmıştır.

	KANUN MADDESİ	KONUSU	KDV BEYANNAMESİNDE GÖSTERİLECEK YER
1	(11/1-a)	Mal İhracı	Mal ihracına ilişkin beyan, ilgili dönem KDV beyannamesinin "İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler" kulakçığında "Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler" tablosunda 301 kod numaralı işlem türü satırı kullanılmak suretiyle yapılır.
2	(11/1-a)	Türkiye'de İkamet Etmeyenlere Özel	Beyan, ilgili dönem beyannamesinin "İstisnalar Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler" kulakçığında "Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler" tablosunda 322 kod numaralı işlem türü satırı kullanılmak suretiyle yapılır.
3	(11/1-a)	Hizmet İhracı	Beyan, yurtdışındaki müşteri için yapılan hizmetin tamamlandığı/ifa edildiği dönem beyannamesinin "İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler" kulakçığında "Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler" tablosunda 302 kod numaralı işlem türü satırı kullanılmak suretiyle yapılır.
4	(11/1-a)	Roaming Hizmetleri	Beyan, beyannamenin "İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler" kulakçığında "Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler" tablosunda 303 kod numaralı satırı kullanılarak yapılır.
5	(11/1-a)	Serbest Bölgelerdeki Müşteriler İçin Yapılan Fason Hizmetler	Beyan, ilgili dönem beyannamesinin "İstisnalar Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler" kulakçığında "Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler" tablosunda 316 kod numaralı satır kullanılmak suretiyle yapılır.
6	(11/1-b)	Yolcu Beraberi Eşya (Türkiye'de İkamet Etmeyenlere KDV Hesaplanarak Yapılan Satışlar)	Teslimin yapıldığı dönem 1 No.lu KDV Beyannamesinin "Matrah" kulakçığında "Diğer İşlemler" tablosunda 501 kod numaralı satır aracılığıyla beyan edilir. Bu satırın, "Matrah" sütununa aynı veya farklı vergi oranlarına tabi teslim bedellerinin KDV hariç toplamı, "Vergi" sütununa ise bu teslimler üzerinden hesaplanan KDV toplamı yazılır.

7	(11/1-c)	İhraç Kaydıyla Teslimlerde Tecil Terkin Uygulaması	Teslimin yapıldığı dönem 1 No.lu KDV Beyannamesinde şu kayıtlar yer alır. "Matrah" kulaklığına yapılan kayıt sonucu "Ödenecek KDV" çıkmaması halinde, ihraç kaydıyla teslim bedeli üzerinden hesaplanan KDV'nin tamamı "İhracatın Gerçekleştiği Dönemde İade Edilecek Tecil Edilemeyen KDV" satırında yer alır.
8	(11/1-c)	Dahilde İşleme ve Geçici Kabul Rejimleri Kapsamında İhraç Edilecek Malların Üretiminde Kullanılan Girdilerin Temininde Tecil-Terkin Uygulaması	İhraç Kaydıyla Teslimlere İlişkin Bildirim" tablosunda yapılacak beyan, tablonun "İşlem Türü" listesinden "702" kod numaralı satırı seçilmek suretiyle yapılır.

Şekil 6: İhracat Türüne İlişkin KDV Beyannamesinde Gösterileceği Satır ve Kanun Maddeleri

Yüklenilen KDV sütununa ise ihraç edilen malın bünyesine dahil olan ve bu çalışmanın 3.1 bölümün detaylı olarak açıklanarak tespit edilen KDV girilir. Aşağıdaki şekil ile durumu daha iyi özetlemiş oluruz

KİSMİ İSTİSNA KAPSAMINA GİREN İŞLEMLER		
İstisna Türü	Teslim ve Hizmet Tutarı	Yüklenilen KDV
Metal, Plastik, Lastik, Kauçuk, Kağıt, Cam Hurda	834.483,50	0,00
TAM İSTİSNA KAPSAMINA GİREN İŞLEMLER		
İstisna Türü	Teslim ve Hizmet Tutarı	Yüklenilen KDV
301 - Mal İhracatı	1.246.413,68	142.680,00
İstisna Kapsamına Giren İşlemlere Ait Toplam Teslim ve Hizmet Tutarı		2.080.897,18

Şekil 7: Yüklenilen KDV'nin Beynamede Gösterilmesi

2.1.8.İhracat Faturasındaki Dövizin TL Ye Çevrilmesi

1 nolu KDV beyannamesinde beyan edilecek ihracat bedeli ihracatın fiiline gerçekleştiği günde TC Merkez Bankası'nın açıklamış olduğu ilgili döviz cinsinin alış kuru baz alınarak TL ye değerlendirilmesi yapılarak ilgili dönemin beyannamesinde gösterilir.

VEDOP sisteminden gümrük beyannamelerinin kapanış tarihleri sorgulanır. Sorgulama tarihlerine ait Merkez Bankası döviz alış kurları tespit edilerek ihracat

faturasında gösterilen bedel ile bu kurun çarpımı ile beyan edilecek tam istisna kapsamına giren ihracat bedelleri hesaplanarak toplam bedel 1 nolu KDV beyannamesinin “Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler” adlı 8 numaralı tablosunun mal ihracatı ise 301 kodu girilecek teslim ve hizmet tutarı kısmına bu hesaplanan toplam ihracat bedeli yazılır. Yüklenilen KDV satırına ise bu ihracatın meydana gelmesinde yüklenilen giderlerin vergileri toplamı yazılır.

Gümrük Kapısı	Tescil Numarası	Kapanış Tarihi
DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	18410300EX101850	03.01.2019
İSTANBUL DERİ SERBEST BÖLGE GÜMRÜK	19342200EX000077	04.01.2019
MERSİN GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19330100EX001076	11.01.2019
DİLOVASI GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19410500EX000744	12.01.2019
DİLOVASI GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19410500EX000791	14.01.2019
DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19410300EX002393	17.01.2019
DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19410300EX004907	26.01.2019
☞ Tümünü Göster	1 - << Sayfa 1 / 1 >> ->	1 - 7 listeleniyor. Toplam: 7

Şekil 8: VEDOP Gümrük Beyannamesi Sorgulama

2.1.9.Cari Dönemde Faturası Düzenlenen Malların Sonraki Yılda İhraç Edilmesi Durumunda KDV İstinası ve Gelirin Beyan Edileceği Dönemin Tespiti

Cari dönemde faturası düzenlenerek ihraç edilen emtianın müşteriye teslim anı sonraki yıla isabet etmesi söz konusu olabilir. Bu durumun oluşmasının nedeni ihracat bedelinin fiili ihracat tarihinin gerçekleşmesidir. Gümrük Müsteşarlığının da yayınlanmış olduğu tebliğler doğrultusunda gümrük çıkış beyannamelerinin kapanış tarihleri VEDOP sisteminde sorgulanır ve kapanışın gerçekleştiği tarihin ait olduğu vergilendirme döneminde beyan edilir. 01 Mayıs 2007 tarihinden itibaren Gümrük Müsteşarlığının yayınlamış olduğu tebliğ doğrultusunda ihracatın gerçekleştiğine dair ibraz edilen gümrük çıkış beyannamesin de bir tarih aranmayacağı bu tarihin elektronik veri sorgulama sistemi olan VEDOP sisteminde bu gümrük beyannamesi numarasının sorgulanması sonucunda beyanname kapanış tarihinin baz alınmasına ve ihracat beyan dönemi bu şekilde tespit edilmesine dair açıklamalar yer alır.

Böylelikle yukarıda ki tebliğinde açıklamalar doğrultusunda, faturaları Aralık/2018 döneminde düzenlenmesine rağmen VEDOP sisteminde beyanname kapanış tarihleri Şubat/2019 dönemi olarak görünen ihracata ilişkin faturalar Şubat/2019 dönemi beyannamesinde beyan edilecektir.

2.1.10.İhraç Edilen Malların Geri Gelmesi Halinde KDV İstisnası

İhracat yapma maksadıyla satın alınan veyahut işletme bünyesinde bir fiili üretilen malların ihracatının gerçekleşmesinden sonra bu ürünlerin tekrar ihracatçı firmaya gönderilmesi durumu mümkündür. Bu durumda yüklenilen KDV'nin tabi tutulduğu işlemler bu durum içinde geçerlidir ve ithalat istisnası kapsamında işlemlere tabi tutulur.

Geri gelen malların ithalat istisnası kapsamında yararlanabilmesi için öncelikle ihracat istisnasında yararlanılması gerekecektir. Böylelikle geri gelen malların ithalat istisnası kapsamına alınabilmesi için gelen miktara ilişkin olarak gümrük idaresine vergisi ve gelen miktara denk gelecek değerde teminat gösterilmesi şarttır. Eğer gelen mal için ithalat istisnası talebinde bulunulmayacak ise malın KDV ödenerek eşya ithal edilmiş kapsamına girer.

Gümrük dairesi ithalat istisnası talebinde bulunan mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesinden ilgili mal için ihracat istisnasında yaralandığı miktarın tespitine ilişkin yazılı talepte bulunması ile ithalat istisnası talebi uygulaması başlanır. Vergi dairesinin cevap yazısında gelen emtianın cinsi, miktarı, değer, türü ve gümrük beyannamesi tarih ve numarasına ilişkin bilgileri içerir.

KDV Genel Uygulama Tebliğinde yapılan düzenlemeler doğrultusunda geri gelen emtianın ihracatçı firmanın ilgili gümrük dairesine ödemiş olduğu katma değer vergisini o dönem için indirim konusuna tabi tutar.

2.1.11. Dövizle Yapılan İhracat Teslimlerinde ve İhracatçıya Yapılan Dövizle Teslimlerde Vade Farkı, Kur Farkı Uygulaması

Bedeli döviz olarak tahsil edilen ihracat bedelinin TL olarak değerlendirilmesinde, fiili ihracat tarihinin yani gümrük beyannamesi kapanış tarihi ile defter kayıtlarını alındığı tarihte Merkez Bankası resmi internet sayfasında yayınlamış olduğu ve fiili ihracat tarihine ait ilgili döviz cinsine ait alış kurunun esas alınması zorunludur.

KDV Genel Uygulama Tebliği ile yapılan son düzenlemeler doğrultusunda ihracat kaynaklı alacaklar VUK'un alacakların değerlemesi (MB/TCMB Alış) hükümlerine tabidir. İlgili vergilendirme döneminde ihracat ile ilgili meydana gelen lehte kur

farkları 646 hesaba değil, “601- YURT DIŞI SATIŞLAR” hesabına aktarılır, aleyhteki kur farkları ise “612- DİĞER İNDİRİMLER” hesabında takip edilir.

İhracattan doğan kur farklarına ait faturalarda KDV hesaplanamaz. Fakat ihraç kayıtlı teslimlerde düzenlenen faturalara istinaden yapılan ödeme kur farkı oluşmakla birlikte bu malın cinsine ilişkin oranda bir KDV hesaplanması durumu meydana gelir ancak KDV'nin tahsil edilmediğine dair gerekli açıklamalar fatura üzerine not olarak kayıt altına alınmış bulunur. Bu ödemeyi meydana getiren ihracata ilişkin fatura bilgileri ve o ihracata ait gümrük beyannamesi numarası ve tarihi gösterilir.

2.1.12.İhracata Konu Malların Zayi Olması

İhracatı yapılan ürünlerin ihracatı esnasında bazı mala zarar verici durumların gerçekleşmesi nedeniyle bu malların bir kısmı veya tamamı zarar görebilmektedir. Zarara sebebiyet veren bu durumlara; hırsızlık, kaza meydana gelmesi, yangın gibi olaylar örnek gösterilebilir. Bu olayların etkisi ile ihraç mallarında yıpranma, kırılma, kayıp gibi sonuçları doğurur. Söz konusunda durumlarda gümrük ve vergi mevzuatının emredici hükümleri ile işlem yapılmaktadır. Zayi durumu iki alt başlık altında incelemek gerekmektedir:

Türkiye gümrük hattından çıkan mallarda;

Yurtdışın da bulunan müşteriye teslim edilmek için gönderilen ayrıca gümrük çıkış beyannamesi ile ülkemizin gümrük sınır bölgesini terk ederek müşteriye teslim aşamasına gelip henüz müşteriye ulaşmayıp taşıma/nakil esnasında meydana gelen bir olay nedeniyle zayi olması durumunda ihracat istisnası kapsamında değerlendirmeye devam edeceği hususu MB' nın 08/01/2007 yılında yayınlamış olduğu B.07.1.GİB.0.01.55/5511-2510-1051 özelge ile açıklığa kavuşturulmuştur.

Örnek; Kapıkule gümrük idaresi tarafından gümrük işlemleri yapılarak teslim için yola çıkan tırın Bulgaristan sınırları içerisinde meydana gelen trafik kazası nedeniyle ürünlerin araçtan düşmesi nedeniyle zayi olmuştur. Bu duruma ilişkin olarak Türk konsolosluğu belgeleri hazırlamış ihracatçı firma bu onaylı belgeler ile zarar tespit takdir komisyonuna başvurusunu gerçekleştirerek takdir komisyonundan rapor beklenmiştir. Gelen raporda zayi olan malların emsal bedelinin sıfır (0) olduğu belirtilmiş. Bu açıklama doğrultusunda da ihracatçı firmanın yapacağı muhasebe kayıtları aşağıdaki gibi gerçekleşir.

120 ALICILAR	50.000	
601 YURTDIŞI SATIŞLAR		50.000
(İhraç edilen mal için gelir tahakkuku)		
620 SATILAN MAMUL MALİYETİ	40.000	
152 MAMULLER		40.000
(İhracat gerçekteştiğinde maliyetin giderleştirelmesi)		
689 DİĞER OLAĞAN DIŞI GİDER VE ZARARLAR	50.000	
120 ALICILAR		50.000
(İhraç edilen malın zayı olması sonucu teslim edilememesi)		
152 MAMULLER	40.000	
620 SATILAN MAMUL MALİYETİ		40.000
(Zayı olan malların tekrar stoklara alınması)		
157 DİĞER STOKLAR	40.000	
152 MAMULLER		40.000
(Zayı olan malların diğer stoklara alınması)		
654 KARŞILIK GİDERLERİ	40.000	
158 STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŐILIGI		40.000
(Zarar gören stoklar için karşılık ayrılması)		
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	7.200	
192 DİĞER KDV		7.200
192.01 İade Edilecek KDV		
(KDV iadesine ilişkin raporun sunulması)		

(<http://sezaikaya.com/post/ihracata-konu-malların-zayı-olması> 31.01.04.2019).

Türkiye'den Çıkış Yapmamıő Mallar

Bu duruma ilişkin olarak MB'ına verilen soruya 22.08.2012 tarihinde verilen cevap yazısına istinaden; ihracatı yapılan malın yurtdışında bulunan müşteriye teslimi için hareket eden fakat hala ülkemiz gümrük sınır gölgesi dahilinde bulunduğu (gümrük çıkış beyannamesinin hazırlanmadı) anda meydana gelen bir olay nedeniyle zarara uğrayan ihracat malları için KDV iadesi talebi hakkın bulunmayacağı bu durum ihracat istisnası kapsamı dışında tutulduğunu belirtilmiştir. Zarar nedeniyle ihracatçı firma bu hesaplanan KDV ilgili dönemde indirilecek KDV hesabında değil ilave edilecek KDV hesabına alınması gerektiğini açıklamıőtir.

2.1.13. İhracatta Dövizin Yurda Getirilmesi ve Döviz Alım Belgesi İbrazı

04.09.2018 tarihinde uygulamaya girerek bu tarihten itibaren uygulanacak tebliğe göre, fiili ihracatı yapılıp gümrük beyannamesinin kapatılması ile ihracattan doğan tutarın, ithalatçı firmaya mal teslim yani gümrük kapanış tarihinden başlayarak en fazla yüz seksen (180) gün dahilinde ülkeye getirilmesi gerekmektedir. İhraç tutarının 180 günden fazla vadenin öngöröldüğu hallerde, sözleşmede belirtilmiştir olan vadenin sona ermesin başlayarak 3 ay (90 gün) olarak gerçekteşir.

Döviz alım belgesi ihracattan doğan tutarın en az %80 oranında tutarının banka hesabına transfer edilip be transferi gerçekleştirilen banka tarafından düzenlenen belgedir. Satış tarihi döviz alım belgesinde düzenlendiği tarihtir.

2.1.14.Mal İhracatı İstisnası ile İlgili Örnek ve Muhasebe Kayıtlarına Alınması

İhracat işleminin muhasebe (yevmiye) kayıtları, ihracatı gerçekleştiren üretici-ihracatçı veya aracı ihracatçı ayrımı yapılmaksızın aynı muhasebe hesapları kullanılarak yevmiye kayıtları altına alınırlar.

Üretici- ihracatçı firmalar ihracatını gerçekleştireceği ürünün bizzat kendileri üretip ihracatını yaparlar. Bu yüzden üretilen ürünlerde olduğu gibi ihracatı yapılacak mallar içinde sektörlerine uygun olana maliyet sistemini kullanarak maliyet muhasebe kayıtlarını ve süreçlerini gerçekleştirirler.

İhracatı yani aracı firmalarda üretim söz konusu değildir. Burada söz konusu işlem ihracatı yapılacak malların tedarik edilerek ve üzerinde başka bir değişikliğe uğratılmadan sevk edilmesi söz konusudur. Bu durumdan dolayı tedarikçi ihracatçıların maliyet muhasebesi sistemi geliştirmelerinin zorunluğu yoktur tercihlerine bırakılır. Yevmiye kayıtları ise mamul değil ticari mal girişi vardır bu yüzden genellikle 153 hesap kodlu “Ticari Mal” hesabı kullanılır. Satış yevmiye kayıtları ise üretici -ihracatçı firmalar ile aynı özelliğe sahiptir.

2.1.14.1. İhracatta Muhasebe Kaydı Öncesi Yapılması Gereken İşlemler

İhracat evraklarının muhasebe kayıtlarına alınmadan önce bir takım ön hazırlık çalışmaları yapılması gerekmektedir. Bu öz hazırlık çalışmasını şu şekilde sıralayabiliriz:

- Satışa ilişkin sözleşme veya kesin fatura olmaya proforma fatura dosyada bulunmalı
- İhracata ait satış faturaları
- Gümrük çıkış beyannamesinde yer alan ihracata ilişkin bilgiler ile satış faturasında yer alan bilgilerin karşılaştırılmasının yapılması (firma bilgileri, malın cinsi, miktarı, döviz cinsi ve tutarı, ödeme ve teslim şekillerinin birbirine uygunlunun kontrolleri yapılır)

- VEDOP sistemi kullanılarak gümrük çıkış beyannamelerinin kapanışları kontrol edilir. Burada fiili ihracat tarihi tespit edilmiş olur.
- Proforma ve ticari fatura bilgileri ile Gümrük Beyannamesi bilgileri doğruluğunun kontrolünün yapılması
- Teslim ve ödeme şekillerinin sözleşmeye ile uyumluluğun ve gümrük beyannamesinde belirtilmiş olmasının kontrollerinin yapılması
- Navlun ve sigorta belgelerinin teslim şekillerine uygun olup olmadığını,
- Ödenen vergi ve benzeri belgelerin mevcut olup olmadığı,
- Bankayı ilgilendiren belgelerin olup olmadığını,
- Kanunlarda belirtilen olması zorunlu olan evraklarının olup olmadığını kontrolleri eksik bilgilerin olması durumunda tamamlanması,
- Yüklenilen KDV tutarının hesaplanması ve gerekli evrakların (üretim reçeteleri, maliyet tabloları vb.) bulunduğu,
- Risk analizi raporunda sorunla karşılaşmamak için sahte belge ve bu belgeleri düzenleyen kullanan firma taramasının yapılmış olması.

Yukarıda belirtilen bu kontrollerin tamamlanmasından sonra muhasebe kayıt sürecine geçilebilmektedir.

2.1.14.2 İmalatçı-İhracatçı Firmalarda İhracatın Muhasebe Kayıtlarına Alınması

İhracata ilişkin muhasebe kayıtları aşağıda verilen örnekler üzerinden açıklayalım:

Örnek: Çelikoğlu Demir Çelik Ltd. Şti. asansör rayı üretimi ve ihracı yapan bir firmadır. Ocak ayına ait ihracatlarına ait bilgiler aşağıdaki gibidir:

OCAK AYI İHRACATLARI				
Sıra No	GÇB/ETGB Beyannamesi	Fatura Tarihi ve Numarası	Fatura tutarı	DÖVİZ CİNSİ
1	18410300EX101850	27.12.2018/M01201800000013	19.800,00	USD
2	19330100EX001076	2.1.2019 / M012019000000001	26.485,00	USD
3	19342200EX000077	3.1.2019 / M012019000000004	5.050,00	USD
4	19410500EX000791	7.1.2019 / M012019000000005	22.139,00	USD
5	19410500EX000744	7.1.2019 / M012019000000006	23.184,00	USD
6	19410300EX002393	10.1.2019/ M012019000000008	100.320,00	USD
7	19410300EX004907	19.1.2019/ M012019000000011	34.320,00	USD
8	19410500EX005183	29.1.2019/ M012019000000013	21.935,00	USD

1. Yukarıdaki tablo da Aralık/ 2018 VEDOP sorgulamasında 27.12.2018 tarihli 18410300EX101850 gümrük beyannamesinin kapanma tarihinin Ocak/2019 olduğu tespit edilerek Aralık ayının beyannamesinde gösterilmemiştir. Ocak/2019 dönemi için yapılan VEDOP sorgulamasının sonucunda gümrük beyannamesi kapanma tarihleri yani fiili ihracat tarihlerini aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Gümrük Kapısı	Tescil Numarası	Kapanış Tarihi
DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	18410300EX101850	03.01.2019
İSTANBUL DERİ SERBEST BÖLGE GÜMRÜK	19342200EX000077	04.01.2019
MERSİN GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19330100EX001076	11.01.2019
DİLOVASI GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19410500EX000744	12.01.2019
DİLOVASI GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19410500EX000791	14.01.2019
DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19410300EX002393	17.01.2019
DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19410300EX004907	26.01.2019

☞ Tümünü Göster | << Sayfa 1 / 1 >> | 1 - 7 listeleniyor. Toplam: 7

Şekil 9: VEDOP Gümrük Beyannameleri Kapanış Sorgulaması

7 adet gümrük beyannamesinin Ocak/2019 döneminde kapandığı görülmektedir. 29.01.2019 tarihli 19410500EX005183 nolu gümrük beyannamesinin Ocak/2019 döneminde olmadığını görülmektedir. VEDOP sorgusunda bu gümrük beyannamesinin kapanışının 04.02.2019 olduğu ve böylelikle bu ihracatın beyan döneminin Şubat/2019 olduğu ve Ocak/2019 kayıtlarında bulunmayacaktır.

Gümrük Kapısı	Tescil Numarası	Kapanış Tarihi
DİLOVASI GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19410500EX005183	04.02.2019

☞ Tümünü Göster | << Sayfa 1 / 1 >> | 1 - 1 listeleniyor. Toplam: 1

Şekil 10: VEDOP Gümrük Beyannamesi Kapanış Tarihi Sorgulama

2. Gümrük beyannamesi fiili kapanış tarihlerinin tespitinden sonra TC Merkez Bankası döviz alış kurları alınarak dövizli faturalar TL ye çevrilerek beyan edilecek mal ihracatı istisnası tutarını aşağıdaki şekilde gibi hesaplanarak tespit edilir.

Tablo 3
İhracat Bedelleri

Sıra No	Gümrük Çıkış Beyannamesi / ETGB Tescil Numarası	GÇB / ETGB' ye İlişkin Toplam Fatura Tutarı (Döviz Cinsinden)	KAPANIŞ TARİHİ	KUR	TL TUTARI
1	18410300EX101850	19.800,00 USD	3.01.2019	5,332	105.565,68
2	19330100EX001076	26.485,00 USD	11.01.2019	5,463	144.676,96
3	19342200EX000077	5.050,00 USD	4.01.2019	5,459	27.566,94
4	19410500EX000791	22.139,00 USD	14.01.2019	5,424	120.086,36
5	19410500EX000744	23.184,00 USD	12.01.2019	5,424	125.754,65
6	19410300EX002393	100.320,00 USD	17.01.2019	5,404	542.099,18
7	19410300EX004907	34.320,00 USD	26.01.2019	5,264	180.663,90
OCAK AYI İHRACAT BEDELİ					1.246.413,68

Ocak/2019 dönemine ait KDV Beyannamesin mal ihracatı istisnası kısmında beyan edilecek tutarın 1.246.413,69 TL olarak tespit edildi. Bu beyan proje ekinde yer alan ilgili dönem 1 No'lu KDV beyannamesinin (EK-1) "İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler" kulakçığında "Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler" tablosunda 301 kod numaralı işlem türü satırı kullanılmak suretiyle yapılır.

3. İhracata ilişkin olarak Tezin 3.4 bölümünde hesaplamalara ilişkin detaylı bilgi verilecektir. Firma tek tip ürün ürettiği için üretim reçetesi kullanılmayarak hesap tablosu kullanarak Yüklenen KDV 'yi aşağıdaki gibi hesaplayarak bulmaktadır.

4. İlk üç madde de yapılan hesaplamalar doğrultusunda yapılacak yevmiye kayıtları şu şekilde gerçekleşecektir:

YEVMIYE NO.10		
ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK LTD.ŞTİ.		
03.01.2019 MAHSUP FİŞİ		
DETAY	BORÇ	ALACAK
120.ALICILAR	105.565,68	
120.02 Y.DIŞI MÜŞTERİLERİ		
120.02.01. STAR SRL		
601.YURTDIŞI SATIŞLAR		105.565,68
601.01.01.Asansör Rayları		
18410300EX101850 Güm. Beyn. İle yapılan ihracat kur:5,3316 19.800 USDx5,3316=105.565,68 TL		

YEVMIYE NO:11		
CELİKOĞLU DEMİR ÇELİK LTD.ŞTİ.		
04.01.2019 MAHSUP FİŞİ		
DETAY	BORÇ	ALACAK
120.Müşteriler 120.02 Y. Dışı Müşterileri 120.02.01. STAR SRL 601.YURTDIŞI SATIŞLAR 601.01.01.ASANSÖR RAYLARI	27.566,94	27.566,94
11934200EX000077 Güm. Beyn. İle yapılan ihracat kur: 5,4588 5.050 USDx5,4588=27.566,94 TL		

YEVMIYE NO:12		
CELİKOĞLU DEMİR ÇELİK LTD.ŞTİ.		
11.01.2019 MAHSUP FİŞİ		
DETAY	BORÇ	ALACAK
120.ALICILAR 120.02 Y.DIŞI MÜŞTERİLERİ 120.02.01. STAR SRL 601.YURTDIŞI SATIŞLAR 601.01.01.ASANSÖR RAYLARI	144.676,96	144.676,96
19330100EX001076 Güm. Beyn. İle yapılan ihracat kur:5,4626 26.485 USD x5,4626 = 144.676,96 TL		

YEVMIYE NO:13		
CELİKOĞLU DEMİR ÇELİK LTD.ŞTİ.		
12.01.2019 MAHSUP FİŞİ		
DETAY	BORÇ	ALACAK
120.ALICILAR 120.02 Y.DIŞI MÜŞTERİLERİ 120.02.01. STAR SRL 601.YURTDIŞI SATIŞLAR 601.01.01.ASANSÖR RAYLARI	125.754,65	125.754,65
19410500EX000744 Güm. Beyn. İle yapılan ihracat kur:5,4242 23.184 USDx5,4242=		

YEVMIYE NO:14		
CELİKOĞLU DEMİR ÇELİK LTD.ŞTİ.		
14.01.2019 MAHSUP FİŞİ		
DETAY	BORÇ	ALACAK
120.ALICILAR 120.02 Y. DIŞI MÜŞTERİLERİ 120.02.01. STAR SRL 601.YURTDIŞI SATIŞLAR 601.01.01.ASANSÖR RAYLARI	120.086,36	120.086,36
19410500EX000791 Güm. Beyn. İle yapılan ihracat kur:5,4242 22.139 USDx5,4242=120.086,36 TL		

YEVMIYE NO:15		
ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK LTD.ŞTİ.		
17.01.2019 MAHSUP FİŞİ		
DETAY	BORÇ	ALACAK
120.ALICILAR 120.02 Y. DIŞI MÜŞTERİLERİ 120.02.01. STAR SRL 601.YURTDIŞI SATIŞLAR 601.01.01.ASANSÖR RAYLARI	542.099,18	542.099,18
19410300EX002393 Güm. Beyn. İle yapılan ihracat kur:5,4037 100.320 USDx5,4037= 542.099,18 TL		

YEVMIYE NO:16		
ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK LTD.ŞTİ.		
26.01.2019 MAHSUP FİŞİ		
DETAY	BORÇ	ALACAK
120.ALICILAR 120.02 Y.DIŞI MÜŞTERİLERİ 120.02.01. STAR SRL 601.YURTDIŞI SATIŞLAR 601.01.01.ASANSÖR RAYLARI	180.663,90	180.663,90
19410300EX004907 Güm. Beyn. İle yapılan ihracat kur:5,2641 34.320 USDx5,2641= 180.663,90 TL		

MATRAH TOPLAMI	16.433.862,09
HESAPLANAN KDV	2.958.095,22
ÖNCEKİ DÖNEM İND.KDV	1.519.120,96
SATIŞLARDAN İADE EDL.KDV	76.036,52
BU DÖNEME AİR İND.KDV	2.198.154,39
YÜKLENİLEN KDV	142.680,00

Yukarıda Ocak/2019 dönemine ait bilgiler doğrultusunda KDV tahakkuk kaydı ve iade talebi şu şekilde yapılır:

YEVİMİYE NO:17		
ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK LTD.ŞTİ.		
31.01.2019 MAHSUP FİŞİ		
DETAY	BORÇ	ALACAK
391 Hesaplanan KDV	2.958.096,22	
190 Devreden KDV	692.535,65	
192 Diğer KDV	142.680,00	
192.01.01.İhracat Nedeniyle İade Edilecek KDV		
190 Devreden KDV		1.519.120,96
191 İndirilecek KDV		2.274.190,91
OCAK/2019 Dönemine Ait KDV Tahakkuku		
YEVİMİYE NO:18		
ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK LTD.ŞTİ.		
31.01.2019 MAHSUP FİŞİ		
DETAY	BORÇ	ALACAK
136 Diğer Çeşitli Alacaklar	142.680,00	
136.01 Karabük Vergi Dairesi		
192 Diğer KDV		142.680,00
192.01.01.İhracat Nedeniyle İade Edilecek KDV		
İhracattan Doğan KDV Alacağının Talebi		

2.2.Hizmet İhracatı İstisnası Uygulaması ve Muhasebeleştirilmesi

2.2.1.Hizmet İhracatı ve İstisnasının Kapsamı

Hizmetin tanımı Kanununun 4. maddesinde “teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler” olarak tanımlanarak ve bu faaliyetlerin, bir şeyi oluşturmak, işlemek, üretmek, tamir ve bakımın gerçekleştirilmesi, temizlenmesi ve güvenliğinin sağlanması, gibi bir hizmeti yapmayı üstlenerek gerçekleştirebileceği belirtilmiştir.

11/1-a hizmet ihracatı kapsamına alınabilmesi için hizmetin yapılacağı müşterinin yurtdışında bulunması ile istisna kapsamında girerek vergiden istisnaya tabi tutulacaktır. Ayrıca aynı kanununun 12/2 maddesinde yapılan düzenlemeler ve açıklamalar doğrultusunda müşterinin kanunu merkezinin yurtdışında olması veya Türkiye merkezli yurtdışında faaliyet gösteren şubelere gerçekleştirilen ve bu hizmetin yurtdışına çıkılarak yapılması istisnasının kapsamını oluşturur.

Hizmet ihracatında KDV istisnasının uygulanabilmesi için:

1. Hizmet Türkiye sınırları içerisinde yurtdışından bir müşteriye yapılmış olması
2. Yurtdışında ki müşteri adına fatura ve benzeri evrakların düzenlenmesi

3. Hizmet sonucu kazanılan bedelin yurda döviz olarak getirilmesine
4. Hizmetin yurtdışında yapılması şartlarına bağlı olarak gerçekleşir.

Ayrıca serbest bölgelere yapılan hizmetler bu serbest bölge sınırları içerisinde yapılmış olmasına ve bu bölge içerisinde faaliyetlerini yapan işletmelere yapılması şartıyla bu hizmet ihracatı istisnasında yararlanılabilmektedir.

Birkaç örnek üzerinden istisnanın işleyişini ve hangi hizmetleri kapsadığını açıklayalım:

Örnek 1: Merkezi Almanya da bulunan bir kurabiye firması tarafından, Türkiye'ye ihraç edecekleri kurabiyelerin Türkiye'de tüketilmesinden ötürü, Almaya firmasının yurtiçinde tedarikçi yerli firmaya yapmış olduğu ürünün tanıtımına ilişkin danışmanlık, Pazar araştırması yapması gibi hizmetlerde bulunması hizmet ihracatı kapsamına girmeyerek KDV tabi tutulacaktır.

Örnek 2: Türkiye sınırları içerisinde asansör rayı üreticisi olan bir firmanın Fas'ta bulunan bir firmaya asansör rayı ithal etmesine destek bulunarak bu desteği karşılığında komisyon alan üretici firma bu komisyon hizmeti hizmet ihracatı istisnası kapsamında değerlendirilir.

Örnek 3: Yabancı bir firmanın Türkiye merkezli bir anket firması ile Irak' ta bir sosyal araştırma yapmasının istemektedir. Bu durumda Türkiye Firması yabancı bir kuruluş için yurtdışı ülkesi Irak'ta çalışma yapması hizmet ihracatı kapsamına girmektedir. Çünkü yapılan hizmet yurtdışında bir yurtdışı firma adına yapılmaktadır.

Örnek 4: Türkiye de hukuki danışmanlık ve avukatlık hizmeti veren S Hukuk Ltd. Şti. şirketi ile Amerika firması olan Z AŞ'nin Bosna Hersek'te faaliyet gösteren bir inşaat firması ile bir anlaşmazlık sonucu ihalenin feshinin Türkiye firması olan S Ltd. Şti.'nin yapması için aralarında sözleşme imzalamıştır. S Ltd. Şti. Bosna Hersek'te faaliyet gösteren bu inşaat firması ile olan hukuki süreçlerin tamamlanması için yurtdışına çıkarak sözleşme gereklerini yerine getirmiştir. Bu işlemlerin karşılığında S Ltd. Şti. firmasına Amerikan şirketi Z A.Ş. ödemesini gerçekleştirmiştir. Hukuk firmasının Amerika şirketine kesmiş olduğu fatura hizmet ihracatı istisnası kapsamında değerlendirilir. Çünkü yapılan hizmet yurtdışında ve bir yurtdışı firmasına

gerçekleştirilmiştir. Eğer bu hukuki işlem yurtiçinde gerçekleştirilmiş olsaydı hizmet ihracatı kapsamına alınmayacaktı.

Örnek 5: Adana Yumurtalık Serbest Bölgesi'nde faaliyette bulunan (A) firması, ihracatı yapılacak olan gömleklerin birçoğunun iliklerinin açılmadığını tespit etmiş ve işlemlerin hızlandırılması adına (B) firmasına fason olarak ilikleri açtırmıştır. Yapılan bu ilik açma işlemi, serbest bölgede faaliyet gösteren (A) firmasına yapılmakta ve bu hizmetten serbest bölgedeki gömlek ihracatçısı olan (A) firması yararlanmaktadır. Dolayısıyla söz konusu fason hizmet, hizmet ihracatında KDV istisnasına tabi olacaktır.

2.2.2.KDV Hizmet İhracatı İstisnasında Özellik Taşıyan Durumlar

2.2.2.1. İthalat Komisyonları

İthalat komisyonculuğu, yurtdışında faaliyet gösteren bir firmanın Türkiye pazarına girmesine aracılıkta bulunan, müşteri portföyünü oluşturma ve pazara ilişkin bilgi sunmasına aracılık etmesi ile elde etmiş olduğu kazanç olarak tanımlamak mümkündür.

Bu tanımlamadan yola çıkarak ve vergi dairesi ve vergi yargısının görüşlerine göre yapılan bu hizmet yurtdışı firmasına yapılmasına karşın hizmetin ülke sınırları içerisinde bulunmasından dolayı elde edilen bu komisyonların hizmet ihracatı istisnasından yararlanması söz konusu değildir.

Hizmetin yurtdışında faaliyet gösteren bir müşteriye yapılması ve yurtdışı müşteri adına düzenlenen faturanın ibrazı ile kesinlik kazanmasına rağmen tüketimin ülke sınırları içerisinde olmasından ötürü verilen bu hizmetler istisna kapsamına girmeyerek KDV' ye tabi tutulacaktır.

2.2.2.2. Mümessillik Faaliyetleri

Yurtdışı merkezli yabancı firmalara temsilcilik hizmetinin verilmesi durumunda ise Türkiye ile ilgili bir faaliyetin konu almaktaysa hizmet Türkiye de gerçekleştiği için istisna uygulanamaz.

2.2.2.3. Yurt Dışında İnşaat Hizmeti Veren Mütahhitler

Yurtdışında bir ülkede inşaat işlerinin üstlenilmesi doğrultusunda yapılan hizmetler istisna kapsamına dahil edilmemektedir. Bu durumun nedeni, hizmet ihracatı istisnası kapsamına girebilmesi için taşınması gerek şartlardan biri olan yapılan hizmetin Türkiye sınırları içerisinde yurtdışı merkezli ve faaliyetlerine devam eden bir müşteri için yapması şartını taşımamasıdır. Çünkü hizmetin ilk olarak verginin konusunu taşınması gerekir. Bu durumda yapılan hizmet yurt dışında olduğu için hizmet ihracatı olarak değerlendirilemez.

2.2.3.Hizmet İhracatının Tevsiki

Hizmet ihracatı bir malın gümrük bölgesini terk ederek tesliminin gerçekleşmesi gibi bir durum söz konusu değildir. Yani hizmet mal ihracatında olduğu gibi gümrük çıkış beyannamesi ile gerçekleştirilmemektedir. Çünkü hizmet ihracatında söz konusu belde gümrük çıkış beyannamesi değil yurtdışında faaliyet gösteren ve hizmetin yapıldığı firma adına düzenlenen faturanın tesviki ile gerçekleştirilir. Bu açıdan bakıldığında hizmet ihracatında gümrük beyannamesi bulunmamaktadır. Böylelikle hizmet ihracatı istisnasından yararlanabilmek adına düzenlenen faturaların noter veya YMM'lerce onaylı suretleri veya yine onaylı olmak üzere bu faturaların oluşturduğu listelerin teslim edilmesi söz konusudur. Hizmet ihracatının beyan edileceği vergilendirme döneminde bu onaylı fatura suretleri veya listeler bir üst bilgi içeren dilekçe ile mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesine ibraz edilir.

Burada önemli bir nokta var ki bu istisnadan doğan iade hakkı hizmete ait hak edilen fatura bedellerinin Türkiye'ye gelmesi tahsil edilmesi ile talep hakkını kazandırır. Eğer hizmetten doğan bu bedel ülkeye getirilmez ise istisnadan doğan iade alacağının talep etme hakkı doğmaz.

2.2.4. Hizmet İhracı Beyanı

Hizmet ihracatı istisnası neticesinde yabancı firma adına düzenlenen faturada hesaplanan KDV yazılmadan kesilir. Bununla birlikte ilgili dönemin Katma Değer Vergisi beyannamesinde beyan edilir.

Yeni düzenlenen mevzuat ilkesi çerçevesinde faturanın, ihracattan doğan tutarın ülkeye girişinin yapıldığı tarihten önce hazırlanmış olsa dahi bu hizmetten doğan

İstisnanın, hizmetin gerekleŖtiđi süreçte fatura tutarının döviz olarak ülkeye giriŖinin yapılması beklenilmeden ilgili dönemin Katma Değer Vergisi Beyannamesinde beyan ve tahakkuk ettirilir. Yeni düzenleme aslında hem muhasebenin temel kavramlarından olan dönemsellik kavramı gereği hem de Türk parasının koruma kanunda yapılan yeni güncelleme neticesinde ihracat neticesinde elde edilen gelirin 180 gün içerisinde yurda getirilmesi uygulamasından vazgeçilmesinin neticesinde bu düzenlemeye gidilmiŖtir (nal, 2018:46).

1 nolu KDV beyannamesinde yurtdıŖı mŖterisine yapılan hizmete ait faturanın düzenlendiği güne ait vergilendirme döneminde döviz alım belgesi aranılmaksızın yani ülkeye döviz giriŖinin yapılmasının beklenilmeden beyan edilir. İstisnadan doğan iade talebi ise döviz alım belgesinin ibraz edilip gerekli kontrol ve incelemelerin yapılması ardından gerekleŖtirilir. Bu iki durum arasındaki farka dikkat edilmesi gerekir beyan edilmesi faturanın düzenlendiği dönemde iade talebi ise fatura bedelinin döviz olarak ülkeye getirilmesi ardından yapılır.

1 nolu KDV Beyannamesinin “Tablo 10” kısmında bulunan “Diğer İade Hakkı doğuran İŖlemler” baŖlıklı kısma 302 kodu seçilerek teslim ve hizmet tura kısmına hizmet ihracatına ait matrahlar toplamı, KDV yani bu hizmet için katlanılan KDV hesaplanarak yazılır. Eğer iade talep edilmeyecek veyahut hizmete ait bedel ülkeye getirilmemiŖ ise iade talebi söz konusu olmayacağından buraya “0” (sıfır) yazılarak hizmet ihracatına iliŖkin bilgi giriŖleri tamamlanmıŖ olur.

2.2.5.Hizmet İhracatı İstisnasına İliŖkin rnek ve Muhasebe Kayıtları

rnek: Mimarlık Ŗirketi olan Ses AŖ. Hollanda’da yapılacak olan at çiftliğinin projesinin çizim iŖini yapmaktadır. Ŗirket bu projeyi 12.02.2019 tarihinde tamamlamıŖ ve aynı tarihte Hollanda’daki firma adına düzenlediği 30.000 Euro tutarındaki faturayla beraber gndermiŖtir. Fatura bedeli 27.02.2019 tarihinde Türkiye’ye getirilmiŖ DAB dzenlenmiŖtir. Ses AŖ. Bu izim iŖiyle ilgili olarak 4.150 TL KDV yklenmiŖtir.

12.02.2019’da kur 1€= 5,90 TL

27.02.2019’da kur 1€= 6.00 TL’dir.

Ses AŖ. ’nin Ŗubat/2019 döneminde iliŖkin diğer bilgileri Ŗu ise aŖađıdaki gibidir:

Yurtiçi Satışlar	600.000 TL
Hesaplanan KDV	108.000 TL
Önceki Dönemden Dev. KDV	10.000 TL
Bu Döneme Ait İnd. KDV	150.000 TL

Söz konusu işlemlere ilişkin muhasebe kayıtları ise aşağıdaki gibi olacaktır:

YEVMIYE NO:16		
SES A.Ş.		
12.02.2019		
DETAY	BORÇ	ALACAK
120. Alıcılar 120.02 Y. Dışı Müşterileri 120.02.01. Hollanda 601. Yurtdışı Satışlar 601.01.01. Hollanda projesi	177.000 TL	177.000 TL
yapılan ihracat kur:5,90 30.000 X 5,90 =177.000 TL		

YEVMIYE NO:17		
SES A.Ş.		
27.02.2019		
DETAY	BORÇ	ALACAK
102 BANKALAR 102.02.01 İş Bank Döviz Hs 120. ALICILAR 120.02 Y. Dışı Müşterileri 120.02.01. Hollanda	180.000	180.000 TL
Hizmet Bedelinin tahsil edilmesi kur:6,00 30.000 X 6,00 =180.000 TL		

YEVMIYE NO:18		
SES A.Ş.		
27.02.2019		
DETAY	BORÇ	ALACAK
391 Hesaplanan KDV 190 Devreden KDV 192 Diğer KDV 192.01.01.İhracat Nedeniyle İade Edilecek KDV 190 Devreden KDV 191 İndirilecek KDV	108.000,00 47.850,00 4.150,00	10.000,00 150.000,00
Şubat/2019 Dönemine Ait KDV Tahakkuku		

YEVMIYE NO:19		
SES A.Ş.		
04.03.2019 MAHSUP FİŞİ		
DETAY	BORÇ	ALACAK
136 Diğer Çeşitli Alacaklar	4.150,00	
136.01 Karabük Vergi Dairesi		
192 Diğer KDV		4.150,00
192.01.01 İhracat Nedeniyle İade Edilecek KDV		
İhracattan Doğan KDV Alacağının Talebi		

2.3.İhraç Kayıtlı Teslimlerde Tecil-Terkin Uygulaması

2.3.1.Tecil-Terkin Uygulaması Tanım ve Kapsamı

KDV kanunda 11/1-c maddesi gereğince yapılan düzenlemelere ve açıklamalar doğrultusunda uygulamanın malın teslimi yapan firma tarafından mal bedeli üzerinde hesaplanan KDV tutarını ihracatı yapmak amacıyla bu malı satın alan müşterince ödenmemektedir.

İhraç kaydıyla mal teslim alanlar bakımından tecil-terkin uygulaması; ihracat yapmak amacı ile ihraç kaydı kapsamında teslim aldıkları emtiayı, KDV' yi indirim olarak kullanmaksızın yevmiye kayıtlarına alır. Yani malın KDV'yi oluşturan matrahını kayıtlarına alırlar. İhraç kayıtlı satış yapan firma faturasına satışının ihraç kayıtlı olarak yapılıp KDV tahsil etmediğini ilgili kanun maddesini de belirterek faturasına not düşmek zorunluluğu vardır. Fakat her ne kadar KDV' de ihracatçı firmayı alakadar etmese de KDV burada görünürde bir işlemdir ve satıcı firma için iade talebini oluşturur. Bu alım esnasında ihracatçı malın KDV'sinden yararlanamamasına rağmen bu emtia için yaptığı harcamalarda ödediği KDV' yi talep edebilir. Ayrıca bu teslimlerde meydana gelecek herhangi bir ceza ihracat amacıyla emtiayı satın alan ihracatçıya aittir.

İhraç kaydı ile mal teslimi yapan üreticiler bakımından uygulama; KDV Kanunu'nun 11. maddesinin 1-c bendince yapılan açıklamalar doğrultusunda teslimlere ait fatura düzenlenmesinde KDV'li olarak kesilmekle beraber faturanın altına "3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümlerine göre ihraç edilmek şartıyla teslim edildiğinden Katma Değer Vergisi tahsil edilmemiştir" notu düşülmesi gerekir. Üretici tarafından tahsil edilmeyen bu vergi, ihraç kayıtlı satışa ait dönemde 1 nolu KDV beyannamesinde beyan edilip, vergi idaresi tarafından yapılacak tetkikler bağlı olarak tarh ve tahakkuku yapılan bu vergi tecil edilebilmektedir.

Bu verginin tecil ve terkin, ihraç kaydı ile ihracatçının teslim aldığı bu emtiaların kanunda verilen 3 aylık süre dahilinde yurtdışında bulunan müşterisine teslim etmek üzere gümrük sınırı dışına çıkartmalı ve teslim etmelidir.

2.3.1.1. Uygulamanın İhtiyarılığı

KDV kanunun ilgili maddesinde düzenlene ihraç kayıtlı teslimlere ilişkin tecil-terkin uygulaması ihtiyaridir. İmalatçıların ihracatçılara mal teslimlerinde isterlerse ihraç kayıtlı teslim kapsamında işlem yapmayabilirler. Bu kapsamda imalatçı firmalar mallarını KDV' li olarak ihracatçıya teslim edebilirler ve ihracatçı firmalarda söz konusu maldan dolayı yükledikleri KDV'yi indirim hakkı olarak kullanabilecekleri gibi iade almaları da mümkündür. Bu özel durum dışındaki imalatçı tarafından ihracatçı firmalara yapılan teslimlerin tamamında tecil-terkin uygulaması ihtiyaridir.

2.3.1.2. Tecil-Terkin Uygulama Kapsamına Girerek Teslim Yapabilecek Mükellefler

Bu uygulamadan yararlanabilmek için ihracatçı bir firmanın tecil-terkin uygulaması iznine sahip bir imalatçıdan ihraç kaydı ibaresi taşıyan mal teslimin yapılması ile mümkündür. Ayrıca istisna izin belgesine sahip imalatçılara Türkiye de herhangi bir yerleşimi bulunmayanlara yapacakları mal tesliminde de bu uygulama devreye girmektedir. Kısaca özetleyecek olursa teslimlerde uygulanacak tecil-terkin sistemi aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- Üreticinin ihraç kaydı altında teslimi
- Dış ticaret sermaye şirketlerine yapılan mal teslimleri
- Özel finans kuruluşlarınca yapılacak teslimler
- DİİB kapsamında ithal edilen ham ve yardımcı malzemeler kullanılarak üretilen malların ihracatçılara tesliminde
- İstisna izin belgesi ile Türkiye de yerleşik bulunmayanlara döviz karşılığı yapılan mal teslimleridir.

2.3.1.3. Uygulamadan Yararlanabilecek Satıcılar

Bu uygulamadan yararlanabilmenin ilk şartı bir malın imalatçısı olmak ve üretici-imalatçı vasfına sahip olunmasıdır. İmalatçı olabilmek bazı şartlar vardır. Bunlar:

- Sanayi siciline kayıtlı ve imalatçı belgesine sahip bulunmak

- Faaliyet konusuna göre mesleki odalara kayıtlı bulunmak
- Sicil tebliğinde belirtilen işçi sayısına sahip olmak
- Sicil belgesinde belirtilen araç parkına ve kapasite raporunda ibraz ettiği altyapılara sahip bulunmak.

Bu dört şartı kendisinde barından mükellef ya da firma üretici-imalatçı unvanına haiz olur. Böylelikle imalatçı-üretici ünvanı firma tecil-terkin uygulaması ile ihraç kayıtlı satışlarını yapar. Bu uygulamada en önemli unsur malların bizzat kendisi tarafından üretilmesidir. Al-sat işlemi ile bu sistem kesinlikle uygulanamaz.

Örnek: Eren Çelik Ltd. Şti, ihraç kaydıyla satış bağlantısı kurduğu 8000 set asansör ray sisteminden, 5.000 setin üretimini gerçekleştirmiştir. Geri kalan 3000 setin üretimine başlanmış olmasına karşın sözleşmede belirtilen tarihe yetişmesinin imkanının olmadığı tespit edilmiştir. Firma bu 3000 setin temin edilebilmesi için aynı sektörde faaliyette bulunan bir üretici firmadan tedarik etmiştir. Böylelikle sözleşme tarihinde 8000 set teslim hazır hale getirilmiştir. Bu durumunda firma iki adet satış faturası düzenleyerek satışı gerçekleştirmek zorundadır. Birinci fatura tecil-terkin sistemine dahil edilerek 5000 setin satış faturası düzenlenir. İkinci faturada iki tedarik ederek satışını gerçekleştirdiği 3000 setin normal satış faturasını düzenleyerek satış işlemi tamamlanır. Terkin tutarı 8000 setin değil 5000 setin bedeli üzerinde talep edilir.

Firma bu 3000 setin üretimi gerçekleştirmiş olup bazı düzeltmeler için ek hizmete gereksinim duymuş olsaydı bu düzeltmeleri fason hizmet veren bir kuruluşa göndererek üretimi tamamlayabilirdi. Çünkü fason hizmeti ürünün mülkiyet hakkı alınmadan üzerinde belirli düzenlemelerin yapılmasına olanak sağladığı için fasona gönderilen ürünlerin tecil-terkin sistemi üzerinden ihraç kayıtlı satışların herhangi bir engel oluşturmamaktadır.

Bu uygulamadan sadece imalatçı kapsamına giren kişi veya firmalara imkan tanınır. Fakat bir istisnai durum vardır ki bu, imalatçı belgesini temin edememiş fakat diğer 3 şartı yerine getirmiş mükellefler sicile müracaat edip herhangi bir olumsuz bilginin olmaması durumunda bu firmalar belgenin teslim edilmesini beklemeden uygulamadan faydalanma imkanı verilir.

2.3.1.4.Tecil-Terkin Uygulaması Kapsamına Giren Mallar

Tecil-terkin üretici işletmelerin ihraç kaydı ibaresi altında satışlarını gerçekleştirdikleri emtiaları kapsamaktadır. Yapılan bu satışta emtianın üretilen, üretimi gerçekleştirilen bir ürün olması şarttır. Bu şartı taşımayan teslimler uygulama kapsamı dahil değildir.

Örnek 1: Asansör ray sistemi üreten bir imalatçı firma rayın hammaddesini oluşturan demiri bir demir üretimi yapan firmadan tedarik etmektedir. Tedarik ettiği demir üzerinden birçok işlem uygulayarak demirden bambaşka bir ürün olarak asansör rayı üretmiştir ve bu ürünleri ihraç kayıtlı satışlarını gerçekleştirmiştir. Demirin imalatçısı olan firmada bir üretim firması olmasına karşın bu demir satışını ihraç kayıtlı olarak yapamamaktadır. Çünkü demir ham olarak yani herhangi bir işleme tabi tutulmaksızın saf halinde satışı gerçekleştirilmiştir. Oysaki tecil terkin kapsamında ihraç kayıtlı satış mantığında hammaddenin işlenerek bir ürün haline dönüştürülmesi maksadı taşımasından dolayı demir imalatçısı firma ne yazık ki bu uygulama dahiline girememektedir.

İhraç kayıtlı teslimlerde dikkat edilmesi gereken bazı hususlar bulunmaktadır. Bunlar:

- İhraç kayıtlı satışa ilişkin ihracat belgelerinin kontrol edilmesi gerekir. Bu kontrolde ihraç kayıtlı malın ihracatın yapıldığına ait faturada ve gümrük beyannamesi ekli listesinde malın cinsinin aynı olması ve ekli listede imalatçının adının yer alıp almadığı kontrol edilir.
- Kontrol esnasında bir hata tespit edilmiş ise hatanın düzeltilmesine ilişkin olarak YMM raporu var ise bu rapor yok ise inceleme raporu talep edilir.
- İhraç kayıtlı yapılan malın ihracatında mala herhangi bir işlemin yapıp yapılmadığı sorgulanır. Çünkü ihraç kayıtlı satışı yapılan malın olduğu gibi ihracatının gerçekleştirilmesi gerekir. Malın teslim haline dokunulmaksızın yanına bazı eklentilerin yapılması mümkündür. Bu eklentilerinde fatura ve gümrük beyannamesi ekli listesinde yer alması gerekmektedir.

Örnek 1: ihracatçı bir firma olan Eren AŞ. yurtdışında faaliyet gösteren bir yabancı firma ile 15 ton yufka ve 8 ton baklava temini için bir sözleşme yapmıştır. Eren AŞ yufkaları üretici bir firmadan temin ederek ihraç kayıtlı satış kapsamında satın

almıştır. Baklava üretici olan başka bir firmadan da sipariş miktarı kadar baklavayı ihraç kaydıyla ile satın alıp siparişleri tamamlayarak ihracatını gerçekleştirmiştir. İhracatçı Eren AŞ. Düzenliği faturada ürünler ayrı ayrı kalem halinde gösterilmiştir. Ayrıca gümrük beyannamesinin ekli listesinde de tam ürün miktarı ile cinsileri ve imalatçıların bilgileri doğru olarak aktarılmıştır. İhracatın gerçekleştirilmesi için Eren AŞ ihracata ait fatura ve gümrük belgelerini imalatçı firmalara göndererek bu imalatçıların istisnadan yararlanmasına olanak sağlamıştır.

2.3.1.5. İhraç Kaydıyla Yapılan Teslime Ait Faturanın Düzenlenmesi

İhraç kayıtlı olarak düzenlenen faturalarda hesaplanarak gösterilen KDV ihracatçıdan tahsil edilememektedir. Bu durumdan ötürü ihraç kaydı ile düzenlenen faturalarda “3065 sayılı KDV Kanunu’nun (11/1-c) maddesi hükümlerine göre, ihraç edilmek şartıyla teslim edildiğinden, KDV tahsil edilmemiştir.” notunun düşülmesi zorunludur. Bu faturayı normal faturalardan ayıran tek farktır. Fatura TL cinsin düzenleneceği gibi iki taraf arasında kararlaştırılan bir döviz cinsinden de düzenlenebilir. Bu düzenlemede o güne ait kurun not olarak eklenmesi gerekmektedir. Çünkü mali tablolar ve değerlemeler TL cinsin yapılmaktadır. Bu durumdan doğacak cezai işlemleri önlemek adına döviz kurları ve ayrıca TL karşılığı mal bedelinin yazılması büyük bir önem arz eder.

İhraç kayıtlı fatura ihracatçının düzenleyeceği ihracat faturasından muhakkak önce düzenlenmesi gerekir. Eğer ihraç kayıtlı fatura ihracat faturasından sonra düzenlenir ise tecil terkin uygulamasında yararlanılmasında zorluklarla karşılaşılması kaçınılmaz.

Örnek: ihraç kayıtlı olarak malın teslim tarihi 12.04.2018 ve ihracata ilişkin faturanın düzenleme tarihi ise 15.04.2018 olarak gerçekleşmiştir. İhraç kayıtlı satış faturasının en geç VUK da belirtilen 7 günlük süre sonunda yani 18.04.2018 tarihinde kesilmesi gerekmektedir. Bu sürenin aşılması durumunda talep edilecek iadenin veya terkinin, inceleme raporuna veya YMM raporu ile sonuçlandırılmasına neden olacaktır.

2.3.2. Tecil Edilebilecek Verginin Hesaplanması ve Verginin Terkini

2.3.2.1. Tecil Edilen Verginin Tespiti

İhraç kaydıyla mal teslimi yapan imalatçı firma tarafından hesaplanıp ihracatçı firmadan tahsil edilmeyen vergi tecil edilebilir KDV olarak gerçekleşir. Vergilendirme

döneminde ödemesi gerek KDV tutarının tecil-terkin uygulamasından doğan vergiye denk gelen kısım tecil edilecektir. Eğer ödenecek bir KDV yok ise tecil edilecek bir KDV olması mümkün değildir.

Örnek 1: yufka imalatı yapan bir firmaya ait şubat/2018 dönemine ait veriler şu şekildedir (KDV oranı %8):

Yurtiçi satış toplamı.....:10.000 TL

İhraç Kayıtlı Satışları.....: 14.000 TL

Döneme ait İnd.KDV...: 1.100 TL' dir.

Şubat /2018 döneminde teslimlere ilişkin matrah toplamı: 10.000+14.000= 24.000 TL

Hesaplana KDV toplamı (24.000* %8)= 1.920 TL

Tecil Edilebilir KDV (14.000* 0.08)....=1.120 TL

Ödenecek KDV (1.920- 1.120)..... = 820 TL

Tecil Edilebilecek KDV.....= 820 TL

İade Talep Edilecek KDV (1.120-820) =300 TL' dir

Örnekte görüldüğü gibi ihraç kayıtlı satıştan doğan KDV 1.120 TL'dir. Ancak dönemde ödenecek KDV olması nedeniyle 820 TL ihraç kayıtlı satışlardan doğan İade talep edilecek KDV tutarında mahsup edildikten sonra kalan 300 TL iadesi istenebilecektir.

Örnek 2: çelik kapı imalatı sektöründe faaliyet gösteren firmanın Ocak/2018 dönemine ait verileri şöyledir:

Yurtiçi satış toplamı.....= 20.000 TL

İhraç kayıtlı satışları.....= 30.000 TL

Döneme ait İnd. KDV..= 3.000 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda firmanın beyan edeceği vergileri ve talep edeceği iade nin olup olmadığını hesaplayalım:

Toplam matrah.....=50.000 TL

Hesaplanan KDV.....= 9.000 TL

Tecil edilebilecek KDV..= 5.400 TL

İnd.KDV toplamı.....=3.000 TL

Ödenmesi Gereken KDV (9.000-3.000) = 6.000 TL firmanın ihrac kayıtlı satıştan doğan 5.400 TL tutarında tecil edilebilir KDV' si ödenecek KDV tutarına mahsup edilmesi sonunca firmanın Ocak/2018 dönemine ait ödemesi gereken KDV tutarının 600 TL olarak indirilmesine neden olur. Bu durumda firmanın iade talep edecek KDV si kalmamaktadır. Ödenecek KDV tecil edilmiştir.

2.3.2.2.Tecil Edilecek Verginin Terkini

İhrac edilmek suretiyle ihracatçı firmalara teslimatı gerçekleştirilen ve bu teslim konu malları için hesaplanan KDV, bu malın teslimini gerçekleştiren imalatçılar tarafında ait olduğu dönemde vergilendirilir. Beyan edilen ve mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesince tecil edilen KDV, malın üreticisi tarafınca, ihracatçıya tesliminden itibaren 3 aylık yasal süre içerisinde ihracatının gerçekleştirilmesinin teşviki ile terkin edilme sürecine girer. Terkin işleminin başlaması için malın ihracatçı tarafından gümrük beyannamesi ile yasal süreleri içerisinde ihracatını gerçekleştirdiği faturaların ibrazının yapılması şartına bağlıdır. Özetle ihracatı gerçekleşen teslimin ardından vergi dairesince tecil edilen verginin terkininde talep edilecek evraklar; gümrük çıkış beyanname aslı veya noterce veyahut yeminli mali müşavir onaylı sureti ile ekli liste ve ihracatçı firmanın bu teslim ait düzenlediği ihracat faturası ile indirilecek KDV listesini ibraz etmek zorundadır.

2.3.3. İhracat İçin Ek Süre Verilmesi

İhracat faaliyetinde bulunmak amacıyla imalatçı firmalardan ihrac kayıtlı satış çatısı altında teslimi yapılan ürünleri kunda belirtilen 3 aylık süre içerisinde bazı beklenmedik durumların veya mücbir sebeplerin oluşmasına bağlı olarak ihracatın yapılamaması durumu olabilmektedir. Böyle bir durumla karşılaşan ihracatçı firma bağlı bulunduğu vergi dairesi başkanlığından ek süre talebinde bulunma hakkı tanınmıştır.

Açıkça gerekçesi belirtilen bir dilekçe ile yasal süre bitiminden sonra 15 gün içerisinde bu talepte yazılı olarak bulunmalıdır. Bu 15 günlük yasal süreyi aşmamaya özen gösterilmelidir. Vergi dairesi duruma ilişkin yapacağı incelemenin ardından

talebi kabul edebileceği gibi mazeret durumunu geçerli bulmayarak ret etme hakkına Maliye Bakanlığınca yetkilendirilmiştir.

Uzatma talebi kabul edilen mükelleflere ek süre olarak en fazla üç aylık bir süre daha eklenir. Bu verilen ek süre içerisinde de ihracat gerçekleştirilemez ise ikinci olarak bir ek süre talebi alınmaz ve süre verilmez. Üç aydan az bir ek süre talebinde bulunan mükellefler bu süre içerisinde ihracatı yapamazlar ise üç aya tamamlayan süreyi ek olarak alabilirler. Yasal sürenin uzamasına ihracatın yapılacağı ülkede bir iç karışıklık, salgın hastalık, savaş hali, doğal bir afetin yaşanması veya diplomatik bir kriz nedeniyle ticaretlerin askıya alınması gibi durumlar olabilmektedir. Ayrıca bu gibi mücbir sebepler haricinde taraflar arasında yapılan sözleşmede örneğin bir makinanın teslimine ilişkin bu makinanın tamamlayıcı parçası olan yazılımın hazır olmaması nedeniyle ithalatçının malı kabul etmemesi de süre meydana gelen sorunlara neden olmaktadır.

2.3.4. İhracatın Gerçekleşmemesi Halindeki Koşulları

KDV kanununda ihraç kaydı ibaresi ile yapılan satışın ihracatçı firma tarafından kanunda verilen 3 aylık süre dahilinde ihracatının yapılması gerekir. Fakat bazı durumlarda ithalatçı firma malı almaktan vazgeçebilir, ihracatın gerçekleşmesine bir engel durumu ortaya çıkabilir. Bu gibi durumlarda ihracatçı tarafından ürün imalatçıya iade edilir. Bu iade işlemine ilişkin imalatçının satıştan doğan KDV ye göre durumunu iki durum altında işlemleri yapılır:

1. Bir mücbir sebebin olmaması ile iade işlemi gerçekleşmesi ile ihracatçı tarafından geri gönderilen mallara isabet eden KDV imalatçı tarafından tecil edilebilir KDV yapılmış ise bu tecili olunan KDV tutarına gecikme zammı uygulanarak imalatçının bağlı bulunduğu vergi müdürlüğünde tahsili olunur.
2. Bir mücbir sebebin gerçekleşmesi veyahut ihracatın gerçekleşmesini durduracak beklenmedik bir olay nedeniyle imalatçıya mali geri gönderilmesi durumunda bu mala ait KDV tecil edilebilir KDV olarak kullanılması durumunda ilgi vergi dairesi bu KDV için gecikme zammı uygulamaz sadece tecil faizi hesaplayarak tahsil eder.

2.3.5. Matrah Değişiklikleri

2.3.5.1. Üretici Lehine Meydana Gelen Değişiklik

3065 sayılı kanununun 20'nci maddesinde bu durum;" ihracatçının bizzat kendisi, ihracat kaydı ibresi altında üreticiden satın almış olduğu malın alım döneminde ve bu dönem sonrasında oluşabilecek reklamasyon, kur farkı, destek primi gibi faktörlerinin bir kısmının veyahut tamamının ihracat kayıtlı mal teslim bedeline aktarılır." açıklamasına yer verilmiştir.

Bu gibi durumun gerçekleşmesi durumunda ihracatçının imalatçıya gerçekleştirdiği ödemeler doğrultusunda imalatçı ihracatçıya bu faktörlerden doğan gelirin faturasının keser. Bu faturada ödeminin ne için yapıldığı ayrı ayrı belirtilerek her bir faktörü oluşturan tutarlar karşılıklarına yazılır. Ayrıca faturada bu için satılan malın KDV oranı ne ise o oranda KDV hesaplanır. Ancak imalatçı bu KDV'yi beyan ederken hem hesaplanan KDV kolonuna hem de döneme ait indirilecek KDV kolonuna yazar. Bu işlemi yapmasındaki maksat ihracat kayıtlı bir satıcının olması ile KDV'nin ihracatçıdan tahsil edilmemesidir. Bir dikkat edilmesi gerek husus da fatura düzenlenirken ihracatın gerçekleştirdiği gümrük beyannamesi numarası ile satış faturası seri sıra numarası faturaya not düşülür.

Örnek: İmalatçı (S) AŞ. tarafından ihracatçı (C) AŞ. 'ye döviz cinsinden 10.000 \$ değerinde ihracat kaydıyla teslim yapılmıştır. Ancak ihracat kaydıyla teslim tarihi sonrasında 2.000 TL tutarında imalatçı lehine kur farkı doğması durumunda, söz konusu kur farkı geliri nedeniyle imalatçı tarafından fatura gerekmektedir.

2.3.5.2. İmalatçı Aleyhine Matrahta Meydana Gelen Değişiklik

15 Şubat 2017 tarihinde yürürlüğe giren değişiklik kararına istinaden ihracat amacıyla ihracatçı firmaya yapılan emtia teslimi yapan üreticiye geri ödenecek katma değer vergisinin; ihracatı yapılan emtiaya istinaden üreticinin yapmış olduğu satış tutarına göre meydana gelen vergiden, üretici aleyhine matrahta oluşan değişikliğe bağlı olarak verginin düşülmesi ile ortaya çıkan kalan tutardan fazla olmaması gerekmektedir.

Üretici aleyhinde meydana gelen kur farklarında KDV hesaplanmaz ve üretici firmanın düzenlemiş olduğu fatura tarihi ve numarasının eklenmesinde fayda vardır. Ve

düzenlenen faturaya “3065 sayılı KDV Kanununun (11/1-c) maddesi hükümlerine göre, ihraç edilmek şartıyla yapılan teslimlerde imalatçı aleyhine matrahta meydana gelen değişikliğe ilişkin olduğundan KDV hesaplanmamıştır.” notunun yazılması gerekmektedir.

2.3.6. İhraç Kayıtlı Teslimin KDV Beyannamesinde Gösterilmesi ve Beyanı

KDV beyannamesinin düzenlendiği dönemde ihraç kayıtlı satışlar varise aşağıda açıklamaları yapılan hususlara dikkat edilerek beyanname doldurulur:

- Döneme ilişkin ihraç kayıtlı satışlar ilk olarak beyannamenin “Tablo 1” kısmında “Tevkifat uygulanmaya işlemler” bölümüne normal yurtiçi satışlara dahil ederek giriş yapılır. Böylelikle ihraç kayıtlı satış matrah satırına eklenmesi gerçekleşir. Bu aşamada dikkat edilmesi gereken unsur KDV oranının %18, %8, %1’ li satış olup olmadığı ayırımı yapılarak KDV oran seçimi yapılır.
- Matraha ekleme işlemi ardından “Tablo 11 İhraç Kadıyla Teslimler” kısmına ilgili dönemde gerçekleşen ihraç kayıtlı satışların toplamı girilir. Ardından hangi KDV oranı ile bu satış yapılmış ise o oran seçilir. Böylelikle ihraç kayıtlı satışa ait döneme ilişkin tecil edilen KDV terkin yapılabilir, tecil edilemeyen KDV var ise iade talebi doğar. Bu tabloya giriş esnasında muhakkak ihraç kayıtlı satışlara ait 701 kodunun seçilmesi gereklidir.

Bu işlemlerin takibi ile 1 nolu KDV beyannamesine girişleri yapılarak beyan edilir. İhraç kayıtlı satıştan mükellefe iade hakkı doğmuş ise mükellef gerekli evrakları temin ederek iadesini talep edebilir. Burada dikkat edilmesi gerek önemli bir husus var ki bu husus ihraç kayıtlı teslimlere ait iade hakkına ait iade talep edilecek tutar beyannameye yazılamaz.

2.3.7. Tecil- Terkin Uygulamasında Özellikli Durumlar

2.3.7.1. Gümrük Beyannamesinin Teyidi

Gümrük beyannamesinin teyidi, ihraç kayıtlı satış yapan imalatçıların ihracata ilişkin olarak verilen gümrük beyannamesinin aslının noter veyahut YMM onaylı suretinin

teyidini ihracatı gerçekleştiren mükellefin bağlı bulunmuş olduğu vergi idaresi tarafınca yapılmaktadır.

2.3.7.2. Gümrük Çıkış Beyannamesinde İmalatçı Adının Yer Almaması

İhracatçı firmanın ihraç kaydıyla aldığı malların ihracında düzenlenecek Gümrük Beyannamesi üzerinde imalatçı firma ünvanının yer alması firmanın tecil-terkin ve iade işlemlerinin gerçekleştirilebilmesi için gereklidir.

İmalatçılar tarafından ihracatçı firmadan ihraç kaydıyla teslim edilen mallara ait yukarıda açıklanan bilgileri içeren malın ihraç edildiğine dair onaylı bir yazı alınarak ibraz edilmesi halinde, gümrük beyannamesinde imalatçı adının yer almaması, eksik yer alması ya da yanlış isim yazılmış olması terkin ve iade işlemlerine engel teşkil etmeyecektir.

2.3.7.3. Gümrük Beyannamesinde Birden Fazla İmalatçı Adının Olması

İhracatçı firma bir ihracatını gerçekleştirmek adına çoklu ürün kullanabileceği gibi tek tip ürün ihracı olsa dahi bu tedariklerini bir imalatçı yerine birden fazla imalatçıdan tedarik etme hakkına sahiptir. İhraç kayıtlı teminleri de birden fazla imalatçıdan gerçekleştirerek tek bir gümrük beyannamesi ile ihracatını gerçekleştirmesi durumunda aşağıda belirtiler hususlar doğrudan doğruya imalatçı firmaya belge ibrazında bulunmalıdır. Bu belgede, İmalatçının ihraç kaydıyla teslim ettiği imalatçının ünvanı, vergi idaresi ve sicil no, ihraç kayıtlı satışa ait fatura bilgileri; tarih, seri ve numarası, miktar ve cinsi, matrah ve KDV tutarının yazıldığı bir üst yazı ile birlikte gümrük beyannamesi, gümrük beyannamesi ekli listesi ve ihracata ait satış faturasının ihracatçı firmadan temin eden imalatçı firma bu yazıyı vergi dairesine ibraz etmesi halinde terkin işlemi gerçekleştirilecektir. Burada dikkat edilecek nokta çoklu imalatçının olduğu tek gümrük beyannamesi çıkışlarda gümrük beyannamesinin ekli listesinde yer alan bilgilerde ihraç kayıtlı mal alınan üreticinin adının ve bu mallara ilişkin bilgilerinin muhakkak olması gerekir.

2.3.7.4.Fason İş Yapanlar

KDV kanununun 11/1-c maddesinde yapılan açıklamalar dikkate alındığında ihraç kayıtlı satış yapmak için üretilen malların mülkiyet hakkı devredilmeksizin birtakım işlemleri yaptırmak üzere bu ürünlerin devredilmesi söz konusu olmaktadır. Buradaki

ayrıntı imalatçının ihracatını yapacağı ürünün yetişmek amacıyla bazı işçilik gerektiren işlemleri yan sanayi kuruluşlarına yaptırabilmesidir. Yan sanayicinin DİİB belgesine sahip olmaması gerekir.

Fason işçilik de eşyalar sevk irsaliyesi ile sevkleri yapılmaktadır. Ürünün adının geçtiği herhangi bir fatura ve benzeri evrak düzenlenmezken yapılan bu işe istinaden fason işçilik faturası ibraz edilir.

2.3.7.5. İmalatçı Faturasının İhraç Faturasından Sonra, Fiili İhracat Tarihinden Önce Düzenlenmesi

İmalatçı sıfatıyla düzenlenen faturanın, ihracatçı firmanın düzenleyeceği fatura tarihinden sonraki bir tarihte düzenlenmesi halinde, fiili ihraç tarihinden önceki bir tarihi taşıması kaydı ile terkin ve iade talepleri yerine getirilir.

2.3.7.6. Bedelsiz İhracatta Tecil-Terkin Uygulaması

11/1-c kapsamında satışı yapılan ürünün ihracattı tarafında bedelsiz olarak yurtdışına gönderilmesi mümkündür. Bu durumun gerçekleştirilmesinde yapılacak olan işlem bedelsiz olarak yapılan ihracata ait gümrük beyannamesinin ve ilgili kurumlarca verilen yazılara istinaden 11/1-c kapsamında işlem yapılması mümkündür.

Bu kapsamda bedelsiz ihracatın gerçekleştiğine dair gümrük çıkış beyannamesinin ibrazı ile ilgili dönemde de beyan edilen vergiden tecil edilen verginin terkinin işlemi ile iadesi söz konusu duruma gelecektir.

2.3.7.7. Ambalaj ve Nakliye Hizmetleri

İhraç kayıtlı olarak ihraç edilecek mallara ilişkin olarak yapılan ambalajlama ve nakliye hizmetlerinin tecil-terkin sistemi içerisinde değerlendirilmemelidir. Tecil-terkin sistemi sadece mamul teslimlerini kapsamaktadır. Ambalajlama işinin bir hizmet olarak ayrıca verilmesi uygulamanın kapsamı dışındadır. İhraç kayıtlı olarak imalatçıdan satın alınacak mallar zaten ambalajlı olarak ihraç edilmek amacıyla alınıyorsa tecil-terkin uygulamasından yararlanılmasında bir engel bulunmamaktadır.

2.3.8.Tecil-Terkin Uygulaması ile İlgili Örnekler ve Muhasebe Kayıtları

Örnek 1: İmalatçı (S) AŞ' nin Mart/2018 dönemine ait bilgileri şu şekildedir:

Yurtiçi Satışlar %18	100.000 TL
İhraç Kaydıyla Teslim	50.000 TL
Bu Dönem Ait İndirilecek KDV	25.000 TL
Önceki Dönemden Devreden KDV	5.000 TL

20.03.2018 tarihinde ihraç kayıtlı olarak satılan mal 20.05.2018 tarihinde fiilen ihraç edilmiştir. Bu bilgilere göre Mart/2018 dönemine ait KDV beyannamesi ve yevmiye kayıtları aşağıdaki gibidir:

MATRAH VE VERGİ BİLDİRİMİ ⁽¹⁾					
TABLO-1 TEVKİFAT UYGULANMAYAN İŞLEMLER					
MATRAH VE VERGİ GİRİMLERİNİN GÖRÜLME DÖNEMİ	TESLİM VE HİZMET BEDELİ		KDV ORAN (%)	HESAPLANAN KDV ⁽²⁾	
	(Yeni Türk Lirası)	(Mkr)		(Yeni Türk Lirası)	(Mkr)
6			1	7	
8			8	9	
10	150.000	00	18	11	27.000 00
12				13	
TOPLAM					
28	MATRAH TOPLAMI (6+8+10+12+14+16+18+20+22+24+26)			150.000	00
29	HESAPLANAN KDV TOPLAMI (7+9+11+13+15+17+19+21+23+25+27)			27.000	00
30	İLA VE EDİLECEK KDV				
31	TOPLAM KDV (29 + 30)			27.000	00
TABLO-4 İNDİRİMLER					
32	Önceki Dönemden Devreden KDV			5.000	00
33	Bu Döneme Ait İndirilecek KDV			25.000	00
34	Mal İadeleri veya Gerçekleşmeyen İşlemler Nedeniyle Düzeltilecek KDV				
35	43 Nolu KDV Genel Tebliği Kapsamındaki Teslimlerle İlgili Düzeltilecek KDV ⁽³⁾				
36	61 Nolu KDV Genel Tebliği Kapsamındaki Teslimlerle İlgili Düzeltilecek KDV ⁽⁴⁾				
37	İNDİRİMLER TOPLAMI (32+33+34+35+36)			30.000	00
TABLO-5 SONUÇ HESAPLARI					
38	Tecil Edilecek KDV ⁽⁵⁾				
39	Ödenmesi Gereken KDV (31 - 37 - 38)				
40	İade Edilmesi Gereken KDV ⁽⁶⁾				
41	Sonraki Dönemlere Devreden KDV (37 - 31 - 40)			3.000	00
TABLO-6 DİĞER BİLGİLER					
42	Özel Matrah Şekline Tabi İşlemlerde Matraha Dahil Olmayan Bedel ⁽⁷⁾				
43	Teslim ve Hizmetlerin Karşılığını Teşkil Eden Bedel (28+42+56+58)			150.000	00
44	Teslim ve Hizmetlerin Karşılığını Teşkil Eden Bedel (Kümülatif) ⁽¹⁰⁾				

TABLO-10 İHRAÇ KAYDIYLA TESLİMLER							
TESLİMVE HİZMET BEDELİ		GRAN(V)	HESAPLANAN KDV		YÜKLENİLEN KDV (%)		
(Yeni Türk Lirası)	(YKr)		(Yeni Türk Lirası)	(YKr)	(Yeni Türk Lirası)	(YKr)	
		1	84		85		
		8	86		87		
50.000	00	18	88	9.000	00		
Tecil Edilebilir KDV (84+86+88)					89	9.000	00
İhracatın Gerçekleştiği Dönemde İade Edilecek Tecil Edilemeyen KDV (89 - 38)					90		
İhracatın Gerçekleştiği Dönemde İade Edilecek Yüklenilen Vergi Farkı [(85+87) - (84+88)]					91		

Söz konusu işlemlere ilişkin muhasebe kayıtları ise şu şekilde gerçekleşmektedir:

YEVMIYE NO:17		
(S) A.Ş.		
20.03.2018 MAHSUP FİŞİ		
DETAY	BORÇ	ALACAK
120 ALICILAR	50.000 TL	
192 DİĞER KDV	9.000 TL	
192.01 TECİL EDİLEBİLİR KDV		50.000 TL
600 YURTIÇİ SATIŞLAR		
600.01 İHRAÇ KAYDIYLA YAPILAN SATIŞLAR		
391 HESAPLANAN KDV		9.000 TL
391.01 İHRAÇ KAY. SATIŞLARA İLŞ. KDV		
İHRAÇ KAYITLI SATIŞ		

YEVMIYE NO:18		
(S) A.Ş.		
31.03.2018 MAHSUP FİŞİ		
DETAY	BORÇ	ALACAK
391 HESAPLANAN KDV	27.000 TL	
190 DEVREDEN KDV	3.000 TL	
191 İNDİRİLECEK KDV		25.000 TL
190 DEVREDEN KDV		5.000 TL
KDV MAHSUBU		

YEVMIYE NO:19		
(S) A.Ş.		
20.05.2018 MAHSUP FİŞİ		
DETAY	BORÇ	ALACAK
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	9.000 TL	
192. DİĞER KDV		9.000 TL
192.01 TECİL EDİLEBİLİR KDV		
20.05.2019 FİİLİ İHRAÇ TİN GERÇEKLEŞMESİ İLE İADE TALEBİ		

YEVMIYE NO:10		
(S) A.Ş.		
20.05.2018 MAHSUP FİŞİ		
DETAY	BORÇ	ALACAK
102 BANKALAR	9.000 TL	
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR		9.000 TL
KDV İADESİNİN ALINMASI		

Yevmiye kayıtlarında ve KDV beyannamesinde görüldüğü gibi, mükellef ihraç kayıtlı olarak gerçekleştirdiği satışlar için KDV tahsil edilmemiş olsa bile bu tutarı matrahına dahil ederek KDV hesaplamıştır. Bununla birlikte bu satışları için beyannamenin arka yüzündeki “ihraç kaydıyla teslimler” bölümünü doldurarak vergiyi iade konusu yapmıştır. Mükellefin ödenecek KDV’si ortaya çıkmadığı için ihraç kayıtlı satışlar için hesaplanan verginin tamamını iade olarak almıştır. Tecil-terkin uygulamasının ortaya çıkabilmesi için mutlaka ödenecek verginin olması gerekmektedir. Ödenecek

verginin çıkması durumunda bu tutar tecil ve ihracatın fiilen gerçekleşmesini müteakip terkin edilecektir.

2.4. Dahilde İşleme İzin ve Geçici Kabul Rejimi Kapsamında Tecil-Terkin Uygulaması

Dahilde işleme rejimleri ve geçici kabul rejimleri, ihracı yapılacak ürünlerde ithal ara girdi kullanılması halinde, ithalattan doğan vergilerin ödenmeyerek teminata bağlanması ve ileriki bir tarihe ertelenmesini sağlayan, bu ara mallar kullanılarak üretilen malların ihracı gerçekleştiğinde daha önce ileriki bir tarihe atılan ithalat vergilerinin terkin edilerek bunlarla ilgili verilen teminatların üzülmesine ilişkin düzenlemelerin tamamıdır. Konuya ilişkin yasal düzenleme çerçevesinde bu rejim kapsamında uygulanacak vergilerle ilgili düzenlemelerde Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

KDVK'nın geçici 17'nci maddesinin yürürlüğe sokulmasındaki temel hedef, haksız rekabeti nemeye yöneliktir. Bu düzenlemeyle birlikte ithal girdi kullanan firmalar ile yerli girdi kullanan firmalar arasındaki rekabet eşitliği korunmaya çalışılmıştır.

2.4.1.Uygulamanın Kapsamına İlişkin Hususlar

DİR dahilinde imal edilerek ihracı gerçekleştirilecek mallarda girdi olarak üretime dahil edilecek ara malların tesliminde bölgeler, faaliyet kolları veya mal grupları itibarıyla işlem yaptırma konusunda Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır. Bakan bu yetkiye dayanılarak yayımlanan 16.04.2001 Tarih ve 2001/2325 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı bu ara malların dahilde işleme iznine sahip mükelleflere tesliminde herhangi bir sektör ayırıtırma yapılmaksızın tecil-terkin kapsamına dahil edilir. Aynı kanunun aynı maddesinde ihracat süresi olarak 90 günlük süreler yerine dahilde işleme izin belgelerinde düzenlenen süreler baz alınmaktadır. Bu işlem kapsamında, kanunda belirtilen şartlara uyulmadığı tespit edilen firmalarda daha önce muaf tutulan vergi, vergi zıyı cezası ile birlikte alınır.

Bu işleme dair belge sahiplerinin, bu kapsamda ithalatını yapmış olduğu ara malları kullanarak ürettiği malların ancak belge sahibi teslim edilmelidir. Fakat, uygulama dahilinde teslimi gerçekleştirilecek mamullerin bir başka belge sahibinin girdisi niteliği taşması ve her bir belge sahibinin dahilde işleme mevzuatına uygun olarak tüm işlemleri gerçekleştirmesi gerekir. Diğer yandan, söz konusu kanunun ilgili

maddesi gereği teslimde bulunan belge sahibi mükellefin muaf tutulmasını istediği KDV tutarı, ihraç teslim nedeniyle hesaplayıp tahsil etmediği KDV tutarından, ihraç ettiği malların üretiminde kullanılan yurtiçi ve yurtdışından KDV ödemeksizin satın aldığı mamullerin için ödeme gerçekleştirmediği KDV indirildikten sonra kalan meblağdan yukarı olmaması gerekir. Bir diğer taraftan, bu kanun kapsamında üretilen mallar ihraç edilmeden herhangi bir KDV iadesi yapılamamaktadır.

2.4.1.1. Uygulamaya İlişkin Tanımlar ve Uygulamanın Amacı

Dahilde işleme rejimi, yurtiçinde serbest dolaşımda olmayan bir malın, ülke sınırları içerisinde bir katma değer katılarak işlenmesi için geçici olarak ithal edilmesi esasına dayanır. Bu mallar genellikle ara mallar olmakla birlikte kimi zaman makine teçhizat da olabilmektedir. Bu rejimin amacı uluslararası arenada rekabet gücünü artırmak, ihracat hacmini geliştirmek, görece uygun fiyattan hammadde temin edebilmektir. Ayrıca bu politika, yurt içinde çeşitli sebeplerle bulunamayan üretim faktörlerinin gümrük muafiyetleri ile yurt içine getirilmesi ile yukarıda sayılan amaçlar için bir araç sağlamaktadır.

2.4.1.2. Uygulamanın Avantajları

Dahilde İşleme Rejiminin sağlanmış olduğu getiriler:

- İhracat amacıyla ithalatta KDV, özel tüketim vergisi ve diğer vergilerden muafiyet avantajı,
- Resim, ithalat harcı, KKDF muafiyet istisnaları,
- Ülkenin ticaret politikasından bağımsızlık
- KDV'de Tecil-Terkin uygulamasıyla yurt içi alım gerçekleştirilebilmesi,
- İhracat dışında yurt içi satış ve teslimlerin de gerçekleştirilebilmesi,
- İthalattan alınan vergilere dair teminat indirimleri

İhracat yapmak isteyen üreticiler, ürünlerin ithal ara mal, yardımcı madde malzeme, yarı mamul gibi ara girdileri vergilerden muaf tutarak üretimde avantaj sağlayabilirler. Ancak uygulanan rejim gereği bu işletmeler ve üreticiler DİİB almak zorundadırlar.

2.4.2. Dahilde İşleme Tedbirleri ve Bu Tedbirlerin Sağladığı Avantajlar

Dahilde İşleme tedbirleri iki temel kısımdan oluşmaktadır. Bunlar şartlı muafiyet sistemi ve geri ödeme sistemidir.

2.4.2.1.Şartlı Muafiyet Sistemi:

Şartlı muafiyet sistemi kapsamında ihracat taahhüdü verilen nihai malın üretilmesinde kullanılan ve Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi (TCGB)'de arzı kısıtlı ya da hiç bulunmayan ara girdiler, yardımcı madde ve malzeme, yarı mamul ile değişmemiş eşya, ambalaj ve işletme malzemesinin, Türkiye'de yerleşik firmalarca, ticaret politikası kapsamındaki gümrük duvarlarına tabii tutulmadan ve vergileri teminata bağlanarak ithal edilmesi ve bu ürünlerden elde edilen yeni ürünün taahhüdün gerçekleşmesini takiben sunulan teminatın ilgisine iade edilmesi şeklinde işleyen bir uygulamadır (Dahilde İşleme Rejimi Tebliği, 2006/12).

2.4.2.2.Geri Ödeme Sistemi

DİİB kapsamında ithal edilen ham maddeler, yardımcı maddeler, yarı mamul, mamul ile değiştirilmemiş eşya, ambalajlar ve işletme malzemesinin ithali için gerekli olan tüm işlemler yapıp, tahsili gereken gümrük vergileri tahsil edilmesi şartıyla ithal edildikten sonra işlenerek ihracı taahhüt edilen ürün bünyesinde kullanılması ve ihraç edilmesine müteakip alınan vergilerin geri verilmesi sistemine Geri Ödeme Sistemi denir. Ancak üretim malzemesine ilişkin tahsil edilen KDV ve ÖTV iade edilmemektedir.

2.4.2.3.Eşdeğer Eşya

Bu rejim kapsamında üretim amacıyla ithal edilmesi öngörülen malın ithalatından önce; nihai malın serbest dolaşıma sokularak ihraç edilmesinin ardından ihracat yapılan miktar kadar ithalata yapılmasına izin verilen sistemdir. 2006/12 sayılı DİR Tebliği'nin 3/1-j maddesinde bu kavramın yani eşdeğer eşya tanımlanmaktadır. Buna göre eşdeğer eşya, üretiminde ithal edilecek mal yerine kullanılabilir ve ithal mallar ile en az sekizli aşamada benzerlik taşıyan, kalite ve teknik niteliklerine göre aynı ve nitelikleri bünyesinden barındıran serbest dolaşımda bulunan eşyaya denir (Dahilde İşleme Rejimi Tebliği, 2006).

2.4.2.4.Yurt İçi Alım

Dahilde İşlem İzin Belgesine sahip olan üreticiler, bir ihracat taahhüdü şartıyla ithal ederek üreteceği ürünün hammaddesini vergi muafiyetiyle yurt içinden temin ettiği sistemdir. Belgesi mevcut üreticiler, katma değer vergisinde Tecil-Terkin sistemi çerçevesindeki alımlar, 26/04/2014 tarihinde RG' de yayımlanan KDVGUT uyarınca bu vergilerden muaf tutulurlar. Bu politika çerçevesinde, ikincil olarak üretilmiş ürüne ve döviz kullanım oranlarına, ilişkin hükümler uygulanmaz. (eşdeğer eşya kullanımına imkan sağlanmıştır. 01/05/2014 tarihinden itibaren yapılan alımlarda geçerlidir).

Şekil 5: DİİB Kapsamında Yurtiçi Alım

Kaynak: www.akib.org.tr/files/downloads/devletyrd/dahilde_islem/tsvksirku29.doc, 13.03.2019

Bu izin belgesi kapsamında ihracat taahhüdü verilerek yapılan yurt içinden temin edilen mallar için;

- İthal eşya olarak değerlendirilir.
- Temin edilen ara malın işlenmesi sonucunda ortaya çıkan yarı mamullerin ihracat zorunluluğu yoktur. Bu tür durumlarda herhangi bir cezai yaptırımla karşılaşılmaz.
- Yurtiçinden ihracat taahhütleri ile alınan malların işlem gördükten sonra belirlenen süre içerisinde ihraç edilmemesi durumunda en az iki kat cezai işlem yapılır.

2.4.3.Uygulama Esasları

2.4.3.1.DİR Otomasyon Sistemi

Dış Ticaret Müsteşarlığı öncülüğünde gerçekleştirilen proje ile; rejiminden faydalanmak için gerekli olan izin belgeleri ve firma başvurular bu sistem üzerinden kontrol edilmektedir. Firmalar başvurularını bu sistem üzerinden yapmakta ve takip etmektedirler. Bu sistemin temel amacı, istikrarlı bir ihracat artışı sağlamak için gerekli olan prosedürleri en aza indirmektir.

Bu proje kapsamında; rejim kapsamındaki tüm işlemler internet üzerinden gerçekleştirilerek etkim bir süreç sağlanmaktadır. Böylece hem zamandan tasarruf edilmekte hem de ihracat yapmak isteyen firmalar teşvik edilmektedir. Ek olarak proje sürecin şeffaf bir şekilde yürütülmesine katkı sağlamaktadır. Bu sayede, Müsteşarlığımızın madde politikaları oluşturma ve ihracatı arttırmaya yönelik stratejiler belirleme konularındaki etkinliği artacak ve karar verme süreçleri hızlanacaktır.

Şekil 6: DİR Otomasyon Süreci

Kaynak: www.pki.iam.metu.edu.tr/sunumlar/DTM_Dir_Projesi.ppt, 10.04.2019

Bu otomasyon sisteminin avantajlarını şu şekilde sıralayabiliriz:

- Firmalar belgelerin kabulü için bir defaya mahsus sisteme tanımlanacaktır.
- Eskiden 20 günde tamamlanan süreç 2 iş gününe düşmektedir.

- Elektronik imzası bulunan şirketler tüm işlemlerini mobil olarak gerçekleştirebilecektir.
- İthalat ve ihracat işlemleri anlık takibi yapılabilmektedir.
- Daha önce gümrük memurları tarafından yapılan işlemler daha kısa sürede sistem tarafından yapılmaktadır.
- Süreç firmalar tarafından takip edilebilir ve belge kapatma süreleri daha kısadır.
- İzin belgesi sahibi firmalar belgelerini fiziksel olarak değil elektronik olarak yanlarında taşıyabilmektedir.
- Beyannamelerindeki kod sistemi ile dış ticaret işlemlerinin madde bazında tatbiki olanaklar dahilindedir.

2.4.3.2.Uygulamadan Yaralanacak Mükellefler

3065 sayılı Kanunun geçici 17'nci maddesi çerçevesinde teslimlerde, tecil terkin çerçevesinde işlemlerini gerçekleştirebilmeleri için alıcılarda;

- KDV mükellefi olmaları
- Dahilde İşlem Rejimi izin belgelerine (DİİB) sahip olmalarıdır.

Bu izin belgelerine sahip kimselerin iznin kullanıcılara vermiş olduğu haklardan yararlanarak ithalat yapmaları için üretici sıfatına sahip olmaları gerekmemektedir.

2.4.3.3. Uygulama Kapsamında Teslimde Bulunabilecek Satıcılar

İzin belgesine sahip mükelleflerin hammadde ya da yardımcı ara madde niteliğindeki ithalatlarında, tecil-terkin sistemi çerçevesinde teslim edilmesi zorunlu değildir. DİİB sahibi mükelleflerin ithal ettiği ürünleri ihraç edecek işletmelerin bu ürünü kendi üretme zorunluluğu olmamakla birlikte, KDV mükellefi olması yeterli görünmektedir.

2.4.3.4.Uygulama Kapsamında Teslim Edilebilecek Mallar

Uygulamada, ithal edilecek ürününe dair belirli sınırlandırmalar konulmuştur. Bu bağlamda ihraç amacıyla yurtiçinden vergi muafiyeti sağlanarak temin edilen malların bedeli en az 2500 TL olması gerekir. Bu alt sınır konfeksiyon veya kumaş alımlarında 500 TL olarak belirlenmiştir. Bu satın alma sırasında eğer birden fazla türde mal

alınacak ise bu mallar faturalarda malların çeşitlerine göre düzenlenmelidir. Eğer satın alınan mallar ihraç edilecek ürün için bir bütünlük arz ediyorsa, bu kalemlerin toplam tutarı ile yukarıda sözü edilen alt limitler değerlendirilir. Bu toplam tutarın alt sınırdan yüksek olması gerekmektedir.

Örneğin kumaş ve iplik faturada ayrı kalemler olarak gösterilmiş ise bu iki kalemin tutarı 500 TL'nin üzerinde olması beklenir. Yine aynı şekilde ambalaj ve yapıştırıcı farklı kalemler ile gösterilmiş ise bu iki kalemin tutarının 2500 TL'yi aşması işlemin bu rejim kapsamında değerlendirilmesine sebep olur.

Diğer tarafta bir mal eğer iki farklı sektörde ara mal olarak kullanılıyorsa, satın alınan malın bedeli bu sektörler için belirlenen alt limitin üzerinde olmak durumundadır. Söz gelimi eğer bir x malı hem sanayi sektöründe hem de tekstil sektöründe girdi olarak kullanılıyorsa; bu x malının alt limiti sanayi sektörü için 2500 TL iken tekstil sektörü için 500 TL'dir. Yani satın alınan her mal girdi olarak kullanılacak sektör bağlamında değerlendirilerek rejime uygunluğu tespit edilir.

Bu rejim kapsamında satın alınan mallar, işlendikten sonra nihai ürün içerisinde ihraç edilmelidir. Bu işlem kapsamı dışında daha önce alınan hammadde kullanılarak üretilmiş bir nihai ürünlerin bu rejim kapsamında ihraç edilmesi bir problem teşkil etmezler. Fakat, bu kapsamda izin belgesi sahibi mükelleflerin vergi iade talepleri izin belgesi kapatılmadan tahsil edilememektedir. Yine izin belgelerinde belirtilen tutarın üzerinde bir satın alma işlemi gerçekleştirilemez.

2.4.3.5.Dahilde İşleme İzin Verilmeyecek Eşya Listesi

Dahilde İşleme Rejimi Tebliğinde yer alan kimi maddelerin dahilde işleme izin verilen mallar kapsamına alınmazlar. Bu mallar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu mallar bütün yurtiçi ziraatı desteklemek amacıyla tüm zirai ürünler ve bazı sanayi ürünleridir. Bu rejim kapsamında ise bazı mal grupları için izin belgesi verilmemektedir. Bu mal grupları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4
Dahilde İşleme İznin Verilmeyecek Eşyalar

DAHİLDE İŞLEME İZİNİ VERİLMEMEYECİK EŞYA LİSTESİ	
Fasıl-GTİP	Eşya Adı
01-04	Tüm eşyalar
05	Tüm eşyalar (Bağırsak hariç)
0601	Tüm eşyalar
07-15	Tüm eşyalar
16	Tüm eşyalar (Salyangoz hariç)
17-24	Tüm eşyalar
43	Tüm eşyalar (Aksesuar olarak kullanılmak amacıyla ithal edilecekler ile koyun ve kuzu kürkü hariç)
42.03.10	Tüm eşyalar (Tamir amaçlı olanlar hariç)
7311.00.91.90.00	Oksijen Tüpleri
8481.80.19.00.11	Musluklar
8528.72.31.00-8528.73.00.00	Televizyonlar (Tebliğin 14/1-d bendinde belirtilen işleme faaliyetine tabi tutulacak televizyonlar hariç)

Kaynak: DİR Tebliği (2006/12) Ek-7

2.4.3.6.DİR Belgesi İzin Süreleri

Bu rejim kapsamında ihraç etme süreleri sektörüne göre değişmekle birlikte genelde 12 ay olarak belirlenir. Ancak yapısı gereği üretimi için daha fazla süreye ihtiyaç duyulan ürünlerin süresi uzatılabilmektedir. Özellikle savunma sanayi ürünleri, gemi üretimi bu süreyi aşan bir izne tabii tutulurlar. Kimi durumlarda ise yapımı uzun sürmeyen ürünlere ek süreler verilebilmektedir. Bu ek süreler için üreticilerin ilgili kuruma başvuru yapması gerekmektedir. Bu başvuru süresi iznin bitimine en az 1 ay kala olmalıdır. Bu süre uzatmaya ilişkin kimi bilgiler aşağıda yer almaktadır:

Süre Kaydırımı: İzin belgesi verildiği tarih baz alınarak ithalat süresi en fazla 3 aydır. Bu süre dahilinde herhangi bir ithalat yapılmamış ise bu süre 3 ay daha uzatılabilir.

Ek Süre: Gerçekleştirilmesi planlanan belge ihracat taahhüdü ihracat değerinin en fazla 4 katı olası durumunda, izin belgesine 6 ayı geçmemek kaydıyla toplam sürenin yarısı eklenir.

Haklı Sebep: Firmanın ihracatını taahhüt ettiği ürünlerin süreleri dahilinde girdi olarak kullanacağı malları temin edemediği durumlarda gerçekleştirilir. Belgenin süresinin yarısı kadar bir süre belge süresine eklenir.

Olağanüstü Sebepler: Aşağıda sayılan olağanüstü hallerde dahilinde işleme süresi uzatılabilir:

- Doğal afet ve yangın durumunda
- Diplomatik yasaklar
- İthalatçı firmanın veya ihracatçı firmanın faaliyetlerinin kamu güçlerinde durdurulması
- Firmaların iflası veya konkordato ilanı
- Şahıs firmalarında şahsın ölümü
- Grev, iş yavaşlatma veya lokavt

Kısaca özetleyecek olursak firmaların üretim etkinlikleri göz önüne alınarak aşağıda yer alan süreler kadar ek süreler de verilebilir:

- Haklı sebebe ilişkin süreler ilgili bakanlıkça belirlenir.
- Olağandışı sebeplere ilişkin ek süreler ilgili bakanlıkça belirlenir.
- İhracat taahhüdünün en a %2'ini gerçekleştirmiş toplam sürenin %50'si kadar ek süre
- İthalatın yapıldığı güne kadar verilebilen ek süreler en fazla 3 aydır.

2.4.3.7.Tecil-Terkin Uygulaması

İzin belgesine sahip mükellefler mal satın alırken bu izin belgelerini malın satıcılarına ibraz etmelidirler. Satıcılar ise bu izin belgesi kapsamında faturada satın alınmak istenen malın niteliğine göre bir KDV hesaplarlar ancak bu KDV bedeli alıcıdan tahsil edilmez. Tecil-terkin uygulaması kapsamında satılan malların faturasında nu duruma ilişkin not düşülmesi gereklidir. Böylece satıcı ilgili satıştan bir KDV tutarı alınmadığını belgelemiş olmaktadır.

Eğer bir alışverişte ilgili izin kapsamına giren ve girmeyen mallar alınmış ise bu iki grup için iki farklı fatura düzenlenir. Kapsama giden mallar için yukarıda belirtilen ibare ilgili faturaya yazılarak bu faturadan KDV tahsil edilmez. İlgili kanununun 17'nci maddesi çerçevesinde hesaplanan KDV tutarı, rejim kapsamında verilen izin

sürelerinde kalınması kaydıyla terkin edilir. Tüm bu işlemler, beyanname, izin belgesi, satılan malın özelliklerin bulunduğu liste vergi dairesine bir liste ile ibraz edilir. Bu dilekçe ile birlikte satılan malın fatura fotokopisi kaşelenerek vergi dairesine teslim edilmelidir. Satılan malın işlenerek ihraç edilme sürelerine ilişkin rapor yeminli mali müşavir tarafından hazırlanır. Bu rapor da yine vergi dairesine ibraz edilmelidir.

Mali müşavir tarafından düzenlenecek raporda şu bilgiler yer alır:

- Dahilde İşleme İzin Belgesi tarih ve süreleri
- İhracatın yapıldığına dair gümrük beyannameleri
- İhracatın gerçekleştiği fiili tarih
- İthal mallardan üretilmiş ihraç malının cinsi, miktarı ve diğer nitelikleri
- İzin belgesinde düzenlenmiş süreler içerisinde yapılıp yapılmadığı

Yukarıda sayılan maddelerin bulunduğu rapor satıcıların bağlı bulunduğu vergi dairesine ibraz edilir.

2.4.3.8.Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında Teminat

Dahilde işleme rejimleri kapsamında ithal edilen mallardan, ithal edilen ürünün işlenip ihraç edilmesi şartıyla katma değer veya gümrük vergisi gibi ithalattan doğan vergiler alınmaz. Ancak ithalci bu ithal ettiği ürünü işleyip ihraç etmek zorundadır. Bu koşulun ithalatçı tarafından sağlanmaması ihtimaline karşı ithalatçı bir teminat göstermek zorundadır. Eğer mükellef ithalat ettiği ürünü işleyip daha sonra ihraç ederse bu teminat çözülür. Ancak ithalatçının ihracat taahhüdü sağlanmaz ise daha önce gösterdiği teminata dayanılarak ithalatçıdan daha önce alınmayan vergilerin ödenmesi talep edilir.

Dahilde İşleme Rejimi Tebliği, bu rejim kapsamında ithal edilen mallardan alınacak tüm vergiler için teminat gösterilebileceği ve bu teminatın şunlardan oluşabileceğine karar kılmıştır:

- Nakit ve benzeri
- Banka veya finansal kuruluşlar tarafından verilen teminat mektupları
- Hazineye ait uzun veya kısa vadeli borçlanma araçları

Rejim kapsamında ithalat yapan firmalar bu teminatları gösterirken bazı indirimler uygulanabilir. Bu teminat indirimleri izin belgesinin niteliğine bağılı olarak değişmektedir.

- A statüsüne haiz firmalar, ithal ettiği üründen alınacak verginin %1'i tutarında teminat,
- B statüsü gerçekleştirilmiş kişi statü belgesi sahibi firmalar, ithal ettiği üründen alınacak verginin %5'i tutarında teminat
- C statüsü kabul olmuş kişi statü belgesi elde etmiş firma, ithal ettiği üründen alınacak verginin %10'u oranında teminat

göstermeleri gerekir. Ayrıca bu rejim kapsamındaki yurtiçi alımlarda teminat zorunluluğu ilgili tebliğ gereği kaldırılmıştır.

2.4.3.9.Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında İthalat ve İhracat İşlemleri

Bu rejim kapsamında izin alındıktan sonra, satın alınacak mala ilişkin beyannamelerin gümrük idaresine ibrazı gereklidir. Bu beyannamenin sunulması diğer ithalatlarda olduğu gibi olağan işlemlere tabi tutulur. Gümrük dairesinde aşağıda sıralanan kontroller yapılır:

- Dahilde işlem izin belge süresinin geçerliliği
- İzin belgesi ile gümrük beyannamesinin uyumu
- İthal edilen malın türünün doğru ibrazı
- İzin belgesinde belirtilen limit aşımlarının kontrolü
- Rejim kodunun doğruluğu
- Satır kodunun doğruluğu
- Muafiyet kodunun doğruluğu
- Teminatın yatırılıp yatırılmadığı
- İthalat belgelerinin tarih kontrolü
- İthal edilen malın izin belgesinden düşümünün doğruluğu

İhracı taahhüt edilen ürün, ülkenin gümrük sınırının haricine veyahut free-zone (serbest bölge) ihraç edilmiş ise yetkili gümrük idareleri şu işlemleri kontrol ederler:

- İzin belgelerinin tarihinin gümrük beyannamelerine doğru yazılıp yazılmadığı

- Tarih ve satır kodlarının doğruluğu
- Yapılan işlemin telafi edici vergi doğurup doğurmadığı
- İzin belgesinin özel şartlar bölümünün kontrolü

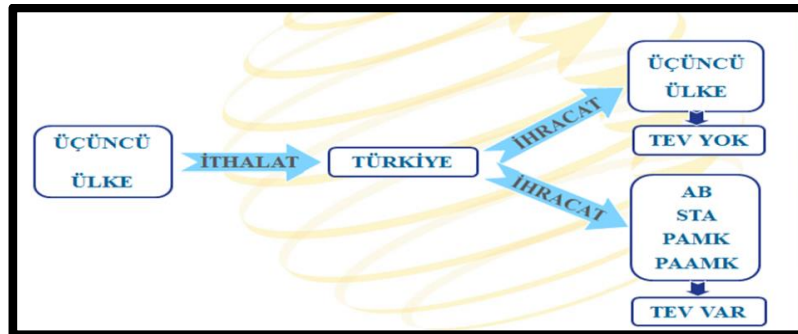
2.4.3.10. Telafi Edici Vergi

Üçüncü bir ülkeden ithal edilen mallara ilişkin ithalat vergileri ithalat işlemi sırasında tahlil edilmeyerek bir teminata bağlanır. Bu mal ülke içerisinde işlenip nihai ürün haline getirilerek Avrupa Birliği üyesi ülkelere ihracı gerçekleştirilmek istendiğinde daha önce askıya alınan vergilerin tahsil edilmesi gerekir. Bu son adımda tahsil edilen bu vergi telafi edici vergi olarak isimlendirilir.

Dİ Rejimi uygulamasında üçüncü ülkeden ithal edilerek ülke içerisinde işlenen nihai ürün ihraç edileceği durumlarda iki farklı durum söz konusudur. Bu rejim kapsamında ihraç taahhüdü verilen nihai ürün yine üçüncü bir ülkeye ya da ilgili ticari anlaşmalarla belirlenmiş ülke veya ülke gruplarına ihraç edilebilir. Eğer ithal ara mal veya hammadde ile üretilmiş ürün herhangi bir ticaret anlaşması kapsamında bulunmaya bir diğer üçüncü ülkeye ihraç ediliyorsa telafi edici vergi uygulanmaz.

Ancak Türkiye içerisinde bulunduğu anlaşmalar gereği bazı ülke gruplarına bu taahhüt ettiği ihracatı gerçekleştirirse bu ihracat işleminden telefı edici vergi doğar. Bu ülke grupları şu şekildedir:

- Avrupa Birliği üyesi ülkeler
- Türkiye ile Serbest Ticaret Anlaşması imzalayan ülkeler
- PAN-Avrupa Menşe Kümülyasyonu veya bu kümülyasyona üye olan ülkeler

Şekil 7: DİİB Kapsamında Telafi Edici Vergi

Kaynak: Orta Anadolu İhracatçılar Birliği, Dahilde İşleme Rejimi Sunumu,2016

Telafi eden verginin birim tutarı, gümrük vergisinden istisna olan malın ithal beyannamesinde vergiye tabi malın adet sayısına bölünerek ortaya çıkan sonuç ile ilgili tarifeye uygun olan gümrük vergisi ile çarpılması sonucu ortaya çıkar. Telafi Edici Vergi ödemelerinde firmaların beyanı esas alınır. Gerçekten uzak bir durumun tespiti halinde ilgili kanun uyarınca bu vergi tutarı tahsil edilir.

2.4.3.11. DİİB' nin Kapatılması

Dahilde İşleme İzin Belgesinin kapatılma işlemi otomasyon sistemi üzerinden gerçekleştirilmektedir. Belgenin izin bitim süresinden itibaren 3 ay içerisinde bu otomasyon sistemi aracılığıyla belge kapatma başvurusu yapılmalıdır. Bu başvurudan sonra bölge müdürlüklerine belgelerin ibrazı fiziksel olarak gerçekleştirilmelidir.

Re'sen Kapatma: Mükelleflerin, izin belgeleri süresi sonunda kapatma başvurusunda bulunmazlarsa izin belgeleri re'sen kapatmaya düşer. Re'sen iptal edilmiş izin belgelerinden sonra yapılan ithalatlara müeyyide uygulanırken ihracatlar ise yapılmamış sayılır.

2.4.3.12. Dahilde İşleme Tedbirlerine Uyulmamasının Sonuçları

Bu rejim kapsamında bulunup, rejimin gerekliliklerini yerine getirmeyen firmalardan;

- Rejim kapsamında muaf tutulan vergi,
- İzin belgesinde geçen üst limitin aşılma kısmının vergisi
- Belge veya İzin kapsamında izin verilen miktarın üzerinde ithalat yapılması halinde bu kısma isabet eden ithalattan doğan vergi,
- Döviz kullanım oranlarının üst limitlerini aşan kısımlarının vergisi
- İzin belgesi kapsamında FOB ve CIF ihraç ve ithal tutarlarının üst sınırı geçen kısmının vergisi
- DİİB kapsamında ithalatı gerçekleştirilen malın CIF ithal tutarının, gerçekleşen FOB ihraç tutarının %1'inden aşması durumunda, bu aşan kısma isabet eden ithalatla ilgili alınmayan vergi,
- Ticari anlaşma imzalamış ülke gruplarına ve bu anlaşmalara taraf olan ülkelere ihracat taahhüdünde bulunulmuş ancak izin belgesin süresi içerisinde gerçekleştirilmemiş ihracatın vergisi

- İzin belgeleri iptal edilmiş ve bu izinler kapsamında ithal edilmiş ancak alınmamış vergiler
- İzin belgeleri resen kapatılmış ve bu süre zarfında varsa tahsil edilmemiş vergiler tahsil edilir.

Ayrıca beyannamelerin ve vergi dairesine sunulan belgelerin yanıltıcı bilgiler içerdiğinin kanıtlanması durumunda TCK 'nın 204'üncü maddesine hapis cezası uygulanır. Aynı zamanda bir yıl süre ile teminatlarda indirim uygulamalarından yararlanamazlar. Üretim amacıyla yurt dışından getirilen malların sahte belgeler ile tekrar yurtdışına çıkarılması sonucunda ise adli para cezası ve hapis cezası uygulanır.

2.4.4.DİİB'ne İlişkin Örnek Uygulama ve Muhasebe Kayıtları

Örnek 1: Jakarlı yatak örme kumaşı üretimi faaliyetinde bulunan ve imalatçı (S) A.Ş., 12.03.2018 tarihinde DİİB kapsamında Hindistan' dan 250.000 TL değerinden iplik ithal etmiş ve ithalat bedeli daha önce verilen sipariş bedelinden kapatılmıştır. S AŞ. DİİB ile 20.04.2018 tarihinde (E) A.Ş' ye 30.000 TL satış yapmış ve bu tutar üzerinden 5.400 TL KDV hesaplanmış ancak tahsil etmemiştir. (S) AŞ'nin Nisan/2018 dönemine ilişkin diğer bilgileri şu şekildedir:

Diğer Yurtiçi Satışları %18 = 60.000 TL

Önceki Dönemden Devreden KDV= 3.500 TL

Bu Döneme Ait İndirilecek KDV = 8.000 TL

Bu bilgiler Doğrultusunda (S) AŞ'nin Nisan/2018 dönemine ait yevmiye kayıtları aşağıdaki gibidir:

YEVMIYE NO:16		
S A.Ş.		
12.03.2018 Mahsup Fişi		
DETAY	BORÇ	ALACAK
150 İlk Madde Matz. 150.01.01 İthal İplik	250.000 TL	
159 Verilen Sipariş Avansları 159.01.01 Hindistan İplik İth.		250.000 TL
DİİB Kapsamında İplik İthalatı		

YEVMIYE NO:17		
S A.Ş.		
20.04.2018 Mahsup Fişi		
DETAY	BORÇ	ALACAK
120 Alıcılar 120.01.01 E AŞ.	30.000 TL	
192 Diğer KDV 600 Yurtiçi Satışlar 391 Hesaplana KDV	5.400 TL	30.000 TL 5.400 TL
DİİB Kapsamında Satış		

YEVMIYE NO:18		
S A.Ş.		
30.04.2018 Mahsup Fişi		
DETAY	BORÇ	ALACAK
391 Hesaplanan KDV 191 İndirilecek KDV 190 Devreden KDV 360 Ödenecek KDV 360.01.01 Odenecek KDV	16.200 TL	8.000 TL 3.500 TL 4.700 TL
DİİB Kapsamında Satış		

YEVMIYE NO:19		
S A.Ş.		
30.04.2018 Mahsup Fişi		
DETAY	BORÇ	ALACAK
136 Diğer Çeşitli Alc. 136.01.04 Nisan/2018 İade Talebi	700 TL	
360 Ödenecek KDV 360.01.01 Nisan Ödenek KDV 192 Diğer KDV	4.700 TL	5.400 TL
Nisan/2018 Tecil ve İade Talebi		

YEVMIYE NO:20		
S A.Ş.		
02.05.2018 Mahsup Fişi		
DETAY	BORÇ	ALACAK
102 Bankalar 102.01.01 İş Bankası 136 Diğer Çeşitli Alacaklar 136.01.04 Nisan/2018 İade Talebi	700 TL	700 TL
Talep Edilen İadenin Tahsili		

BÖLÜM 3: İHRACATTA KDV İADESİNİN ESASLARI, HESAPLANMASI, MUHASEBE KAYITLARINA ALINMASI VE İADE SÜRECİ

3.1.KDV İadesinin Genel Esaslar

Genel esaslar, iade hakkı doğuran işlemlerin sonucunda iade işlemlerinin belirli kurallar çerçevesinde gerçekleştirilmesini ifade eder. İhracat işlemlerinde KDV iade taleplerinin özel esaslar çerçevesinde gerçekleştiren hak sahipleri, iade hakkı doğuran işlemlere istinaden tespit edilen kurallara tabi tutulması ise genel esaslara dönüş olarak isimlendirilir.

Uygulama Tebliği'nde "II." BÖLÜMDE her bir iade türünün kapsamı ve özellikleri tanıtılmış, "IV." BÖLÜMDE ise tüm KDV iade taleplerine ilişkin iade tutarlarının hesaplanması, başvuru şartları, gerekli belge, rapor ve evraklara dair genel bilgilere yer verilmiştir.

Genel esaslara göre yapılacak KDV iadeleri nakden ve mahsup yoluyla alınacağı gibi kısmen mahsuben kısmen nakden yapılmaktadır. T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı KDV iadesinin nakden veya mahsuben yerine getirilmesinde, bu nakden veya mahsuben iade işleminin tesisine ait usul ve esasların belirlenmesi konusunda 3065 sayılı KDVK' nun 32 inci maddesinin kendine verdiği yetkiyi kullanmaktadır.

3.1.1.Nakden İadeler

İhracattan doğan KDV iadelerinin nakden iadesi, iade talep eden mükellef tarafından beyan edilen tutarların gerçeği yansıtıp yansıtmadığının tespiti amacıyla vergi inceleme uzmanlarınca incelenmesi gerekir. Bu işlemler oldukça uzun sürmesi ve çok fazla iade talebinin bulunması sebebiyle Maliye Bakanlığı bir dizi sınırlandırmalar ile bu işlemleri gerçekleştirmektedir. Kimi durumlarda bir uzaman tarafından incelenmeden beyan esas alınarak iadenin gerçekleştirilmesi mümkün olmakla birlikte tüm bu uygulamalara ihracatın niteliğine göre alt ve üst limitler eklenmiştir. Bu bağlamda KDV'lerin nakden iadesi 4 sınıfa ayrılabilir:

- Belirli bir üst limitten düşük inceleme raporu gerektirmeyen iadeler
- Belirli bir limiti aşan ve YMM inceleme raporu gerektiren iadeler

- Teminat karşılığında gerçekleştirilen iadeler
- Vergi inceleme raporu sonucunda gerçekleştirilen iadeler

3.1.1.1. Teminat ve İnceleme Raporu Aranmayan İadeler

İade talebinde bulunulan tutar 5.000 TL altındaysa herhangi bir vergi inceleme raporu ya da YMM inceleme raporu gerekmeksizin idesi talep edilen bu tutarın iadesi yapılır. Bu limit hizmet ihraçlarında geçerli değildir. Söz konusu talepler, KDV iadesine ilişkin standart talep dilekçeleri ve tebliğin ilgili bölümlerinde belirtilen belgelerin hazırlanıp, KDVİRA sisteminden alınacak KDV İadesi Kontrol Raporu'nun alınması ve teyit gerektiren belgelerin teyitlerinin ilgili kurum ve kişilerce yapılmasının ardından söz konusu iadenin yapılması mümkündür.

3.1.1.2. Yeminli Mali Müşavir Raporuyla Yapılan İadeler

İhracat işlemi nedeniyle KDV iadesinde talep edilen tutar 5000 TL'yi aşması durumunda VİR veya YMM inceleme raporu gerekmektedir. Teminat tahsis edilmesi durumunda ise, iade talebi yerine getirilerek; verilen teminatlar VİR ya da YMM raporu doğrultusunda çözülür.

YMM raporu gerektiren iadelerde, bu rapor ibraz edilmedikçe talep edilen KDV iadesi yerine getirilmez. Böyle durumlarda, iade talebinde bulunan mükellefler teminat gösterebilir. Böylece YMM raporu ibraz edilmeden iade gerçekleştirilir ancak gösterilen teminatlar daha sonra gelecek olan YMM raporuna göre çözülmektedir. Bu rapor teminat gösterildiği tarihten itibaren 6 ay içerisinde hazırlanmak zorundadır. Bu süre içerisinde hazırlanan raporlar ilgili kuruma sunarak teminatların çözülmesi sağlanır. Bu 6 ay süreyi aşan hallerde, eğer geçerli bir sebep gösterilirse 6 ay uzatma süresi verilebilir. Bu ek sürenin verilebilmesi için, uzatma denenin ilgili kurumca geçerliliği onaylaması gerekmektedir.

Bu şartlara uygun olarak KDV iadesinde bulunmuş mükellef, KDV iadesini nakden ya da mahsup olarak alabilirler. Mükelleflerin talepleri durumunda iade edilecek tutarın bir kısmını nakit bir kısmını ise nakden almak mümkündür.

3.1.1.3. Teminat Karşılığı İadeler

Özel kişilikleri bulunan mükellefler tebliğde belirlenmiş 5000 TL tutarının üzerinde iade talepleri için VİR ya da YMM raporu sunma zorunlulukları bulunmaktadır. Bu

raporların sunulmaması halinde mükellefler bir teminat göstererek vergi iadelerini alabilirler. Rapor 6 ay içerisinde sunulması durumunda ise gösterdikleri bu teminatlar çözülür. Bu teminatlar şunlar olabilir:

Özel kişilikleri bulunan mükellefler tebliğde belirlenmiş 5000 TL tutarının üzerinde iade talepleri için VİR ya da YMM raporu sunma zorunlulukları bulunmaktadır. Bu raporların sunulmaması halinde mükellefler bir teminat göstererek vergi iadelerini alabilirler. Rapor 6 ay içerisinde sunulması durumunda ise gösterdikleri bu teminatlar çözülür. Bu teminatlar şunlar olabilir:

- Para ve nakit benzeri
- Bankalardan veya özel finansal kuruluşlardan alınmış süresiz teminat mektupları
- Devlet iç borçlanma senetleri
- -Mükellefin alacaklı durumda bulunduğu menkul kıymetler veya mükellefe ait gayrimenkuller

Teminat gösterilmesine ilişkin düzenlemeler ise şu şekilde sıralanabilir:

- Bir ortaklık yapısı bulunan firmalarda, ilgili teminatın bu mükelleflerden birinin adına gösterilmesi yeterlidir.
- Mükellefin teminat çözümünün YMM tarafından çözümleneceği belirtilmeden iade talebinin incelemeye gönderilmesi, daha sonrasında teminatların YMM raporuyla çözümlenmesine bir engel teşkil etmemektedir. Bu gibi durumlarda gösterilen teminatların daha sonra YMM raporuyla çözüldüğü iade talebini inceleyen personele bildirilmektedir.
- Nakit iade talepleri, bu talebin yazılı olduğu dilekçe ve diğer gerekli belgeler KDVİRA sistemine yüklenerek onaylanır. Bu sistemden alınacak risk raporu ile birlikte eğer varsa diğer gerekli evraklar hazırlanarak ibraz edilir. Bu son adımdan sonra KDV iadesi 10 iş günü içerisinde gerçekleştirilir.

YMM raporunun ibrazının daha sonradan yapıldığı ve teminat gösterilerek iade tutarının mükellefe ödemesinin gerçekleştiği durumlarda; YMM raporu teslim

edildiğinde ilgili teminat mektubuna "KDV iadesi sebebiyle alınan bu teminat mektubunun vergi dairemizde olan işlemi sona ermiştir." şeklinde şerh düşülerek tarih yazılarak imzalanır.

3.1.1.4.Vergi İnceleme Raporu ile Gerçekleştirilen İadeler

İhracat rejimi kapsamında ihracat istisnalarının getirmiş olduğu vergi iadeleri, Maliye Bakanlığı'na bağlı personeller ve vergi denetçileri tarafından düzenlenen raporlar sonucunda gerçekleştirilirler. Mükellefler;

- Vergi iadelerini vergi inceleme rapor sonuçlarına göre almak istemeleri halinde
- İadesi istenen vergi tutarı ilgili tebliğde belirlenen sınırları aşması durumunda teminat göstermemeleri ya da bu vergi iadelerinin YMM raporu sonucunda daha sonra alacaklarını bildirmemeleri
- KDV Genel Uygulama Tebliğine göre özel olarak vergi inceleme raporları ile iadenin ön görülmesi
- İlgili tebliğde belirtilen teminat ya da YMM raporu karşılığında vergi iadesi talep edilmesi durumunda vergi dairelerinde ilgili personelin incelemeleri sonucunda eksiklik, hata veya iadenin yapılmasına engel olabilecek bir durumun tespiti ve bu durumların mükelleflerce düzeltilmemesi durumlarında vergi iadeleri yetkili kişilerce düzenlenmiş vergi inceleme raporlarının sonuçlarına göre yapılmaktadır. Bu rapor olumlu ise gerekli vergi iade yapılmasına karşılık rapor olumsuz sonuçlandırılmış ise bu KDV iadeleri gerçekleştirilememektedir.

Yukarıda belirtilen ilk iki durumda, vergi iade talebinin incelenmesine başlanmadan önce vergi iadesinden vazgeçilerek bir başka yöntem olan YMM raporu ile vergi iadesi talebi oluşturulabilir. Yine aynı şekilde YMM raporunun hali hazırda bulunmaması durumunda bir teminat gösterilebilir. Daha sonra YMM raporu ibraz edilerek bu daha önce gösterilen bu teminatın çözülmesi sağlanır.

Yukarıda belirtilen son durumda yer alan incelemeyi yapmakla sorumlu ilgili kuruluş, Gelir İdaresi Başkanlığı ve Vergi Dairesi Başkanlıklarıdır. Son maddede yer alan olumsuzlukların mükellefler ve YMM tarafından gerekli düzenlemelerin ilgili tebliğe

uygun olarak yapılmaması durumlarında iade talebi incelemeye sevk edilirler. Bu sevk sonrası yukarıda belirtilen inceleme yapmakla yükümlü kurumlar incelemeleri sonrasında iadenin yapılması için olumlu veya olumsuz bir sonuca ulaşır. İncelemeye sevk edilen taleplerin, iadesi istenen tutarın %120 oranında bir talep gösterilmesi halinde vergi iadesi gerçekleştirilir. Ancak bu teminat bu durumlarda YMM'nin inceleme raporuna göre değil, incelemeye sevk edilen kurumların inceleme raporuna göre çözülür.

Bu iadesi istenen KDV iadesi, mükelleflerin talebine bağlı olmaksızın mükelleflerin varsa ÖTV borçlarına mahsuben ödenebilir. Bu işleme vergi inceleme raporuna göre mükellefin talebinin olup olmamasına bakılmaksızın gerçekleştirilir. Mükellef eğer iadesi istenen tutarın tamamını herhangi bir mahsup işlemi olmadan iadesinin isterse bu durumda teminat göstermesi gerekmektedir. Bu teminat yine yetkili kuruluşlar tarafından hazırlanan vergi inceleme raporuna göre çözülmektedir.

3.1.2.Mahsuben İadeler

Mahsuben vergi iadelerinin gerçekleştirilmesine ilişkin düzenlemeler KDV genel uygulama tebliğinde yer almaktadır. Buna göre, KDV iade alacağına ilişkin mükelleflerin veya iadenin gerçekleştirileceği kuruma ortakların;

- Vergi dairesinde bulunan kamu kesimi alacaklarına
- İthalatın doğurmuş olduğu gümrük, KDV ve diğer vergilere
- SGK prim ödemeleri
- ÖTV borçlarına

mahsuben gerçekleştirilir. Bu işlem iade için tüm belge ve raporlarda herhangi bir eksikliğin bulunmaması durumunda iadenin yapılması kesinleşmesi itibariyle gerçekleştirilir. Bu belgelerde herhangi bir eksiklik ya da olumsuzlukların tespiti halinde bu eksiklerin ve olumsuzlukların giderilmesi gerekmektedir. Bu eksiklikler ve olumsuzluklar tebliğde yer alan şekle uygun biçimde gerçekleştirildiğinde mahsuben iade işlemi gerçekleştirilir. Diğer belge ve evrakların da ilgili kişi ve kurumlarca onaylı olması bu işlem için gereklidir.

3.1.2.1.Vergi Daireleri Tarafınca Takip Edilen Kamu Kesimi Alacaklarına Mahsup

Dış ticarete uygulanan ülke politikası gereği ihracat işlemlerinde vergi iadesi doğuran durumlarda, mükelleflerin vergi iadeleri yine mükelleflerin vergi dairelerinde bulunan tüm borçlarına mahsubu yine mükelleflerin talebiyle yapılabilir. Mükelleflerin vergi dairelerinde bulunan bu borçlar hazineye ait olan alacakları da kapsamaktadır. Vergi mükellefleri, vergi iadesi başvurusu sırasında tüm belge evrak ve raporları eksiksiz ve ilgili tebliğe göre hazırlayıp ibraz ettikten sonra 10 iş günü içerisinde mahsuben vergi iadesi talebinde bulunabilir.

6183 sayılı AATUHK 'nun 1'inci maddesinde, devletin alacaklarının neler olduğu belirtilmiş olup, 2'nci maddesinde de muhtelif kanunlarda 6183 sayılı Kanun 'a göre mükelleflerden alınacak tüm vergi çeşitlerine dair hakkında 6183 sayılı Kanun 'un hükümleri esas alınır. Bu kapsamda vergi daireleri tarafından takip edilen amme alacaklarını şöyle sıralanabilir:

- Vergi cezaları, vergiler, harçlar, mahkeme veya dava masrafları, idari ve idari olmayan alacaklar,
- Gecikmelerden gerçekleşen zamlar ve faizleri ve pişmanlık zamları gibi asli alacaklar üzerinden alınan alacaklar,
- Sözleşmeden doğan, haksız fiil ve kazançlardan meydana gelenler dışındaki ve kamu yapılmasından kaynaklanan alacaklar,
- Mahiyeti önemli olmaksızın mevcut kanundan önceki kanunlardan kaynaklanan alacaklar,
- Mahiyeti önemli olmaksızın, özel kanunlarda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Kanununa göre tahsil edileceği kesinleşmiş alacaklar,
- Bu asıl amme alacaklarından doğan ikincil alacaklar.

3.1.2.2.İthalde Alınan Vergilere Mahsup

Mükellefin KDV iadelerini, daha önceki vergi borçlarına, gecikme cezalarına veya faiz borçlarına mahsuben alabilirler. Mükellefler bu borçları gösterir belgeleri, KDV iadesinin yapılacağı gümrüklerin muhasebe birimlerine ibraz etmeleri ve KDV iade alacaklarının bu borçlara mahsuben ödenmesini istediğine dair dilekçeyi aynı birime

sunmaları gerekmektedir. Bu başvuru sonrası eğer mahsuben iade işlemi gerçekleştirilmez ise başvuruda bulunulan gümrük müdürlüğünün muhasebe biriminden alınacak işlem fişinin vergi dairesine ibrazı ile mahsuben KDV iade işlemi gerçekleştirilir.

3.1.2.3.SGK Prim Borçlarına Mahsup

KDV iadelerinin mükelleflerin SGK prim borçlarına mahsuben ödenmesi de mümkündür. Bu işlem mükelleflerin iade başvuru sırasında ibraz ettiği dilekçede belirtilmek zorundadır. Eğer bu SGK prim borçları iadenin yapılacağı vergilendirme dönemi içerisinde yer almaktaysa bunu gösterir herhangi bir belgenin başvuru sırasında ibraz edilmesi gerekmektedir. Ancak önceki dönemlere ait SGK prim borçlarına mahsuben vergi iadesi talep ediliyorsa bu prim borçlarının SGK'dan alınmış bir dökümü başvuru belgeleri arasına eklenmelidir. Ayrıca bu bahsedilen belgeye ilgili SGK şubesinin banka hesap numarası da eklenmek zorundadır.

Vergi iadesi onaylandığında, mükellefin belirtmiş olduğu SGK şubesinin banka hesabına vergi dairesince yatırılır. Eğer SGK prim borcu, vergi iadesi tutarından daha düşük ise; SGK şubesi borcun üzerinde kalan kısmı vergi dairesine iade eder. Bu kalan kısmın ileride oluşabilecek SGK prim borçlarına mahsup edilmesi için SGK bünyesinde tutulması söz konusu değildir.

Vergi dairesine SGK prim borcuna mahsuben yapılan vergi iade başvuruları ile SGK hesabına bu vergi iadesinin gönderilmesi sırasında oluşan SGK prim borçlarının gecikme zammı, iade edilen tutardan düşmektedir. Yani başvuru sırasında ilgili SGK prim borcu ödenmiş sayılmamaktadır. Başvuru ve ödeme tarihleri arasındaki günlerden doğan SGK prim borcuna dair diğer gecikme zamları da bu iade edilen tutardan ödenmektedir.

Bu talepte bulunan mükelleflerin, bu talebe ilişkin dilekçelerini vergi iade başvuru sırasında iletmeleri gerekmektedir. Bu dilekçenin ibraz edilmesinin son tarihi ilgili vergilendirme dönemlerinde KDV beyannamelerinin vergi dairelerine ibraz edilen son gün olarak belirlenmiştir. Tüm süreç başarıyla tamamlandıktan sonra SGK prim borçlarının ödemesi vade tarihinden önce SGK şubesi banka hesaplarına yatırılarak tamamlanır.

3.1.3. Mahsup Sonrası Alacağın Nakden İadesi

KDV iadelerini mahsuben talep eden mükellefler, mahsup işlem gerçekleştikten sonra bir miktar daha alacağı kalmış olabilir. Bu kalan kısma mahsup sonrası alacak denilmektedir. Bu kalan tutarın iadesini mükellefler nakit olarak talep edebilirler. Mükellefler bu kısmın iadesini başka kimselerin vergi borcuna mahsuben ödenmesini ya da diğer şahıslara nakden ödenmesini talep etmeleri halinde bu talebe ilişkin bir dilekçe ile başvurmaları gerekmektedir.

3.2.KDV İadesinde Özel Esaslar

KDV Genel Tebliğinde gerçek olmaya ve içerdiği bilgilerin şaşırtıcı bilgi içeren belge kullanımlarının bulunduğu mahsupla ya da mahsupsuz vergi iade talepleri özel esaslar kapsamında işlemlere tabii tutulurlar. Bu özel esaslar, gerçek dışı beyan, yanıltıcı bilgi ve belge içeren vergi iade taleplerinin gerçeğe uygun olmayan raporlarla gerçekleştirilmesi halinde uygulanırlar. Bu özel esaslar çerçevesinde mükelleflerin vergi iadeleri yüksek teminatlar karşılığında ya da vergi inceleme raporlarının olumlu sonuçlanması sonunda yapılmaktadır. (Turan, 2015:81)

Bu özel esasların temel amacı, gerçeğe aykırı miktarlarda, gerçek bir vergi iadesi doğurmayan işlemlerin veya hayali olarak yapılmış ihracatların vergi iadesine tabii tutulmasını önlemektir. Bu amaç doğrultusunda, iade edilmesi talep edilen tutarların gerçek bir işleme dayanıp dayanmadığı konusu ayrıntılı biçimde araştırılması esas alınmış bu yönde düzenlemeler yapılmıştır.

Yine aynı amaç doğrultusunda Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından tüm işlemler elektronik ortama aktarılarak sürecin şeffaf ve gerçek işlemlere dayalı olması yönünde adımlar atılmıştır. KDVİRA sistemi tüm bilgi ve belgelerin elektronik ortama aktarıldığı ve bu aktarım sonuçlarında vergi iadesi talebinde bulunan mükelleflerin KDV iade risk raporlarını sistem üzerinden alınması sağlanmıştır. Bu sistem üzerinden vergi iadesi risk raporları VEDOP sistemi üzerinden vergi dairelerine aktarılmaktadır. Bu sistem vergi dairelerindeki yoğun iş yükünü hafifletmesinin yanında; işlemlerin şeffaf hızlı ve denetlenebilir olmasını sağlamıştır.

3.2.1.Tanımlar

3.2.1.1. Belge

Bu belgeler ilgili tebliğde ismi geçen vergi iadeleri sürecinde ve başvuru sırasında mükellef tarafından veya YMM gibi üçüncü bir tarafın sunmak zorunda olduğu belgelerdir. Örneğin, sipariş mektubu, fatura veya proforma fatura, poliçe, gümrük beyannamesi birer belgedirler.

3.2.1.2. Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge

Sahte belge niteliği taşıyan belgeler ve yanıltıcı bilgiler içeren gerçeğe uygun olmayan belgeler ile KDV iadesi taleplerine ilişkin işlemler Vergi Usul Kanunu'nda düzenlenmiştir. Bu kanuna göre gerçek bir iade durumu oluşturmayan ancak iade hakkı doğurmuş gibi bilgiler içeren belgeler sahte belge kapsamına girmektedir. Ayrıca vergi iadesine ilişkin veya iade edilecek tutarın hesaplanmasında kullanılan yanıltıcı bilgiler içeren belgeler de bu kapsama alınmaktadır. Yine bu kanun gereği, kanunda belirtilmiş bu sahte belgeler ile iade talebinde bulunmuş hiçbir mükellefe özel esaslar uygulanmaz.

3.2.1.3.Olumlu Rapor

Vergi iadesi talep eden mükellefin başvuru sırasında ve işlem sürecinde ibraz ettiği belgeler ve işlemlerin yetkili kurum ve kişilerce incelenmesi sonucunda vergi iadesine ilişkin araştırmaların olumlu mükellef lehine olumlu sonuçlandığı raporlardır

3.2.2.4.Olumsuz Rapor

Mükellefler hakkında sahte belge düzenledikleri veya bu sahte belgeleri kullanılması tespiti sonucunda vergi iadesinin yapılmasının mükellef aleyhine reddedildiği raporlar olumsuz rapor olarak değerlendirilir. Olumlu rapordan farklı olarak bu belgelerin kullanıldığını tespit edilemeyen veya edilen mali müşavir raporları olumsuz rapor niteliği taşımazlar.

3.2.2.5.Genel Esaslara Dönüş

Özel esaslar kapsamına alınmış mükellefler gerekli şartları sağlamaları halinde genel esaslar kapsamına tekrar alınabilirler. Bilindiği haklarında olumsuz rapor ya da tespit bulunan mükellefler bu durumun kesinleşmesinden sonra özel esaslar kapsamına

alınarak, bundan sonraki başvuruları bu kapsamda değerlendirilmektedir. Mükellefler bu özel kapsamın düzenlediği şartları sağlaması halinde tekrar genel esaslar kapsamına alınabilirler. Mükellefler bu şartları sağlamasa bile, özel esaslar kapsamına alınma nedenlerine bağlı olarak belirli bir sürenin sonunda kendiliğinden genel esaslar kapsamında değerlendirilmeye başlar.

3.2.3.Özel Esaslara Tabi Mükellefler

Sahte belge kullandığı veya düzenlediği raporlarla tespit edilen mükelleflerin vergi iade işlemleri özel esaslara tabiidir. Bu mükelleflerin vergi iade talepleri direkt olarak reddedilmekle birlikte özel esaslarda belirlenen süreç uygulanır. Yukarıda belirtilen bu mükellefler hakkında olumsuz rapor bulunmasa dahi bu mükelleflerin vergi iade taleplerinde özel esaslar uygulanır. Bu mükellefler ise özel esaslara tabii mükellefler olarak isimlendirilirler. Aynı tebliğ içerisinde yer alan fazla ve yersiz vergilerin iadesi veya fazla teklif edilen vergilerin iadesine ilişkin başvuru sahipleri bu kapsamda değerlendirilmezler. Bu özel esaslara tabii mükelleflerin kapsamı aşağıda incelenmiştir.

3.2.3.1.Sahte Belge Düzenlemek Maksadıyla Mükellefiyet Tesis Ettirenler

Başka bir ticari, zirai veya mesleki bir faaliyeti bulunmamasına karşın sahte evrak tertipleyen için mükellefiyet tesis eden mükellefler bu kapsama girer. Bu mükelleflerin beyan ettikleri belgelerin yarısından fazlası sahte belge niteliği taşıması gerekmektedir. Aynı zamanda bu belgelerin düzenlendiği dönem itibariyle bu dönemlerde mükelleflerin beyan edildiği gibi bir ticari faaliyette bulunduğu ilgili kurumunun yetkilendirdiği yetkili tarafından tespit edilmesi gerekmektedir. Bu durum mükellefe olumsuz rapor verilmesine neden olur. Hakkında olumsuz rapor verilen mükellef özel esaslara tabii olur. Bu mükellefler haklarında verilen rapora mahkeme yoluyla itiraz edebilme haklarına sahiptir. Eğer itirazları reddedilirse veya bu mükellefler herhangi bir itirazda bulunmazlarsa ilgili tebliğ gereği 7 yıl sonra tekrar genel esaslara tabii olurlar.

Fiili olarak aslında mal veya hizmet ihracı yapmış ancak yapılan ihracatın vergi iadesinde sahte belge kullanmış mükellefler bu kapsamda değerlendirilmezler. Bu mükelleflerin bu kapsamda değerlendirilmelerinin asıl nedeni sahte belge düzenlemeleridir.

3.2.3.2. Haklarında SMİYB Düzenleme Raporu Bulunanlar

Bu rapor vergi incelemelerinde yetkili olan kimselerce hazırlanır. Raporda mükellefin bu belgeleri düzenleyip düzenlemediği veya kullanıp kullanmadığı hakkında bulgular yer alır. Bu raporlardan hareketle bu bölüm kapsamına, sahte veya yanıltıcı olduğu tespit edilerek rapora bağlanan belgeleri düzenleyen mükellefler girmektedir.

3.2.3.3.Haklarında Sahte Belge ve MİYB Düzenleme Tespiti Bulunanlar

Yetkili kurumların başka kurum mükelleflerini inceledi sırada ortaya çıkan veya başka kurumların ve yetkililerin bilgilendirmesi ile tespit edilen sahte belge düzenlemediği belgeler ile kanıtlanmış mükellefler bu kapsamda değerlendirilir. Bu kapsamdaki mükellefler yine özel esaslara tabiidirler. Tespiti yapan yetkili kişi veya kurum, firmanın işlemlerini yaptığı vergi dairesine bu olayı yazılı olmak şartı ile bilgilendirebilirler. Yapılan bildirim sonrasında başvurusu değerlendirmede bulunan mükellef özel esaslar kapsamında değerlendirilir. İhbar niteliği taşıyan bildirimler vergi dairesince kesinleşerek sahte belge raporu düzenlenmedikçe inceleme altında bulunan mükellefler özel esaslar kapsamına alınmazlar.

3.2.3.4.Haklarında Sahte Belge ve MİYB Kullanma Raporu Bulunanlar

Haklarında sahte belge ve MİYB kullanıldığına yönelik düzenlenen raporlarda, kullanıcının bu belgede yer alan KDV 'yi indirim hesaplarına dâhil edip etmediğinin veya bu tutarın ibraz edilen beyannamelerde indirilecek tutar olarak kullanılıp kullanmadığının incelenip tespit edilmesi gerekir. Bu kapsama KDV indirilmesi amacıyla düzenlenen diğer belgeler girmez. Sahte belge ve içeriğinde şaşırtıcı bilgi içeren belge kullanım yoluyla KDV indirimlerinin, vergi inceleme raporuna istinaden veyahut firmanın kendi isteği üzerine düzeltme beyanları ile bu tutar döneme ait indirilecek KDV tutarlarından çıkartılması ile mükellef özel esaslara tabi tutulmayacaktır. Aksi durumlarda ise bu mükellefler özel esaslar kapsamına alınırlar.

3.2.3.5.Haklarında SBMİYB Kullandığı Tespiti Olunanlar

Gerçek olmayan belge veya MİYB kullanımları; mükelleflerin yetkili kurumlarca incelenmesi sonucunda ortaya çıkabileceği gibi diğer kurumların incelenmesi sonucu da ortaya çıkabilir. Bu inceleme sonucunda öncelikle mükellefin böyle bir belge

kullanıp kullanmadığı ya da düzenleyip düzenlemediği ortaya çıkartılır. Daha sonra bu belge ile herhangi bir KDV indirim yapıp yapılmadığına bakılır.

Eğer mükellefin sahte belge kullanmaları ya da düzenlemeleri tespit edilirse bu tespit mükellefe bu olumsuzluk bildirilir. Bu tarihten itibaren 15 gün içerisinde olumsuzluğu gidermeyen mükellefler özel esaslar kapsamına alınır.

3.2.3.6.Diğer Tespitler

Adreste Bulunmama: Mükellefin bildirmiş olduğu adreste yoklama esasında bulunmamasına ek olarak 30 gün içerisinde gerçekleştirilecek ikinci bir yoklamada bulunmaması bu mükelleflerin özel esaslar kapsamına alınmasına neden olur.

Defter ve Belgelerin İbraz Edilmemesi: KDV mükelleflerinin, ek süreler de dahil edilerek tebliğ ile belirlenmiş süreler dahilinde teslim edilmemesi durumunda mükellefler özel esaslar kapsamına alınmaktadır.

Beyannamelerin İbraz Edilmemesi: İki veya daha fazla dönemde 1 numaralı KDV beyannamesini ibraz etmeyen mükellefler özel esas kapsamına alınırlar. Bu mükellefler daha sonra usule uygun olarak KDV beyannamelerini ibraz ederse tekrar genel esaslar kapsamına alınırlar.

3.2.3.7. SBMİYB Kullanarak Mal ve Hizmet Temin Ettikleri Mükellefler Hakkında Olumsuz Rapor veya Tespit Bulunanlar

Mükelleflerin kendilerine dair sorunlu bir rapor veya tespit raporu olmayan mükellefler eğer haklarında gerçek olmayan evrak düzenleme raporu bulunan bir satıcıdan tedarik ettiklerinin üç katı kadar teminat göstermeleri durumunda vergi iadelerini alabilirler. Ayrıca bu mükellefler eğer, kendileri hakkında yanıtıcı belge düzenleme raporu veya tespiti bulunan satıcılardan bir alış yaparlarsa bu alış tutarlarının iki katı kadar bir teminat göstererek vergi iadelerini alabilirler. Dikkat edilirse vergi iadesi talebinde bulunan mükellefler dair herhangi bir sahte belge raporu yoktur. Ancak bu mükellefler, haklarında sahte belge raporu bulunan satıcılardan mal veya hizmet alışları yapabilmektedir. Bu mal ve hizmet alışından doğan vergi iadesi başvurusu ise olumsuz bir rapordur. Bu olumsuzluklara rağmen mükellefler teminat göstererek vergi iadesi alabilirler. Ancak mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesi bu

olumsuzluğun düzeltilmesi için mükellefe 15 gün süre tanınmaktadır. Bu mükellef verilen süre içerisinde olumsuzluğu düzeltirse bu teminat çözülmüş olur.

3.2.4.Haklarında Özel Esaslar Uygulanmayacak Mükellefler

Aşağıda belirtilmiş vergi iadesi talebinde bulunan mükellefler hakkında, bu mükelleflerin özel esaslar kapsamında değerlendirilmemesini gerektiren herhangi bir tespit veya rapor bulunmasa bile bu mükelleflere özel esaslar uygulanmaz. Bu vergi iadesi hakkı elde eden mükellefler şu şekildedir:

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun ekinde düzenlenmiş cetvelde yer alan kamu kurum ve kuruluşları, il özel idareleri, köy ve belediye gibi mahalli idareler ve bu idarelere bağlı birlikler, döner sermayeye sahip kuruluşlar, kanun hükmünce kurulan kurum ve kuruluşları
- Kayıtlı sermayelerinin %51'i veya %51'den daha fazlası aynı kanunun ekinde yer alan yukarıda belirtilmiş kurum ve kuruluşlara ait olan mükellefler

3.2.5.Özel Esaslara Tabi Olanların İade Talepleri ve Genel Esaslara Dönüş Şartları

3.2.5.1. 213 Sayılı Kanun'un (153/A) Maddesi Kapsamına Giren Mükellefler

İade talepleri vergi inceleme raporu sonuçlarının olumlu olması durumunda gerçekleştirilir. Haklarında olumsuz rapor verilen mükellefler bu rapora mahkeme yoluyla itiraz edebilirler. Bu itirazın olumlu sonuçlanması halinde olumsuz rapor iptal edilerek mükellef özel esaslardan çıkarak genel esaslara tabii olurlar.

3.2.5.2. Haklarında Sahte Belge veya MİYB düzenleme raporu bulunan Mükelleflerin İade Talepleri ve Genel Esaslara Dönüşü

Eğer bir mükellefin hakkında olumsuz rapor varsa bu mükellefin iade talepleri belirli teminat karşılığında gerçekleştirilir. Bunun için olumsuz raporun vergi dairesine iletilmesi ve henüz sonuçlandırılmamış olması gerekir. Eğer mükellefin olumsuz raporu sahte belgeye ilişkin ise 5, olumsuz rapor MİYB'ye ilişkin ise 4 kat teminat gösterilerek vergi iadesi gerçekleştirilir.

Hakkında olumsuz rapor bulunan mükelleflerin raporları vergi dairesine itikal etmiş ancak süreç sonucunda olumlu sonuçlanmış ise mükellef özel esaslardan çıkarak genel esaslar kapsamına sokulur. Ayrıca sahte belge düzenlemiş mükellefler sahte belgenin tespitinden itibaren 5 yıl içerisinde tekrar genel esaslar kapsamına girer. Hakkında MİYB düzenlemesine ilişkin olumsuz rapor bulunan mükellef ise 4 yıl sonra genel esaslar kapsamına alınır. Bu süreler sonunda genel esaslara geçen mükellefin işlemlerini bekleme yapılmaksızın bu mükellefin başvuruları genel esaslar çerçevesinde değerlendirilirler.

3.2.5.3.Haklarında Sahte Belge veya MİYB Düzenleme Tespiti Bulunan Mükelleflerin İade Talepleri ve Genel Esaslara Dönüşü

Haklarında sahte belge ve MİYB'ye ilişkin olumsuz tespit bulunması durumunda ise mükellef iadesi istenen tutarın üç katı kadar teminat göstermesi durumunda vergi iadesi gerçekleştirilir. Bu teminatlar vergi inceleme raporlarının olumlu sonuçlanması halinde çözülür. Haklarında bu belgelere dair tespit bulunan mükellefler tespitten itibaren özel esaslar kapsamında değerlendirilirler. Mükelleflerin bu olumsuz raporlara ilişkin mahkeme yoluyla itirazda bulunabilirler. Bu itiraz mükellef lehine olumlu sonuçlanırsa mükellefin vergi iade başvuruları genel esaslar çerçevesinde değerlendirilir. Ancak itiraz mükellef aleyhine reddedilirse mükelleflerin vergi iade başvuruları özel esaslar çerçevesinde değerlendirilmeye devam eder. Ancak mükellefler herhangi bir itiraz başvurusunda bulunmazlar ise ilgili kanun gereğince tespitin gerçekleştiği dönemden itibaren 4 yıl sonra özel esaslardan çıkartılırlar. Bu işlemten sonra mükellefin vergi iade başvuruları genel esaslar kapsamında değerlendirilir.

3.2.5.4.Haklarında Sahte Belge veya MİYB Kullananların İade Talepleri ile Genel Esasa Dönüş

Sahte belge veya MİYB düzenlememiş ancak kullanmış mükelleflerin olumsuz raporlar sonucunda özel esaslar kapsamında değerlendirilen mükellefler aşağıdaki şartları sağlamaları durumunda özel esaslar kapsamından genel esaslar kapsamına geçiş yaparlar. Bu şartlar şu şekildedir:

- Beyannamelerin gerçeğe uygun olarak tekrar düzenlenmesi

- Verilen olumsuz rapora yargı yoluyla yapılmış itirazın olumlu sonuçlanması
- Bu işlem sonucu oluşan cezaların ödenmesi ya da bu cezalara bir teminat gösterilmesi

Ayrıca bu şartlar sağlanmasa bile kullanımın tespit tarihinden başlanılarak üç yıl geçmesi halinde bu mükellefler özel esaslardan genel esaslara dönerler. Böylece genel esaslara geçen mükelleflerin vergi iade başvuruları genel esaslar kapsamında değerlendirilir.

3.2.5.5. Haklarında Sahte Belge veya MİYB Kullanma Tespiti Bulunan Mükelleflerin İade Talepleri ve Genel Esaslara Dönüşü

Sahte belge veya MİYB kullandığı tespit edilen mükelleflerin vergi iadeleri talepleri, mükelleflere verilen 15 gün içerisinde geçerli belgelerin ibraz edilmesi durumunda gerçekleştirilebilir. Bu belge ibraz edilmemiş ise SB kullanımlarında talep edilen vergi iadesi tutarının 3, MİYB kullanımlarında ise 4 kat teminat gösterilerek bu vergi iadesi alınabilir. Aksi durumda mükellef özel esaslar kapsamında değerlendirilir. Yargı yoluyla mükellef hakkındaki olumsuz rapora itiraz edilebilir. Eğer mükellef bu olumsuz rapora itiraz etmez ise tespit tarihinden itibaren 3 yıl sonra mükellef özel esaslar kapsamından çıkartılarak genel esaslar kapsamına alınır.

3.2.6. İhtiyati Tahakkuk veya Haciz Uygulananlar

Vergi iade isteğinde mükelleflerin talebi halinde KDB yönünden tahakkuk veya ihtiyat-i icra uygulanabilir. Bu talepler ilgili kanunda bulunan genel esaslara göre değerlendirilir. Aksi durumlarda ise vergi iade talepleri vergi inceleme raporlarının sonuçlarına göre vergi iadesinin olumlu veya olumsuz olmasına göre değerlendirilir. Eğer ilgili kuruluşun bir mükellefi özel esaslar kapsamına almış ise ve bu kuruluş daha sonraki ortakları özel esaslar kapsamında değil genel esaslar kapsamında değerlendirilir.

3.2.7. KDV Artırımında Bulunanların Özel Esaslar Karşısındaki Durumu

Aşağıdaki sebeplerden dolayı özel esaslar kapsamına alınmış mükelleflere ilişkin bir yapılandırılmaya gidilmiştir. Bu bağlamda; haklarında SBMİYB kullanılmasına ilişkin rapor bulunanlar, SBMİYB kullananlar, beyanname vermeyenler, adresinde

bulunmayanlar, defter ve evrak teslim etmeyenler olumsuz tespitleri bulunan ve bu nedenle özel esaslara tabi olan mükelleflerden 2013-2017 yılları arasında faaliyette bulunanlar ve bu tespit sonrası KDV artırımların özel esaslar kapsamında çıkarılarak tekrar genel esaslar kapsamına alınmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Bunların dışında kalan özel esas kapsamına alınmış mükellefler ise KDV artırımında bulunmuş olsa dahi özel esaslar kapsamında değerlendirilmeye devam edecektir.

3.2.8. Belge Gerçekliğinin Tespiti

Kesinleşmiş yargı kararları doğrultusunda vergi iade başvuru belgelerinin gerçeği yansıtıp yansıtmadığı objektif olarak tespit edilebilir durumdadır. VUK'da bulunan tanımlar kapsamında sahte belgeler ile gerçek belgeler arasındaki ayrım net bir şekilde yapılmıştır. Hem VUK hükümleri gereği hem de içtihatlar gereği bir belgenin sahte olup olunmamasının belirlenmesinde aşağıdaki hususlara bakılabilir:

- Mükellefin faaliyet gösterdiği alanlara ziyaret gerçekleştirerek belgenin geçerliliğine dair incelemeler
- Mükellefin ilişkide bulunduğu diğer firmalar ve bu ilişkinin boyutuna dair incelemeler
- Ortaklık ve sermaye yapıları
- Şirket geçmişi ve şirket sicili
- Mükellefin muhasebecisine ilişkin incelemeler
- Sahte belgeden elde edilebilecek avantajın boyutlarının araştırılması

Bu hususlar dahilinde sahte belge kullandığı veya hazırladığı tespit edilen mükellefler özel esaslar kapsamına alınır.

3.2.9. İşlemlerin Gerçekliğinin ve Doğruluğunun İspatı

Eğer bir mükellefin sahte belge veya MİYB kullandığı tespit edilirse ve bu tespit sonrası mükellefe olumsuz bir rapor verilirse mükellefe kendisini savunma hakkı tanınmıştır. Mükellef vergi iadesinden yararlanabilmek için bu hakkı belgelerin gerçek olduğunu ispatlayarak kullanabilir. İşlemin gerçekleştiğine dair her türlü belge evrak ilgililer sunularak verilen olumsuzluk kararına itiraz edebilirler. Bu deliller bir rapor içerisinde derli toplu olarak sunulmalıdır.

3.2.10. Sahte Belge Risk Analiz Programı (SARP)

Gelir İdaresi Başkanlığı öncülüğünde, sahte belge ve sahte fatura işlemlerinin önüne geçmek amacıyla Sahte Belge Risk Analiz Programı hayata geçirilmiştir. Bu bilgisayar programı geçmiş verilerden hareketle bir algoritma kullanarak sahte belgelerin tespiti amacıyla kullanılmaktadır. Bu program mükelleflerin yüklediği ve onayladığı belgeleri bu algoritmayı kullanarak puanlar.

Eğer bu analiz sonrası yüksek puana sahip bir belge elde edilirse bu belge bir de uzaman kişilerce denetlenerek bu denetim raporu Vergi Denetim Kurulu başkanlıklarına iletilmektedir. Böylece gerçek belgelerin de incelemeye tabii tutulmamasından kaynaklanan zaman kaybı önlenmiş olmaktadır. Ayrıca sahte belgelere ilişkin Vergi Denetim Dairelerine sunulan rapor sayısı bu sistemle birlikte oldukça azalmıştır.

3.3.İhracatta İade Edilecek KDV'nin Hesaplanması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınması

3.3.1. İade Hakkı Doğuran İşlemlerin Bünyesine Giren (Yüklenilen) KDV

KDV iadesi hakkı doğuran işlemlerin kapsamını ilgili kanun ve ilgili tebliğ belirlemiştir. Bir harcamanın bu kapsama alınabilmesi için, üretilen malın veya hizmetin üretimi taşınması muhafazası gibi doğrudan veya dolaylı olarak ilgili olması gerekmektedir. Mal veya hizmet üretiminde doğrudan veya dolaylı olarak ilgisi bulunmayan herhangi bir harcama mükelleflere KDV iade hakkı tanımaz.

KDVK Md.32 ve 29 uyarınca yapılacak olan iadelerde işlemin bünyesine giren KDV'nin iadesi öngörülmüş ve bunun için yüklenilen KDV'nin hesaplanması gerekli kılınmıştır. Diğer taraftan, bunların dışındaki bazı istisnalarda iade edilecek KDV tutarının belirlenebilmesi için yüklenilen verginin hesaplanması gerekmemektedir. İade hesabında yüklenilen KDV'nin dikkate alınmadığı istisnalar aşağıdaki gibidir.

- İhraç kayıtlı teslimler
- Yolcu beraberli eşya uygulamasında alıcıya iade edilen tutar
- Kısmi tevkifat uygulamasında tevkif edilen kısım.

KDVGUT-IV/A-1.2 tebliğine istinaden iade hakkı doğuran işlemle ilişkilendirilebilen;

- İşlemin doğrudan girdisini oluşturan mal ve hizmetler (İlk Madde ve Malzemeler) nedeniyle yüklenilen KDV
- İşlemlle ilgili olan genel imal (Üretim Giderleri) ve genel idare (İdare, Pazarlama ve Satış) giderleri nedeniyle yüklenilen KDV
- İşletmede faaliyette bulunan ATİK'in temin edilmesi ile yüklenilen KDV iade konusu yapılabilecektir.

İade tutarı hesaplanırken önce üretilen mal veya hizmetin üretimde doğrudan kullanılan madde ve malzemelere pay verilir. Daha sonra mal veya hizmet üretim sürecinin genel yönetim girdilerine verilecek pay hesaplanır. Mal veya hizmetin üretimine doğrudan veya dolaylı olarak dahil olmayan harcamalar iade hesabına katılmazlar.

3.3.1.1.İade Hakkı Meydana Getiren Eylemin Direkt Bünyesine Dahil Olan Mal ve Hizmetler

Vergi iadesi kapsamına alınacak KDV tutarına ilişkin işlem ayrıntılı olarak incelenmelidir. Türkiye muhasebe standartları gereği satılan malın maliyeti 710, 720, ve 730 numaralı kalemlerden oluşmak üzere 3 tali kalemden oluşmuştur. Bu tali kalemler numaralara uygun olarak sırasıyla; ilk madde malzeme giderleri, direkt işçilik giderleri ve genel üretim giderleri tali kalemlerine de pay verilmesi zorunludur. Dolayısıyla muhasebeleştirilmenin bu unsurları dikkate alınarak KDV yükleri hesaplanmalıdır.

Satılan malın maliyeti üzerindeki KDV yükü şu hususlara dikkat edilerek hesaplanabilir:

Bu hesaplamalarda fiili olarak gerçekleşen miktarlar esas alınmalıdır. Vadeli satışlar bu kapsamda değerlendirilemez.

Malların üretiminde kullanılan ara girdilerden KDV'siz olanlar tespit edilerek işlem yapılmalıdır.

Eğer bu üretim sırasında dahilde rejim işleme izin belgesi kapsamında alınan girdiler tespit edilmelidir.

İthal girdilerle ilgili işlemler ve vergiler tespit edilmelidir.

Bu tespitler sonrası bulunacak maliyet tutarlarına KDV oranları olan ve ürünün niteliğine göre değişen %18, %8 veya %1 oranları kullanılarak KDV tutarı hesaplanabilir.

3.3.1.2.Genel Üretim ve Yönetim Giderlerinden Verilen Paylar

Üretim esnasında kullanılan ve üretim giderlerinin alt kalemi olarak yer alan genel üretim giderlerini KDV istisnasından faydalandırılması ilgili tebliğ ve kanun gereği mümkün olabilmektedir. Bu genel üretim giderine konu olan mal veya hizmet işletmenin kendi bünyesinde üretilmek zorunda değildir. Doğrudan üretime katılmayan ancak üretim sürecinde kullanılan iletişim hizmetleri, ulaşım konaklama hizmetleri, yakıt, kira gibi hizmetler bu üretim giderine örnek gösterilebilir.

Vergi idaresi istisnaya tabi işlemler ile istisnaya tabi olmayan işlemleri bulunan mükelleflerin, genel üretim ve genel yönetim giderlerine ilişkin yüklenilen KDV'lerinin bu işlemlerin cirolarından hareketle tespit edilmesi gerektiği anlayışındadır. Fakat, KDVGUT açıklamasında bu yönde bir belirleme bulunmamaktadır. Dolayısıyla, istisnaya ait işlem için direkt kullanılan genel üretim ve genel idare giderlerinin KDV'sinin doğrudan o ürünle ilgili olduğu, doğrudan ilişki kurulamayanlar için ise ciro veya maliyet gibi en uygun dağıtım anahtarının kullanılacağı kabulü gerekir.

Örnek: Kumaş ihracatı yapan bir firma Ocak/2019 döneminde 300.000 TL tutarında ihracat yapmıştır. Bu döneme ait firmanın yurtiçi satışı bulunmamaktadır. İhracata ilişkin bilgiler şu şekildedir:

Malın bünyesine giren KDV tutarı = 40.000 TL'dir.

Genel giderlerden gelen KDV tutarı= 16.000 TL'dir.

Bu bilgiler doğrultusunda mükellefin azami iade talep edebileceği tutar (ihracat tutarıXgenel KDV oranı) formülü ile hesaplanır.

Azami talep edilecek KDV tutarı= 300.000 x %18 KDV =54.000 TL olarak gerçekleşir.

Firmanın yurtiçi satışı bulunmadığından dolayı genel giderlerden gelen KDV tutarının tamamı iade talep edilebilecektir. Böylelikle yüklenilen KDV tutarı malın bünyesine giren KDV ile Genel giderlerden gelen payın toplamı ile oluşur.

Yüklenilen Kdv tutarı = 40.000 TL+ 16.000 TL= 56.000 TL'dir.

Ancak firma 56.000 TL' nin iadesini talep edemez. Çünkü talep edebileceği azami vergi 54.000 TL olarak hesaplanmıştır. Böylelikle firma 56.000 TL'lik yüklediği KDV' den 2.000 TL'sinin iade talebinden bulunamaz. İade talebinden bulunacağı tutar 54.000 TL' dir.

Örnek: Züccaciye faaliyetinde bulunan firmanın Ocak/2019 dönemine ait bilgiler şu şekildedir:

İhracat tutarı= 100.000 TL

Yurtiçi Satışları= 100.000 TL

İhracatı yapılan malın bünyesine dorudan giren KDV tutarı = 8.000 TL

Genel giderlerin KDV toplamı = 4.000 TL' dir.

Bu bilgiler ışığında ilk olarak iade talebinde bulunulacak azami vergi hesaplanır.

Talep Edilecek Azami Vergi = 100.000 x % 18= 18.000 TL

Daha sonra genel giderlerden ne kadarlık bir tutarın ihracatı yapılan malın bünyesine giren payı hesaplanır. Firmanın yurtiçi satışı bulunduğu için yurtdışı satışı/ toplam satış oranından genel giderlere uygulanacak oran belirlenir.

Oran= 100.000 / 200.000 =0.50

Genel giderlerden pay tutarı = 4.000 x 0.50 = 2.000 TL'dir.

Yüklenilen tutarı= 8.000 + 2.000 = 10.000 TL'dir.

3.3.1.3.Amortisman Tabi İktisadi Kıymetlerden Verilen Pay

Bu işlemler nedeniyle mükellef tarafından üstlenilen vergilerin iadesi de söz konusu olabilmektedir. Mükellefler söz konusu kıymeti kendi bünyelerinde üretmesi durumunda, bu üretim sürecinde üreticinin yüklediği vergilerin iadesi için vergi iade hesabına pay verilir.

Örnek: Tekstil ürünleri imal eden ve imal ettiği ürünleri yurt dışına ihraç eden K firmasının ocak ayında yurt içi piyasalara sattığı maldan elde ettiği tutar 100.000 TL, yurt dışına ihraç ettiği maldan elde ettiği tutar 200.000 TL olsun. (Bu durumda K AŞ'nin azami alacağı iade tutarı, tam istisna kapsamında yani KDV K. 11/1-a maddesi

kapsamında elde ettiği 200.000 TL'nin KDV'si olan 36.000 TL'dir.) K firması ocak ayında sadece yurt dışına ihraç edilen tekstil ürünleri işinde kullanılmak üzere yeni bir ütü makinesini (ATİK) 10.000 TL'ye almış olsun. Bu makine içinde 1.800 TL yüklenildiği varsayımı altında mükellef K firması 200.000 TL elde ettiği tekstil ürünleri içinde 35.000 TL KDV yüklenmiş olsun. Bu durumda K firmasının yüklenilen KDV hesabına dahil edebileceği ATİK alımı nedeniyle yüklendiği KDV $36.000-35.000=1.000$ TL'dir. ATİK alımı nedeniyle yüklenilen ve geriye kalan $1.800-1.000=800$ TL KDV sonraki dönemlerde iade hesabına dahil edilebilir.

3.3.1.4.İhracat Teslimlerine İlişkin Komisyonlar Dolayısıyla Yüklenilen KDV

Turizm, seyahat acentaları bünyesinde çalışan rehberlerin turistlerin ziyaret ettirdiği satıcılardan komisyon alabilmektedir. Turistlerin bu ziyaret bölgelerinden aldıkları malları, daha sonra bu turistlere göndermek amacıyla serbest ticaret bölgelerine gönderen turizm acentalarının bu işlemi ihracat kapsamında sayılmamaktadır. Bu gibi komisyon alınan işlemler KDV iade hakkı doğurmasından dolayı ilgili kanun ve tebliğde incelenmiştir. Buna göre iadesi istenen 1 yıllık tutar, 1 yılda yapılan toplam ihracat işlemi üzerinden hesaplanan KDV'nin %25'inden fazla olamaz.

3.3.1.5. Yüklenilen KDV'nin Hesabındaki Sınıra İlişkin İstisnai Durum

Maliye Bakanlığı KDVGUT'da yaptığı açıklama ile iadede kural olarak getirilen sınırın aşılabileceği istisnai durumlara ilişkin bir belirleme de yapmıştır. KDVGUT-IV/A-1.1'de yer alan açıklamaya göre; bir vergilendirme döneminde iadesi istenen toplam tutar, o dönemde yapılan toplam ihracat tutarının %18'inden fazla olamaz. Fakat, eğer iadeyi doğuran işlem malın veya hizmetin üretiminde doğrudan kullanılıyorsa; bu sınır vergi iade raporu sonuçlarına göre genişletilebilir.

Bu düzenlemeden görüleceği üzere, iade edilebilir KDV'den daha fazla iade istenebilmesi, sadece doğrudan yüklenimler nedeniyle bu durumun meydana gelmesi halinde ve ancak yapılacak olan vergi incelemesi sonunda düzenlenecek olan vergi inceleme raporu iade talebinin uygun bulunması durumunda mümkündür. Dolayısıyla, doğrudan yüklenim dışındaki genel üretim, genel gider ve ATİK KDV'lerinin iadesinde bu sınırın aşımı mümkün değildir.

3.3.2.Doğrudan Mal İhracatında Yüklenilen KDV'nin Tespiti

3.3.2.1.İade Edilecek Verginin, İade Hakkı Doğuran İşlemler Nedeniyle Yüklenilen Vergi ile Sınırlı Olması

Tam istisna işlemlerinden oluşan iadesi talep edilecek KDV' de esas, indirimle giderilemeyen fakat ihracatı yapılan malın veya hizmetin bünyesine dahil olan KDV'nin iade edilmesidir. İade talep etme hakkı bulunan mükelleflerin ihracat nedeniyle yükledikleri verginin indirilememesi durumunda, indirilemeyen verginin sadece iade hakkı doğuran işlemlere isabet eden kısmı iadeye esas olacaktır. Bu açıklamalar doğrultusunda, ihracat faaliyetlerinden meydana gelen iade edilecek verginin hesabında sınır, iadenin kaynağını oluşturan ihracat işlemi kapsamında yüklenilen vergi tutarı kadar olacaktır (Şahin,2015:137-138).

3.3.2.2.İade Edilecek Vergi Miktarının, İhracat Bedelinin Genel Vergi Oranı ile Çarpılması Sonucu Bulunacak Tutar ile Sınırlandırılmaması

İade tutarının nasıl hesaplanacağı ise ilgili tebliğde belirtilmiştir. Aslında ihracat yapan mükellef tüm şartları sağladığında bir KDV iadesi hakkı kazanmış ise bu iade tutarı sadece ihracat tutarının genel vergi oranı ile çarpılmasıyla sınırlı tutulmamıştır. Bu sınır sadece bir vergilendirme döneminde nakden ödenebilecek tutardır. Eğer ihracatçının bu ihraç işleminden doğan diğer vergi iade hakları varsa buradan hesaplanan tutarlarda iade edilecek tutara eklenmelidir. Bunu bir örnek ile açıklamak gerekirse şu şekilde açıklayabiliriz:

Mükellef 1000 TL maliyetle ürettiği bir malı 2000 TL ile ihraç ettiğini düşünelim. Bu ihraç sürecinde ise 500 TL'lik taşıma ve ulaşım gideri gerçekleştiğinde yüklenmiş olarak KDV bu 1500 TL (1000+500) üzerinden hesaplanır. Buna bu 1500 TL'nin %18'i alındığında toplam yüklenilen KDV tutarı 270 TL olmaktadır. Bu ihracatçı amortismanına konusu kıymet hesabına dayanarak 130 TL bir yüklenilen KDV olduğunu düşünelim. Bu durumda toplam yüklenilen KDV $230+130=400$ TL olmaktadır. Ancak ilgili kanun ve tebliğ gereği bu 400 TL'nin hepsi ödenmeyecektir. İlgili vergilendirme döneminde en fazla, ihraç tutarı olan 2000 TL'nin genel vergi oranıyla çarpılması sonucu elde edilen 360 ($2000*%18$) TL ödeme yapılacaktır. Bu tutarlar arasındaki 40 TL'lik fark tutar aşımı olacaktır.

3.3.2.3. İmalatçı İhracatçılarda Yüklenilen Katma Değer Vergisi Yerine İhracat Bedelinin Belli Bir Oranına Kadar İade Yapılabilme Yetkisi

KDV Kanunu 32. Md. de Değişiklikler (Md. 10) maddesine istinaden, mal ettikleri malları bizzat ihraç eden imalatçıların ödemekle yükümlü olduğu katma değer verileri yerine imalatçının faaliyet gösterdiği sektöre göre değişen ihracatın belirli bir oranında indirim yapılabilme hususunda 01.01.2019 tarihinden itibaren Maliye Bakanlığına yetki verilmiştir. Böylelikle imalatçı ihracatçılar için götürü KDV sistemi yürürlüğe girmiştir.

7104 sayılı torba yasa ile ihracat işlemlerinde KDV iadesi yöntemi farklılaştırılmaktadır. Mevcut sistemde KDV ihracatçıların diğer KDV mükelleflerinden hiçbir farklılığı bulunmamaktadır. İhraç edilen malın bünyesine giren ve ihracatçı tarafından yüklenilen vergi ihracatçıya nakden ya da mahsuben iade edilmektedir. İade olunan KDV İhraç edilen mal için ihracatçının yüklendiği KDV tutarı ile sınırlıdır. Örneğin ihraç edilen mal 100 lira ise ve ihracatçı bu malı üretip ihraç etmek için tüm masrafları için 14 lira KDV yüklenmişse iade alabileceği KDV de en çok 14 liradır.

KDV Kanunu'nun 32. Maddesinde yapılan değişiklikle Maliye Bakanlığı'na yetki verilmiş ve farklı sektörlerde faaliyette bulunan ihracatçılar için farklı oranlarda götürü KDV iadesi öngörülmüştür. Örneğin konfeksiyon sektörü için Maliye Bakanlığı %10 oranını öngörmüşse, ihracat tutarının %10'u ihracatçıya hemen iade edilebilecektir.

1. Bu iade sistemi sadece imalatçı ihracatçılar için geçerli olup aracılı ihracat ya da imalatçı olmayan ihracatçılar için geçerli değildir.
2. Farklı sektörler için farklı oranlar tespit edilecektir.

3.3.3. Mal İhracatı İstisnasında KDV İade Tutarının Hesaplanması

3.3.3.1. Üretici İhracatçılarda Malın Bünyesine Giren Miktarın Tespiti

Bir firmanın imalatçı işletme sıfatını kazanabilmesi için sağlamak zorunda olduğu koşullar şunlardır:

- Sanayi sicil belgesine sahip olmak

- Sanayi Odası, Ticaret Odası veya Esnaf ve Sanatkârlar odalarına üye olmak
- İmalat departmanında asgari beş işçi çalıştırmak
- Endüstri sicil belgesinde belirtilen üretim araçları parkına sahip olmak

İmalatçılarda üretilen malın ürün ağaçlarını oluşturarak her bir üretilen ürünlerin imalatına girdi olarak kullandıkları ilk madde malzeme, diğer yardımcı malzeme ve genel üretim malzemelerinin hangi aşamalardan hangi miktarlarda kullandığını ürün reçeteleri ile tespit etmektedir. Ayrıca ihracatın gerçekleştiği döneme ait KDV listesini de yapılması gerekmektedir. Hammadde ve diğer üretim giderlerinin kullanılan miktarlarının tespitini bir örnek üzerinden gösterelim:

Örnek: Eren AŞ. asansör 50*50*5, 70*69*5, 90*75*16 ölçülerinde asansör rayı üretilip ihraç eden bir firmadır. Ocak/2019 dönemine ait üretilen miktarlar ve bu ürünlere ait üretim reçeteleri şu şekildedir:

50 LİK RAY			70 LİK RAY		
SICAK HADDE MALİYETLER			SICAK HADDE MALİYETLER		
504.176 KG ÜRETİME GİREN 479.930 KG NET ÜRETİLEN			2.434.739 KG ÜRETİME GİREN 2.363.538 KG ÜRETİLEN		
KÜTÜK 504.176 KG	2,51 TL	₺ 1.265.481,76	KÜTÜK 2.434.736 KG	2,54 TL	6.184.237,06
ELEKTRİK	6,48%	₺ 8.957,25	ELEKTRİK	31,29%	43.251,89
DOĞALGAZ 21.151 M3	1,42 TL	₺ 30.034,42	DOĞALGAZ 108.669 M3	1,42 TL	154.309,98
İŞÇİLİK 418,11 TL/SAAT	30 SAAT	₺ 12.543,30	İŞÇİLİK 418,11 TL/SAAT	113 SAAT	47.246,43
TOPLAM MALİYET		₺ 1.317.016,73	TOPLAM MALİYET		6.429.045,36
1 KG=2,61 TL	1 MT = 9,59TL		1 KG=2,64 TL	1 MT =19,76TL	
FİRE 21.151 KG	55.204,11		FİRE 71.201	187.970,64	

89-90 LİK RAY		
SICAK HADDE MALİYETLER		
2.291.250 KG ÜRETİME GİREN 2.187.505 KG ÜRETİLEN		
KÜTÜK 2.291.360 KG	2,54 TL	5.820.054,40
ELEKTRİK	29,45%	40.708,47
DOĞALGAZ 96.373 M3	1,42 TL	136.849,66
İŞÇİLİK 418,11 TL/SAAT	96 SAAT	40.138,56
TOPLAM MALİYET		6.037.751,09
1 KG=2,64 TL	1 METRE =34,10 TL	
FİRE 103.745 KG	273.886,80	

Reçetelerde de görüldüğü gibi ray üretiminde hammadde kütük demirdir. Reçeteler göre 1 birim 50'lik ray için 3,67 kg demir, 70'lik ray için 7,48 kg demir, 90'lık ray için ise 12,92 kg demir kullanılmaktadır.

Kütük demirinin 1 kg fiyatı 2,54 TL'dir.

50'lik raydan 95.000 birim

70'lik raydan 90.000 birim

90'lık raydan 85.000 birim ihracat gerçekleştirilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda doğrudan yüklenilecek kütük demirin miktarını hesaplayalım:

50'lik ray için kullanılan demir miktarı= 95.000 birim X 3,67 = 348.650 Kg

70'lik ray için kullanılan demir miktarı= 90.000 birim X 7,48 = 673.200 Kg

90'lık ray için kullanılan demir miktarı= 85.000 birim X 12,92= 1.098.200 Kg

kütük demir kullanılmıştır.

Üretime Giren (hammadde) toplam miktar = 2.120.050 KG

Üretime Giren (hammadde) maliyeti = (2.120.050 X 2,54) TL = 5.384.927 TL

Bünyeye Giren (hammadde) KDV Tutarı= (5.384.927 X %18 KDV) = 969.286,86 TL'dir.

Örnekte de görüldüğü üzere ürünün hammaddesini oluşturan tek tip bir ürün olmasında dolayı sadece kütük demir doğrudan yüklenilmiştir.

3.3.3.2.Genel Giderlerden ve ATİK'lerden Yüklenen KDV' ye Pay Verilmesi

İşletme giderleri ve genel idare giderleri için yüklenen KDV'den pay; iade döneminde,

İstisna İşlemler Tutarı / Toplam İşlem Tutarı

oranında hesaplanmaktadır. İade tutarının hesaplanırken öncelikle, üretime direkt olarak katılan harcamaların KDV'si esas alınır. İkinci olarak cari dönemde genel üretim ve genel yönetim giderlerine pay verilir. Bu hesaplamalardan sonra, hesaplanan tutarın, en fazla iadesi talep edilecek tutardan yüksek olması halinde; aradaki fark tutarı kadar ATİK'ler sebebiyle yüklenen KDV'den iade hesabına pay verilebilir. Konuyu bir örnek üzerinden açıklamak daha doğru olacaktır.

Örnek: Eren AŞ. Ocak/2019 dönemine ait bilgileri aşağıdaki gibi gösterilmiştir

Ocak ayı toplam ciro..... = 18.514.759,27 TL

Ocak ayı toplam ihracat bedeli.....= 1.246.413,68 TL

Bünyeye Giren Doğrudan Yük. KDV . = 135.587,87 TL'dir.

Ocak/2019 dönemine ait yönetim ve diğer üretim giderleri toplamı ise KDV hariç tutarı 88.712,60 TL'dir. Ocak2019 döneminde üretim kullanılmak üzere alınan ezme makinasını aktifine alarak kullanmaya başlanılmıştır. Ezme makinasının alım maliyetini nedeniyle yüklenen KDV tutarının 360.000 TL olduğunu ve bu KDV' nin 120.000'er TL olarak Ocak, Şubat ve Mart ayında üretilen ürünler için yüklenen KDV ye dahil edildiğini, söz konusu dönemlerde ise diğer KDV yüklenimlerinin doğrudan yüklenimlerden oluşmuştur.

Ocak/2019 dönemine ait talep edilecek azami iade tutarı = (1.246.413,68 X %18)
224.354,46

İhracatın toplam ciroya oranı =(1.246.413,68/18.514.759,27) %6'dır.

%6' lık bu oran yönetim ve diğer üretim giderlerinin yüklenen KDV'ye verilecek pay oranıdır. Böylelikle bu giderlerden verilecek pay;

Yönetim ve diğer üretim giderlerinde verilecek pay= (88.712,60X %6) 5.322,76 TL'dir.

Böylelikle toplam bünyeye giren KDV Tutarı= (135.587,87+5.322,76) 140.910,63 TL'dir. Azami talep edilecek iade tutarı 224.354,46 TL olmasında dolayı ATİK'lerden pay alınabilir. Ancak burada ATİK 'den gelen 120.000,00 TL'nin tamamını talep edilemeyecektir. Çünkü diğer bünyeye giren KDV toplamında sonra kalan tutar 83.443,88 TL'dir. ATİK'ler de dahil edildikten sonra toplam iade talep edilecek KDV tutarının 260.910,63 TL olduğu görülmektedir. Vergi dairesine verilecek hesaplama tablosunu revize edilerek, yüklenim listesinde bulunan ATİK KDV tutarını 36.556,17 TL azaltılacaktır.

3.3.4. İhraç Kaydı ile Mal Tedarik Eden İhracatının Talep Edeceği KDV

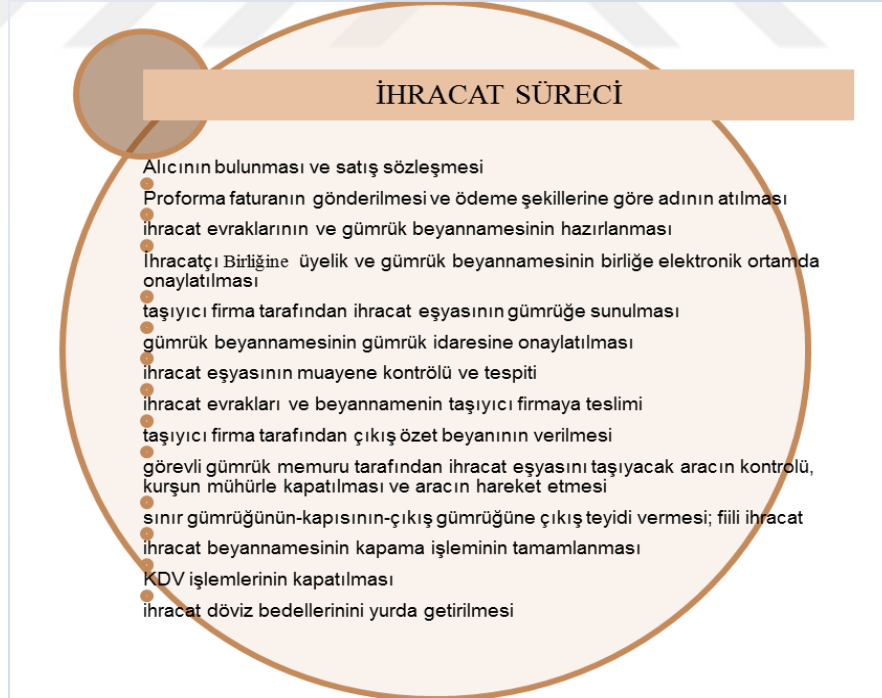
İhraç kaydı ile mal tedarigi yapan ihracatçı, ihraççı firmaların ödemediği KDV'nin iadesini isteme hakkına sahip değildir. Ancak yine aynı kanun gereği, bu ihracat firmasının genel yönetin giderleri nedeniyle veya ATİK'ler sebebiyle ödediği KDV'lerin iadesini talep edebilirler.

Örnek 1:

İhraç Kayıtlı Mal Satış Bedeli	10.000 TL
Tecil-Terkin KDV % 18	1.800 TL
İhracatçının Satış Bedeli	20.000 TL
İhracatçının Satış Bedeli KDV 'si %18	3.600 TL
İhracatçının Devreden KDV Tutarı	2.000 TL
İhraç Kayıtlı Teslimlere İsbet Eden ve Yüklenilen KDV	1.600 TL
İadesi Talep Edilebilecek Azami KDV	1.800 TL
İadesi Talep Edilecek (Yüklenilen) KDV Tutarı	1.600 TL

3.3.5.KDV İade Süreci ve Talebi

İade sürecine geçmeden önce ihracat sürecini kısaca özetlemekte fayda vardır. Çünkü iade süreci ihraca sürecinin tamamlanmasında sonra devreye giren bir süreçtir. İhracat sürecinde kaynaklanan bir aksaklık iade sürecinde olumsuzluklara neden olabilmektedir. İhraca ilişkin detaylı bilgiler Tez'in Bölüm 1 ve Bölüm 2 açıklanmıştır. İhracat süreci satış sözleşmesi ile başlayıp siparişin tamamlanmasında dövizin yurda getirilmesi ile tamamlanmaktadır. Özetle ihracat sürecini aşağıdaki şekilde gösterebiliriz:

Şekil 8: İhracat Süreci

Yukarıdaki şekilde özetlenen ihracat süreci tamamlandıktan sonra ihracattan doğan KDV iadesinin talep etme süreci başlamaktadır.

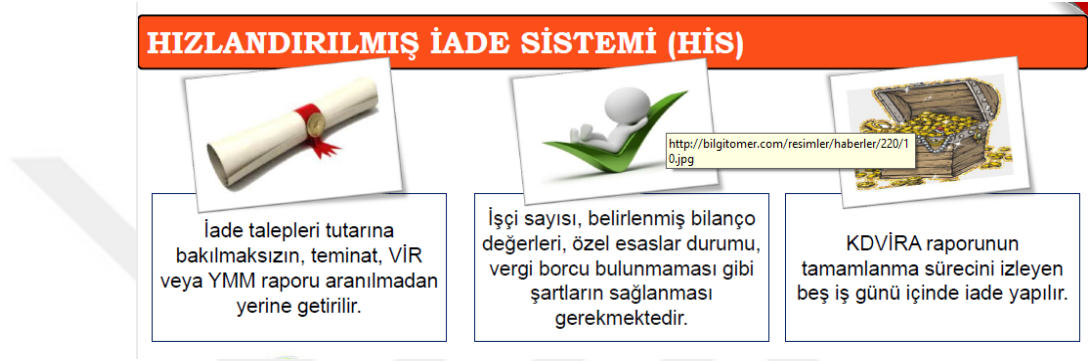
Şekil 9: İade Süreci

Kaynak: İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı 30.04.2015 tarihli sunumu

KDV İade talep süreci KDV beyannamesinin verilmesi ile başlar. İade talebine göre listeler hazırlanarak sisteme yüklenir. Listelerin yüklenme işlemleri tamamlandıktan sonra elektronik ortamda iade talep dilekçesi girilir. İade talebinin mahsup ya da nakden seçimi yapılır. Mahsup yapılacak ise borçların türleri tutarları girilir. BA-BS formları gönderilir. Bütün bu verilerin sisteme girilmesinden sonra KDVİRA Raporunun sistem tarafından oluşturulması süreci gerçekleşir. Oluşan bu iade kontrol özet raporunda oluşan hataların tespiti yapılır ve bu hataların düzeltilmesine ilişkin gerekli işlemler yapılır. Bu düzeltmelerde sonra yeniden oluşacak kontrol raporunun gerçekleşmesi için süreç gerçekleşir. Vergi dairesi tarafından ibraz edilen belgeler ve izahatlar değerlendirilir. Değerlendirme sonucuna göre düzeltme fişi vergi dairesi tarafından düzenlenir. Gerekli düzeltme fişleri oluşturulduktan sonra iade talep dosyası vergi dairesi muhasebe kayıt servisine intikal edilir. Muhasebe fişinin düzenlenmesinden sonra MİF onayı için geçen süreçte (Müdür, UGM, KDV Grup Müdürü) dosyada herhangi bir eksiklik yanlışlık tespit edilmiş ise dosya yeniden KDV İade servisine gönderilerek düzeltme işlemleri gerçekleşir. Fakat herhangi bir hata ve noksanlık bulunmuyorsa iade talebi onaylanır. Böylelikle MİF onayı için geçen süreç (Müdür, UGM, KDV Grup Müdürü) mükellefin iade mahsup talebinin gerçekleştirilir.

3.4.Hızlandırılmış İade Sistemi (HİS)

Standart vergi iadesi sürecinde bulunan ve mutlaka sağlanması gereken, limit ve YMM raporu, vergi inceleme raporu veya teminat mektupları gibi şartlar aramaksızın vergi iadelerinin yapıldığı sisteme “Hızlandırılmış İade Sistemi” adı verilmiştir. 109 seri numaralı KDV Genel Tebliğinde belirtilen parasal büyüklükleri ve bazı şartları sağlayan mükelleflerin bu sisteme dahil edilerek vergi iadelerini hızlı bir şekilde gerçekleştirebilmektedir.

Şekil 10: Hızlandırılmış İade Sistemi

Kaynak: Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı sunumu

HİS, KDV iade hakkı doğuran işlemin mahiyet ve miktarına bakılmaksızın gerekli şartların yerine getirilmesi halinde, tüm KDV iade işlemlerinde doğrudan doğruya uygulanır.

3.5.1.His Uygulaması Kapsamına Girecek Mükelleflerin Taşınması Gereken Şartlar

Mükelleflerin bağlı buldukları vergi dairesinden HİS sertifikası almaları için belirlenmiş şartlar şu şekildedir:

- Müracaat tarihinden önce son beş takvim senesi itibariyle vergi yükümlüğünün olması gerekmektedir.
- Müracaatın evvel ibraz edilen kurumlar vergisinde ibraz edilen bilançoya göre; varlık yekûnu 200.000.000 TL’ den fazla, maddi duran varlıklarının ise 50.000.000 TL’den ve özkaynak bedelinin 100.000.000 TL’ den fazla olması gerekir. Ayrıca aynı kurumlar vergisi beyannamesinde ibraz edilen gelir vergisi tablosuna istinaden net satışlarının toplamı 250.000.000 TL’

den yüksek olması gerekmektedir. Bu belirtilen şartlardan herhangi üç adedinin sağlanmış olması uygulamaya müracaat için gerekli olabilmektedir.

- c) Müracaat tarihinden önceki yıla ait muhtasar beyannamesinde gösterilen işçi sayısının ortalaması 250 kişiden az olmaması,
- d) Müracaat tarihinden önce son 5 yıl içinde; zorunlu haller dışında defter ve belgelerin gösterilmesinden kaçınılmamış bulunulması, herhangi bir beyanname verme yükümlülüğünü her bir vergi çeşidi itibariyle birden çok aksatılmamış olması gerekir burada yasal süresinden sonra mükellefin herhangi bir uyarı olmaksızın kendiliğinden verdiği beyannameler kapsam dışındadır. Gerçek olmayan evrak veyahut içeriği nedeniyle yanıltıcı evrak düzenleme veyahut kullanma sebebiyle özel esaslara alınmamış olmak veya alınmışsa da genel esaslara geçmiş bulunulması gerekmektedir.
- e) Müracaat tarihi anından itibaren vergi borcunun bulunmaması gerekmektedir.

Bu koşulları sağlayan mükellefler bağlı buldukları vergi dairesi başkanlığına ve defterdarlığa dilekçe ile müracaatları ile müracaat tarihini takip eden 15 gün içerisinde Hızlı İade Sistemi Sertifikası verilir.

Aşağıdaki şekilde de görüldüğü gibi HİS sisteminde yararlananların sayısı bakımında oranı 2017 yılına yararlananlara oranla 2018 yılında %44'ten %79'a yükseldiği bu sistemin uygulanabilirliğini artırmıştır. Ayrıca kullanımının özel şartların bulunması durumuna bakıldığında firmalarının büyümesine de teşvik etmiştir.

01.01.2017-31.12.2017 İLE 01.01.2018-31.12.2018 TARİHLERİ ARASINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN HIZLANDIRILMIŞ İADE SİSTEMİ (HİS) KAPSAMINDAKİ İADELER		
YILI	Tutarı	Talep Adedi
2017	1.078.579.058,25	44
2018	1.864.765.581,17	79
ARTIŞ ORANI	72,89%	79,55%

Şekil 11: HİS Kapsamında İade Taleplerinin Karşılaştırılması

Kaynak: Bursa Gelir İdaresi Başkanlığı

3.5.2.HİS’de İade Taleplerinin Yerine Getirilmesi

HİS sertifikasına sahip firmaların vergi iade isteklerinde talep tutarı; teminat, vergi inceleme raporu ya da YMM tasdik raporuna bakılmaksızın gerçekleştirilir. İade talepleri kanunda belirtilen standart iade talep dilekçesi ile yapılmaktadır.

Mükellefler iadelerini nakden talep edebileceği gibi mahsuben de talep edebilirler. Bu mükellefler de gereken belgeleri KDVİRA sistemine yükleyip onayladıktan sonra herhangi bir olumsuzluğun tespit edilmemesi halinde başvuru yapılan günü izleyen 5 iş günü içerisinde mahsuben veya nakden iade yapılır. Mahsuben iadesi istenen vergilerin iadeleri ise olumlu raporun alındığı anda gerçekleştirilir. Olumsuz rapor alınan iade taleplerinde ise ilgili olumsuzlukların giderilmesi için 15 gün süre verilir. Bu süre içerisinde olumsuzlukların giderilmesi durumunda iade gerçekleştirilir.

3.5.3.HİS Sertifikasının İptal Edilmesi

Aşağıda bulunan sebepler mükelleflerin HİS sertifikalarının iptal edilmesine neden olur.

Buna göre;

- a) His sertifikaları verilirken sağlanan niceliksel şartlarda yaşanan %25’i aşan bir düşüş
- b) Defter ve belgelerini yasal süreleri içerisinde ibraz edilmemesi
- c) Vergi borçlarının ilgili tebliğde belirlenen şartlar içerisinde ifa edilmemesi
- d) Sertifika sahibinin gerçek olmayan evrak veya içerdiği bilgilerin doğru olmadığı belge düzenlenmesinin veyahut kullanmasının tespiti halinde kesinleşmiş olumsuz raporlar
- e) Yapılan incelemeler sonucunda haksız/yersiz yapılmış vergi iadelerinin tespiti

3.6.VEDOP Sisteminden KDV İade Talebi Listelerinin Gönderilmesi

3.6.1.Sistem Hakkında Genel Bilgiler

KDVK’ nın 60 numaralı sirkülerinin ilgili bölümünde vergi iadesi sürecine ilişkin çeşitli ayrıntılar verilmiştir. Kanunda açıkça belirtilen KDV mükellefleri, 2010 yılının ocak ayından itibaren iade taleplerine dair işlemlerini elektronik ortamdan

gerçekleştirmektedir. Bu süreçte iade hakkı doğuran verginin iade başvurusunda, “İndirilecek KDV Listesi”, “Yüklenecek KDV listesi” ve iadesi hakkı doğuran işlemlere dair fatura listeleri ve gümrük beyannamelerini bu sisteme yüklemeleri gerekmektedir.

Bu sistem ile birlikte daha önce oldukça yavaş, efektif olmayan, birçok aksaklıkla karşılaşılan sürecin hızlı, şeffaf ve minimum hata ile sonlandırılması amaçlanmıştır. Daha önce sistem üzerinden manuel olarak yapılan Katma Değer Vergisi İadesi Risk Analizi (KDVİRA), bu yeni sistemle birlikte oldukça rahat ve hızlı yapılabilmektedir. Bu raporun hızlı bir şekilde alınması ile birlikte, vergi iade süreci hızlandırılmıştır.

3.6.2.İnternet Vergi Dairesinde KDV İadesi Talebi ve Listelerin Gönderilmesine İlişkin Bilgiler

Katma Değer Vergisi Beyannamesinin ibrazının ardından ilgili sirkülerin ekinde yer alan ve EK 4’te yer alan Katma Değer Vergisi İade Talep Dilekçesi (2A, 2C gibi) ile vergi dairesine başvuruda bulunabilirler. Bu dilekçenin yanında iadeyi doğuran işleme ilişkin birtakım belgelerinde ibrazı gerekmektedir. Ancak bu belgeler dilekçenin ibrazı ile aynı gün olmak zorunda değildir. Dilekçe haricinde; indirilecek ve yüklenen KDV listeleri, iadesi talep edilecek KDV hesaplama tablosu, satış ve ihraç kayıtlı teslimlere ilişkin fatura listesi, gümrük çıkış beyannameleri ile kapasite raporlarına ilişkin bilgiler ve listelerin ibrazı zorunludur.

Bu listeler internet vergi dairesi ortamında bulunmaktadır. Bu platformda vergi iadesi talep türüne göre kullanıcıların ekranında sıralanmaktadır.

Listelerin içeriği belgelerin aslı veya onaylı fotokopilerinin ibrazı, GİB ve iade yapmaya yetkili merciler tarafından istenebilmektedir. Bu bakımdan listelerin verilmesinin yeterli görüldüğü hallerde, bu listelerin muhteviyatı olan belgelerin aslı veya onaylı fotokopilerinin mükellefler tarafından koruma ve gösterme hükümleri dahilinde saklanması gerekmektedir.

3.6.2.1.KDV İade İşlemlerine İlişkin Talebin Oluşturulması

KDV iade talebi girişi, elektronik ortamda göndermesine ilişkin olarak izleyecekleri yol sırası ile şu şekilde gerçekleşir:

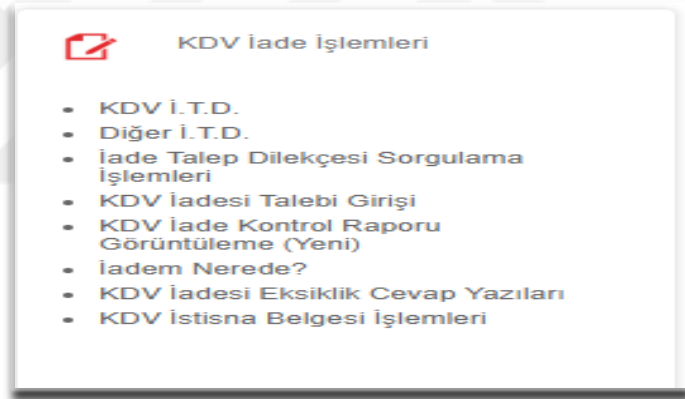
1. <https://intvrg.gib.gov.tr/> internet adresinden İnternet Vergi Dairesi Hizmetleri açılış sayfasında yer alan “KULLANICI GİRİŞİ” kullanılarak sisteme giriş sağlanır. Ekrana gelen Kullanıcı Kodu ve şifre alanları doldurulur ve otomatik olarak gelen doğruluma kodu yazılıp Giriş linki tıklanarak sisteme girilmiş olur.

İnternet Vergi Dairesi Hizmetleri

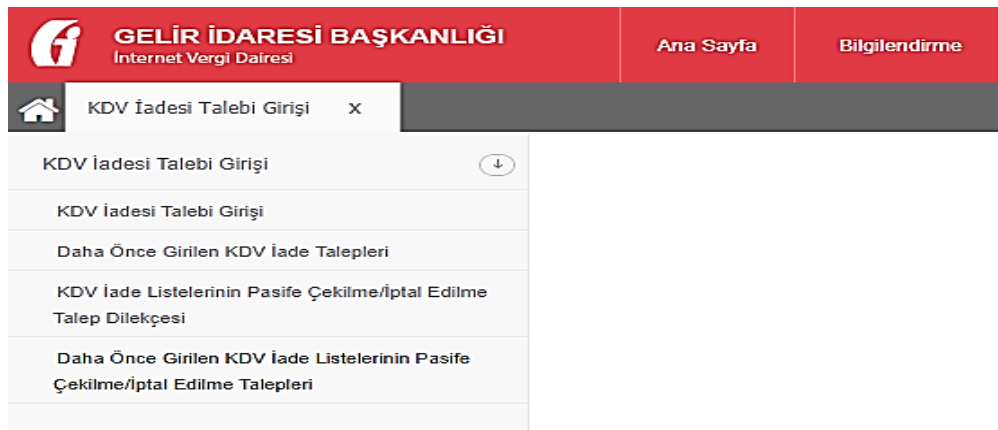

Şekil 12: İnternet Vergi Dairesi Kullanıcı Girişi

2. Giriş yapıldıktan sonra açılan ana ekrandan KDV İade İşlemleri menüsünden aşağıdaki şekilde görülen sekmeden iadeye ilişkin veri girişleri yapılır.

Şekil 13: KDV İade İşlemleri

Şekil 14: KDV İadesi Talebi Girişi

İade talep edilecek döneme ait daha önce bilgi girişi yapılmamış ise yukarıda gösterilen şekildeki gibi KDV iadesi Talebi Girişi sekmesi seçilir. Fakat, ilgili döneme ait bilgi girişi yapılmış ise daha önce girilen KDV iade talepleri sekmesi seçilerek gerekli işlemler yapılabilir. Bu sekmede onaylanmış iade talepleri bulunduğu için talep pasife çekilmeden herhangi bir düzeltme ya da belge eklemesi mümkün değildir.

3. İlk defa iade talebinde bulunacaklar “KDV İadesi Talebi Girişi” sekmesi ile ekrana gelen görüntüde iade isteklerine ilişkin bilgiler eklenir ve sorular cevaplanır.

KDV İadesi Talebi Girişi

T.C. Kimlik No / Vergi Kimlik No 2410033048

Dönem Tipi Aylık Üç Aylık

Dönemi OCAK 2019

KDV İadesi Ön Kontrol Raporu Uygulaması Kapsamında İade Talep Ediyorum Hayır Evet

İade Türü Mahsuben İade
 Nakten İade
 Kısmen Mahsup Kısmen Nakten İade
 Sadece Tecil-Terkin İşlemi

İade Talebiniz İçin Teminat Gösterecek misiniz? Hayır Evet

Başka Firmaların İhracatına Aracılık Eden Dış Ticaret Sermaye Şirketi veya Sektörel Dış Ticaret Şirketi misiniz? Hayır Evet

KDV Beyannamesinde Beyan Edilen İade Hakkı Doğuran İşlem Türü [KDV BEYANNAMESİNDEN GETİR](#)

İade Talep Şekli YMM KDV İadesi Tasdik Raporu Olmaksızın İade
 YMM KDV İadesi Tasdik Raporuyla İade

[Tamam](#)
[Kılavuz İçin Tıklayınız...](#)

Şekil 15: İade Girişi

Mükellef hangi döneme ait KDV beyannamesinde istisna girişi yapmış ise o dönemin bilgisi “Dönem Tipi” kısmına ay ve yıl bilgisi seçilir. Şekil 20’de gösterildiği gibi 2019 yılının Ocak ayı seçilir. “İade Türü” kısmında iadenin “mahsuben”, “nakden” veya “kısmen mahsup kısmen nakden” talep edilip edilmediği mükellefin isteği doğrultusunda herhangi biri seçilir. Bu işlemin ardından mavi renle gösterilen KDV Beyannamesinde getir linki tıkladığında mükellefin sadece 11-c kapsamında tecil terkin işleminden doğan KDV iade alacağı varsa ise 701 kodlu iade alacağı ekrana gelir. Mükellefin hem mal ihracatından hem de tecil-terkin uygulamasından doğan

iade alacağı bulunduğunda ikisi de 301 ve 701 kodlu iade alacakları işaretlenebilir. Tamamen mükellefin isteğine bağlıdır.

4.yukarıda sayılan işlemlerin sonunda “İade Talebiniz İçin Teminat Gösterecek misiniz?” sorusuna evet seçeneği işaretlenmesi durumunda aşağıdaki şekilde gösterilen ekran açılarak banka teminat mektubu ve diğer teminat seçenekleri görülmektedir. İade talebi için banka teminatı verilmiş ise Banka/Katılım Bankası teminat mektubu seçildiğinde açılan bölüme, teminata ilişkin bilgiler girilir. Birden fazla teminat verilmiş se her bir teminat bilgisi ayrı ayrı sisteme girilir.

İade Talebiniz İçin Teminat Gösterecek misiniz?

Hayır Evet

Banka/Katılım Bankası Teminat Mektubu

Diğer Teminat

Referans Numarası

Referans Numarası

Referans Numarası

Şekil 16: Teminat Bilgisi Girişi

İade Talebiniz İçin Teminat Gösterecek misiniz?

Hayır Evet

Banka/Katılım Bankası Teminat Mektubu

Diğer Teminat

Para

Hisse Senedi-Tahvil

Menkul-Gayrimenkul Mallar

Banka teminatı dışında farklı bir teminat verilmiş ise” Diğer Teminat” kutucuğu tıklanarak aşağıdaki şekilde açılan ekranda verilen teminatın çeşidine uygun olarak bilgi girişleri yapılarak bir sonraki işleme gidilir. Eğer ki bir teminat söz konusu değilse Şekil 15’ de teminat sorusuna “Hayır” seçeneği işaretlenerek bir sonraki sekmeye soruya geçilir.

5. Şekil 15’ de görülen “İade Talep Şekli” linkine geçildiğinde ise iade YMM raporu eşlinde alınacak ise “YMM KDV İadesi Tasdik Raporuyla İade” kutucuğu seçilir ve yeminli mali müşavirin kimlik numarası girilerek “GETİR” linki tıklanarak yetkili

YMM' in bilgileri ekrana otomatik gelecektir. KDV iadesi tasdik raporu olup olmadığı sorusu cevaplandırılmalıdır.

6.Bütün bu sorulara cevap verildikten sonra “Tamam” linki tıklanarak iade talebi kaydedilerek listelerin oluşturulması için gerekli sekmeler açılacaktır. Bu listelerin doldurulmadan iade talebinin onaylanması söz konusu değildir bu listeler girilmeden onayla butonu ekrana gelmeyecektir. Liste bilgileri doldurulmadan ya da sehven hatalı olarak onaylama işlemi yapılmışsa pasife çekme işlemi yapılarak gerekli düzeltmeler yapılabilmektedir. Pasife çekme işlemi ilk talepte otomatik olarak onaylanır. Fakat daha sonraki pasife çekme onayını ilgili vergi dairesi KDV iade servisi memuru tarafından yapılır. Pasife çekme esnasında düzeltmenin ne için yapıldığına dair kısa bir bilgi girişi yazılır.

7. İade talebinde bulunulabilmesi için istisnanın türüne göre 8 adet liste girişinin yapılması gerekmektedir. Bir mükellefin hem ihraç kayıtlı hem de mal ihracatından kaynaklı iade talebine ilişkin olarak girmesi gereken listeler; indirilecek ve yüklenilen KDV listesi, satış ve ihraç kayıtlı satış faturaları listesi, gümrük çıkış beyannamesi listesi, iade edilmesi gereken KDV hesaplama tablosu ile TOBB tarafınca verilen kapasite raporu listesidir.

3.6.2.2. İndirilecek KDV Listesine Bilgi Girişine İlişkin Bilgiler ve Sisteme Yüklenmesi

İade hakkı bulunan firma iade talebine ilişkin döneme ait mal veya hizmet tedariklerinden meydana gelmesinden ötürü indirim konu olan KDV' ye ait bu tedariklerin faturalarına ait tarih, numarası, unvanı, bağlı olduğu vergi dairesi ve numarası ya da gerçek kişiler için Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, satışı gerçekleşen hizmet ve malın çeşidi, her bir tedarik edilen mal veya hizmetin KDV matrah toplamı, tedarik faturalarına ait KDV toplamı , gümrük beyanname numarasının bulunduğu excel.xls formatında hazırlanan listeyi internet vergi dairesi üzerinden “İndirilecek KDV listesi” linki tıklanarak sisteme yüklenir. Aynı mükelleften birden fazla alım yapılmış olsa bile her bir belge ayrı ayrı yazılır.

Aynı döneme ait hem mal ihracatından hem de ihraç kayıtlı satışlarından meydana gelen iade istekleri bulunan mükelleflerin indirilecek KDV listesini bir kez sisteme

3.6.2.2. Yüklenilen KDV Listesine Belge GiriŖi ile İlgili Bilgiler ve Sisteme Yüklenmesi

Yüklenilen KDV Listesine belge eklenmesinde her bir belge bir satıra yazılarak gerekleŖtirilir. Yüklenilen KDV listesinde bulunan belgelere ait bilgiler indirilecek KDV listesinde ki bilgilerle aynı olmasına ek olarak ‘‘Bünyesine giren KDV’’ sütunu ek olarak girilmiŖtir.

Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinde açıklandığı gibi iade hakkı meydana getiren faaliyetlerin içerisinde bulunan ve indirim yolu ile giderilemeyen KDV mükellefe talebi doğrultusunda nakden ya da mahsup olarak iade edilecektir. İnternet vergi dairesi otomasyon sistemi üzerinden verilmesi gereken Yüklenilen KDV Listesi'nin oluŖturulmasında bazı önemli hususlara dikkat edilmelidir. Bu hususlar;

- deme kaydedici cihaz fiŖleri ile perakende fiŖleri ile yapılan harcamalarda oluŖan KDV indirimine esas olmasından dolayı yüklenilen KDV listesine eklenebilir.
- Her belge ayrı ayrı girilmelidir.
- Aynı mükelleften birden fazla alım yapılmıŖ olsa dahi belgeler ayrı ayrı satırlara yazılır.
- İŖlemin doğrudan bünyesine giren KDV tutarı ve bu faaliyetle ilgili olması Ŗartıyla genel idare giderleri ve ATİK dolayısıyla meydana gelen KDV tutarı listeye dahil edilir.
- Yüklenim türü doğrudan yüklenim ise ‘‘1’’ gider geliyor ise ‘‘2’’ ve ATİK'lerden isabet eden yklenimlere ise ‘‘3’’ yazılır. Birden fazla yüklenim türü var ise liste belge yüklenim türüne göre gruplandırılarak hazırlanabilir.
- Belgenin Yüklenildiği KDV devresi sütununda aynı evrak farklı devreler olarak yazılması suretiyle birden fazla satıra yazılabilmektedir. Aynı belge farklı dönemlerde faaliyetin bünyesine girmiŖ ise bünyesine ne kadarlık bir giriŖ olduğu tespit edilerek o kadarlık bilgi giriŖi yapılabilmektedir. Mükerrer giriŖ yapılması kontrol raporu esnasında ortaya çıkmaktadır.

Bu hususlara dikkat edildikten sonra yüklenen KDV listesini Excel .xls uzantılı dosya aracılığı ile sisteme girişi yapılır. Aşağıdaki yüklenen KDV listesinde görüldüğü gibi liste excel dosyasının (B5) hücresi ile başlaması gerekmektedir.

Yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda sisteme yüklemenin şu şekilde özetleyebiliriz:

1.Yüklenen KDV listesinin excel.xls ortamında oluşturulması

Sıra No	Alış Faturasının Tarihi	Alış Faturasının Seris	Alış Faturasının Sıra No'su	Sabocının Adı-Soyadı / Ünvanı	Sabocının Vergi Kimlik Numarası/T C Kimlik Numarası	Alınan Mal veya Hizmetin Cinsi	Alınan Mal veya Hizmetin Miktarı	Alış Faturasının KDV Hariç Tutarı	Alış Faturasının KDV'si	Bünyeye Giren Mal veya Hizmetin	GGB Tesci No'su (Alış Hakkı)	Belgeye İlişkin İade Hakkı	Yüklenim Türü	Belgenin İndirime Konu Edildiği	Belgenin Yüklenildiği KDV Dönem
1	2.1.2019	A	401788	ASLI ARSLAN	22381777094	ELDIVEN	900 ADET	6.870,00	489,80	23,48	301	2	201901	201901	
2	2.1.2019	A	463244	YERLIKAYA İNŞ.TURİZ.LTD.STİ.	3600088162	SAC KESİMİ	1 ADET	251,45	45,26	2,26	301	2	201901	201901	
3	2.1.2019	A	531819	4K KESİCİ TAKIM END.TİC.LTD.STİ.	3010774287	VIDA	200 ADET	1.300,00	234,00	11,70	301	2	201901	201901	
4	2.1.2019	A	072844	ALİYE YÖRÜR	54934143722	DOKUM	48 KG	3.286,00	587,88	29,39	301	2	201901	201901	
5	2.1.2019	AAA	2019000000016	ARAS KARGO TAŞ.A.Ş.	0720038688	KARGO	1 ADET	68,29	10,49	0,52	301	2	201901	201901	

2.Yüklenen KDV listesinin sisteme yüklenmesi: İade talebi ekranından “Yüklenen KDV” linki tıklanarak açılan ekrana belge girişi yapılır.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
İnternet Vergi Dairesi

[Ana Sayfa](#)
[Bilgilendirme](#)
[Mevzuat](#)
[Duyurular](#)
[İletişim](#)

KDV İadesi Talebi Girişi
X

KDV İadesi Talebi Girişi

KDV İadesi Talebi Girişi

Daha Önce Girilen KDV İade Talepleri

KDV İade Listelerinin Pasife Çekilme/İptal Edilme Talep Dilekçesi

Daha Önce Girilen KDV İade Listelerinin Pasife Çekilme/İptal Edilme Talepleri

KDV İadesi Talebi Girişi
2410033048 (03/2019-03/2019) X

KDV İadesi

Yüklenen KDV Listesi X

Belge Ekle

Bu döneme kayıtlı/kriterlerinize uyan Yüklenen KDV Listesi bulunmamaktadır!

Şekil 18: Yüklenen KDV Listesi Girişi

3. Hazırlanan excel formatlı liste seçilerek "Ekle" linki tıklayarak listelerin sisteme yüklenir. Yükleme esnasında listeler kontrolü yapılarak, listelerde bir hata varsa mükellefle hangi satırın hangi hatayı verdiği dair bilgi ekranı açılır. Yükleme

esnasında sistem tarafından verilen hatalar (vergi numarası, KDV tutarı, tarih, fatura seri-numarası vb.) gereği yapılarak liste yükleme işlemi gerçekleştirilir.

3.6.2.3. Gümrük Çıkış Beyannameleri/ETGB Listesi Belge Girişi ve Sisteme Yükleme

Listelerin elektronik ortamda verilmiş olsa dahi serbest bölge formları, gümrük çıkış beyannamesi ve özel fatura ile yapılan ihracatlara ait belgeler kağıt ortamında vergi dairesine teslim edilmesi zorunludur.

Aşağıdaki şekilde ki gibi hazırlanan gümrük çıkış beyanname listesi iade talep ekranında bulunan “GÇB Listesi” sekmesinden “Gözet” linki tıklanarak ve Excel formatında hazırlanan GÇB listesi dosyasının seçimi yapılır. Hazırlanan Excel dosyası seçimi yapıldıktan sonra "Ekle" linki tıklayarak listelerin sisteme yüklenir. Yükleme esnasında sistem tarafından kontroller sağlanarak varsa eksik ya da hatalı bilgiler açılan bilgi ekranında gösterilir. Hata ve eksiklikler liste üzerinden düzeltilerek yeniden yükleme işlemi gerçekleştirilir.

	A	B	C	D	E	F
1						
2			GÜMRÜK ÇIKIŞ BEYANNAMELERİ LİSTESİ			
3						
4		Sıra No	Gümrük Çıkış Beyannamesi / ETGB Tescil Numarası	GÇB / ETGB' deki Döviz Cinsi	GÇB / ETGB' ye İlişkin Toplam Fatura Tutarı (Döviz Cinsinden)	GÇB / ETGB
5		1	18410300EX101850	USD	19.800,00	GÇB
6		2	19330100EX001076	USD	26.485,00	GÇB
7		3	19342200EX000077	USD	5.050,00	GÇB
8		4	19410500EX000791	USD	22.139,00	GÇB
9		5	19410500EX000744	USD	23.184,00	GÇB
10		6	19410300EX002393	USD	100.320,00	GÇB
11		7	19410300EX004907	USD	34.320,00	GÇB

Şekil 19: GÇB Listesi Girişi

3.6.2.4. Satış Faturaları Listesine Belge Girişi ve Sisteme Yükleme

Satış faturası listesine 9 adet bilgi girişi yapılır. Bunlar:

1. 16 haneden oluşan gümrük çıkış beyannamesi veya ETGB numarası
2. 12 haneden oluşan ve ihracatı gerçekleştirilen malın cinsine göre GTIP numarası yazılır.
3. Miktar bilgi girilmelidir
4. İhraç edilen malın ölçü birimleri girilmelidir. (Örneğin adet için C62 gibi uluslararası ölçü birim kodları girilir.)
5. Satış faturasının gün/ay/yıl sırasında tarihinin girilmesi
6. Kâğıt faturalarda bulunan fatura seri numarasının girilmesi (elektronik faturalarda seri numarası alanı olmadığı için bu kısım boş geçilir).
7. İhracata ait faturanın sıra numarası
8. Müşteri firma gerçek kişilik ise adı ve soyadı, tüzel kişi ise unvanı yazılır.
9. Gümrük beyanname türü GÇB/ETGB.

Satış faturası listesi yukarıda açıklanan 9 maddeye göre excel xls. formatında hazırlanır. Excel dosyasına veri girişi (B5 Hücrelerinden) başlanarak yapılması gerekmektedir. Aşağıdaki şekilde ki olduğu gibi excel.xls formatında liste oluşturulur. Bu açıklamalar doğrultusunda hazırlana liste satış faturası linkinden belge ekle sekmesi seçilir ve “Gözet” linki tıklanarak döneme ait hazırlanan satış faturası listesi sisteme yüklenir burada yüklenecek dosyanın doğru olduğunun emin olmak gerekmektedir. Yükleme esnasında sistem tarafından kontroller yapılır.

Sıra No	Gümrük Çıkış Beyannamesi / ETGB Tescil Numarası	İhraç Edilen Malın Cinsi	İhraç Edilen Malın Miktarı	İhraç Edilen Malın Ölçü	Satış Faturasının Tarihi	Satış Faturasının Sıra No'su	Alıcının Adı-Soyadı / Ünvanı	GÇB / ETGB
1	19410500EX005183	843131000012	4.150,00	MTR	29.1.2019	M012019000000013	AZUR ASCENSEURS	GÇB
2	19410500EX005183	843131000019	830,00	C82	29.1.2019	M012019000000013	AZUR ASCENSEURS	GÇB
3	19410300EX009138	843131000012	4.400,00	MTR	31.1.2019	M012019000000015	MG FOR IMPORT AND EXPORT	GÇB
4	19410300EX009138	843131000019	880,00	C82	31.1.2019	M012019000000015	MG FOR IMPORT AND EXPORT	GÇB
5	19330100EX021559	850440889000	15,00	C82	2.2.2019	M012019000000018	MOHAMAD ABDUL SALAM BALTA	GÇB
6	19330100EX021559	843131000012	500,00	MTR	2.2.2019	M012019000000018	MOHAMAD ABDUL SALAM BALTA	GÇB
7	19330100EX021559	843131000019	100,00	C82	2.2.2019	M012019000000018	MOHAMAD ABDUL SALAM BALTA	GÇB
8	19411700EX000045	843131000012	42.000,00	MTR	4.2.2019	M012019000000018	TEJARAT JOYAN MAKU FREE ZON	GÇB

Şekil 20: Mal İhracatı Satış Faturası Girişi

3.6.2.5.İhraç Kayıtlı Satış Faturası Listesine Bilgi Girişi ve Sisteme Yüklenmesi

Mükellefler ibrazı zorunlu olan her bir fatura için aşağıda yer alan liste doldurup İhraç Kayıtlı Satış Faturası Listesini hazırlayarak sisteme yüklemesi yapılır. İhraç kayıtlı satış faturası belge yüklemesine ilişkin ayrıntılar aşağıda yer almaktadır.

Şekil 21: İhraç Kayıtlı Satış Fatura Girişi

Faturada bulunan her GTİP numarası bir satıra gelecek şekilde yazılır. İlgili faturaya ait, malın miktarı, matrahı, KDV'si ve GTİP numarasına isabet eden kısım için ölçü birim kodu eklenir. Satış faturası listesinden farkı ihraç kayıtlı satışa ait mal birden

çok gümrük beyannamesi ile çıkışı yapılması durumundan her bir gümrük çıkış beyannamesine ait bilgiler ayrı satırlara yazılarak liste oluşturulur.

İhraç kayıtlı satışlar ait iade talebinde dikkat edilecek en önemli husus ihracatın yasal süresinde gerçekleştirilip o gümrük beyannamesinin kapanmış olmasıdır. Örneğin;

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														

üretici firma olarak aynı anda hem mal ihracatı hem de ihraç kayıtlı satış yapabilmektedir. İhraç kayıtlı olarak yaptığı satışlara ilişkin olarak Tez'in 2'inci bölüde ihraç kayıtlı satışlarda tecil-terkin uygulaması detaylı olarak bahsedilmesinden dolayı ihraç kayıtlı 10 adet satış bulunsa dahi o dönemde bu ihraç kayıtlı satışların ihracatı yapılmamışsa iade talebinde bulunulamaz. İhracatı tamamlandıktan sonra ihraç kayıtlı satışın yapıldığı dönemde iade talebinde bulunur.

Yukarıdaki gibi Excel.xls formatında gerekli bilgiler doldurularak oluşturulan excel.xls. dosyası "Excel Girişi için tıklayınız" linki tıklanarak "Gözet..." butonu tıklanır ve oluşturulan Excel dosyası seçilerek sisteme yüklenmesi gerçekleştirilir.

3.6.2.6. İadesi Talep Edilen KDV Hesaplama Tablosunun Oluşturulması ve Sisteme Yüklenilmesi

İnternet vergi dairesinden iade taleplerinde yüklenen KDV listesi bulunan iade taleplerinde bu tablonun girilmesi zorunludur.

KDV İadesi talebinden iadesi talep edilen KDV hesaplama tablosu linki tıklanarak aşağıdaki şekilde görülen ekranın açılması beklenir. Bu ekran açıldıktan sonra bilgiler manuel olarak ya da excel.xls formatında hazırlanan tablo girişi yapılarak doldurulabilir.

KDV İadesi
İadesi Talep Edilen KDV Hesaplama Tablosu X

[Belge Girişine İlişkin Açıklamalar İçin Tıklayınız](#)
[Excel Girişi İçin Tıklayınız](#)

İADESİ TALEP EDİLEN KDV BİLGİLERİ

Dönem	03/2019-03/2019
İade Hakkı Doğuran İşlem Türü	301 - Mal İhracatı
İade Hakkı Doğuran İşlem Bedeli	0,00
İadesi Talep Edilebilir Azami Vergi	0,00
İşlemin Bünyesine Doğrudan Giren Vergiler	0,00
Genel İmal ve İdare Giderlerinden İade Hesabına Verilen Pay	0,00
Atık'ler Nedeniyle Yüklenilen Vergiden İade Hesabına Verilen Pay	0,00
Yüklenilen KDV Toplamı	0,00

Ekle
İptal

Şekil 22:Hesaplama Tablosu

Aşağıdaki şekilde gösterildiği gibi tablonun eksiksiz olarak doldurulması gerekir. Ekran görüntüsü verilen Excel dosyasında da görüldüğü gibi veri girişi B5 hücresinden başlanarak excel tablosu oluşturulur ve sisteme yükleme işlemi gerçekleştirilir.

1	A	B	C	D	E	F	G	H	I
2	İADESİ TALEP EDİLEN KDV HESAPLAMA TABLOSU								
3					İade Hakkı Doğuran İşlemin Bünyesine Giren Vergiler				
4		İade Hakkı Doğuran İşlem Türü (2)	İade Hakkı Doğuran İşlem Bedeli (3)	İadesi Talep Edilebilir Azami Vergi (4)	İşlemin Bünyesine Doğrudan Giren Vergiler (5)	Genel İmal ve İdare Giderlerinden İade Hesabına Verilen Pay (6)	ATİK'ler Nedeniyle Yüklenilen Vergiden İade Hesabına Verilen Pay (7)	Yüklenilen KDV Toplamı (8)	
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									

Yukarıdaki şekilde görülen iadesi talep edilen KDV hesaplama tablosuna belge girişi ile ilgili 8 adımda bu tablo oluşturulur. Bu adımlar aşağıdaki gibi sıralayabilir:

1. Dönem bilgisi ay/yıl düzeninde girilmelidir. Örnek: 04/2019 vb. gibi
2. İade hakkı meydana getiren işlemin türü (örneğin ihracat için 301, ihraç kayıtlı satışlar için 701 vb. gibi)
3. İşlem bedeli
4. Azami vergi (azami vergi ihracat bedelinin %18 KDV oranı ile çarpılarak bulunan vergi tutarıdır.)
5. İşlemin bünyesine direkt giren maliyetler (yüklenilen KDV listesinde "1" kodlarının toplamı)
6. Genel idare giderlerinden gelen paylar (yüklenilen KDV listesinde "2" kodu verilenlerin toplamı)
7. Atiklerden isabet eden pay (yüklenilen KDV listesinde "3" kodu verilenlerin toplamı)
8. 5, 6 ve 7'inci aşamada verilen payların toplamı (yüklenilen KDV tutarına eşit olmalıdır.)

Yukarıda verilen aşamalar doğrultusunda excel xls. Uzantılı olarak hazırlanan tablo sisteme yüklenir. Diğer listelerde olduğu gibi bu tabloda B5 hücresinden yukarıda görüntüsü verilen şekilde doldurulur.

3.6.2.7.Kapasite Raporları Listesinin Girişine İlişkin Bilgiler ve Sisteme Yüklenilmesi

TOBB tarafından imalatçı işletmelere verilen kapasite raporları bu liste aracılığı ile sisteme yüklenmesi gerçekleştirilir.

Diğer listelerde olduğu gibi B5 hücresinden başlanarak kapasite raporunun alındı tarihi ve numarası bilgisi girilir.

3.6.2.8.İade Talep Listelerinin Yüklenerek Onaylanması

Bütün listelerin yüklenme işlemleri gerçekleştirildikten sonra iade talep girişi sayfasında "Onayla" linki tıklanarak iade talebinin onaylanması gerçekleşmiş

olacaktır. Bu esnada “KDV iade talebine ilişkin vergi dairesi alındısı” ekranı açılarak bu alından bir suret alınarak gerekli evraklar eklenmesi suretiyle ilgili vergi dairesine teslim edilir.

Elektronik Ortamda Alınan/Düzeltilen Liste/Listeleri aşağıdaki şekilde ki gibi gösterebiliriz:

İndirilecek KDV Listesi
Yüklenilen KDV Listesi
GÇB Listesi
Satış Faturası (Mal İhracı) Listesi
Tevkifatlı Satış Faturaları Listesi
İhraç Kayıtlı Satış Faturaları Listesi
Satış Faturası Listesi (318 – 320- 321 Kodlu İade Türleri İçin)
İadesi Talep Edilen KDV Hesaplama Tablosunu
İndirimli oran hesaplama tablosu.
İndirimli orana tabi satışlara ilişkin satış faturası listesi
Yatırım Teşvik Belgesi Satışlara İlişkin Satış Faturaları Listesi
Uluslararası Anlaşmalar Kapsamında Yapılan Satışlara İlişkin Satış Fatura Listesini
13. Madde Kapsamında Yapılan Satışlara İlişkin (D Bendi Hariç) Satış Fatura Listesi.
Kapasite Raporları Listesi
Taşımacılık İstisnasından Kaynaklanan Satış Faturası Listesi (Araç Hasılat Listesi
KDV Kanununun 11/1-a kapsamında yapılan teslimler nedeniyle Türkiye’de İkamet Etmeyenlere Özel Fatura ile Yapılan Satışlara İlişkin Satış Fatura Listesi
302-303-312-313-317 İade İşlem Türlerine ait Satış Fatura Listesi
Serbest Bölgelerdeki Müşteriler İçin Yapılan Fason Hizmetlere İlişkin Satış Fatura Listesi
Geçici 17. Madde Kapsamında Yapılan Teslimlere İlişkin Satış Fatura Listesi

Şekil 23: Listeler

3.6.2.9.İade Talep Dilekçesinin Girilmesi

10 Ekim 2013 tarihinde 28797 sayılı Resmi Gazete’ de yayınlanan 429 sıra numaralı tebliğine göre, vergi iade (nakden ve mahsuben) taleplerinin 1 Kasım 2013 tarihinden itibaren, Gelir İadesi Başkanlığı internet vergi dairesi üzerinden elektronik ortamda yapılması gerekmektedir. İade taleplerini elektronik ortamda yapmak zorunda olanların, başka şekilde yapacakları talepleri dikkate alınmayacaktır.

Elektronik ortamda verilecek 15 adet dilekçe VEDOP sisteminde yer almaktadır. Vergi iadesi talebinde bulunacak mükelleflerin başvuru sırasında ibraz ettiği iade talep dilekçelerini 2013 yılından itibaren standart hale getirilmiştir. Bu bağlamda;

- Veri iadesine doğuran işlemlere dair iade taleplerinde bulunacak vergi iadesi talep dilekçesi vergi dairesi internet sitelerinde bulunan formda düzenlenmektedir. Bu dilekçeler vergi dairesi sistemleri üzerinden elektronik ortama yüklenmektedir.
- Bu vergi iade dilekçeleri mükellefler verilecek bir şifre ile sisteme giriş yapılarak yüklenmekte ve onaylanmaktadır. Ayrıca vergi iadesi talebinde bulunan mükellefler adına serbest muhasebeciler, mali müşavirler ya da yeminli mali müşavirler bu işlemleri gerçekleştirebilmektedirler.
- Vergi iade taleplerinde elektronik olarak yapma zorunluluğu bulunan mükelleflerin iade başvuruları elektronik ortam dışında elden başvuru kabul edilmemektedir. Bazı istisnai durumlarda ilgili belgelerin vergi dairesine fiziksel olarak ibrazı gerekebilir.

İade başvurularında gerekli belgeler, Vergi Usul Kanunu'nun 429 sıra numaralı ve 10.10.2013 tarihinde Resmi Gazete 'de yayınlanan Genel Tebliğ'de düzenlenerek bu belgelere birer kod verilmiştir. Bu kodlar ve belge isimleri aşağıdaki şekilde gibi göstermek mümkündür. (Vergi Usul Kanunu, 429 Sıra Nolu Genel Tebliğ, 2013):

KODU	DİLEKÇE DETAYI
1A	Kesinti yoluyla ödenen vergilerden doğan gelir veya kurumlar vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için Gelir/Kurumlar Vergisi İade Talep Dilekçesi
1B	Geçici vergiden doğan gelir veya kurumlar vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için Gelir/Kurumlar Vergisi İade Talep Dilekçesi
1C	Fazla veya yersiz olarak ödenen gelir/kurumlar vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için Gelir/Kurumlar Vergisi İade Talep Dilekçesi
2A	İhracat istisnası nedeniyle doğan katma değer vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için Katma Değer Vergisi İade Talep Dilekçesi
2B	İhracat istisnası dışındaki tam istisnalar nedeniyle doğan katma değer vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için Katma Değer Vergisi İade Talep Dilekçesi
2C	Kısmi tevkifat uygulamasına ilişkin katma değer vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için Katma Değer Vergisi İade Talep Dilekçesi
2D	İndirimli orana tabi işlemlerden kaynaklanan katma değer vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için Katma Değer Vergisi İade Talep Dilekçesi
2E	Katma değer vergisi beyannamesinden bağımsız olarak yapılacak katma değer vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için Katma Değer Vergisi İade Talep Dilekçesi
2F	Fazla veya yersiz ödenen katma değer vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için Katma Değer Vergisi İade Talep Dilekçesi
3A	İhracat istisnasından ve indirimli ÖTV uygulamalarından doğan özel tüketim vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için Özel Tüketim Vergisi İade Talep Dilekçesi
3B	Fazla veya yersiz ödenen özel tüketim vergisi ile bazı uluslararası anlaşmalar kapsamındaki alımlara ilişkin özel tüketim vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için Özel Tüketim Vergisi İade Talep Dilekçesi
4A	Özel iletişim vergisi beyannamesine bağlı olarak yapılacak özel iletişim vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için Özel İletişim Vergisi İade Talep Dilekçesi
4B	Özel iletişim vergisi beyannamesinden bağımsız olarak yapılacak özel iletişim vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için Özel İletişim Vergisi İade Talep Dilekçesi
5	Avrupa Birliği mali yardımları kapsamındaki vergilerle ilgili nakden veya mahsuben iadeyle ilişkin talepler için Avrupa Birliği Mali Yardımları Kapsamındaki Vergilerle İlgili İade Talep Dilekçesi
6	Diğer iade talepleri için Diğer İadelere İlişkin Talep Dilekçesi

Şekil 24: Dilekçe Çeşitleri

VEDOP sisteminden ihracattan doğan KDV iadesine ilişkin talepte bulunmak için 2A dilekçesi “İade Talep Dilekçeleri” menüsünden “KDV İ.T.D” linki tıklanarak açılan ekranda ilgili kısımlar doldurularak talepte bulunur.

İade Talep Dilekçeleri

- KDV İ.T.D.
- Gelir/Kurum Vergisi İ.T.D.
- Özel Tüketim Vergisi İ.T.D.
- Özel İletişim Vergisi İ.T.D.
- Diğer İ.T.D.
- İade Talep Dilekçesi Sorgulama İşlemleri

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
İnternet Vergi Dairesi

KDV İ.T.D. x

KDV İ.T.D. ⌵

2A - KDV İ.T.D. (İhracat İst. Doğan İadeler)

2B - KDV İ.T.D. (İhracat İst. Dışındaki Tam İstisnalar Kapsamındaki İadeler)

2C - KDV İ.T.D. (Kısmi Tevkifat Uygulamasına İlişkin KDV İadesi İçin)

2D - KDV İ.T.D. (İndirimli Orana Tabi İşlemlerden Kaynaklanan İadeler İçin)

2E - KDV İ.T.D. (KDV Beyannamesinden Bağımsız KDV İade Talepleri İçin)

2F - KDV İ.T.D. (Fazla veya Yersiz Ödenen KDV nin İadesi İçin)

Şekil 25: 2A KDV İade Talep Dilekçe Girişi

3.7. Risk Analiz Sistemi ve KDV İadesi Kontrol Raporu

3.7.1. KDV İadesi Risk Analiz Sistemi

Katma Değer Vergisi İadesi Risk Analiz sistemi (KDVİRA), KDV iadelerine ilişkin bir uygulamadır. Ocak/2010 vergilendirme döneminden bugüne kadar uygulanmakta olan bir sistemdir ile yürürlüğe girdiği dönemden itibaren KDV İadesi Kontrol Raporları oluşturulmaktadır.

KDVİRA Sistemi, iade hakkı doğuran işlemlerde mükelleflerin isteği üzerine nakit ya da borçlarına mahsup taleplerini sonuçlandıracak olan vergi idaresine rapor edilmesini kapsayan bir uygulamadır.

KDVİRA Sistemi ile 2010/Ocak vergilendirme döneminden başlayarak KDVİRA Kontrol Raporları üretilmeye başlanmış olup, bu Raporlara ilişkin olarak 01/01/2018 – 31/12/2018 tarihleri arası elde edilen istatistik veriler aşağıda yer almaktadır.

Risk Analizi Yapılan İade Talep Sayısı (Adet)		590.905
Toplam Üretilen Rapor Sayısı (Adet)		1.169.354
İade Talep Eden Mükellef Sayısı (Adet)		89.242
Risk Analizi sonrası mükelleflerin Genel Esaslara tabi olmak üzere düzeltme KDV beyannamesi ile tenzil ettikleri iade talebi tutarı (TL)		1.927.529.711
İade talep eden mükellefin alt mükellefleri arasında bulunan ve yüksek SMİYB düzenleme riski dolayısıyla incelemeye sevk edilmiş olan mükellef sayısı		3.017
İade talep eden mükelleflerin alt mükellefleri hakkında KDV beyanı açısından tespit edilen olumsuzluklar (Adet)	Mal/hizmet sattığı halde KDV beyannamesi vermeyen alt mükellef sayısı (Adet)	76.046
	Terk etmiş olduğu halde mal/hizmet sattığı bildirilen alt mükellef sayısı (Adet)	26.643
	Verdiği KDV beyannamesi düzenlemiş olduğu faturaları kapsamayan alt mükellef sayısı (Adet)	177.867
Sorunlu alt mükelleflerin risk analizi sonrası KDV matrah artışı tutarı	1. Alt mükelleflerin matrah artışları (TL)	5.156.054.034
	2. Alt mükelleflerin matrah artışları (TL)	7.292.005.088
		12.448.059.123

Şekil 26:GİB Faaliyet Raporu

Kaynak: <https://www.gib.gov.tr/kurumsal/stratejik-yonetim/faaliyet-raporlari>, 01.04.2019

KDVİRA Sistemi ile iade işlemlerini gerçekleştiren KDV iade servisi memurunun bilgilerin kontrolüne sağlamak için harcadığı zamanı kısaltarak deneteme daha çok zaman ayırmasına, kontroller esnasında ortaya çıkan hata ve yanlışlıkların giderilmesi, kırtasiye masraflarının en aza indirilmesini, iade sürecine hız verilmesini, iade işlemlerine bir olağanlık getirilmesini ve yurt çapında uygulama birliğinin sağlanmasını amaçlamaktadır.

3.7.2. KDV İadesi Kontrol Raporu

KDV iade talebinde bulunan vergi mükellefleri, KDV iadesine neden olan ihracatın inceleme sonuçlarını ve raporları Vergi Dairesinin internet sayfası üzerinden görüntüleyebilmektedirler. Vergi iade talebinde bulunan vergi mükellefler, aşağıdaki adımları izleyerek KDV iadesi kontrol raporlarını oluşturabilirler:

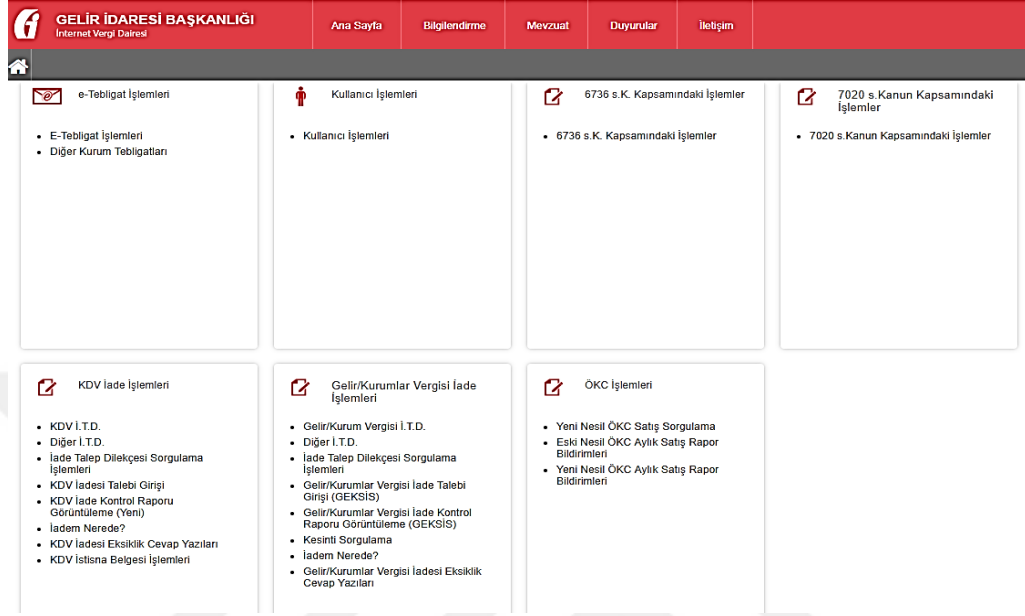
- 1- Vergi Dairesi'nin internet sitesinden ilgili menüye girerek; KDV iade liste girişlerinin elektronik olarak yapılması ve onayı
- 2- KDV iade talebinde bulunulan döneme ait Standard İade Talep formunu doldurarak sisteme yüklemeleri ve bu yüklemeyi onaylamaları

Bu temel gereklilikler sağlandıktan sonra, mükellefler şu koşulları da sağlayarak, ilgili rapora ulaşabilir:

- Yukarıdaki adımları sağlayan mükellef eğer artırımlı teminat mektubu veya teminat mektubu ile bir iade talebinde bulunmak istiyorsa, mükellefin çalıştığı bankadan alınan banka teminat belgesini bağlı buldukları vergi dairesine ibrazı gerekir. Bu belge ilgili vergi dairesince 203 nolu evrak olarak kayıt altına alınır. Gelir Yönetimi Daire Başkanlığı'nın 20668 sayılı genelgesine istinaden bu evraklar her bir vergi iadesi dönemi için ayrı olarak verilmesi gerekmektedir.
- Vergi iadesi talebinde bulunan mükellefler, başvuru dilekçesi ile birlikte, yeminli mali müşavir raporlarını da ibraz etmesi gerekir. Bu rapor ilgili kanunda belirlenmiş, 5000 TL'yi aşan vergi iade talepleri için gereklidir. Eğer 5000 TL'nin altında bir tutarın iadesi talep edilmiş ise bu miktar için başvuru bu belge olmaksızın gerçekleştirilebilir. Bu sınırın üzerindeki vergi iade isteklerinde ise "YMM KDV iade Tasdik Raporu" sunulması gerekmektedir. Bu belgenin evrak kodu ise 302 olarak belirlenmiştir.
- Vergi iadesi; YMM KDV İadesi Tasdik Raporu ile bir teminat mektubu ile ibraz edilmiş ise KDV iade listelerinin ve iade talep formunun ibraz edilmesinin beraberinde bankalardan alınmış teminat mektubu ve yeminli mali müşavir KDV iadesi tasdik formunun da mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesine fiziki olarak ibraz etmesi gerekir.

Gelir İdaresi Başkanlığının internet servisinde bu işlemler 3 temel adımda gerçekleştirilmektedir:

1. Ana sayfadan “KDV İade İşlemleri” menüsüne seçilir.

2.” KDV İade İşlemleri” menüsünden “KDV İade Kontrol Raporu Görüntüleme (Yeni)” linki tıklanarak açılan alt bölümden “KDV İade Kontrol Raporu (özet) Görüntüleme” linki tıklanır.

KDV İade Kontrol Raporu Görüntüleme (Yeni)	T.C. Kimlik No / Vergi Kimlik No	2410033048
KDV İade Kontrol Raporu Görüntüleme (Yeni)	Dönem	----
KDV İade Kontrol Raporu (Özet) Görüntüleme	Rapor	----

Şekil 27: KDV İade Kontrol Raporu Girişi

3. Açılan yan menüdeki dönem ve rapor bilgileri seçilerek Kontrol Raporuna ulaşılır.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI İnternet Vergi Dairesi		Ana Sayfa	Bilgilendirme	Mevzuat	Duyurular	İletişim
KDV İade Kontrol Raporu Görüntüleme (Yeni)	X					
KDV İade Kontrol Raporu Görüntüleme (Yeni)	T.C. Kimlik No / Vergi Kimlik No	2410033048				
KDV İade Kontrol Raporu (Özet) Görüntüleme	Dönem	2019 Ocak				
	Rapor	-----				
		03/03/2019				
		08/03/2019				
		14/03/2019				

Kontrol raporuna ulaştıktan sonra iade ilişkin tespit edilen hata ve eksikler hata kodları ile birlikte gösterilir.

3.7.2.1. Hata Kodları ve Hataların Düzeltilmesi

Genel esaslar kontrol bölümünde gerçekleşen kodlar;

GEK06 Alt mükelleflerin fatura beyan tutarlılığı kontrolü; İlgili segment hatasına cevap olarak noksan beyan veren mükellef gerçekten eksik beyan etmiş ise düzeltme beyannamesi vererek hatayı kaldırabilir. İlave KDV, Demirbaş satışları, Serbest bölge teslimleri gibi işlemler kontrol raporu analizine girmediği için de hata vermiş olabilir. En kısa olarak bu hatayı geçmek için alt mükellefinize dönemin ödeme belgelerinin asılları vergi dairesine ibraz ederek geçebilirsiniz.

GEK 07 kodu yüklenile KDV listesinde yer alan faturaların tarih kontrolü gerçekleştirilir. İlgili segment hatasında kontrol edilmesi gereken yer yurtdışına yapılan satışın faturasından sonraki bir tarih de fatura varsa çıkartılmalı yanlış ise düzeltilmelidir. Ancak gümrükçülerden gelen faturalar satış faturasından sonra olacağı için yüklenime dahil edilirse konuyla ilgili açıklama yaparak geçebilirsiniz.

GEK 08 kodunda ise alt mükellefe ait basılan belgelerin matbaa verileri ile karşılaştırılarak kontrollerin yapılmasıdır. İlgili segment hatasında ilgi matbaa tarafından ibraz edilen belge basım bilgilerinin veri ambarında yer almamasından kaynaklanmaktadır. Muhtemelen fatura seri numarası eksik ya da yanlış yazılmıştır veya alt mükelleflerden ilgili hatada yer alan firma Ltd. 'den AŞ'ye geçmiş olup vergi numarası farklı olabilir. Bu kontrolü yaptıktan sonra düzelecektir.

Ancak ilgili fatura basım bilgileri 2005 yılından önce basılmış ise sistemden düzeltseniz de hata ortadan kalkmayacaktır. Bununla ilgili vergi dairesine izahat yazıp geçebilirsiniz.

GEK09 Yüklenilen KDV listesi mükerrer fatura kontrolü; İlgili segment hatasında daha önceki dönemlerde yüklenilen listeye koyduğunuz ve fazla KDV'den yararlanmaya çalıştığınız mükelleflerin vergi numarasından sorgulama yaparak mükerrer olup olmadığını tespit etmektedir. İlgili faturayı kontrol edip daha önceki dönemde kullandıysanız bu dönemde tenzil edip geçebilirsiniz.

GEK10 indirilecek KDV listesi ile ilgili döneme ait KDV beyannamesinin 33 numaralı kulakçığına girilen bu döneme ait indirilecek KDV tutarı ile karşılaştırılarak kontrol yapılır. İlgili segment hatasında KDV beyannamesinde dönemin indirilecek KDV tutarı ile sizin sisteme yüklediğiniz indirilecek KDV Listesi arasındaki farktır. Bu farkın tespitini yapıp eksik var ise eklenmeli fazla var ise çıkartılıp geçebilirsiniz.

GEK11 kodlu kontrolde ise sisteme girilen yüklenilen KDV listesi ile KDV beyannamesinin 59 no.lu kulakçığında ibraz edilen yüklenilen KDV tutarı ile karşılaştırılması yapılır. İlgili segment hatasında aynı indirim listesinde olduğu gibi yüklenim listesinde ve KDV Beyannamesinin yüklenilen KDV kısmının eşit olmadığından kaynaklanmaktadır. İlgili tutarlar kontrol edilip düzeltilmesi gerekmektedir.

GEK12' de KDV beyannamesinde bulunan "Tablo-8 Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler" kulakçığına girilen bilgi ile GÇB tutar uyumsuzluğu oluştuğu olmadığı kontrolleri sağlanır. İlgili segment hatasında KDV beyannamesinin tablo 8 kısmında yer alan ilgili kulakçığında yurtdışına yapılan teslimler ile GÇB'lerin uyumsuz olmasıdır. Bunun nedeni sizin aldığınız kur ile sistemdeki kur arasındaki farktan kaynaklanmaktadır. Kur kontrolü yaptıktan sonra ona göre düzeltebilirsiniz.

GEK15 GÇB ile GÇB listesi uyumsuzluğu; İlgili segment hatası Gümrük Çıkış Beyannamesi GÇB ile sisteme yüklemiş olduğunuz GÇB Listesi arasındaki farktan kaynaklanmaktadır. VEDOP sorgulama ekranından ilgili GÇB'nin numarasını sorgulayıp kapanış tarihi ile kapandığı ayda beyan etmeniz gerekmektedir.

GEK16 GÇB ile satış faturaları içerik uyumsuzluğu; İlgili segment hatasında ihraç ettiğiniz ürünün cinsi ile ilgili hata vermektedir. Eşya kodları kontrol edilmeli veya

kontrol raporunda çıkan veri ambarındaki rakamları satış faturası listesindekiler ile değiştirerek onaylayabilirsiniz.

GEK12 Birinci Alt Mükelleflerin SMYİB Kullanma Raporu Kontrolü; İlgili segment hatasında alt mükellef sahte belge kullanıcı ise mükellefe yapmış olduğunuz ödeme belgelerini vergi dairesine ibraz etmeniz gerekmektedir. Eğer Düzenleyici konumunda ise tenzil etmeniz düzeltme beyannamesi vermeniz gerekmektedir. Ek bilgi olarak vergi dairesine vereceğiniz ödeme belgeleri çek, havale olarak ıslak kaşe imzalı alıp vermeniz gerekmektedir. Bunun haricindeki belgeleri ödeme belgesi olarak kabul edilmemektedir.

3.7.3. İade Takip Sistemi

2010 yılının ocak vergilendirme döneminden itibaren uygulamaya başlanan KDVİRA sisteminin temel hedefi; KDV iadelerin düzenli olarak takip edilmesi, hızlı, güvenilir, sağlıklı ve sistemli bir şekilde yürütülmesidir. Bu uygulama öncesindeki iade sisteminde bulunan aksaklıklar giderilmek amaçlanmıştır. KDVİRA, KDV iade sisteminin önemli bir parçası olarak günümüzde hala devam etmektedir.

Bu sistem Gelir İdaresi Başkanlığının gözetim ve denetiminde 15.05.2014 tarihinden itibaren Türkiye geneline yayılmıştır. Bu sistem ile birlikte iade hakları bulunan mükellefler belgelerini sisteme yükleyerek KDV iadesi talebinde bulunabilmektedirler. Bu mükellefler başvuru dilekçelerinin sisteme yüklenmesinden başlayarak iadenin gerçekleştirileceği tarihe kadar bütün süreci bu sistem aracılığı ile online olarak takip etmektedirler.

KDVİRA sistemi mükellefler bu sistem ile birlikte iadeye dair tüm ayrıntıları sunmaktadır. İade talebinde bulunduktan sonra dosyanın hangi aşamalardan geçtiği ve o an hangi aşamada olduğu, dosyayla ilgilenen personele dair bilgiler, dosyanın bulunduğu servis ve servis müdürlerine dair tüm ayrıntılar bu sistemde mükelleflere sağlanan bilgiler arasındadır. Böylece iade talebinde bulunan mükellefler iade süreçlerini herhangi bir aksamaya uğramadan KDV iadeleri alabilmektedir.

İade Takip Sistemi ile mükellefin iade talebinde bulunduğu tüm dönemlere ait işlemi tamamlansın ya da tamamlanmamış olsun, tüm iade talepleri için detaylı bilgiye ulaşılabacaktır.

Sistemi kullanmak için VEDOP sisteminden kullanıcı bilgileri girildikten sonra açılan ana ekrandan KDV İadesi Talep için kullanılan menüden “İadem Nerede” linki tıklanarak aşağıdaki şekilde görüldüğü gibi bilgiler girilerek iade dosyasının hangi aşamada olduğu görülmektedir.

İadem Nerede? İadem Nerede Sorgu

İadem Nerede

Unvanı: ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARETLTD.ŞTİ.
Vergi Kimlik Numarası: 241-003-3048

T.C. Kimlik No / Vergi Kimlik No: 2410033048

Vergi Dairesi: KARABÜK VERGİ DAİRESİ (078201)

Vergi Kodu: 0015-GERÇEK USULDE KATMA DEĞER VERGİSİ

Vergilendirme Dönemi: OCAK 2019 - OCAK 2019

TAMAM

Şekil 28: İade Durumu Sorgulama

İadem Nerede? İadem Nerede Sorgu Sonucu - 2410033048

İadem Nerede

Unvanı: ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARETLTD.ŞTİ.
Vergi Kimlik Numarası: 241-003-3048

Dönem: 01/2019-01/2019

1 - 1 listeleniyor. Toplam: 1

İade Takip Dosyaları **Talep Tutarları Detayı**

İade Takip No	Dilekçe Tarihi	Son İade Aşaması	Son İşlem Tarihi
0782012019022876Hny0008258	28/02/2019	İADE TAMAMLANDI	19/03/2019
0782012019032876Hny0012347	28/03/2019	MEMUR	01/04/2019
0782012019032776Hny0012206	27/03/2019	İADE TAMAMLANDI	12/04/2019

1 - 3 listeleniyor. Toplam: 3

Yukarıdaki şekilde de görüldüğü gibi mavi renkle gösterile takip numarası tıkladığında o dosyanın hangi aşamada olduğu detayı gösterilmektedir.

BÖLÜM 4: UYGULAMALAR VE SONUÇ

4.1.Firma Hakkında Genel Bilgiler

Çelikoğlu Demir Çelik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. Karabük ilinde 1993 yılında kurulmuştur. Ana faaliyet kolu sıcak ve soğuk haddeçilik demir çelik çekme ve ayrıca asansör, yürüyen merdiven ve yürüyen yolların imalatı faaliyetini yapmaktadır. Şu an 37.000 metrekare kapalı alanda Karabük Organize Sanayi bölgesinde üretimine devam etmektedir. Türkiye de asansör ray imalatı alanında öncü bir kuruluştur. Yıllık 2018 yılında 190.341.498,98 TL ve 250 adet çalışanı ile her geçen gün yatırımlarını ve ihracatlarını yükselterek büyüme devam etmedir.

4.2.İhracat ve İhraç Kayıtlı Satışlara İlişkin Bilgiler

Ocak/2019 dönemine ait gerçekleştirilen ihracatlara ilişkin satış bilgileri ve ihraç kayıtlı satışları aşağıdaki şekilde ki gibi gerçekleşmiştir:

a.İhracat

Gümrük Çıkış Beyannamesi / ETGB Tescil Numarası	GÇB / ETGB' ye İlişkin Toplam Fatura Tutarı (Döviz Cinsinden)	Satış Faturasının Tarihi	Satış Faturasının Sıra No'su	Alıcının Adı-Soyadı / Ünvanı
18410300EX101850	19.800 USD	27.12.2018	M012018000000132	FAJER EST FOR IND.
19330100EX001076	26.485 USD	2.01.2019	M012019000000001	GOLDEN INDS.IMPORT
19342200EX000077	5.050 USD	3.01.2019	M012019000000004	ARES FORTI LTD.ŞTİ
19410500EX000791	22.139 USD	7.01.2019	M012019000000005	DEMSAN ASCENSEURS
19410500EX000744	23.184 USD	7.01.2019	M012019000000006	AZUR ASCENSEURS
19410300EX002393	100.320 USD	10.01.2019	M012019000000008	ELSALAKAWI FOR IMPORT
19410300EX004907	34.320 USD	19.01.2019	M012019000000011	ANDALUS FOR IMPORT
19410500EX005183	21.935 USD	29.01.2019	M012019000000013	AZUR ASCENSEURS
19410300EX009138	17.160 USD	31.01.2019	M012019000000015	MG FOR IMPORT AND EXPORT

b.İhraç kayıtlı satışlar

İhraç Kayıtlı Satış Faturasının Tarihi	İhraç Kayıtlı Satış Faturasının Serisi	İhraç Kayıtlı Satış Faturasının Sıra No'su	Alicının Adı Soyadı/Ünvanı	Alicının Vergi Kimlik Numarası / T.C. Kimlik Numarası	Malın Kdv Hariç Tutarı (TL)	Malın Kdv'si
21.01.2019	A	295768	TTI ENDÜSTRİ YDK.PRÇ A.Ş.	8590606315	452.187,64	81.393,77
30.01.2019		M012019000000014	KEPİ ASANSÖR İTH.TİC.LTD.ŞTİ.	5440639108	210.582,38	37.904,83
23.01.2019	A	295770	ALAM ASANSÖR SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	0480996533	22.395,03	4.031,11
10.01.2019	A	295765	NEWTON TEKNOLOJİ ELEK.LTD.ŞTİ.	6310766986	120.392,80	21.670,70
12.01.2019	A	295766	HBM DIŞ TİCARET LTD.ŞTİ.	4610663633	117.984,95	21.237,29
12.01.2019		M012019000000009	KEPİ ASANSÖR İTH.TİC.LTD.ŞTİ.	5440639108	218.703,74	39.366,67
10.01.2019		M012019000000007	KEPİ ASANSÖR İTH.TİC.LTD.ŞTİ.	5440639108	221.651,14	39.897,20
4.01.2019	A	295764	VERNO GROUP İNŞ.TİC.LTD.ŞTİ.	8830400330	28.382,03	5.180,76
22.01.2019		M012019000000012	KEPİ ASANSÖR İTH.TİC.LTD.ŞTİ.	5440639108	430.367,62	77.466,17
23.01.2019	A	295769	TREMECON ASANSÖR İHR.LTD.ŞTİ.	8590050703	115.841,52	20.851,47
18.01.2019	A	295767	TECOOM ASANSÖR LTD.ŞTİ.	8330863226	27.935,56	5.028,40
2.01.2019		M012019000000002	İTİMAT ASANSÖR LTD.ŞTİ.	4830053078	36.708,07	6.607,45

4.3.Gümrük Beyannamelerinin VEDOP Sisteminden Sorgulanması ve İhraç Kayıtlı Satışların İhracatlarının Gerçekleşip Gerçekleşmediğinin Teyidi

Gümrük beyannamelerinin fiili kapanış tarihlerini iki şekilde tespit etmek mümkündür. Bunlardan birinci <https://uygulama.gtb.gov.tr/BeyannameSorgulama/> internet erişim adresini kullanarak aşağıdaki görüntüsü verilen sorgulama ekranına GÇB numarası girilerek sorgulama yapılır. Bütün beyannameler tek tek sorgulanacağı birden çok ihracatı bulunan firmalar için zaman kaybına neden olabilir. Bu yönetimin kullanılması ihraç kayıtlı satışlara ilişkin ihracatçı firmaların GÇB'lerinin kapanış tarihlerinin teyidi için kullanılabilir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

BEYANNAME SORGULAMA

Beyanname Sorgulama: Beyanname durumu hakkında bilgi vermektedir.
AZO Durumu: Beyannamenin AZO sistemine aktarılıp aktarılmadığı konusunda bilgi vermektedir.
Çıktı Seri No: Beyannamenin Çıktı Seri Numarası göstermektedir.

DUYURU:
- Beyannamenin kapanma tarihi "Beyanname Durumu" ekranında yer almaktadır.
- VEDOP ile ilgili işlemler için Gelir İdaresi Başkanlığı web sitesini ziyaret ediniz.

Beyanname   ETGB
 Beyanname Durumu   AZO Durumu   Çıktı Seri No Kontrol   TRT Bandrol Durumu   ETGB Kapanma Tarihi

Beyanname Numarası:

Şekil Doğrula:
Kalp Daireye Sürükleyin.

BURAYA SÜRÜKLE

Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı © 2014 v1.0.0.0

İkinci yöntem ise <https://intvrg.gib.gov.tr/> internet erişim adresinden internet vergi dairesi portalına kullanıcı bilgileri ile giriş yaparak “mükellef İşlemleri” menüsünden “mükellef dosyası” sekmesinden “gümrük çıkış beyannameleri” tıklanarak ilgili döneme ait gümrük çıkış beyannameleri sorgulanmaktadır.

Gümrük Çıkış Beyannameleri Sorgula 2410033048 (20190101-20190131) X

Sorgulamak istediğiniz Gümrük Çıkış Beyannamelerinin kapanış tarihi aralığını seçtikten sonra "Tamam" düğmesine basınız.
Ekranında görüntülenecek gümrük beyannamesi bilgileri haftalık bazda güncellenmektedir.
Gümrük Çıkış Beyanname bilginizin gelmesinden sonra Vergi Dairenize başvurunuz.

Tarih Aralığı ile Sorgula Tescil Numarası ile Sorgula

T.C. Kimlik No / Vergi Kimlik No 2410033048

Başlangıç Tarihi 01/01/2019

Bitiş Tarihi 31/01/2019

Tamam

Ocak/2019 dönemine ait firma gümrük çıkış beyannamelerinin sorgulamasını internet vergi dairesinden kullanıcı bilgileri ile giriş yaparak sorgulamıştır. Sorgulama sonucu kapanışı gerçekleşen gümrük beyannameleri aşağıdaki gibidir:

Gümrük Kapısı	Tescil Numarası	Kapanış Tarihi
DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	18410300EX101850	03.01.2019
İSTANBUL DERİ SERBEST BÖLGE GÜMRÜK	19342200EX000077	04.01.2019
MERSİN GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19330100EX001076	11.01.2019
DİLOVASI GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19410500EX000744	12.01.2019
DİLOVASI GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19410500EX000791	14.01.2019
DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19410300EX002393	17.01.2019
DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ	19410300EX004907	26.01.2019

☞ Tümünü Göster 1 - 7 listeleniyor. Toplam: 7

Sorgulama sonucundan 7 adet gümrük beyannamesinin kapandığı görülmektedir. 19410500EX005183 ve 19410300EX009138 nolu GÇB'lerin kapanışları Şubat/2019 döneminde gerçekleştiği için Ocak/2019 dönemi KDV Beyannamesinde ve İade talebinde bu iki GÇB beyan edilmeyecektir.

İhraç kayıtlı satışlara ilişkin olarak müşteri firmalarla görüşmeler doğrultusunda ihracatı gerçekleştirilip tamamlanan ihraç kayıtlı satışları ait fatura listesi aşağıdaki gibidir:

Tarih	Ft.Seri no	Ft. No	Alıcının Adı Soyadı/Ünvanı	Matrah	KDV
21.1.2019	A	295768	TTI ENDÜSTRİ YDK.PRÇ A.Ş.	452.187,64	81.393,77
30.1.2019		M012019000000014	KEPİ ASANSÖR İTH.TİC.LTD.ŞTİ.	210.582,38	37.904,83
23.1.2019	A	295770	ALAM ASANSÖR SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	22.395,03	4.031,11
10.1.2019	A	295765	NEWTON TEKNOLOJİ ELEK.LTD.ŞTİ.	120.392,80	21.670,70
12.1.2019	A	295766	HBM DIŞ TİCARET LTD.ŞTİ.	117.984,95	21.237,29
12.1.2019		M012019000000009	KEPİ ASANSÖR İTH.TİC.LTD.ŞTİ.	218.703,74	39.366,67
10.1.2019		M012019000000007	KEPİ ASANSÖR İTH.TİC.LTD.ŞTİ.	221.651,14	39.897,20
4.1.2019	A	295764	VERNO GROUP İNŞ.TİC.LTD.ŞTİ.	28.382,03	5.180,76
22.1.2019		M012019000000012	KEPİ ASANSÖR İTH.TİC.LTD.ŞTİ.	430.367,62	77.466,17
23.1.2019	A	295769	TREMECON ASANSÖR İHR.LTD.ŞTİ.	115.841,52	20.851,47

İhraç kayıtlı satış faturalarında da A-295767 ve M012019000000002 nolu ihraç kayıtlı satış faturalarının ihracatlarının gerçekleşmediği ve ek süre talep edildiğinin bilgisi alınarak bu iki faturaya ilişkin iade talebi ihracatın gerçekleştirilmesinden sonra talep edilecektir.

4.4.İhracat ve İhraç Kayıtlı Satışlara İlişkin Muhasebe Kayıtları

İhracat ve ihraç kayıtlı faturaların sorgulama işlemleri tamamlandıktan sonra muhasebe kayıtlarına aşağıdaki gibi yevmiye kayıtları oluşturulmuştur:

2.01.2019		YEVMIYE NO:47		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 42 022	İTİMAT LTD.Ş	M012019000000002 FT.- 1250MT.+250AD	36 708.07	
192 01	İHRACAT KD	M012019000000002 FT.-	6 607.45	
391 03	KDV	M012019000000002 FT.-		6 607.45
601 02 01 01	50*50*5 RAY	M012019000000002 FT.- 600 MT. 1968 USD		10 492.59
601 02 01 02	70*65*9 RAY	M012019000000002 FT.- 600 MT. 3912 USD		20 857.23
601 02 01 04	90*75*16 RAY	M012019000000002 FT.- 50 MT. 605 USD*5		3 225.62
601 02 03 05	50 LİK FLANŞ	M012019000000002 FT.- 120 AD. 120USD*5		639.79
601 02 03 06	70 LİK FLANŞ	M012019000000002 FT.- 120 AD. 240USD*5		1 279.58
601 02 03 07	90 LİK FLANŞ	M012019000000002 FT.- 10 AD. 40USD*5,3		213.26
TOPLAM			43 315.52	43 315.52

3.01.2019		YEVMIYE NO: 83		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 99 112	FAJER	M012018000000132 FT.- 4400MT.+880AD	105 565.68	
601 01 01 01	50*50*5 RAY	M012018000000132 FT.- 2200MT.6160USD		32 842.66
601 01 01 02	70*65*9 RAY	M012018000000132 FT.- 2200MT.		65 685.31
601 01 03 15	50 LİK FLANŞ	M012018000000132 FT.- 440AD. 440USD		2 345.90
601 01 03 16	70 LİK FLANŞ	M012018000000132 FT.- 440AD. 880USD		4 691.81
TOPLAM			105 565.68	105 565.68

4.01.2019		YEVMIYE NO: 126		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 34 188	VERNO LTD.Ş	295764 FT. 1000MT.+200AD.5190USD	28 382.03	
192 01	İHRACAT KD	295764 FT. VERNO GROUP	5 108.77	
391 03	KDV	295764 FT. VERNO GROUP İHR		5 108.77
601 02 01 01	50*50*5 RAY	295764 FT. 500 MT. 1630 USD*5,4686		8 913.82
601 02 01 02	70*65*9 RAY	295764 FT. 500 MT. 3260 USD*5,4686		17 827.63
601 02 03 05	50 LİK FLANŞ	295764 FT. 100 AD. 100USD*5,4686		546.86
601 02 03 06	70 LİK FLANŞ	295764 FT. 100 AD. 200USD*5,4686		1 093.72
TOPLAM			33 490.80	33 490.80

4.01.2019		YEVMIYE NO: 133		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 99 069	ARES	M012019000000004 FT.- 1000MT.+200AD. 5	27 566.94	
601 01 01 01	50*50*5 RAY	M012019000000004 FT.- 500MT. 1590USD		8 679.49
601 01 01 02	70*65*9 RAY	M012019000000004 FT.- 500MT. 3160USD		17 249.81
601 01 03 15	50 LİK FLANŞ	M012019000000004 FT.- 100AD. 100USD		545.88
601 01 03 16	70 LİK FLANŞ	M012019000000004 FT.- 100AD. 200USD		1 091.76
TOPLAM			27 566.94	27 566.94

10.01.2019		YEVMIYE NO: 376		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 06 066	KEPİ LTD.ŞTİ.	M012019000000007 FT.- 8400MT.+1680AD.(	221 651.14	
192 01	İHRACAT KD	M012019000000007 FT.- KEPİ ASANSÖR	39 897.20	
391 03	KDV	M012019000000007 FT.- KEPİ ASANSÖR		39 897.20
601 02 01 01	50*50*5 RAY	M012019000000007 FT.- 4200MT. 12600USD		69 265.98
601 02 01 02	70*65*9 RAY	M012019000000007 FT.- 4200MT. 25200USD		138 531.97
601 02 03 05	50 LİK FLANŞ	M012019000000007 FT.- 840 AD. 840 USD*		4 617.73
601 02 03 06	70 LİK FLANŞ	M012019000000007 FT.- 840 AD. 1680 USD		9 235.46
TOPLAM			261 548.34	261 548.34

10.01.2019		YEVMIYE NO: 377		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 99 118	NEWTON LTD	295765 FT.- 4400MT.+880AD.(22000USD*5,	120 392.80	
192 01	İHRACAT KD	295765 FT.- NEWTON TEKN. İHR.KYT. 3.96	21 670.70	
391 03	KDV	295765 FT.- NEWTON TEKN. İHR.KYT. 3.96		21 670.70
601 02 01 01	50*50*5 RAY	295765 FT.- 2200MT. 6908USD5,4724		37 803.34
601 02 01 02	70*65*9 RAY	295765 FT.- 2200MT. 13772USD5,4724		75 365.89
601 02 03 05	50 LİK FLANŞ	295765 FT.- 440 AD.(440USD*5,4724)		2 407.86
601 02 03 06	70 LİK FLANŞ	295765 FT.- 440 AD.(880USD*5,4724)		4 815.71
TOPLAM			142 063.50	142 063.50

11.01.2019		YEVMIYE NO: 438		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 99 119	GOLDEN	M012019000000001 FT.- 46AD.(26485USD*5	144 676.96	
601 01 03 01	ASANSÖR MA	M012019000000001 FT.- 36AD (26.475USD*		144 622.33
601 01 03 02	ASANSÖR KA	M012019000000001 FT.- 10AD.(10USD*5,46		54.63
TOPLAM			144 676.96	144 676.96

12.01.2019		YEVMIYE NO: 462		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 06 066	KEPİ LTD.ŞTİ.	M012019000000009 FT.- 8800MT.+1680AD 4	218 703.74	
192 01	İHRACAT KD	M012019000000009 FT.- KEPİ ASANSÖR	39 366.67	
391 03	KDV	M012019000000009 FT.- KEPİ ASANSÖR		39 366.67
601 02 01 01	50*50*5 RAY	M012019000000009 FT.- 4200MT. 12600USD		68 344.92
601 02 01 02	70*65*9 RAY	M012019000000009 FT.- 4200MT. 25200USD		136 689.83
601 02 03 05	50 LİK FLANŞ	M012019000000009 FT.- 840AD. 840USD*5,		4 556.33
601 02 03 06	70 LİK FLANŞ	M012019000000009 FT.- 840AD. 1680USD*5		9 112.66
TOPLAM			258 070.41	258 070.41

12.01.2019		YEVMIYE NO: 463		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 34 185	HBM LTD.ŞTİ.	295766 FT.- 4400MT.+880AD. 21.560*5,47	117 984.94	
192 01	İHRACAT KD	295766 FT.- HBM DIŞ TİC.İHR.KYT. 3.880	21 237.29	
391 03	KDV	295766 FT.- HBM DIŞ TİC.İHR.KYT. 3.880		21 237.29
601 02 01 01	50*50*5 RAY	295766 FT.- 2200MT. 6732USD*5,4724		36 840.20
601 02 01 02	70*65*9 RAY	295766 FT.- 2200MT. 13508USD*5,4724		73 921.17
601 02 03 05	50 LİK FLANŞ	295766 FT.- 440AD.(440USD*5,4724)		2 407.86
601 02 03 06	70 LİK FLANŞ	295766 FT.- 440AD.(880USD*5,4724)		4 815.71
TOPLAM			139 222.23	139 222.23

12.01.20.1.9		YEVMIYE NO: 468		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 99 034	AZUR	M012019000000006 FT.- 3700MT.+740AD. 2	125 754.65	
601 01 01 01	50*50*5 RAY	M012019000000006 FT.- 1600MT. 5488USD*		29 768.01
601 01 01 02	70*65*9 RAY	M012019000000006 FT.- 1600MT. 10736USD		58 234.21
601 01 01 04	90*75*16 RAY	M012019000000006 FT.- 500MT. 5600USD*5		30 375.52
601 01 03 15	50 LİK FLANŞ	M012019000000006 FT.- 320AD. 320USD*5,		1 735.74
601 01 03 16	70 LİK FLANŞ	M012019000000006 FT.- 320AD. 640USD*5,		3 471.49
601 01 03 17	90 LİK FLANŞ	M012019000000006 FT.- 100AD. 400USD*5,		2 169.68
TOPLAM			125 754.65	125 754.65

12.01.2019		YEVMIYE NO: 522		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 99 036	DEMSAN	M012019000000005 FT.- 4150MT.+830AD 22	120 086.36	
601 01 01 01	50*50*5 RAY	M012019000000005 FT.- 1950MT. 6123USD*		33 212.38
601 01 01 02	70*65*9 RAY	M012019000000005 FT.- 1950MT. 12246USD		66 424.74
601 01 01 05	89*62*16 RAY	M012019000000005 FT.- 250MT. 2400USD*5		13 018.08
601 01 03 15	50 LİK FLANŞ	M012019000000005 FT.- 390AD. 390USD*5,		2 115.44
601 01 03 16	70 LİK FLANŞ	M012019000000005 FT.- 390AD. 780USD*5,		4 230.88
601 01 03 17	90 LİK FLANŞ	M012019000000005 FT.- 50AD. 200USD*5,4		1 084.84
TOPLAM			120 086.36	120 086.36

17.01.2019		YEVMIYE NO: 674		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 99 062	ELSALAKAWI	M012019000000008 FT.- 26400MT.+5280AD.	542 099.18	
601 01 01 01	50*50*5 RAY	M012019000000008 FT.- 13200MT. 31680US		171 189.22
601 01 01 02	70*65*9 RAY	M012019000000008 FT.- 13200MT. 60720US		328 112.65
601 01 03 15	50 LİK FLANŞ	M012019000000008 FT.- 2640AD. 2640USD*		14 265.77
601 01 03 16	70 LİK FLANŞ	M012019000000008 FT.- 2640AD. 5280USD*		28 531.54
TOPLAM			542 099.18	542 099.18

18.01.2019		YEVMIYE NO: 715		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 42 165	TECOOM LTD	295767 FT.- 850MT.+1920 AD.	27 935.56	
192 01	İHRACAT KD	295767 FT.- TECOOM AS.İHR.KYT. 937,26U	5 028.40	
391 03	KDV	295767 FT.- TECOOM AS.İHR.KYT. 937,26U		5 028.40
601 02 01 01	50*50*5 RAY	295767 FT.- 425 MT. 1385,50USD*5,3650		7 433.21
601 02 01 02	70*65*9 RAY	295767 FT.- 375 MT. 2452,50USD*5,3650		13 157.66
601 02 01 04	90*75*16 RAY	295767 FT.- 50 MT. 590USD*5,3650		3 165.35
601 02 03 02	ASANSÖR KA	295767 FT.- 1750AD. 504USD*5,3650		2 703.96
601 02 03 05	50 LİK FLANŞ	295767 FT.- 85 AD. 85USD*5,3650		456.03
601 02 03 06	70 LİK FLANŞ	295767 FT.- 75 AD. 150USD*5,3650		804.75
601 02 03 07	90 LİK FLANŞ	295767 FT.- 10 AD. 40USD*5,3650		214.60
TOPLAM			32 963.96	32 963.96

21.01.2019		YEVMIYE NO: 782		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 34 008	TTI A.Ş.	295768 FT.- 17600MT+3520AD 84480USD*5,	452 187.65	
192 01	İHRACAT KD	295768 FT.- TTI END.İHR.KYT. 15.206,4	81 393.78	
391 03	KDV	295768 FT.- TTI END.İHR.KYT. 15.206,4		81 393.78
601 02 01 01	50*50*5 RAY	295768 FT.- 8800MT. 26400USD*5,3526		141 308.64
601 02 01 02	70*65*9 RAY	295768 FT.- 8800MT. 52800USD*5,3526		282 617.28
601 02 03 05	50 LİK FLANŞ	295768 FT.- 1760AD. 1760USD*5,3526		9 420.58
601 02 03 06	70 LİK FLANŞ	295768 FT.- 1760AD. 3520USD*5,3526		18 841.15
TOPLAM			533 581.43	533 581.43

22.01.2019		YEVMIYE NO: 828		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 06 066	KEPİ LTD.ŞTİ.	M01201900000012 FT.- 16800MT+3360AD 80	430 367.62	
192 01	İHRACAT KD	M01201900000012 FT.- KEPİ ASN. İHR.KYT	77 466.17	
391 03	KDV	M01201900000012 FT.- KEPİ ASN. İHR.KYT		77 466.17
601 02 01 01	50*50*5 RAY	M01201900000012 FT.- 8400MT. 25200USD*		134 489.88
601 02 01 02	70*65*9 RAY	M01201900000012 FT.- 8400MT. 50400USD*		268 979.77
601 02 03 05	50 LİK FLANŞ	M01201900000012 FT.- 1680AD 1680USD*5,		8 965.99
601 02 03 06	70 LİK FLANŞ	M01201900000012 FT.- 1680AD 3360USD*5,		17 931.98
TOPLAM			507 833.79	507 833.79

23.01.2019		YEVMIYE NO: 878		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 06 059	TRAMECON L	295769 FT.- 2900MT.+580AD 21.632 USD*5	115 841.52	
192 01	İHRACAT KD	295769 FT.- TRAMECON	20 851.47	
391 03	KDV	295769 FT.- TRAMECON		20 851.47
601 02 01 02	70*65*9 RAY	295769 FT.- 2400MT. 15072USD*5,3551		80 712.07
601 02 01 04	90*75*16 RAY	295769 FT.- 500MT. 5200USD*5,3551		27 846.51
601 02 03 06	70 LİK FLANŞ	295769 FT.- 480AD 960*5,3551		5 140.90
601 02 03 07	90 LİK FLANŞ	295769 FT.- 100AD 400*5,3551		2 142.04
TOPLAM			136 692.99	136 692.99

23.01.2019		YEVMIYE NO: 882		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 42 144	ALAM LTD.ŞTİ	295770 FT.- 550MT.+110AD 4182USD*5,355	22 395.03	
192 01	İHRACAT KD	295770 FT.- ALAM ASNS. İHR.KYT. 752,76	4 031.11	
391 03	KDV	295770 FT.- ALAM ASNS. İHR.KYT. 752,76		4 031.11
601 02 01 01	50*50*5 RAY	295770 FT.- 150MT. 492USD*5,3551		2 634.71
601 02 01 02	70*65*9 RAY	295770 FT.- 250MT. 1625USD*5,3551		8 702.04
601 02 01 04	90*75*16 RAY	295770 FT.- 150MT. 1815USD*5,3551		9 719.51
601 02 03 05	50 LİK FLANŞ	295770 FT.- 30 AD 30 USD*5,3551		160.65
601 02 03 06	70 LİK FLANŞ	295770 FT.- 50 AD 100 USD*5,3551		535.51
601 02 03 07	90 LİK FLANŞ	295770 FT.- 30 AD 120 USD*5,3551		642.61
TOPLAM			26 426.14	26 426.14

26.01.2019		YEVMIYE NO: 1017		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 99 058	ANDALUS	M012019000000011 FT.- 8800MT.+1760AD.	180 663.91	
601 01 01 01	50*50*5 RAY	M012019000000011 FT.- 4400MT. 10560USD		55 588.90
601 01 01 02	70*65*9 RAY	M012019000000011 FT.- 4400MT. 21120USD		111 177.78
601 01 03 15	50 LİK FLANŞ	M012019000000011 FT.- 880AD. 880USD*5,		4 632.41
601 01 03 16	70 LİK FLANŞ	M012019000000011 FT.- 880AD. 1760USD*5		9 264.82
TOPLAM			180 663.91	180 663.91

30.01.2019		YEVMIYE NO: 1192		
HESAP KODU	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
120 1 06 066	KEPİ LTD.ŞTİ.	M012019000000014 FT.- 8400MT.+1680AD.	210 582.37	
192 01	İHRACAT KD	M012019000000014 FT.- KEPİ ASANS.İHR.K	37 904.83	
391 03	KDV	M012019000000014 FT.- KEPİ ASANS.İHR.K		37 904.83
601 02 01 01	50*50*5 RAY	M012019000000014 FT.- 4200MT. 12348USD		65 863.00
601 02 01 02	70*65*9 RAY	M012019000000014 FT.- 4200MT. 24612USD		131 277.95
601 02 03 05	50 LİK FLANŞ	M012019000000014 FT.- 840AD 840USD		4 480.47
601 02 03 06	70 LİK FLANŞ	M012019000000014 FT.- 840AD 1680USD		8 960.95
TOPLAM			248 487.20	248 487.20

4.5.KDV Beyannamesinin Düzenlenmesi

Ocak/2019 dönemine ait olarak KDV tahakkuk kaydına ait yevmiye kaydı aşağıdaki gibi oluşturulduktan sonra EK1'deki gibi Ocak/2019 Dönemine ait KDV Beyannamesi gönderilmiştir.

31.01.2019	FİŞ NO:MA-000015	YEVMIYE NO:1233	KAYNAK PROG:4 mahsup	
HESAP KOD	HESAP İSMİ	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
136 01	KARABÜK VERGİ DAİRESİ (MAHSUP	OCAK/2019 KDV MAHSUBU	360 563.84	
136 01	KARABÜK VERGİ DAİRESİ (MAHSUP	OCAK/2019 KDV MAHSUBU	142 680.00	
190 01	ÖNCEKİ DÖNEMDEN DEVREDEN KDV	OCAK/2019 KDV MAHSUBU	692 536.65	
192 01	İHRACAT KDV	OCAK/2019 KDV MAHSUBU	142 680.00	
391 01	HASILAT KDV	OCAK/2019 KDV MAHSUBU	2 597 106.28	
391 02	ALİŞLARDAN İADE KDV	OCAK/2019 KDV MAHSUBU	425.10	
391 03	İHRAÇ KAYDIYLA SATIŞ KDV	OCAK/2019 KDV MAHSUBU	360 563.84	
190 01	ÖNCEKİ DÖNEMDEN DEVREDEN KDV	OCAK/2019 KDV MAHSUBU		1 519 120.96
191 01	% 18 İND.KDV	OCAK/2019 KDV MAHSUBU		2 184 920.57
191 02	% 8 İND.KDV	OCAK/2019 KDV MAHSUBU		4 574.11
191 03	% 1 İND.KDV	OCAK/2019 KDV MAHSUBU		309.46
191 04	SATIŞLARDAN İADE KDV	OCAK/2019 KDV MAHSUBU		76 036.52
191 06	TEVKİFATLI İND.KDV	OCAK/2019 KDV MAHSUBU		8 350.25
192 01	İHRACAT KDV	OCAK/2019 KDV MAHSUBU		360 563.84
192 01	İHRACAT KDV	OCAK/2019 KDV MAHSUBU		142 680.00
TOPLAM			4 296 555.71	4 296 555.71

4.6.Listelerin Hazırlanması ve Yüklmesi

Çelikoğlu Demir Çelik Ltd. Şti.'nin Ocak/2019 dönemine KDV İadesine ilişkin listeler hazırlanarak elektronik ortamda VEDOP sistemine yüklenmiştir.

Ocak/2019 dönemine ait İndirilecek KDV toplamı 2.197.111,98 TL olarak gerçekleştirilerek EK 2 gösterilen İndirilecek KDV listesi oluşturulmuş ve sisteme yüklenmiştir. Sisteme yüklenme görüntüsü aşağıdaki gibidir:

Daha Önce Girilen KDV İade Talepleri		2410033048 (01/2019-01/2019) x					
KDV İadesi		İndirilecek KDV Listesi x		Yüklenilen KDV Listesi x			
Belge Ara							
	Alış Faturası Tarihi	Alış Faturası Serisi	Alış Faturası Sıra No'su	Satıcının Adı-Soyadı / Ünvanı	Satıcının Vergi Kimlik Numarası / TC Kimlik Numarası	Alınan Mal ve/veya Hizmetin Cinsi	Alınan Mal ve/veya Hizmetin Miktarı
1	05.01.2019		1	BAHATTİN ÖZKAN	67204281000	YEDEK PRÇ	1 ADET
2	03.01.2019		39	KARABÜK BAŞKAYALAR PET.LTD.ŞTİ.	1480006830	MOTORİN	36,59 LT
3	07.01.2019		84	KARABÜK BAŞKAYALAR PET.LTD.ŞTİ.	1480006830	MOTORİN	69,7 LT
4	02.01.2019		56	KARABÜK BAŞKAYALAR PET.LTD.ŞTİ.	1480006830	MOTORİN	122,81 LT
5	08.01.2019		82	KARABÜK BAŞKAYALAR PET.LTD.ŞTİ.	1480006830	MOTORİN	191,24 LT
6	04.01.2019	A	3808	AYŐE EBRU YÜCEL	27470115850	AVUKATLIK HİZM.	1 ADET
7	04.01.2019	A	51597	HÜSEYİN MÜCAHİT BALTACI	62251012706	KIRTASIYE MALZ.	1 ADET
8	07.01.2019	A	11375	ZEYNEP KILIÇ	55411672292	T.GIDA	1 ADET

Döneme ait yüklenilen KDV tutarı EK 9'da yer alan üretim reçetelerinden hammadde kullanımını tespit edilerek hesaplanmıştır. Doğrudan yüklenim 135.587,87 TL Genel giderler gelen pay oranı ise EK 10'da verilen Yüklenilen KDV Hesap yazısında görüleceği üzere ihracatın toplam ciroya oranlanması ile %5 lik pay oranı bulunmuş ve 7.092,13 TL olarak genel giderler yüklenmiştir. Böylelikle Ocak/2019 dönemine ait Yüklenilen KDV Listesi EK 3'de gösterildiği gibi düzenlenerek aşağıda ekran görüntüsü verilmiş şekilde sisteme yüklenmiştir.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI İnternet Vergi Dairesi														
Ana Sayfa			Bilgilendirme			Mevzuat			Duyurular			İletişim		
KDV İadesi Talebi Girişi X														
Daha Önce Girilen KDV İade Talepleri 2410033048 (01/2019-01/2019) X														
KDV İadesi İndirilecek KDV Listesi X Yüklenen KDV Listesi X														
Belge Ara														
Alış Faturası Tarihi	Alış Faturası Serisi	Alış Faturası Sıra No'su	Satıcının Adı-Soyadı / Ünvanı	Satıcının Vergi Kimlik Numarası / TC Kimlik Numarası	Alınan Mal veya Hizmetin Cinsi	Alınan Mal veya Hizmetin Miktarı	Alış Faturasının KDV Hariç Tutarı	Alış Faturasının KDV'si	Bünyeye Giren Mal veya Hizmetin KDV'si	GGB Tescit No'su (Alış İthalat İse)	Belgeye İlişkin İade Hakkı Doğuran İşlem Türü			
1	02.01.2019		AAA2019000000015	ARAS KARGO TAŞ.A.Ş.	0720039666	KARGO	1 ADET	58.29	10.49	0.52	301			
2	02.01.2019	A	463244	YERLIKAYA İNŞ.TURZ.LTD.ŞTİ.	9500056162	SAC KESİMİ	1 ADET	251.45	45.26	2.26	301			
3	02.01.2019	A	531819	4K KESİCİ TAKIM END.TİC.LTD.ŞTİ.	0010774287	VIDA	200 ADET	1300.00	234.00	11.70	301			
4	02.01.2019	A	401766	ASLI ARSLAN	22361777094	ELDİVEN	900 ADET	5870.00	469.60	23.48	301			
5	02.01.2019	A	72644	ALİYE YÖRÜR	54934143722	DÖKÜM	46 KG	3266.00	587.88	29.39	301			
6	03.01.2019		YKA2019000014171	YURTIÇI KARGO A.Ş.	9860008925	KARGO	1 ADET	31.48	5.67	0.28	301			
7	03.01.2019		AAA2019000007663	MNG KARGO TAŞ.A.Ş.	6080712084	KARGO	1 ADET	70.00	12.60	0.63	301			
8	03.01.2019		39	KARABÜK BAŞKAYALAR PET.LTD.ŞTİ.	1480006830	MOTORİN	36,59 LT	177.99	32.04	1.60	301			
9	03.01.2019		NRM2019000000008	NURMAR GIDA PAZ.TİC.LTD.ŞTİ.	6320388075	T.GIDA	1 ADET	1626.52	131.26	6.56	301			

Döneme ait gümrük çıkış beyannameleri EK 4'de GÇB Listesi gösterildiği şekilde hazırlanarak sisteme yüklenmiştir.

GÇB Listesi yüklendikten sonra ilgili döneme ait satış faturaları listesi EK 5'te Satış Faturaları Listesi (Mal İhracı) listesi hazırlanarak sisteme yüklenmiştir.

İhraç Kayıtlı Satışlara ilişkin iade talebi ihracatı gerçekleşen faturalara ait bilgilerin EK 6'da olduğu gibi doldurularak sisteme yüklenmesi gerçekleştirilmiştir.

İadesi talep edilen KDV hesaplama tablosuna ilişkin olarak EK 7'deki tablo düzenlenerek sisteme yüklenmiştir.

İşletmeye ait kapasite raporları EK 8'deki gibi düzenlenerek sisteme yüklenmiştir.

Listelerin tamamı girilip kontrol edildikten sonra "TAMAM" linki tıklanarak İade talebi girişi süreci tamamlanmıştır.

4.7.İade Talep Dilekçelerinin Elektronik Ortamda Girilmesi

İade talebi girişi tamamlandıktan sonra "İade Talep Dilekçesi" elektronik ortamdan verilmiştir. Firma Ocak/2019 dönemine ait KDV iadesinin EK 11'de 301 beyanname kodlu alacağına ve EK 12'de yer alan 701 beyanname kodlu alacağını SGK Prim

borçlarına mahsubu talep etmiş ayrıca EK 13'de yer alan 701 beyanname kodlu alacağını ise vergi dairesinde bulunana vadesi geçmiş/geçmemiş barçalarına mahsup talebinde bulunmuştur.

4.8.İade Dosyasının Hazırlanması ve Vergi Dairesine Teslimi

KDV iadesine ilişkin olarak elektronik ortamda verilen listeler haricinde ilgili vergi dairesine matbu evrak teslimi yapılır. Firma bağılı bulunmuş olduğu Karabük Vergi Dairesi Başkanlığına istenen evrakları iki suret halinde hazırlayarak teslim etmektedir. Bu istene evrakları şu şekilde sıralanır:

- KDV İade Talebine İlişkin İnternet Vergi Dairesi Liste Alındısı (EK 15)
- Dosya teslimine ilişkin dilekçe (EK 16)
- KDV Beyannamesi (EK 1)
- EK 2 de belirtilen indirilecek KDV listesi
- EK 3' yer alan yüklenilen KDV listesi
- İhracata ait satış faturaları (EK 17)
- İhracata ait gümrük beyannamesi (EK 18)
- İhraç Kayıtlı satış faturaları (EK 19)
- İhraç kayıtlı faturalara ait ihracat gümrük beyannameleri ve ekli listeleri (EK 20, EK 21)

4.9.Analiz Raporunun Alınması ve Hataların Tespiti ile Çözümleri

KDV iadesi talep dilekçesi girilip vergi dairesine iadeye ilişkin dosya verildikten sonra KDV Özet Kontrol Raporu Gelir İdaresi Başkanlığına oluşturulur. Ocak/2019 dönemine ait 3 adet kontrol raporu oluşmuştur.

Ocak/2019 dönemine ait iade talebine ilişkin ilk kontrol raporu EK 14'de ki gibi gerçekleşmiştir. Bu rapora istinaden çıkan hatalar şu şekildedir:

- GEK06 hatasını Ramazan Demir mükellefin beyan eksikliğinden dolayı hata vermiştir. Firma tedarikçisi ile görüşerek gerekli düzeltmelerin yapılmasını talep etmiş tedarikçi firma Ocak/2019 dönemine BS formunu yeniden düzenleyerek hatayı gidermiştir.

- GEK 07 hatası ise en son kapanan ihracat beyannamesinin tarihinin 19.01.2019 olmasından dolayı 31.01.2019 tarihli Karabük Organize San.Bölg. elektrik faturası ve Kargaz AŞ' ye ait doğalgaz faturalarının tarih uyumsuzluğu hatası vermiştir. Burada tam yükleme gerçekleşmediği için herhangi bir düzeltme yapılmamıştır.
- GEK16 hatası ile karşılaşılmıştır. Burada oluşan hata veri ambarından gelen ihracata ilişkin miktarların yanlış olarak sisteme yüklenilmesinden kaynaklandığı tespit edilmiş. Bu hatalar düzeltilerek veri ambarındaki bilgiler girilmiştir.
- GEK17 kodlu hatanın oluşmasında sisteme girilen faturaların fatura numaraların sehven yanlış girilerek sisteme indirilecek KDV listesinin yüklenmesi ile oluşmuştur. Ayrıca bu hatalı girişler yüklenen KDV listesinde de yer aldığı için iki listede doğru veriler girilerek hata giderilmiştir.
- GEK 25 hatası ise ihraç kayıtlı satışların iade talebinde eksik talep edilmesidir. Çünkü ihracatı gerçekleşmeyişi ihracatçı firma tarafından süre uzatma talebi bulunan faturaların talebinde bulunulmamasından kaynaklanmış. İhracat gerçekleştirilene kadar bu hata raporlarda yer alacaktır.
- GEK26 İhraç Kayıtlı Satış Faturası Listesinde 3 ay içerisinde gerçekleştirilmemiş olduğu tespit edilmiştir. Burada GÇB numarası verilen ihracata ait firma bilgileri ile GEK 27 hatasında verilen firmaya ait ihraç kayıtlı satış faturası eşleşmektedir. Bu hataya istinaden karşı firma ile görüşmelere neticesinde ihracatın gerçekleştiği ve beyannamenin kapandığı bilgisi alınmıştır. Ancak karşı firmanın gümrük müşavirinin yapılan araştırmalar sonucunda Gümrük Müsteşarlığına bu gümrük beyannamesine ait kapandığının ve ihracatın tamamlandığına dair dilekçeyi vermemesinden kaynaklı bir sorun olduğu tespit edilerek gerekli dilekçelerin verilmesi sağlanmıştır.
- GEK 31 hatasında ise 19061600EX000551 verilen bu gümrük beyannamesinin GEK 26 ve GEK 27 hatasında kaynaklı bir rapor olduğu

görülmektedir. Gümrük beyannamesinin kapalı olarak görünmemesinden dolayı veri ambarından miktar kontrolü sağlanamamıştır. GEK26-27 hatalarının giderilmesi ile bu hata da düzelecektir.

İkinci kontrol raporu ise EK 22’de görülmektedir. Bu hatalar ve düzeltilmesine ilişkin bilgiler şu şekilde gerçekleşmiştir:

- GEK06 ve GEK07 hataları ilk rapordaki gibi aynı şekilde tekrar işlem yapılmıştır. GEK06 “Alt Mükelleflerin Fatura Beyan Tutarlılığı Kontrolü” hata kodu ile tedarikçi firmaya ile işlemlerine devam etmektedir. Bu hata kodunun firmanın iade talebini durdurucu bir etkisinin olmadığı vergi dairesince bildirilmiştir.
- GEK07 hatası yüklenilen KDV listesinde fatura numarası yanlış yazılan düzeltildiği yalnızca ödeme kaydedici cihaz fişi ile alınan akaryakıt fişlerinin bulunduğu görülmektedir. Bu akaryakıt fişlerinin işletmenin bilançosuna kayıtlı taşıtların almış oldukları fişlerin üzerindeki plakaların doğruluğunu ispat ederek bu fişlerin onaylı suretleri vergi dairesine teslim edilmiştir.
- GEK25 koduna ise ihraç kayıtlı satışların listesinin KDV beyannamesinin Tablo 10 Bölümünün 89-90-91 kulakçığında ibraz etmiş olduğu bilgilerin doğruluğu araştırılması esnasında hatasını ilk rapordaki gibi ihracatı gerçekleşmeyen ihraç kayıtlı faturaların listelere eklenmemesinden kaynaklanmaktadır. İhracat gerçekleştiğinde talep edilecektir.
- GEK 26, GEK 27 ve GEK31 deki hatalar ise ilk hata raporundaki ile aynı niteliktedir. Gerekli düzeltmeler karşı firmanın gümrük müşavirliği tarafında yapılmıştır. Sürecin geç işlenmesi bu hata kodunun kapanmasını ve iadenin gerçekleşmesini uzatmıştır.

Üçüncü hata raporunda EK 23’te de görüldüğü gibi aynı hataları vermiştir. Fakat iade süreci Gümrük Müsteşarlığı ve Karabük Vergi Dairesi arasında yapılan yazışmalar doğrultusunda tamamlanmıştır.

İadenin hangi aşamada olduğu aşağıdaki ekran görüntüsünde görülmektedir.

İadem Nerede Sorgu	İadem Nerede Sorgu Sonucu - 2410033048 X		
İadem Nerede			
Unvanı	ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARETLTD.ŞTİ.		
Vergi Kimlik Numarası	241-003-3048		
Dönem			
01/2019-01/2019			
1 - 1 listeleniyor. Toplam: 1			
<input type="button" value="İade Takip Dosyaları"/> <input type="button" value="Talep Tutarları Detayı"/>			
İade Takip No	Dilekçe Tarihi	Son İade Aşaması	Son İşlem Tarihi
0782012019022876Hny0008258	28/02/2019	İADE TAMAMLANDI	19/03/2019
0782012019032876Hny0012347	28/03/2019	MEMUR	01/04/2019
0782012019032776Hny0012206	27/03/2019	İADE TAMAMLANDI	12/04/2019
1 - 3 listeleniyor. Toplam: 3			

4.10. İadenin Gerçekleşmesi ve Mahsuba İlişkin Muhasebe Kayıtları

Firmanın daha önceki iade taleplerine ilişkin olarak vergi dairesinden alacağını da bu döneme eklenerek mahsubu gerçekleştirilmiştir. Mahsuba ait muhasebe kaydı aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

MAHSUP FİŞİ							Sayfa No : 1
ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK LTD.ŞTİ.							
TARİH : 28/02/2019	FİŞ NO: MA-000021	YEVMIYE NO: 0		REF NO: 986			
HESAP KODU	HESAP İSMİ	TARİH	EVRAK NO	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK	
360 01 01	ÜCRET STOPAJI	28/02/2019	008257	2019/01 STOPAJ ÖDEME VD.M	36 171.00		
360 01 02	SERBEST MESLEK STOPAJI	28/02/2019	008257	2019/01 STOPAJ ÖDEME VD.M	1 000.00		
360 01 03	STOPAJ DAMGA VERGİSİ	28/02/2019	008257	2019/01 STOPAJ ÖDEME VD.M	5 639.58		
360 02 01	ÜCRET STOPAJI	28/02/2019	008257	2019/01 STOPAJ ÖDEME VD.M	3 677.19		
360 02 03	STOPAJ DAMGA VERGİSİ	28/02/2019	008257	2019/01 STOPAJ ÖDEME VD.M	529.46		
360 03 03	SORUMLU SIFATY.ÖDENECEK K	28/02/2019	008257	2019/01 KDV2 ÖDEME VD.MAH	3 501.56		
360 05 01	ÜCRET STOPAJI	28/02/2019	008257	2019/01 STOPAJ ÖDEME VD.M	1 252.28		
360 05 02	KİRA STOPAJI	28/02/2019	008257	2019/01 STOPAJ ÖDEME VD.M	900.00		
360 05 03	STOPAJ DAMGA VERGİSİ	28/02/2019	008257	2019/01 STOPAJ ÖDEME VD.M	101.39		
361 02 01	ÖDENECEK SSK	28/02/2019	008257	2019/01 SGK ÖDEME SOĞUK D	102 438.96		
361 02 02	İŞSİZLİK PRİMİ	28/02/2019	008257	2019/01 SGK ÖDEME SOĞUK D	10 797.45		
361 03 01	SOSYAL GÜV.DEST.PRİMİ (SG	28/02/2019	008257	2019/01 SGK ÖDEME SOĞUK D	15 907.02		
770 03 01	MUHT.VERGİ ÖDEMELERİ	28/02/2019	008257	2019/01 KDV DV. VD.MAHSUP	48.00		
770 03 01	MUHT.VERGİ ÖDEMELERİ	28/02/2019	008257	2019/01 KDV2 ÖDEME VD.MAH	48.00		
770 03 01	MUHT.VERGİ ÖDEMELERİ	28/02/2019	008257	2019/01 SGK ÖDEME SOĞUK D	142.80		
770 03 01	MUHT.VERGİ ÖDEMELERİ	28/02/2019	008257	2019/01 STOPAJ ÖDEME VD.M	48.00		
136 01	KARABÜK VERGİ DAİRESİ (	28/02/2019	008257	2019/01 KDV DV. VD.MAHSUP		48.00	
136 01	KARABÜK VERGİ DAİRESİ (	28/02/2019	008257	2019/01 KDV2 ÖDEME VD.MAH		3 549.56	
136 01	KARABÜK VERGİ DAİRESİ (	28/02/2019	008257	2019/01 SGK ÖDEME SOĞUK D		129 286.23	
136 01	KARABÜK VERGİ DAİRESİ (	28/02/2019	008257	2019/01 STOPAJ ÖDEME VD.M		49 318.90	
TOPLAM :					182 202.69	182 202.69	

M A H S U P F İ Ş İ

ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK LTD.ŞTİ.

TARİH : 27/03/2019

FİŞ NO: MA-001031

YEVMIYE NO:

0

REF NO:

2069

HESAP KODU	HESAP İSMİ	TARİH	EVRAK NO	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK
360 01 01	ÜCRET STOPAJI	27/03/2019	0012206	2019/02 STOPAJ*VD MAHSUP*	34 784.79	
360 01 02	SERBEST MESLEK STOPAJI	27/03/2019	0012206	2019/02 STOPAJ*VD MAHSUP*	2 811.23	
360 01 03	STOPAJ DAMGA VERGİSİ	27/03/2019	0012206	2019/02 STOPAJ*VD MAHSUP*	5 020.60	
360 02 01	ÜCRET STOPAJI	27/03/2019	0012206	2019/02 STOPAJ*VD MAHSUP*	4 820.00	
360 02 03	STOPAJ DAMGA VERGİSİ	27/03/2019	0012206	2019/02 STOPAJ*VD MAHSUP*	585.44	
360 03 03	SORUMLU SIFATY.ÖDENECEK K	27/03/2019	0012206	2019/02 KDV*VD MAHSUP* 00	82 082.87	
360 05 01	ÜCRET STOPAJI	27/03/2019	0012206	2019/02 STOPAJ*VD MAHSUP*	1 252.28	
360 05 02	KİRA STOPAJI	27/03/2019	0012206	2019/02 STOPAJ*VD MAHSUP*	900.00	
360 05 03	STOPAJ DAMGA VERGİSİ	27/03/2019	0012206	2019/02 STOPAJ*VD MAHSUP*	101.39	
361 01 01	ÖDENECEK SSK	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK SICAK DOSYA*V	21 113.50	
361 01 02	İŞSİZLİK PRİMİ	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK SICAK DOSYA*V	2 279.24	
361 02 01	ÖDENECEK SSK	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK SOĞUK DOSYA*V	90 897.95	
361 02 02	İŞSİZLİK PRİMİ	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK SOĞUK DOSYA*V	10 728.00	
361 03 01	SOSYAL GÜV.DEST.PRİMİ (SG	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK SICAK DOSYA*V	3 837.84	
361 03 01	SOSYAL GÜV.DEST.PRİMİ (SG	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK SOĞUK DOSYA*V	16 999.30	
361 03 01	SOSYAL GÜV.DEST.PRİMİ (SG	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK YAZIHANE*VD M	2 456.35	
361 06 01	ÖDENECEK SSK	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK İST.ŞUBE*VD M	3 940.73	
361 06 02	İŞSİZLİK PRİMİ	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK İST.ŞUBE*VD M	400.75	
361 07 01	ÖDENECEK SSK	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK YAZIHANE*VD M	18 944.36	
361 07 02	İŞSİZLİK PRİMİ	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK YAZIHANE*VD M	2 266.69	
770 03 01	MUHT.VERGİ ÖDEMELERİ	27/03/2019	0012206	2019/02 KDV*VD MAHSUP* 00	48.00	
770 03 01	MUHT.VERGİ ÖDEMELERİ	27/03/2019	0012206	2019/02 KDV*VD MAHSUP* 00	48.00	
770 03 01	MUHT.VERGİ ÖDEMELERİ	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK SICAK DOSYA*V	142.80	
770 03 01	MUHT.VERGİ ÖDEMELERİ	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK SOĞUK DOSYA*V	142.80	
770 03 01	MUHT.VERGİ ÖDEMELERİ	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK YAZIHANE*VD M	142.80	
770 03 01	MUHT.VERGİ ÖDEMELERİ	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK İST.ŞUBE*VD M	35.70	
770 03 01	MUHT.VERGİ ÖDEMELERİ	27/03/2019	0012206	2019/02 STOPAJ*VD MAHSUP*	48.00	
136 01	KARABÜK VERGİ DAİRESİ (	27/03/2019	0012206	2019/02 KDV*VD MAHSUP* 00		48.00
136 01	KARABÜK VERGİ DAİRESİ (	27/03/2019	0012206	2019/02 KDV*VD MAHSUP* 00		82 130.87
136 01	KARABÜK VERGİ DAİRESİ (	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK SICAK DOSYA*V		27 373.38
136 01	KARABÜK VERGİ DAİRESİ (	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK SOĞUK DOSYA*V		118 768.05
136 01	KARABÜK VERGİ DAİRESİ (	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK YAZIHANE*VD M		23 810.20
136 01	KARABÜK VERGİ DAİRESİ (	27/03/2019	0012206	2019/02 SGK İST.ŞUBE*VD M		4 377.18
136 01	KARABÜK VERGİ DAİRESİ (	27/03/2019	0012206	2019/02 STOPAJ*VD MAHSUP*		50 323.73
TOPLAM :					306 831.41	306 831.41

SONUÇ

Yürürlüğe girdiği ilk günden bugüne kadar birçok değişiklikler yapılmış ve yenilikler eklenen Katma Değer Vergisi Mevzuatı 'nda, bazı faaliyetler istisna kapsamına alınmıştır.

İstisna dahilinde yer alan işlemlerin başında ihracatta vergi istisnası yer almaktadır. İhracat ülke ekonomisinde hareketliğe, refah düzeyinin artması ve yurtdışı müşterilerinden tahsil edilen nakit döviz girişleri, döviz stoklarının artmasını sağlamaktadır. Günümüzde ülke sınırlarını coğrafi alanların değil küresel ekonomide ulaştığı düzeyler belirlemektedir. Bu bakımdan gelişmekte olan ülke ekonomileri mali politikalarında ihracatı teşvik ile bu küresel ekonomide yer almaya çalışmaktadır.

Katma Değer Vergisi Kanunu 'nun uygulamaya girdiği günden bugüne kadar olan döneme bakıldığında ihracat istisnası da dahil birçok düzenlemeler yapılarak ayrıca ihracatı artırmak adına birçok teşvik eklenmiştir. Son düzenlemelerle çok sayıda katma değer vergisi genel tebliği uygulamasının tek bir tebliğ altında birleştirilerek katma değer vergisi istisnası ve iadesinin uygulanma esasları açıklanmış, katma değer vergisinde iade yöntemlerine açıklık getirilmiştir.

Katma Değer Vergisi Kanunu 'nunda ihracatın teşvik edilmesi kapsamında vergi istisnası ile ülke ekonomisini ve mali gücünün artırılması planlanmaktadır. Bu teşvikteki amaç, ihracatta verginin muaf tutulması ile birlikte ihracatı yapılacak mallar ve hizmetler üzerinden vergi yükünü almak ve ihracatın özendirilmesi adına ihracatın vergilendirilmemesi gibi ihracatçıya mal tedarikleri esnasında yüklendiği KDV 'yi de talep etme hakkını getirmiştir.

Bu tez çalışmasında genel olarak ihracatta Katma Değer Vergisi ihracat istisnası ve iadesi uygulamasıyla ilgili bilgiler verilmeye çalışmış ve iade uygulaması süreci açıklanarak sistemin işleyişine açıklık getirilmeye çalışılmıştır. Ayrıca KDV iade tutarının belirleyicisi olan yüklenilen KDV tutarının örnekler üzerinden nasıl hesaplanması gerektiğini ve hangi dönemlerde beyan edileceği ile bu süreçte karşılaşılan sorunları tespit ederek bu sorunlara getirilen çözüm önerileri ele

alınmıştır. Ayrıca iade talep sürecini kısaltmaya yönelik yürürlüğe giren Hızlı İade Sistemine yer verilmiştir.

İhracatta KDV iadesi süreci kapsamında iade sürecinde meydana gelen birtakım aksaklıkların ve sorunların olduğu tespit edilmiştir. Bu sorunlardan en önemlilerinin iade sürecinin uzun olması, KDV Kontrol Raporunda ortaya çıkan GEK (Genel Esas Kontrolü) hatalarında gümrük işlemleri ile ortaya çıkan hataların ilgili kamu kurumlarında oluşan bilgi alışverişinin olmaması nedeniyle oluşan birçok aksaklık tespit edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı iade sürecinin kısalmasına dair birçok yeni uygulamayı hayata geçirdiği görülmektedir. Özellikle nakit iade taleplerinde bu yeni uygulamaların süreyi kısalttığı gözlemlenmiştir.

Yürürlüğe giren bu uygulamaların nakit iade talepleri için uygulanmaktadır. Şu an yürürlükte uygulanmakta olan bu iade sistemleri ATUS (Artırımlı Teminat Uygulama Sistemi), İTUS (İndirimli Teminat Uygulama Sistemi), HİS (Hızlı İade Sistemi) ve son olarak Ön Kontrol Raporuna Dayalı İade Sistemidir. Bu uygulamalar iade sürecini zaman olarak kısaltmakta ve evrak yükünü hafifletmektedir. Ancak bu uygulamalardan faydalanabilmek için birtakım koşullar bulunmaktadır.

ATUS' da firmanın sahip olması gereken özel koşullar bulunmamaktadır. Bu sistemin uygulanabilmesi için öncelikle sisteme ait kullanıcı sertifikasına sahip olunması gerekmektedir. Bu sertifikaya sahip mükellefler nakit iade taleplerinde talep edecekleri tutarının %60 'ı oranında banka teminat mektubu vermesi ile 5 işgünü içerisinde iade tutarını tahsil edebilmektedir. Verilen teminat mektubunun iadesi ise YMM raporunun iadenin yapıldığı tarihten itibaren altı ay içinde verilmesi ile teminat vergi idaresi tarafından gerekli incelemelerin yapılması ardından çözülür.

İTUS da ise sertifikaya sahip mükelleflerin iade talepleri; iadenin teminat karşılığında talep edilmesi durumunda, iade miktarının 5.000,00 TL'yi aşması durumunda belirlenen sınırı aşan kısmının (%8)'i (dış ticaret sermaye şirketleri ve sektörel dış ticaret şirketleri için %4'ü) için teminat alınarak yerine getirilecektir. Bu uygulamada da teminat YMM raporunun iadenin gerçekleştiği tarihten başlayarak altı ay içinde ilgili vergi dairesine verilmesi ve gerekli incelemelerin yapılması sonucunda teminat çözülür.

Bu sorunları giderme açısında Hızlandırılmış İade Sistemi (HİS) yürürlüğe girmiştir. Bu uygulamadan yararlanma şartlarına bakıldığında belli bir büyüklüğe sahip firmaların yararlanabileceği koşulların olduğu görülmektedir. Bu bakımdan orta ve küçük ölçekli firmaların bu uygulamadan yararlanmasının mümkün olmadığı görülmektedir.

Ekonomi ve Maliye Bakanlığının nakit iadelerin gerçekleşmesinde yaşanan süre sorununu çözmek adına geliştirilen ve yürürlüğe giren “Ön Kontrol Raporuna Dayalı İade Sistemi” ile süre sorununu çözmeyi planlamaktadır. Sistem iade talebi bulunan bütün mükellefleri kapsadığı görülmektedir. Teminat ve işletme büyüklüğü gibi kıstaslar bu uygulamada yer almamaktadır. Uygulamanın YMM KDV İade Tasdik raporunun ibrazı gerçekleşmesi sürecin hızının kısılması beklentisini karşılamamaktadır. Çünkü YMM raporunun hazırlanması belli bir sürece ve zamana bağlıdır. Bundan dolayı diğer sistemlerin vermiş oldu 5 ve 10 günlük iade süresinin bu uygulamada olmadığını söyleyebilir. Fakat nakit iade taleplerinde ihracatçılara kolaylık sağladığı gerçeğini söylemekte fayda vardır.

Bu uygulamaların KDV iade talebi için geçen süreyi kısalttığı görülmektedir. Fakat Hızlı İade Sistemi dışında kalan uygulamalarda YMM raporunun hazırlanması süresinin de uzaması mükelleflerin mağduriyetlerini gidermemektedir.

İade sürecinde karşılaştığımız diğer sorunun GEK (Genel Esas Kontrolleri) esnasında ortaya çıkan sorunların çözümüne ilişkin bilgilerin olmamasıdır. Bu hataların başında gelen ve çözümü en zor olan GEK 26 (İhraç Kayıtlı Satış Faturası Listesindeki GÇB-İhracatçı Firma Uyumu ve İhracatın 3 Ay İçinde Gerçekleşme Kontrolü) ve GEK 27 (İhraç Kayıtlı Teslimlere Ait Satış Faturalarının Tarih Kontrolü) hatalarında ihraç kayıtlı satışlarda ihraççı firma ihracatını gerçekleştirip fiili ihracatının gerçekleşmiş olmasına rağmen gümrük beyannamesinin vergi dairesi otomasyon sisteminin veri ambarına aktarılmaması nedeniyle kaynaklanmaktadır. Bu hatanın giderilmesi için Ticaret Bakanlığı ile ihracatçı firmanın gümrük hizmeti veren aracı firmanın arasında bilgi aktarımının sağlanması ve ilgili gümrük beyannamesinin kapanışı için verilen dilekçelerin elektronik portal da gerçekleşmediği için yaklaşık 20 günlük bir düzeltme süresi iade sürecini uzatmaktadır. Özellikle mahsup talepli iadelerde mükelleflerin mağduriyetleri görülmektedir.

Ayrıca tez konusunun uzunluğu nedeniyle diğer KDV iade taleplerinden bahsedilmemiştir. Ancak diğer KDV iade taleplerinde de yukarıda bahsettiğimiz iade sistemleri uygulamaktadır. KDV iadesi kapsamında yatırımcılara son dönemlerde etkin bir şekilde kullanılan makine, teçhizat teminine ait iade uygulaması yer almaktadır. Bu iade sisteminde imalatçı ihracatçıların yoğunlukla kullandığı bir teşvik olduğunu görmekteyiz. Bu iade sisteminin işleyişi hakkında kısa bir bilgi aktarımda bulunmakta fayda vardır. Çünkü satıcı firmanın iade talebi ihracatta KDV iadesi ile benzerlik göstermektedir.

Bu iade sisteminde ilk olarak makinayı satın alacak firma bağlı bulunduğu vergi dairesine yapacağı başvuru ile kapasite raporunda bulunan emtianın sıra numarasını başvuru dilekçesine ekleyerek istisna talep yazısında bulunur. Dilekçeyi vergi dairesine göndermeden önce VEDOP sisteminden elektronik başvurusunu yapmalıdır. VEDOP sisteminde yer alan “KDV İade İşlemleri” menüsünün alt kısmında yer alan “KDV İstisna Belgesi İşlemleri” linki tıklanarak buradan ilk sırada yer alan “Yeni İstisna Belgesi Talebi” linki tıklanarak alınacak malının bilgileri ve makinanın GTİP numarası yazılarak başvuru işlemi tamamlanır.

Başvuru işlemi tamamlandıktan sonra ilgili vergi dairesi gerekli incelemeleri yaparak herhangi bir aksaklık söz konusu değilse istisna yazısını alıcı firmaya gönderir. Alıcı firma daha önce proforma faturasını almış olduğu makinayı istisna yazısını satıcı firmaya ulaştırarak KDV ‘den istisna edilmiş makinayı teslim alır. Satıcı firma bu makine için KDV ‘yi faturaya yansıtmaz ancak faturaya istisnaya ait bilgi notunu doğru bir şekilde yazması gerekmektedir. Böylelikle satıcı firma satışın gerçekleştiği vergi döneminde bu KDV’ yi talep edebilecektir. Satıcı için iade süreci aynı ihracatta KDV süreci gibidir. Aynı şekilde yüklenilen KDV’sini, indirilecek KDV listesini hazırlayarak sisteme girişleri yapılmaktadır.

Görüldüğü üzere iade sürecinde herhangi bir değişiklik bulunmamaktadır. Sadece iade türüne göre birkaç liste değişimi bulunmaktadır. Makine yatırımına ait iade sürecinde herhangi bir sorunla karşılaşılmamıştır. Burada başka bir kamu kuruluşu ile bilgi alışverişi olmaması nedeniyle sürecin sağlıklı ve hızlı ilerlediği görülmektedir.

Bu tez çalışmamızda süreçte meydana gelen sorunların çözümüne ilişkin şu öneriler ileri sürülebilir:

Kamu kuruluşlarına yeni bir sistem önerisi;

Kurumların yapay sinir ağ sistemleri veri tabanlı ortak bir otomasyon sistemini kullanmaları önerilebilmektedir. Bu sisteme ihracat yapan firmaların bütünün e-fatura ve e-defter kapsamına dahil edilip belge kontrollerinin daha sağlıklı ve hızlı sonuçlar vermesi kaçınılmazdır.

Ayrıca nakit iadeler için YMM raporlarının da bu otomasyon sistemine dahil edilerek inceleme tutanaklarının elektronik olarak gönderilmesi rapor hazırlanma süresi kısaltacağı gibi yapılan bu YMM raporunun da kontrolüne olanak sağlamaktadır. Kurumların bu otomasyon sistemini kullanması ile bürokrasiden doğan süre kaybını en aza indirmesi kaçınılmazdır.

Ayrıca son dönemde ihracatta ödeme sistemi olan BPO (Banka Ödeme Yükümlüğü) nun kullanımını yaygınlaştırıp bu sistemi de ortak otomasyon sistemine dahil edilmesi ile ihracat bedellerinin yurda getirilip getirilmediğinin kontrolünün en doğru şekilde yapılmasına olanak sağlayarak hayali ihracat sorununu minimize edebilecektir.

İhracatçı firmalara öneriler;

Öncelikle ihracat ve KDV mevzuatına hâkim olarak faaliyete buldukları sektöre uygun ihracat şeklini tercih etmelidirler. KDV iadesi talebinin gerçekleşmesi için gerekli olan belge ve evrakların temininde disiplinli olarak iş takiplerini yapmaları gerekmektedir.

İyi bir muhasebe sistemine sahip olmaları için bağlı buldukları meslek veya oda kuruluşlarından eğitim ve destek almalıdırlar. İşe uygun personel seçimi ile oluşabilecek hataların minimum seviyeye ulaşmasını sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Kitaplar

- Akdoğan, A. (2003). *Türk Vergi Sistemi ve Uygulaması*. Ankara: Gazi Yayınevi.
- Aksoy, Ş. (2010). *Vergi hukuku ve Türk Vergi Sistemi*. İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Arslan, M. (2004). *Türk Vergi Sistemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Bildirici, Z. (1995). *Türk Vergi Sistemi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Bilici, N. (2007). *Vergi Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Kaya, A. (2013). *Çeşitli Kurumlarca Sanayiciye, Üreticiye Yönelik Verilen Destekler*. Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği. Bursa: Uludağ İhracatçılar Birliği.
- Kaya, F. (2017). *Dış Ticaret İşlemleri Muhasebesi*. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Gürsoy, Y. (2005). *Dış Ticaret İşlemleri*. Ankara: Ekin Kitabevi.
- Oktar, K. (2009). *KDV İstisnalar ve İadeler*. Ankara: Maliye ve Hukuk Yayınları.
- Özalp, A. (2013). *Dış Ticarete Yeni Ödeme Yöntemi "BPO" nun Kullanılması*. İstanbul: Türkmen Kitabevi.
- Pirtini, S., & Melemen M. (2004). *İhracat Uygulamaları*. İstanbul: Türkmen Kitabevi.
- Sarılı, M. (2010). *Türk Vergi Sistemi ve Uygulaması*. Ankara: Ümit Ofset.
- Şemin, İ. (1984). *Katma Değer Vergisi*. Ankara: TBMM Basımevi.
- Şenyüz, D. (2012). *Türk Vergi Sistemi*. Ekin Basın Yayın.
- Tekir, S. (1990). *Vergi Teorisi*. İzmir: Aklıselim Ofset.
- Uluatam, Ö., & Methibay, Y. (1999). *Vergi Hukuku*. Ankara: İmaj Yayıncılık.
- Yeni, C. (2005). *Bankalar ve Dış Ticaret Firmaları İçin Uluslararası Ticarete Ödeme Yöntemleri*. İstanbul: Alfa Basım Dağıtım.

Sürelî Yayınlar

- Alabayır, A. (2017). Akreditifli Ödeme Şeklinde Şirketlerin Konuya Hakimiyetleri ve Rezerv Kesintisi Oluşması Üzerine Ampirik Bir Çalışma. *İşletme Araştırma Dergisi*, 420-439.
- Atayeter, C., & Erol, A. (2011). Türkiye' de Uygulanmakta Olan İhracat Teşvikleri. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniv. İ.İ.B.F. Dergisi*, 1-26.
- Boz, T. (2000). İhracat, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası. *Vergi Dünyası Dergisi*, (226).
- Doğan, U. (2012). KDV İadesi Risk Analiz Sistemi KDVİRA. *Vergi Sorunları Dergisi* (288), 53-63.
- Gargı, S., & Cömert S. (2014). DİİB Kapsamında İhraç Kayıtlı Olarak Satılan Mallarda KDV İadesi Uygulaması. *Yaklaşım Dergisi*, 72-76.
- Kızılot, Ş. (1998). Katma Değer Vergisi Kanunu ve Uygulaması (Cilt II), 4369 Sayılı Kanun'la Değişen En Son Şekliyle *Yaklaşım Yayınları*.
- Odabaşı, C. (2018). İndirimli Orana Tabi İşlemlere Ait KDV İadesi Kontrol Raporlarında Çıkan Olumsuzluklar ve Çözüm Yolları. *Akademik Sosyal Araştırma Dergisi* (71), 524-542.
- Oktar, k. (2014). Yeni KDV Uygulama Genel Tebliği'nin Dış Ticarete Getirdikleri. *Yaklaşım Dergisi* (259), 178-186.
- Özkanlı, S. (1985). Katma Değer Vergisi Başlarken *Mali Sorunlara Çözüm Dergisi*.
- Pehlivan, Y. (2015). İhraç Edilen Malın Bünyesine Giren KDV'nin Hesaplanması *Sayıştay Dergisi* (55), 121-130.
- Sakarya, Ş. (2009). İhracat Yapan İşletmelerin Finansman Kaynaklarının Belirlenmesine Yönelik Bir Alan Araştırması. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 117-134.
- Şahin, O. N. (2017). Son Düzenlemeler Işığında İhracatta KDV İadesi ve Muhasebeleştirilmesi. *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi* (1), 90-115.
- Usta, M., & Gerekan, B. (2017). İhracattan Doğan KDV İade Sürecinin Başarısını Etkileyen Faktörler: Yeminli Mali Müşavirler Üzerine Bir Araştırma. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 235-260.
- Yerebakan, M. (2007). Türkiye İçin Model Olabilecek Ülkelerde Uygulanan Teşvik Uygulamaları ve Ülkemizde Uygulanabilirliği. *İstanbul Ticaret Odası Yayınları* (51).

Tezler

- Akça, M. (2011). *İhracat Teşviklerinin İşletmeler Üzerindeki Etkileri: Gaziantep İlinde Bir Uygulama*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Akın, A. İ. (2010). *Dış Ticarete Teşvik ve Yardımların Önemi: Turquality Uygulaması*. Marmara Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akın, M. (2010). *Türkiye’de İhracatta Katma Değer Vergisi İade Sistemi: Afyonkarahisar İli Örneği*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Aktaş, E. (2011). *İhracatta KDV İadesi Uygulamaları: Mobilya İşletmeleri Örneği*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.
- Avcı, O. (2015). *Katma Değer Vergisinde Sorumluluk Uygulaması*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.
- Aygül, C (2016) *Türkiye’de İhracatta KDV İadesi Uygulaması; Yaşanılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi FMV Işık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, İstanbul.
- Gökdoğan, O. (2016). *İhracatta KDV İade Sisteminin İncelenmesi ve Bir Uygulama*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- İnaltong, C. (2017). *Katma Değer Vergisi Uygulamaları, Sorunlar ve Çözüm Önerileri*. Yayınlanmış Doktora Tezi Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kaya, M. (2005). *Katma Değer Vergisi Sisteminde İhracat İstisnası Uygulaması ve Avrupa Birliğine Üye Ülkeler Açısından Değerlendirilmesi*. Master Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Karaca, I. (2018) *Türkiye’de KDV İadesinde İhracat İstisnasının Tanımı İşleyişi ve Uygulamaları* Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kocakoç, M (2015) *İhracatta KDV İadesinin Hesaplanması, İade Süreci ve Örnek Bir Uygulama* Yüksek Lisans Tezi Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Odabaşı, C. (2018). *İndirimli Orana Tabi İşlemlerde KDV İade Sistemi, Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri: Örnek bir Uygulama*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

- Öcal, M. (2016). *Türkiye’de İhracatta KDV İade Sistemi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Şahin, B. (2015). *Mal İhracatında İstisnalar ve Katma Değer Vergisi İadeleri ve Uygulamalar*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Şenol, G. (2016) *Türkiye’de Katma Değer Vergisinde İhracat İstisnası ve Ekonomiye Etkisi* Yayınlanmış Yüksel Lisans Tezi dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Tan Bağış, E. D. (2016). *İhracatta KDV İstisnası, İadesi ve Mütessesil Sorumluluk*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İşletme Anabilim Dalı, İstanbul.
- Tokaç, G. (2007). *Katma Değer Vergisinde İhracat İstisnası ve İade*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tuncel, M. (2006). *Türk Dış Ticaretinde Teslim ve Ödeme Şekillerinin Ekonomik Analizi: Eğitim Gereklilerinin Belirlenmesine İlişkin Bir Model Önerisi*. Master Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Usta, M. (2016) *İhracattan Doğan KDV İade Sürecinin Başarısını Etkileyen Faktörler: Yeminli Mali Müşavirler Üzerine Bir Araştırma* Yüksek Lisans Tezi Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Ünal, B. (2018). *İhracatı Teşvik Politikaları Çerçevesinde KDV İadesi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Vergili, M.A. (2015) *İhraç Kayıtlı Teslimlerde Katma Değer Vergisi İadesi ve Muhasebe Uygulamaları* Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

İnternet Kaynakları

- 2017 Nakden KDV İade Taleplerinde Artırımlı Teminat Uygulaması.
http://www.roedl.net/fileadmin/user_upload/Roedl_Turkey/Brochures/SRK2017_36.pdf Erişim Tarihi:27.04.2019.
- 24 Seri No'lu Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğde Yer Alan Düzenlemeler.
<http://vergiport.com/duyuru/Duyuru-KDV-24-Tebliğ.pdf> Erişim Tarihi: 20.04.2019.
- Aksoy, T. (2019). *KDV İadesi Ön Kontrol Raporuna Dayalı İade Uygulaması*
<https://www.halkbankkobi.com.tr/NewsDetail/KDV-Iadesi-On-Kontrol-Raporuna-Dayali-Iade-Uygulaması/11664> Erişim Tarihi: 05.04. 2019.
- Başkanlığı, B. (2019). *Nakit İade İşlemlerine İlişkin Yapılan Düzenlemeler*.
<http://www.bursavdb.gov.tr/sites/default/files/20190409-btso/nakit-iade-islemlerine-iliskin-yapilan-duzenlemeler.pptx> Erişim tarihi: 30.04.2019.
- Boğaziçi Bağımsız Denetim VE YMM A.Ş. (2019). *2019-47-KDV İadesi Ön Kontrol Raporuna Dayalı İade Uygulamasında Önemli Gelişmeler*.
<https://www.bbda.com.tr/2019-47-kdv-iadesi-on-kontrol-raporuna-dayali-iade-uygulamasinda-onemli-gelismeler-g-690> Erişim Tarihi: 05.03.2019.
- Hayırlıoğlu, İ. (2010). *İhracatta KDV İadesi ve Muhasebeleştirilmesi*.
<http://www.mizanturk.com.tr/> Erişim tarihi: 12.10.2018.
- <https://www.gib.gov.tr/kurumsal/stratejik-yonetim/faaliyet-raporlari>, Erişim Tarihi: 01.04.2019.
- <http://gumrukdisticaret.com/tag/ihracatta-kdv-iadesi/>
- <https://intvrg.gib.gov.tr/>
- <https://www.isbank.com.tr/TR/kobi/dis-ticaret/dis-ticareturunleri/bpo/Sayfalar/bpo.aspx>, Erişim Tarihi: 12.03.2019.
- <http://www.kto.org.tr/d/file/dis-ticarete-yeni-donem-bpo.20140821102046.pdf>, Erişim Tarihi:12.03.2019.
- <http://sezaikaya.com/post/ihracata-konu-malların-zayı-olması> Erişim Tarihi: 01.04.2019.
- <http://www.oaib.org.tr/tr/bilgi-merkezi-sıkça-sorulan-sorular-ihracatta-kdv-istisnasi-ve-iadesi-hakkında-bilgi-verebilir-misiniz.html> Erişim Tarihi: 10.10.2018.
- https://www.verginet.net/dtt/11/IhracattaKDVİadesineİlişkinYeniEsaslar84SeriNoluKatmaDeğerVe_4655.aspx Erişim Tarihi: 02.01.2019.

- Koç, M. (2014). *İndirimli Teminat Uygulaması Sertifikası (İTUS)*. <http://www.alomaliye.com/2014/07/07/indirimli-teminat-uygulamasi-serifikasi-itus/> Erişim Tarihi: 05.09.2018.
- Tuncer, E. (2019). *Ön Kontrol Raporuna Dayalı İade Uygulaması (Sorunlarla) Başlıyor*. <http://www.bdturkey.com/sirkuler/on-kontrol-raporuna-dayali-iade-uygulamasi-sorunlariyla-basliyor-h1694.html> Erişim Tarihi: 05.02.2019.
- www.akib.org.tr/files/downloads/devletyrd/dahilde_islem/tsvksirku29.doc, Erişim Tarihi: 13.03.2019.
- www.pki.iam.metu.edu.tr/sunumlar/DTM_Dir_Projesi.ppt, Erişim Tarihi: 10.04.2019.
- www.ticaret.gov.tr/ihracat/mevzuat/dahilde-isleme-rejimi, Erişim Tarihi: 03.03.2019.
- Yılmaz, D. (2018). *5 Günde KDV İadesi (Artırımlı Teminat Uygulaması)*. www.andspica.com.tr/makaleler/5-gunde-kdv-iadesi-artirimli-teminat-uygulamasi Erişim Tarihi: 05.01.2019.

Kanun ve Tebliğler

2007/11864 Sayılı Hariçte İşleme Rejim Kararı.

2007/5 Sayılı Hariçte İşleme Rejimi Tebliği.

212 Sayılı Vergi Usul Kanunu.

30525 Sayılı Resmî Gazete (2018)-2018-32/48 Sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ.

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu.

30692 Sayılı Resmî Gazete. (2019).

3218 Sayılı Serbest Bölge Kanunu.

4458 Sayılı Gümrük Kanunu.

6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usul Hakkında Kanun.

EKLER

EK 1: KDV Beyannamesi

KATMA DEĞER VERGİSİ BEYANNAMESİ (Gerçek Usulde Vergilendirilen Mükellefler İçin)

1015 A
1

KARABÜK Vergi Dairesi Müdürlüğü	DÖNEM TİPİ Aylık	Yıl Ay	2019 Ocak
Onay Zamanı :	25.02.2019 - 17:28:42		

Vergi Kimlik Numarası	2410033048		
E-Posta Adresi	mail@celikray.com		
Ticaret Sicil No	4232	İrtibat Tel No	370 4157800
Soyadı (Unvanı)	ÇELİKOĞLU DÇ.SAN.		
Adı (Unvanın Devamı)	TIC.LTD.ŞTİ.		

MATRAH VE VERGİ BİLDİRİMİ

TEVKİFAT UYGULANMAYAN İŞLEMLER

Matrah	KDV Oranı	Vergi
16.431.500,40	18	2.957.670,07

DİĞER İŞLEMLER

İşlem Türü	Matrah	Vergi
Alınan Malların İadesi, Gerçekleşmeyen İşlemler	2.361,69	425,10
Matrah Toplamı		16.433.862,09
Hesaplanan Katma Değer Vergisi		2.958.095,17
Daha Önce İndirim Konusu Yapılan KDV'nin İlavesi		0,05
Toplam Katma Değer Vergisi		2.958.095,22

İNDİRLİMLER

İndirim Türü	Vergi
Önceki Dönemden Devreden İndirilecek KDV	1.519.120,96
Satıştan İade Edilen, İşlemi Gerçekleşmeyen veya İşlemden Vazgeçilen Mal ve Hizmetler	76.036,52
Sorumlu Sıfatıyla Beyan Edilen KDV	7.307,84
Yurtiçi Alımlara İlişkin KDV	2.189.804,14
İndirimler Toplamı	3.792.269,46

BU DÖNEME AIT İNDİRİLECEK KDV TUTARININ ORANLARA GÖRE DAĞILIMI

KDV Oranı	Alınan Mal ve Hizmete Ait Bedel	KDV Tutarı
1	30.946,00	309,46
8	57.176,38	4.574,11
18	12.179.046,72	2.192.228,41
Toplam		2.197.111,98

Ek 1 Devamı

İHRAÇ KAYDIYLA TESLİMLERE AİT BİLDİRİM			
İşlem Türü	Teslim Bedeli	Oran	Hesaplanan KDV
	2.003.132,47	18	360.563,84
İHRACATI YAPILACAK NİHAİ ÜRÜNLERİN KANUNUN 11/1-c MADDESİ KAPSAMINDA TESLİMİ			

İhraç Kaydıyla Teslim Bedeli Toplamı	2.003.132,47
Tecil Edilebilir KDV	360.563,84
İhracatın Gerçekleştiği Dönemde İade Edilecek Tecil Edilemeyen KDV	360.563,84
Yurtiçi ve Yurtdışı KDV Ödenmeksizin Temin Edilen Mal Bedeli	0,00
İhracatın Gerçekleştiği Dönemde İade Edilecek KDV	360.563,84
Yüklenilen KDV	0,00
İndirimli Orana Tabi Malların İhraç Kaydıyla Tesliminde İade Edilecek Yüklenilen Vergi Farkı	0,00

KISMİ İSTİSNA KAPSAMINA GİREN İŞLEMLER		
İstisna Türü	Teslim ve Hizmet Tutarı	Yüklenilen KDV
Metal, Plastik, Lastik, Kauçuk, Kağıt, Cam Hurda	834.483,50	0,00

TAM İSTİSNA KAPSAMINA GİREN İŞLEMLER		
İstisna Türü	Teslim ve Hizmet Tutarı	Yüklenilen KDV
301 - Mal İhracatı	1.246.413,68	142.680,00
İstisna Kapsamına Giren İşlemlere Ait Toplam Teslim ve Hizmet Tutarı		2.080.897,18

İade Edilebilir KDV	142.680,00
Tecil Edilecek Katma Değer Vergisi	0,00
Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi	0,00
İade Edilmesi Gereken Katma Değer Vergisi	142.680,00
Sonraki Döneme Devreden Katma Değer Vergisi	691.494,24

DİĞER BİLGİLER	
Özel Matrah Şekline Tabi İşlemlerde Matraha Dahil Olmayan Bedel	0,00
Teslim ve Hizmetlerin Karşılığını Teşkil Eden Bedel (aylık)	18.514.759,27
Teslim ve Hizmetlerin Karşılığını Teşkil Eden Bedel (kümülatif)	18.514.759,27
Kredi Kartı İle Tahsil Edilen Teslim ve Hizmetlerin KDV Dahil Karşılığını Teşkil Eden Bedel	1.097.517,50

Beyannamenin Hangi Sıfatla Verildiği		BEYANNAMEYİ DÜZENLEYEN	
Mükellef		Vergi Kimlik Numarası (TC Kimlik No)	59056006382
Vergi Kimlik Numarası	2410033048	Soyadı, Adı (Unvanı)	
Soyadı, Adı (Unvanı)		ÇAVUŞ	CEMALETTİN
ÇELİKOĞLU DÇ.SAN.	TİC.LTD.ŞTİ.	Ticaret Sicil No	
Ticaret Sicil No	4232	E-Posta Adresi	
E-Posta Adresi	mail@celikray.com	İrtibat Tel No	370 4157800
İrtibat Tel No	370 4157800		

EKLER

Ek-3 Yüklenen KDV Listesi

YÜKLENİLEN KDV LİSTESİ

Sıra No	Alış Faturasının Tarihi	Alış Fatura Sıra No	Alış Faturasının Sıra No su	Satıcının Adı-Soyadı / Ünvanı	Satıcının Vergi Kimlik Numarası	Alınan Mal ve/veya Hizmetin Miktarı	Alış Faturasının KDV Haric Tutarı	Alış Faturasının KDV'si	Bunyasve Giren Mal veya Hizmetin KDV'si	Tescil No su	Belgeye Hissin İade Hakkı Dururun İşlem Türü	Yüklenim Türü	Belgeğin İndirime Konu Edildiği KDV Dönemi
1	12.01.2019	A 401768		ASLI ARSLAN	9250008182	EL DİVEN	5.870,00	489,30	5.870,00		301	2	201901
2	12.01.2019	A 485244		ERURKAYA İNŞ TURİZ LTD.ŞTİ.	8450008182	SAC PİSİSİMİ	25.726	2.058	25.726		301	2	201901
3	12.01.2019	A 531819		HK KESİCİ TAKIM ENJ.TIC.LTD.ŞTİ.	0010774287	YIDA	1.300,00	234,00	1.300,00		301	2	201901
4	12.01.2019	A 077644		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
5	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
6	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
7	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
8	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
9	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
10	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
11	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
12	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
13	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
14	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
15	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
16	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
17	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
18	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
19	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
20	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
21	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
22	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
23	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
24	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
25	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
26	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
27	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
28	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
29	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
30	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
31	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
32	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
33	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
34	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
35	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
36	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
37	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
38	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
39	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
40	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
41	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
42	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
43	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
44	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
45	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
46	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
47	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901
48	12.01.2019	A 060609		ALIVE YÖRÜR	54534143772	DOKOM	3.268,00	269,98	3.268,00		301	2	201901

Ek:3 Devamı (Yüklenen KDV Listesi)

60	07.01.2019	ICP72018000000018	TOPÇUĞILER GEMER ÇELİK TIC.LTD.ŞTİ.	8554492658	10.106.626	0.000.000	15.174.864	45.574.864	45.574.864	15.174.864	301	201901	201901
50	07.01.2019	VTK20180000000947	BENVİS YALTI İNŞAAT S.A.Ş.	4568192549	237.100	0.000.000	47.878	237.100	47.878	237.100	301	201901	201901
51	08.01.2019	8102018000000173	BAYRAKTAR SAKAR MİT	4500388768	897.830	0.000.000	169.288	897.830	169.288	897.830	301	201901	201901
52	08.01.2019	A 150948	ERARCI İNŞAAT LTD.ŞTİ.	4512269722	8.180.100	0.000.000	1.742.100	8.180.100	1.742.100	8.180.100	301	201901	201901
53	08.01.2019	B 19473	EUBAR HİRCİK EKLENTİ ÖMERÖZLÜ	4520444192	1.016.335	0.000.000	185.035	1.016.335	185.035	1.016.335	301	201901	201901
54	08.01.2019	C 22230	AKIN ALKAN ÖZTÜMLÜ LTD.ŞTİ.	4520444192	885.100	0.000.000	165.700	885.100	165.700	885.100	301	201901	201901
55	08.01.2019	D 22400	ZARIF KİMYA LTD.ŞTİ.	4520444192	592.100	0.000.000	114.100	592.100	114.100	592.100	301	201901	201901
56	08.01.2019	E 43432	ERKON ÇELİK İNŞ. TIC. LTD. ŞTİ.	4520444192	3.000.000	0.000.000	600.000	3.000.000	600.000	3.000.000	301	201901	201901
57	08.01.2019	F 0002018000000181	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	10.138.430	0.000.000	1.924.110	10.138.430	1.924.110	10.138.430	301	201901	201901
58	08.01.2019	G 0001180000000118	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	7.140.000	0.000.000	1.400.000	7.140.000	1.400.000	7.140.000	301	201901	201901
59	08.01.2019	H 0001180000000118	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	6.600.000	0.000.000	1.320.000	6.600.000	1.320.000	6.600.000	301	201901	201901
60	08.01.2019	I 0001180000000118	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	6.600.000	0.000.000	1.320.000	6.600.000	1.320.000	6.600.000	301	201901	201901
61	08.01.2019	J 0001180000000118	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	6.600.000	0.000.000	1.320.000	6.600.000	1.320.000	6.600.000	301	201901	201901
62	08.01.2019	K 0001180000000118	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	6.600.000	0.000.000	1.320.000	6.600.000	1.320.000	6.600.000	301	201901	201901
63	08.01.2019	L 0001180000000118	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	6.600.000	0.000.000	1.320.000	6.600.000	1.320.000	6.600.000	301	201901	201901
64	08.01.2019	M 0001180000000118	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	6.600.000	0.000.000	1.320.000	6.600.000	1.320.000	6.600.000	301	201901	201901
65	08.01.2019	N 0001180000000118	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	6.600.000	0.000.000	1.320.000	6.600.000	1.320.000	6.600.000	301	201901	201901
66	08.01.2019	O 0001180000000118	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	6.600.000	0.000.000	1.320.000	6.600.000	1.320.000	6.600.000	301	201901	201901
67	08.01.2019	P 0001180000000118	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	6.600.000	0.000.000	1.320.000	6.600.000	1.320.000	6.600.000	301	201901	201901
68	08.01.2019	Q 0001180000000118	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	6.600.000	0.000.000	1.320.000	6.600.000	1.320.000	6.600.000	301	201901	201901
69	08.01.2019	R 0001180000000118	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	6.600.000	0.000.000	1.320.000	6.600.000	1.320.000	6.600.000	301	201901	201901
70	08.01.2019	S 0001180000000118	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	6.600.000	0.000.000	1.320.000	6.600.000	1.320.000	6.600.000	301	201901	201901
71	08.01.2019	T 0001180000000118	İHSAN METAL İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	6.600.000	0.000.000	1.320.000	6.600.000	1.320.000	6.600.000	301	201901	201901
72	08.01.2019	A 48581	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
73	08.01.2019	B 48582	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
74	08.01.2019	C 48583	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
75	08.01.2019	D 48584	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
76	08.01.2019	E 48585	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
77	08.01.2019	F 48586	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
78	08.01.2019	G 48587	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
79	08.01.2019	H 48588	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
80	08.01.2019	I 48589	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
81	08.01.2019	J 48590	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
82	08.01.2019	K 48591	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
83	08.01.2019	L 48592	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
84	08.01.2019	M 48593	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
85	08.01.2019	N 48594	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
86	08.01.2019	O 48595	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
87	08.01.2019	P 48596	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
88	08.01.2019	Q 48597	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
89	08.01.2019	R 48598	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
90	08.01.2019	S 48599	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
91	08.01.2019	T 48600	FAMİSAN METAL RESİCİ FAKM LTD.ŞTİ.	4520444192	1.299.000	0.000.000	261.000	1.299.000	261.000	1.299.000	301	201901	201901
92	08.01.2019	A 51342	YERLİKÇİ İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	124.174.53	0.000.000	25.272.25	124.174.53	25.272.25	124.174.53	301	201901	201901
93	08.01.2019	B 51343	YERLİKÇİ İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	124.174.53	0.000.000	25.272.25	124.174.53	25.272.25	124.174.53	301	201901	201901
94	08.01.2019	C 51344	YERLİKÇİ İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	124.174.53	0.000.000	25.272.25	124.174.53	25.272.25	124.174.53	301	201901	201901
95	08.01.2019	D 51345	YERLİKÇİ İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	124.174.53	0.000.000	25.272.25	124.174.53	25.272.25	124.174.53	301	201901	201901
96	08.01.2019	E 51346	YERLİKÇİ İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	124.174.53	0.000.000	25.272.25	124.174.53	25.272.25	124.174.53	301	201901	201901
97	08.01.2019	F 51347	YERLİKÇİ İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	124.174.53	0.000.000	25.272.25	124.174.53	25.272.25	124.174.53	301	201901	201901
98	08.01.2019	G 51348	YERLİKÇİ İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	124.174.53	0.000.000	25.272.25	124.174.53	25.272.25	124.174.53	301	201901	201901
99	08.01.2019	H 51349	YERLİKÇİ İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	124.174.53	0.000.000	25.272.25	124.174.53	25.272.25	124.174.53	301	201901	201901
100	08.01.2019	I 51350	YERLİKÇİ İNŞAAT S.A.Ş.	4520444192	124.174.53	0.000.000	25.272.25	124.174.53	25.272.25	124.174.53	301	201901	201901

Ek-4 İade Talep Dilekçesi

KATMA DEĞER VERGİSİ İADE TALEP DİLEKÇESİ

(İhracat İstisnasından Doğan İadeler İçin)
KARABÜK Vergi Dairesi Müdürlüğüne

2A

İade Dosya No : 2019022840Hox0000002
İade Talep Evrak No : 2019022876Hny0008258
Vergi No : 2410033048
TC Kimlik No :
Soyadı - Adı (Unvan) : ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARETLTD.ŞTİ.
e-posta Adresi :
Vergilendirme Dönemi : 01/2019-01/2019
Vergi Kodu : 0015
Dilekçe İade Talep Tutarı : 142.680,00
İade Dosyası İade Tutarı : 142.680,00

Beyanname Kodu	Tutar
301	142.680,00

Mahsuben İade Bilgileri

Dairenize Olan Vadesi Geçmemiş Borçlarıma
Dairenize Olan Vadesi Geçmiş Borçlarıma
SGK'ya Olan Borçlarıma

GÜMRÜK İDARESİ VE/VEYA SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA OLAN BORÇLARA İLİŞKİN BİLGİLER

Alacaklı Kurum	Borçlunun Soyadı -Adı (Unvanı)	Vergi Kimlik Numarası	İşyeri Sicil No	Borç Türü	Dönemi	Aktarılacak Kurumun Banka Hesap (IBAN) Numarası	Miktar
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU	ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARETLTD.ŞT	2410033048	22433010110078000 780178000	PRİM BORCU	01/2019-01/2019	TR7200010017453771218150 07	129.286,23

Ek-5 Satış Faturası Listesi

SATIŞ FATURALARI LİSTESİ

Sıra No	Gümrük Çıkış Beyanname / ETGB Tescil Numarası	İhraç Edilen Malın Cinsi	İhraç Edilen Malın Miktarı	İhraç Edilen Malın Ölçü Birimi Kodu	Satış Faturasının Tarihi	Satış Faturasının Serisi	Satış Faturasının No'su	Alicinin Adı-Soyadı / Ünvanı	GÇB / ETGB
1	18410300E X000791	843131000012	2.200,00	MTR	27.12.2018		M01201900000000132	FAJER EST FOR IND.	GÇB
2	18410300E X000791	843131000018	890,00	C62	27.12.2018		M01201900000000132	FAJER EST FOR IND.	GÇB
3	18330100E X001076	843131000018	46,00	C62	02.01.2019		M01201900000000001	GCDEN INSTITUTION FOR IMPORT	GÇB
4	1842200E X000077	843131000012	500,00	MTR	03.01.2019		M01201900000000004	ARES FORTI ELEVATOR SAN.TI.CI.LD.ŞTİ	GÇB
5	1842200E X000077	843131000018	200,00	C62	03.01.2019		M01201900000000004	ARES FORTI ELEVATOR SAN.TI.CI.LD.ŞTİ	GÇB
6	18410500E X000791	843131000012	1.950,00	MTR	07.01.2019		M01201900000000005	DEMSAN ASCENSEURS	GÇB
7	18410500E X000791	843131000012	250,00	MTR	07.01.2019		M01201900000000005	DEMSAN ASCENSEURS	GÇB
8	18410500E X000791	843131000018	830,00	C62	07.01.2019		M01201900000000005	DEMSAN ASCENSEURS	GÇB
9	18410500E X000744	843131000012	1.600,00	MTR	07.01.2019		M01201900000000006	AZUR ASCENSEURS	GÇB
10	18410500E X000744	843131000012	500,00	MTR	07.01.2019		M01201900000000006	AZUR ASCENSEURS	GÇB
11	18410500E X000744	843131000018	740,00	C62	07.01.2019		M01201900000000006	AZUR ASCENSEURS	GÇB
12	18410900E X002383	843131000012	13.200,00	MTR	10.01.2019		M01201900000000008	ELSALAKAMI FOR IMPORT	GÇB
13	18410900E X002383	843131000018	5.280,00	C62	10.01.2019		M01201900000000008	ELSALAKAMI FOR IMPORT	GÇB
14	18410300E X004807	843131000012	4.400,00	MTR	19.01.2019		M0120190000000011	ANDALUS FOR IMPORT	GÇB
15	18410300E X004807	843131000018	1.760,00	C62	19.01.2019		M0120190000000011	ANDALUS FOR IMPORT	GÇB

Ek-6 İhraç Kayıtlı Satış Faturasası Listesi

İHRAÇ KAYITLI SATIŞ FATURASI LİSTESİ

Sıra No	İhraç Kayıtlı Satış Faturasının Tarihi	İhraç Kayıtlı Satış Faturasının Serisi	İhraç Kayıtlı Satış Faturasının Sıra No'su	Alıcının Adı Soyadı/Ünvanı	Alıcının Vergi Kimlik Numarası / T.C. Kimlik Numarası	Main Çırsı	Main Miktar	Main Kdv Harç Tutarı	Main Kdv	Main Miktar	İhracatçı Tarafından Yurt Dışına Düzenlenen Satış Faturasının Tarihi (GÇBETGB Üzerindeki Bilgiler)	GÇBETGB Tescil No	Miktar Kodu	GÇBETGB
1	21.01.2019	A	295768	TIENDUSTRİYEL FİRC A.Ş.	550096315	843131000019	1.370,00	274.043,93	40,698,89	40,698,89	23.01.2019	19410300E/005423	C62	GÇB
2	21.01.2019	A	295768	TIENDUSTRİYEL FİRC A.Ş.	550096315	843131000019	830,00	113.048,01	20.348,44	20.348,44	23.01.2019	19410300E/005493	C62	GÇB
3	21.01.2019	A	295768	TIENDUSTRİYEL FİRC A.Ş.	550096315	843131000019	830,00	113.048,01	20.348,44	20.348,44	23.01.2019	19410300E/005413	C62	GÇB
4	30.01.2019	A	M012019000000014	KEPİASANSOR TH.TIC.LTD.ŞTİ.	5440639108	843131000012	8.400,00	210.562,38	37.464,83	37.464,83	30.01.2019	19411700E/000033	MTR	GÇB
5	23.01.2019	A	295770	ALAMASANSOR SAN.TIC.LTD.ŞTİ.	645096533	843131000012	110,00	22.395,03	4.031,11	4.031,11	25.01.2019	19341300E/005450	C62	GÇB
6	10.01.2019	A	295765	NEWTON TEKNİK ELEK.LTD.ŞTİ.	631076666	843131000012	830,00	120.392,60	21.670,70	21.670,70	14.01.2019	19410300E/002893	C62	GÇB
7	12.01.2019	A	295765	HBM DİŞ.TİCARET.LTD.ŞTİ.	4610663633	843131000012	4.400,00	110.761,38	19.957,05	19.957,05	14.01.2019	19410300E/003004	MTR	GÇB
8	12.01.2019	A	295766	HBM DİŞ.TİCARET.LTD.ŞTİ.	4610663633	843131000012	890,00	7.223,57	1.300,24	1.300,24	14.01.2019	19410300E/003004	C62	GÇB
9	10.01.2019	A	M012019000000007	KEPİASANSOR TH.TIC.LTD.ŞTİ.	5440639108	730721000000	1.680,00	221.651,14	39.887,20	39.887,20	10.01.2019	19061600E/000051	C62	GÇB
11	04.01.2019	A	295764	VERNO GROUP İNŞ.TIC.LTD.ŞTİ.	8330400330	843131000012	1.000,00	26.741,45	4.813,46	4.813,46	09.01.2019	19270100E/001448	MTR	GÇB
12	04.01.2019	A	295764	VERNO GROUP İNŞ.TIC.LTD.ŞTİ.	8330400330	843131000012	200,00	1.640,58	295,30	295,30	09.01.2019	19270100E/001448	C62	GÇB
13	22.01.2019	A	M012019000000012	KEPİASANSOR TH.TIC.LTD.ŞTİ.	5440639108	843131000012	3.370,00	430.397,62	77.496,17	77.496,17	23.01.2019	19061600E/001504	C62	GÇB
14	23.01.2019	A	295769	TRIMECON ASANSOR İHR.LTD.ŞTİ.	550050103	843131000012	2.900,00	108.553,58	19.580,54	19.580,54	25.01.2019	19341300E/001995	MTR	GÇB
15	23.01.2019	A	295769	TRIMECON ASANSOR İHR.LTD.ŞTİ.	550050103	843131000012	580,00	7.283,94	1.310,83	1.310,83	25.01.2019	19341300E/001995	C62	GÇB

EK:7 İade Tutarı Hesaplama Tablosu

	Dönem	İade Hakkı Doğuran İşlem Türü	İade Hakkı Doğuran İşlem Bedeli	İadesi Talep Edilebilir Azami Vergi	İşlemin Bünyesine Doğrudan Giren Vergiler	Genel İmal ve İdare Giderlerinden İade Hesabına Verilen Pay	Atıklar Nedeniyle Yüklenen Vergiden İade Hesabına Verilen Pay	Yüklenen KDV Toplamı
1	01/2019-01/2019	301	1246413.68	224354.46	135587.87	7092.13	0.00	142680.00
« « Sayfa 1 / 1 » »								1 - 1 listeleniyor. Toplam: 1
Toplam Yüklenen KDV		142.680,00						

EK:8 Kapasite Raporları

	Kapasite Raporu Onay Tarihi	Kapasite Raporu Onay Numarası
1	17.05.2017	004455
2	15.02.2017	004093
« « Sayfa 1 / 1 » » 1 - 2 listeleniyor. Toplam: 2		

Ek-9 Üretim Reçeteleri

50 LİK RAY		70 LİK RAY		89-90 LİK RAY	
SICAK HADDE MALİYETLER		SICAK HADDE MALİYETLER		SICAK HADDE MALİYETLER	
504.176 KG ÜRETİME GİREN 479.930 KG NET ÜRETİLEN		2.434.739 KG ÜRETİME GİREN 2.363.538 KG ÜRETİLEN		2.291.250 KG ÜRETİME GİREN 2.187.505 KG ÜRETİLEN	
KÜTÜK 504.176 KG	2,51 TL	6.184.237,06	2,54 TL	5.820.054,40	2,54 TL
ELEKTRİK	6,48%	43.251,89	31,29%	43.251,89	29,45%
DOĞALGAZ 21.151 M3	1,42 TL	154.309,98	1,42 TL	154.309,98	1,42 TL
İŞÇİLİK 418,11 TL/SAAT	30 SAAT	47.246,43	113 SAAT	47.246,43	96 SAAT
TOPLAM MALİYET	1.317.016,73	6.429.045,36	6.429.045,36	6.037.751,09	6.037.751,09
1 KG=2,61 TL	1 MT = 9,59 TL	1 KG=2,64 TL	1 MT = 19,76 TL	1 KG=2,64 TL	1 METRE =34,10 TL
FİRE 21.151 KG	55.204,11	187.970,64	187.970,64	273.886,80	273.886,80
SOĞUK MALİYETLERİ		SOĞUK MALİYETLERİ		SOĞUK MALİYETLERİ	
BİRİM İŞÇİLİK	1,16	BİRİM İŞÇİLİK	1,16	BİRİM İŞÇİLİK	1,16
KUMLAMA	10,15	KUMLAMA	10,15	KUMLAMA	10,15
YAĞ KULLANIMI	10,06	YAĞ KULLANIMI	10,15	YAĞ KULLANIMI	10,42
TESTERE	10,10	TESTERE	10,63	TESTERE	10,93
ALINTARAMA	10,12	ALINTARAMA	10,17	ALINTARAMA	10,17
FREZE	10,42	FREZE	10,45	FREZE	10,72
TABAN SİLME	10,12	TABAN SİLME	10,12	TABAN SİLME	10,20
EZME TOPLARI	10,40	EZME TOPLARI	10,53	EZME TOPLARI	10,96
ZIMPARA	10,30	ZIMPARA	11,00	ZIMPARA	11,00
ELEKTRİK	10,36	ELEKTRİK	10,57	ELEKTRİK	10,93
PAKETLEME	11,20	PAKETLEME	11,20	PAKETLEME	11,20
1 ADET RAY MALİYETİ	14,39	1 ADET RAY MALİYETİ	16,68	1 ADET RAY MALİYETİ	11,79
SICAK VE SOĞUK 1. METRE BİRİM MALİYETİ	113,98	SICAK VE SOĞUK 1. METRE BİRİM MALİYETİ	128,44	SICAK VE SOĞUK 1. METRE BİRİM MALİYETİ	145,89

Ek-10 Yüklönilen KDV Hesaplama Yazısı

ÇELİKOĞLU DÇ.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.

2019/OCAK DÖNEMİNE AİT YÜKLENİLEN KDV. HESABI

Müdürlüğünüzün 2410033048 sicil numarası ile işlem gören Çelikoğlu DÇ.San.Tic.Ltd. Şti.'nin 2019 OCAK ayına ilişkin ihracı edilen malın bünyesine göre KDV.'ne ilişkin hesaplamalar aşağıdaki gibidir.

İlgili ay toplam ciro	=	18.514.759,27 TL
İlgili ay toplam direkt ihracat tutarı	=	1.246.413,68 TL
İlgili ay üretim direkt ihracat tutarı	=	1.101.736,72 TL
Üretimden ihracatın toplam ciroya oranı	=	% 5

İhracı edilen mallara ait liste;

Üretimden Satış
50*50*5+70*65*9+89*12*16+90*75*16 Asansör Rayı ve Flanşı = 287.850 -KG

İmalata Giren Hammadde(kütük demir)= 316.392 kg. Bünyeye giren KDV Tutarı = 135.587,87 TL
İhracat satışına isabet eden yönetim ve diğer üretim giderleri bünyeye giren KDV tutarı 7.092,13 TL

Toplam Bünyeye giren KDV tutarı= 142.680,00 TL

Dönem Toplam hasılat tutarı	18.514.759,27 TL
Direkt İhracat tutarı	1.246.413,68 TL
İhracı Kayıtlı Satış tutarı	2.003.132,47 TL
Önceki dönem devreden KDV toplamı	1.519.120,96 TL
Yurtiçi alımlara ilişkin KDV toplamı	2.189.804,14 TL
Satıştan İade KDV	76.036,52 TL
Sorumlu sıfatıyla beyan edilen KDV	7.307,84 TL
İndirimler Toplamı	3.792.269,46 TL
İhracı Kayıtlı Satıştan Doğan İade Edilebilir KDV	360.563,84-TL
Direkt İhracattan Doğan İade Talebimiz	142.680,00-TL
Toplam İade İstenen Tutar	503.243,84 TL olup Müdürlüğünüze olan veya

olacak vergi borçlarına, veya SGK borçlarına mahsup istenilecektir.

Listede yer alan bilgilerin doğruluğunu taahhüt ve herhangi bir yanlışlık olduğunun tespiti halinde uygulanacak müeyyideleri kabul ederiz.

 ÇELİKOĞLU
Demir Çelik San. ve Tic. Ltd. Şti.
Kale Köyü Organize Sanayi Bölgesi
Safran Sokak No:7 KARABÜK
Tel:(0.370) 415 78 00 (Pbx)
Karabük V.D. No: 241 003 3048
Tic Sicil No:0241 0033 0480 0016

Ek-11 İade Talep Dilekçesi

KATMA DEĞER VERGİSİ İADE TALEP DİLEKÇESİ

(İhracat İstisnasından Doğan İadeler İçin)

KARABÜK Vergi Dairesi Müdürlüğüne

2A

İade Dosya No : 2019032840Hox0000001

İade Talep Evrak No : 2019032876Hny0012347

Vergi No : 2410033048

TC Kimlik No :

Soyadı - Adı (Unvan) : ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARETLTD.ŞTİ.

e-posta Adresi :

Vergilendirme Dönemi : 01/2019-01/2019

Vergi Kodu : 0015

Dilekçe İade Talep Tutarı : 13.771,65

İade Dosyası İade Tutarı : 13.771,65

Beyanname Kodu	Tutar
701	13.771,65

Mahsuben İade Bilgileri

Dairenize Olan Vadesi Geçmemiş Borçlarıma

Dairenize Olan Vadesi Geçmiş Borçlarıma

Ek-12 SGK Borcuna Mahsup Dilekçe (701 Kodlu)

KATMA DEĞER VERGİSİ İADE TALEP DİLEKÇESİ

(İhracat İstisnasından Doğan İadeler İçin)
KARABÜK Vergi Dairesi Müdürlüğüne

2A

İade Dosya No : 2019032740Hox0000004

İade Talep Evrak No : 2019032776Hny0012206

Vergi No : 2410033048

TC Kimlik No :

Soyadı - Adı (Unvan) : ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARETLTD.ŞTİ.

e-posta Adresi :

Vergilendirme Dönemi : 01/2019-01/2019

Vergi Kodu : 0015

Dilekçe İade Talep Tutarı : 315.000,00

İade Dosyası İade Tutarı : 192.197,93

Beyanname Kodu	Tutar
701	192.197,93

Mahsuben İade Bilgileri

Dairenize Olan Vadesi Geçmiş Borçlarıma
SGK' ya Olan Borçlarıma

GÜMRÜK İDARESİ VE/VEYA SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA OLAN BORÇLARA İLİŞKİN BİLGİLER

Alacaklı Kurum	Borçlunun Soyadı -Adı (Unvanı)	Vergi Kimlik Numarası	İşyeri Sicil No	Borç Türü	Dönemi	Aktarılacak Kurumun Banka Hesap (IBAN) Numarası	Miktar
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU	ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARETLTD.ŞTİ	2410033048	24672080812607800 341636000	PRİM BORCU	02/2019-02/2019	TR7200010017453771218150 07	4.377,18
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU	ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARETLTD.ŞTİ	2410033048	28211010110334330 780106000	PRİM BORCU	02/2019-02/2019	TR7200010017453771218150 07	23.810,2
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU	ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARETLTD.ŞTİ	2410033048	22410010110028970 780125000	PRİM BORCU	02/2019-02/2019	TR7200010017453771218150 07	27.373,38
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU	ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARETLTD.ŞTİ	2410033048	22433010110078000 780178000	PRİM BORCU	02/2019-02/2019	TR7200010017453771218150 07	118.768,05

Ek-13 SGK Borcuna Mahsup (301 Kodlu)

KATMA DEĞER VERGİSİ İADE TALEP DİLEKÇESİ

(İhracat İstisnasından Doğan İadeler İçin)

KARABÜK Vergi Dairesi Müdürlüğüne

2A

İade Dosya No : 2019022840Hox0000002

İade Talep Evrak No : 2019022876Hny0008258

Vergi No : 2410033048

TC Kimlik No :

Soyadı - Adı (Unvan) : ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARETLTD.ŞTİ.

e-posta Adresi :

Vergilendirme Dönemi : 01/2019-01/2019

Vergi Kodu : 0015

Dilekçe İade Talep Tutarı : 142.680,00

İade Dosyası İade Tutarı : 142.680,00

Beyanname Kodu	Tutar
301	142.680,00

Mahsuben İade Bilgileri

Dairenize Olan Vadesi Geçmemiş Borçlarıma

Dairenize Olan Vadesi Geçmiş Borçlarıma

SGK' ya Olan Borçlarıma

GÜMRÜK İDARESİ VE/VEYA SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA OLAN BORÇLARA İLİŞKİN BİLGİLER

Alacaklı Kurum	Borçlunun Soyadı -Adı (Unvanı)	Vergi Kimlik Numarası	İşyeri Sicil No	Borç Türü	Dönemi	Aktarılacak Kurumun Banka Hesap (IBAN) Numarası	Miktar
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU	ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARETLTD.ŞT	2410033048	22433010110078000 780178000	PRİM BORCU	01/2019-01/2019	TR7200010017453771218150 07	129.286,23

Ek:14 KDV İadesi Kontrol Raporu

EK 14
07.05.2019

KDV İadesi Kontrol Raporu (Özet) - 07/05/2019 12:16

Özet Rapor bilgilendirme amacı taşımakta olup, KDV İadesine ilişkin işlemlerde vergi daireleri tarafından Detay Rapor dikkate alınarak işlem tesis edilecektir.

Referans No:	1000006720853
Rapor Tarih ve Saati:	03/03/2019 19:11:02
Bu rapor Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır.	

KDV İADESİ KONTROL RAPORU

(ÖZET RAPOR)

ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

Vergi Kimlik No : 2410033048

VERGİ DAİRESİ:
KARABÜK VERGİ DAİRESİ

Rapor Bilgileri

VERGİ NO:	2410033048	UNVAN:	ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
DÖNEM:	2019/01-2019/01	DÖNEM TÜRÜ:	Aylık
RAPOR TARİHİ VE SAATI:	03/03/2019 19:11	RAPOR SAYISI:	1

İadeye İlişkin Bilgiler "İnternet Vergi Dairesi KDV İadesi Talebi Girişi" Ekranından Alınmıştır

İade Hakkı Doğuran İşlem türü:	301	Mali İhracatı
İade Türü:	Mahsuben İade	
Artırılmış Teminatlı / Teminatlı / Teminatlısız:	TEMİNATSIZ	
İade Talep Şekli:	YMM KDV İadesi Tasdik Raporu Olmaksızın İade	
Talep Edilen İade Tutarı:	142.680,00	
YMM Vergi Kimlik Numarası/Adı-Soyadı:	---	
İhracatı Yapılacak Nihai Ürünlerin KDV Kanununun 11/1c Maddesi Kapsamında Teslimi:	360.563,84	
Dâhilde İşleme veya Geçici Kabul Rejimleri Kapsamında İhracatı Yapılacak Ürünün İmalinde Kullanılacak Malların DİB veya GKİB Sahiplerine KDV Kanununun Geçici 17 nci Maddesi Kapsamında Teslimi:	0,00	

Mali Bilgiler

İşçi Sayısı (Aylık ortalama işçi sayısı):	ÖNCEKİ 6 AY	SONRAKİ 6 AY
Araç Bilgisi:	Mükellefe ait araç bulunmamaktadır.	

Mükellef Sicil Bilgileri

Vergi Dairesi:	KARABÜK VERGİ DAİRESİ	Faaliyet Kodu / Açıklama:	282211 / ASANSÖR, YÜRÜYEN MERDİVEN VE YÜRÜYEN YOLLARIN İMALATI (YERALTINDA KULLANILANLAR HARİÇ)
Ticaret Sicil Numarası:	00004232		

VERGİ NO	ADI	Hisse	Giriş Tarihi	Çıkış Tarihi	Kuruluş Tarihi
1 672053103	AHMET CAN ÖZÇELİK	1,00	11/10/2018		
2 673005126	REMZİ ÖZÇELİK	16,65	19/08/2009		
3 673005127	İLHAN ÖZÇELİK	16,65	19/08/2009		
4 673005128	MEHMET ÖZÇELİK	15,70	12/10/2018		
5 723000753	YAŞAR PAŞALAK	25,00	19/08/2009		

Tümünü Göster Sayfa 1 / 2 1-5 listeleniyor. Toplam 6

İletişim Bilgileri :
MERKEZ
ADRES
TEL NO

https://intvrg.gib.gov.tr/intvrg_side/main.jsp?token=1553d63335a64ce84158ed5977910df949e0f444fa56205332a2d3ae321937e071fc4cdcc46ac7... 1/5

Ek: 14 Devamı (KDV İade Kontrol Raporu)

07.05.2019

KDV İadesi Kontrol Raporu (Özet) - 07/05/2019 12:16

ADRES	TEL NO
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ MEVKİİ SAFRAN SK. KAPI NO: 7 DAİRE NO:1 BELİRSİZ MERKEZ	---

GENEL ESAS KONTROL SEGMENTLERİ

Segment Kodu	Segment Adı	
GEK06	AİT Mükelleflerin Fatura Beyan Tutarlığı Kontrolü	❌
GEK07	Yüklenilen KDV Listesinde Yer Alan Faturaların Tarih Kontrolü	❌
GEK16	GÇB/ETGB İle Satış Faturaları İçerik Kontrolü	❌
GEK17	E-Fatura Uygulaması Kapsamındaki Mükelleflerin Fatura Bilgileri Kontrolü	❌
GEK25	İhraç Kayıtlı Satış Faturası Listesi ile KDV Beyannamesindeki İhraç Kaydıyla Teslimlere Ait Hesaplanan KDV Tutarı Kontrolü	❌
GEK26	İhraç Kayıtlı Satış Faturası Listesindeki GÇB-İhracatçı Firma Uyumu ve İhracatın 3 Ay İçinde Gerçekleşme Kontrolü	❌
GEK27	İhraç Kayıtlı Teslimlere Ait Satış Faturalarının Tarih Kontrolü	❌
GEK31	GÇB İle İhraç Kayıtlı Satış Faturaları İçerik Kontrolü	❌

ÖZEL ESAS KONTROL SEGMENTLERİ

Segment Kodu	Segment Adı
--------------	-------------

❌	GEK06. AİT Mükelleflerin Fatura Beyan Tutarlığı Kontrolü Mükelleflerin ait mükellefleri arasında fatura beyan tutarlığı bulunmayan mükellefler/mükellefler bulunmaktadır.
---	---

1. ALT MÜKELLEFLERİN							Başarılı / Başarısız	1. alt mükelleflerin alım yapan iadesi mükellefler
Ünvan / Adı-Soyadı	Vergi Kimlik Numarası	Fatura Dönemi	Fatura Dönemi KDV Matrah Beyanı	İade Talep Eden Tüm Mükelleflerin Fatura Döneminde 1. Alt mükelleflerin KDV Hariç Alım Tutarları Toplamı	Noksan Beyan Edilgi Tutarı			
1	RAMAZAN DEMİR	2781387181	2019 Ocak	81.223,79	81.249,99	26,20	Başarısız	görüntülemek için tıklayınız
Toplam 1 kayıt								

❌	GEK07. Yüklenilen KDV Listesinde Yer Alan Faturaların Tarih Kontrolü Yüklenilen KDV Listesinde yer alan ve aşağıda bilgileri verilen faturalar en son tarihli satış faturasından daha ileri tarihtir. Bu durum aşağıda gösterilmektedir.
---	--

SATIŞ FATURASI TARİHİ	SATIŞ FATURASI SERİ NO	SATIŞ FATURASI SIRA NO	SATIŞ FATURASINDAKİ MALİN ALICISI	
1	19/01/2019	---	M012019000000011	ANDALUS FOR IMPORT
Toplam 1 kayıt				

ALİŞ FATURA TARİHİ	ALİŞ FATURA SERİ	ALİŞ FATURA SIRA NO	SATICININ ADI-SOYADI / ÜNVANI	VERGİ / TC KİMLİK NO	ALINAN MAL veya HİZMETİN CİNSİ	ALINAN MAL veya HİZMET MİKTARI	ALINAN MAL veya HİZMET KDV HARIÇ TUTARI	KDV	
1	3/10/2019	---	PLM2019000000011	KARABÜK ORGANİZE SANAYİ BÖLG. MÜD.	5050055907	ELEKTRİK TÜK.	422086,14	135.305,51	24.354,99
2	3/10/2019	---	TGC2019000000007	KARGAZ A.Ş.	5240504623	DOĞALGAZ TÜK.	228,140 M3	320.244,27	57.843,97
Toplam 2 kayıt									

https://intvrg.gib.gov.tr/intvrg_side/main.jsp?token=1553d63335a64ce84158ed5977910df949e0f444fa56205332a2d3ae321937e071fc4cdcc46ac7... 2/5

Ek-15 Vergi Dairesi Evrak Teslim Dilekçesi

Sicil : 241 003 3048

VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ'NE
KARABÜK

2019/01 ayda Direkt İhracat teslimlere ilişkin evraklar ekte sunulmuş olup gereğinin yapılmasını arz ederiz . 28.02.2019

Adres :
Kale Köyü Org.San.Bölg.
Safran Sokak No:7
K A R A B Ü K

Ekler:

Sıra No	GÇB / ETGB Tarihi	GÇB/ ETGB Tescil Numarası	Satış Faturasının Tarihi	Satış Faturasının Sıra No'su	GÇB / ETGB
1	21.01.2019	19410300EX004907	19.01.2019	M012019000000011	GÇB
2	11.01.2019	19410300EX002393	10.01.2019	M012019000000008	GÇB
3	08.01.2019	19410500EX000744	07.01.2019	M012019000000006	GÇB
4	07.01.2019	19410500EX000791	07.01.2019	M012019000000005	GÇB
5	04.01.2019	19342200EX000077	03.01.2019	M012019000000004	GÇB
6	03.01.2019	19330100EX001076	02.01.2019	M012019000000001	GÇB
7	28.12.2019	18410300EX101850	27.12.2018	M012019000000132	GÇB
8					
9	2019/01 Yüklenilen KDV İcmali				
10	2019/01 Dönem KDV Beyanname fotokopisi				

28.02.2019
8292
2019022876 Hhy 0008292.

Ek-16 İnternet Vergi Dairesi Liste Alındısı

28.02.2019

İnternet Vergiciliği

Bu belgenin yazdırılarak vergi dairesine verilecek iade talep dilekçesine eklenmesi gerekmektedir.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KDV İADE TALEBİNE İLİŞKİN İNTERNET VERGİ DAİRESİ LİSTE ALINDISI

Vergi Numarası	2410033048			
Unvanı				
Dönem	01/2019-01/2019			
Dönem Tipi	Aylık			
İade Türü	Mahsuben İade			
İade Talebiniz İçin ARTIRIMLI TEMİNAT MEKTUBU Verecek misiniz?	Hayır			
İade Talebiniz İçin Teminat Gösterecek misiniz?	Hayır			
Başka Firmaların İhracatına Aracılık Eden Dış Ticaret Sermaye Şirketi veya Sektörel Dış Ticaret Şirketi misiniz ?	Hayır			
KDV Beyannamesinde Beyan Edilen İade Hakkı Doğuran İşlem Türü	İade Hakkı Doğuran İşlemin E-Beyanname'deki Kodu	Kanun Maddesi	Adı	Yüklenilen Vergi Tutarı / İadeye Konu Olan KDV
	301	11/1-a	Mal İhracatı	142.680,00
Toplam İade Edilebilecek Tutar				142.680,00
İhrac Kayıtlı Teslimler Dolayısıyla KDV Beyannamesinde Beyan Edilen Tecil Edilebilir KDV Tutarı				360.563,84
İade Talep Şekli	YMM KDV İadesi Tasdik Raporu Olmaksızın İade			

Mükellefin, yukarıda özet olarak bilgileri verilen KDV iade talebine ilişkin aşağıda belirtilen listesi/listeleri İnternet Vergi Dairesi üzerinden elektronik ortamda almıştır/düzeltilmiştir.

Elektronik Ortamda Alınan/Düzeltilen Liste/Listeler

- İndirilecek KDV Listesi
- Yüklenilen KDV Listesi
- GÇB Listesi
- Satış Faturaları Listesi
- İhrac Kayıtlı Satış Faturası Listesi
- İadesi Talep Edilen KDV Hesaplama Tablosu
- Kapasite Raporları Listesi (TOBB)

Alınma/Düzeltilme	Tarihi	28/02/2019
	Saati	08:51

Not: Yukarıda yer alan listelerin alınma/düzeltilme tarih ve saati bilgi amaçlı olup iade işlemlerinde iade talep dilekçesinin vergi dairesine verildiği tarih esas alınacaktır.

Ek-17 Mal İhracatı Satış Faturası

ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
SAFRAN SOKAK No:7
75000 Merkez/ Karabük
TEL: 334 157800 Faks: 334 157805
Web Sitesi: www.celikkoc.com
E-Posta: info@celikkoc.com
Yeni Döviz Karabük
TICARİ Sicil No: 4232
MERSİS No: 024100330000016
Vergi No: 3370033048

e-FATURA

SAVITİ
E-İHRACATI FOR IMPORT AND EXPORT ARDELSALAM AREF ST
E-İHRACATI TOWER 3TH FLOOR MANSOURA - DAKAHLA - EGYPT TEL :
+9020102905048

İhracatçı
KAYIT NO:
MANSOURA / MANSOURA
Firma
Web Sitesi:
E-Posta:
Tic. Sic. No:
PARTY TYPE: EXPORT

ETW102503775-4CEB-4554-9698-4430253D57C6

Özelleştirme No:	TR.1.2
Senaryo:	İHRACAT
Fatura Tipi:	İSTISNA
Fatura No:	M01201900000008
Fatura Tarihi:	10-01-2019
İrsaliye No:	234652-53-54-55-56-57
İrsaliye Tarihi:	10-01-2019

Sıra No	Mal Hizmet	Miktar	Birim Fiyat	İskonto Oranı	İskonto Tutarı	KDV Oranı	KDV Tutarı	Diğer Vergiler	Mal Hizmet Tutarı	Teslim Şartı	Eşya Kap Cinsi	Kap No	Kap Adet	Teslim/Bedel Ödeme Yeri	Gönderilme Şekli	GTİP
1	Asansör Klavuz Rayı (25x50x5 mm)	13.200 M	2,40 USD	%0	0,00 USD	%0,00	0,00 USD		31.680,00 USD	CIF	Packet	0	0	MANSOURA MANSOURA MISIR	Denizyolu	843131000012
2	Asansör Klavuz Rayı (20x65x9 mm)	13.200 M	4,60 USD	%0	0,00 USD	%0,00	0,00 USD		60.720,00 USD	CIF	Packet	0	0	MANSOURA MANSOURA MISIR	Denizyolu	843131000012
3	Asansör Klavuz Rayı Fırası (50 Bk)	2.640 Adet	1,00 USD	%0	0,00 USD	%0,00	0,00 USD		2.640,00 USD	CIF	Case	0	0	MANSOURA MANSOURA MISIR	Denizyolu	843131000019
4	Asansör Klavuz Rayı Fırası (70 Bk)	2.640 Adet	2,00 USD	%0	0,00 USD	%0,00	0,00 USD		5.280,00 USD	CIF	Case	0	0	MANSOURA MANSOURA MISIR	Denizyolu	843131000019

Mal Hizmet Toplam Tutarı	100.320,00 USD
Toplam İskonto	0,00 USD
KDV Matrahı	100.320,00 USD
Hesaplanan KDV(%0)	0,00 USD
Vergiler Dahil Toplam Tutar	100.320,00 USD
Ödenecek Tutar	100.320,00 USD
Döviz Kuru	5,4973
Mal Hizmet Toplam Tutarı(TL)	551.489,14 TL
KDV Matrahı (TL)	551.489,14 TL
Hesaplanan KDV(%0) (TL)	0,00 TL
Vergiler Dahil Toplam Tutar(TL)	551.489,14 TL
Ödenecek Tutar(TL)	551.489,14 TL

Vergi İstisna Muafiyet Sebebi: 301-301 - 11/1 - a Mal İhracatı
Not: Ticaret Sicil No: 4232
Not: İşletme Merkezi: SAFRAN SOKAK, Bina No: 7, Merkez Karabük 78000
Not: Brüt Ağırlık: 154.380 Kg
Not: Net Ağırlık: 153.540 Kg
Not: Toplam Kap: 276 Adet
Not: İhracat Türü: İhracat
Not: İhracat ve İhracatçı Firması:
Not: TESLİM ŞEKLİ : C.I.F - DANIETTA PORT / MISIR (INCOTERMS 2010)
Not: Asansör Klavuz Rayları Çeliköğlü Demir Çelik Ltd Şti.
Not: Firmasının Üretimi: Karabük V.D: 241 003 3048
Not: Asansör Klavuz Rayı Fırası Tedarik Matremesidi:
Not: 27/03/2018 Tarih ve 2018/Dİ-02098 Sayılı DİİİG ile çözümlenmiştir.
Not: 1. Kalem için : 18.1.02096.001
Not: 2. Kalem için : 18.1.02096.002
Not: 3. ve 4. Kalem ürünler listesinde
Not: Fatura Muhteriyatı Ürünler Silver'dir
Not: ÖDENE : EVRAK HUKUKİBİLİ
Not: BANKA: ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.
Not: KONYA SANAYİ ŞUBESİ / TÜRKİYE
Not: İBAN USD : TR77 0020 3000 2500 0718 0000 10
Not: YALNIZ --- YÜZBİNÜÇÜYÜZTRMİ USD
Not: NAVLUN : 4.200 USD
Not: SİGORTA : 240 USD
Not:

Ek-18 Gümrük Çıkış Beyannamesi

T.C. GÜMRÜK BEYANNAMESİ Seri: **GF 0696071** 2410033048 KARABÜK
3 ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİC.LTD.ŞTİ
 KALE KÖYÜ ORGANİZE SAN.BÖL.SAFRAN SOK.NO.7
 KARABÜK MERKEZ/KARABÜK

1 BEYAN
 1 Form no 2 3
 3 276
 4 Yükl. kolonları
 5 Kalem sayısı 6 Kap sayısı 7 Tarafları numarası

AYSEGÜL
 2410033048
 19410300EX002393
 DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ
 11.01.2019
 9 2698 0008 1431 0390

EL SALAKAWI FOR IMPORT AND EXPORT
 ABD EL SALAM AREF ST ELSALAKAWI TOWER 2TH FLOOR
 MANSOURA - DAKAHLIA EGYPT
 TEL:+00201008005048

2410033048
 ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİC.LTD.ŞTİ
 KALE KÖYÜ ORGANİZE SAN.BÖL.SAFRAN SOK.NO.7
 KARABÜK MERKEZ/KARABÜK

19-00119 6140137867
 OSKAR GÜMRÜK MUŞ.LTD.ŞTİ
 GİYİM SANATKARLARI SİTESİ 4.ADA B-BLOK KAT:5 NO:509
 İKİTELLİ-İSTANBUL

220 220
 10 İli Varsa 11 Tutarın yapısı
 TÜRKİYE 220
 15 Serikendat ülkesi 16 Menşei ülkesi 17 Varsa ülkesi kodu
 052 220
 MISIR

GEMİ 052 1 CIF MISIR
 18 Hareketleri taşıma aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke
 19 Kır 20 Tutarın miktarı

GEMİ 052 USD 100.320,00 5,46260 1 1
 21 Serisi gerektiren hareketleri taşıma aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke
 22 Döviz birim kodu 23 Döviz miktarı 24 İhtisap

10 10 35 Sınıflık taşıma 35 Farklı taşıma
 DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ BARAKA TÜRK KATILIM BANKASI-KONYA SAN. ŞB.
 3 DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ G41000002/DPWORLD VESAİK MUKABİLİ
 29 Gümrük vergisi oranı 30 Fiyatın birim kodu

6 KONTEYNER 13200 MT Marka:KONT.
 No:AMFU3239076,GLDU3716392,TRKU2033235,TRKU2039526,WFHU1383
 710,
 WFHU1384553
 Ticari tanımı:Asansör Kılavuz Rayı (50x50x5 mm)
 1-Tescilli-2011/19895-173055,17TL

1 84313100 00 12
 33 Ekv kodu
 052 49.860,00
 34 Menşei ülke kodu 35 Emta açıklık no
 3151 49.530,00
 37 H. C. J. I. M. 38 İhtisap kodu 39 Kuru

40 Döviz beyan ve ödenen tutar
 13200 MT 31.680,00
 41 İhtisap birim kodu

VEKALET="KONYA 12.NOTERLİĞİ 29/12/2016-49538" IML=ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK
 SAN AYI VE TİC LTD ŞTİ/VN:2410033048 Fatura-Var-10.01.2019/M01201900000008 Dah
 ilde İşlem İzin Belgesi Var 18102098001 DB EUR,1 Dolaşım Belgesi Var 11.01
 2019/19TOBB0322000001523152 TPS-E-Fatura Var 10.01.2019/192431601108860046
 39343/1 2018/D/1-02098

44 Ek belge
 sunulan
 belgeler
 sertifikası ve
 diğerleri

45 EİB kodu
 80.277,89
 46 İhtisap birim kodu

47 Vergi hesaplama	Tür	Vergi oranı	Oran	Kat	Öç	48 Ödenen ve arttırılması	49 Arttırılan tutar
B HESAP DETAYLARI							
Toplam							

50 Akıl sistemi
 51 Öngörülen
 transit
 idareleri
 (ve ülke)

52 İhtisap
 birim kodu

53 Vergi idaresi (ve ülkesi)
 54 Vergi birim kodu
 KOCAELİ 11.01.2019
 ALİ GÜNGÖR M/34/1856

55 İhtisap birim kodu
 56 İhtisap birim kodu
 57 İhtisap birim kodu
 58 İhtisap birim kodu
 59 İhtisap birim kodu

6 MARKEKET İDARESİ KONTROLÜ
 Sorucu
 Taahhüt müddetleri: Acaba
 niteliği
 Süre sınırı itibarı
 İmza

1EQFC9

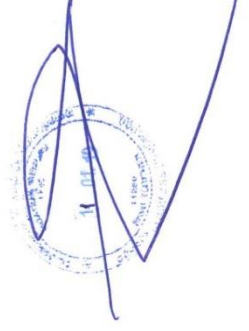
TCGB - 1 Belge No: 19 D.M.O. Basım İgl. Md.

Ek-19 Gümrük Beyannamesi Eklî Listesi

T.C. GÜMRÜK BEYANNAMESİ EKLİ LİSTESİ
 ÇELİKÖĞLÜ DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİC.LTD.ŞTİ
 BEYAN İHRACATÇI= KALE KOYU ORGANİZE SAN.BÖL.SAFRAN SOK.NO.7
 KARABÜK MERKEZ/KARABÜK

DOSYA NO:19-00119

EX	3	VN=2410023048 / KARABÜK	TESCİL NO - TARİHİ=	15410300EX002393 / 11.01.2019	MKTR	13.200,00 MT	052	3151	99370,00	NET KG	96010,00	MT	13.200,00	IST MIK	53.032,93	KAL FİYAT	43.723,00	6
Kali	G.T.İ.P.	ESYANIN CİNSİ																
2	6.51.51.	Asensör Kılavuz Rayı (70x65x8 mm)																
	00.03.12.	1-Tescilli-2011/19895-331999.07TL																
		EK BELGELER																
		Kalem Notu : (2018/D1-02098)																
		İHL=ÇELİKÖĞLÜ DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİC.LTD.ŞTİ/VN:2410023048 Fatura Var 10.01.2019/19TOBB032200001523152 TFS-E-Fatura Var 10.01.2019/19TOBB032200001523152 TFS-E-Fatura Var 10.01.2019/19243160110886004639343/3-4																
		No : AHFU3239076, GLDD03716392, TRKU2039526, WFHU1383710, WFHU1384553																
3	8431.31.	Asensör Kılavuz Rayı Flanşı (50 lik)Asensör Kılavuz Rayı Flanşı	5.280,00	AD	052	1000	5150,00	AD	5000,00	5.280,00	7.559,48	7.839,00	6					
	00.00.19	(70 lik)																
		1-Tescilli-45283.79TL																
		EK BELGELER																
		TEP=ÇELİKÖĞLÜ DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİC.LTD.ŞTİ/VN:2410023048 Fatura Var 10.01.2019/19243160110886004639343/3-4																
		11.01.2019/19TOBB032200001523152 TFS-E-Fatura Var 10.01.2019/19243160110886004639343/3-4																
		No : AHFU3239076, GLDD03716392, TRKU2039526, WFHU1383710, WFHU1384553																
Toplam:			20.400,00	MT			154330,00	1039540,00		31.690,00	95.893,00	100.526,00						
			5.280,00	AD														
																		95.880,00

SAVFA 00

Ek-20 İhraç Kayıtlı Satış Faturasası

ÇELİKOĞLU

DEMİR ÇELİK SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Fabrika : Akören Köyü Mevkii Organize San. Böl. Safran Sokak No: 7 Merkez/KARABÜK
TEL : (0.370) 415 78 00 (Pbx) FAKS: (0.370) 415 78 05
Şube 1 : Büsan Öz. Org. San. Böl. Fevzi Çakmak Mah. Milenyum Cad. No: 5-5/A
TEL : (0.332) 350 18 28 (pbx) FAKS: (0.332) 350 99 96 Karatay/KONYA
Şube 2 : Acıbadem Mah. Akasya Acıbadem Sitesi Kent Etabı A Kule Blok A Giriş
23. Kat No:123 Üsküdar / İSTANBUL TEL: (0.216) 504 37 01/02 - 73 FAKS: (0.216) 504 37 03

ÇELİKOĞLU
Demir Çelik San. Tic. Ltd. Şti.
Büsan Öz. Org. San. Böl.
Fevzi Çakmak Mah. Milenyum
Cad. No: 5-5/A Karatay/KONYA
KAT: 5/5 D. 241 003 3048

web : http://www.celikray.com
e-mail : mail@celikray.com

ALAM ASANSÖR SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

FEVZİ ÇAKMAK MAH.
GÜLİSTAN CAD. NO : 40/A
KARATAY / KONYA

Müşteri V. D.:

SELÇUK

Hes. No.:

048 099 6533

ŞUBE

İL KODU: 78
Karabük V. D. 241 003 3048
Tic.Sic.No: 30700
Mersis No: 2911 9287 6361 2388
Sermaye: 10.000.000 TL

SERİ: A

SIRA: No 295770

TARİH : 23.01.2019

İRSALİYE NO.:

234696

FATURA

C İ N S İ	BİRİMİ	MİKTARI	FİYATI	TUTARI
Asansör Kılavuz Rayı (50x50x5 mm)	Metre	150	\$3,28	\$492,00
Asansör Kılavuz Rayı (70x65x9 mm)	Metre	250	\$6,50	\$1.625,00
Asansör Kılavuz Rayı (90x75x16 mm)	Metre	150	\$12,10	\$1.815,00
Asansör Kılavuz Rayı Flaşı (50 lik)	Adet	30	\$1,00	\$30,00
Asansör Kılavuz Rayı Flaşı (70 lik)	Adet	50	2,00	\$100,00
Asansör Kılavuz Rayı Flaşı (90 lik)	Adet	30	4,00	\$120,00
			TOPLAM :	\$4.182,00
			KDV % 18 :	\$752,76
			GENEL TOPLAM :	\$4.934,76

Brüt Ağırlık : 4.660 Kg
Net Ağırlık : 4.630 Kg
Toplam Kap : 9 Adet
Ürünler Türk Mahdır.
İmalatçı ve İhracatçı Firmadır.
Ödeme : Peşin
*Fatura Muhteviyatı Ürünler 3065 Sayılı KDV Kanunca İhraç Kayıtlı Satıldığı için KDV Tahsil Edilmemiştir.
Banka : Albaraka Türk Katılım Bankası - Sanayii Şb. Konya / TÜRKİYE
İban Usd No : TR77 0020 3000 2900 0718 0000 10
*Yalnız --- DÖRTBİNDOKUZYÜZOTUZDÖRT USD YETMİŞALTI CENT ---
*Tcmb Döviz Kuru : 1 Usd = 5,3551 TL

KARABÜK BANKALARI	IBAN NO	KARABÜK BANKALARI	IBAN NO	KONYA BANKALARI	IBAN NO
DEZİTBANK	TR50 0013 4200 9004 3882 9000 02	ING BANK	TR95 0009 9002 9249 6000 1000 01	HALKBANK	TR80 0001 2009 6230 0010 1003 33
GARANTİ BANKASI	TR53 0006 2000 5140 0006 2999 30	YAPIKREDİ	TR80 3006 7010 0000 0068 0666 78	T.F.K.B.	TR02 0020 6000 1600 2207 8700 01
HALKBANK	TR51 0001 2209 4760 0010 0000 31	ZİRAAT BANKASI	TR87 2001 0004 2513 6010 0200 01	KUVEVET TÜRK	TR24 0020 5000 0017 1085 0000 01
İŞBANKASI	TR20 0006 4200 0017 6210 5411 43	TEB	TR89 0003 2000 2830 0000 0110 01	ALBARAKA	TR39 0020 3000 2300 1718 0204 00
				AKBANK	TR42 0004 6000 3388 8000 0145 15

Ş. Y. / CMR CEMRE OFSET MEDYA REKLAM // Mustafa ATTEN // Gazipaşa Cad. Ulu Camii Altı No:7 KARABÜK // Tel: 424 68 71 // Faks: 415 13 13
Web: www.cemreofset.com.tr // Skype & E-mail: info@cemreofset.com.tr // Karabük V. D. 1039 0035 124 // An. Tar: 11/02/2016/426 Baxım Yılı: 2016

1 ASIL 2 SURETTİR

Ek 21 İhraç Kayıtlı Satışın İhracatının Gerçekleştirilmesi

Fevzi Çakmak Mh. Gölistan Cd. B Blok No: 40/A - Karatay/KONYA
Tel: +90 332 503 15 06 - 07 - 08 Fax: +90 332 503 15 03
www.alam.mx

Selçuk V.D. 048 099 6533 - Tic.Sicil No: 52843 - Oda Sicil No: 65763
Mersis No: 0048099653300001

Sayın : MAK LIFT SKOPJE
BUL JANE SANDANSKI BR.11 LOK.14
/ SKOPJE
Vergi Dairesi :
Vergi Numarası :

Seri A
Sıra No 008154
DÜZEN TARİHİ : 24.01.2019
SEVK TARİHİ : 24.01.2019
SEVK SAATI : 17:26

ALAM ASANSÖR SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Fevzi Çakmak Mh. Gölistan Cd. B Blok No: 40/A - Karatay/KONYA
Tel: +90 332 503 15 06 - 07 - 08 Fax: +90 332 503 15 03
www.alam.mx

Kod	Cinsi	Miktar	B. Fiyatı	Tutan
153.06.0	RAY 50*50*5A	30 ADET	17,40EUR	522,00 EUR
153.06.0	RAY 70*65*9A	50 ADET	34,50EUR	1.725,00 EUR
153.06.0	RAY 90*75*16A	30 ADET	64,50EUR	1.935,00 EUR
153.06.0	125LIK RAY ASRAY T 125B(125*82*16)	50 METR	20,00EUR	1.000,00 EUR
153.06.0	FLANŞ 125mm	10 ADET	12,40EUR	124,00 EUR
153.01.0	M16*50 AKB CIVATA DIN 933 8,8 - GAL.KAPL.	80 ADET	0,20EUR	16,00 EUR
153.01.0	M16*50 DÜZ RONDELA DIN 125 A- GAL.KAPL.	1 KİLO	2,00EUR	2,00 EUR
153.01.0	M16 AKB SOMUN DIN 934 CI 6 - GAL.KAPL.	80 ADET	0,06EUR	4,50 EUR
153.01.0	M12*40 AKB CIVATA DIN 933 8,8 - GAL.KAPL.	640 ADET	0,08EUR	54,00 EUR
153.20.0	M12 DÜZ RONDELA DIN 125 A - GALV.KAPL.	5 KİLO	1,50EUR	7,50 EUR
153.01.0	M12 AKB SOMUN DIN 934 CI 6 - GAL.KAPL.	640 ADET	0,03EUR	16,50 EUR
153.01.0	M8*30 AKB CIVATA DIN 933 8,8 - GAL.KAPL.	240 ADET	0,03EUR	7,00 EUR
153.20.0	M8 DÜZ RONDELA DIN 125 A - GALV.KAPL.	240 ADET	0,00EUR	1,00 EUR
153.01.0	M8 AKB SOMUN DIN 934 CI 6 - GAL.KAPL.	240 ADET	0,01EUR	2,00 EUR
153.06.0	T1 TIRNAK	180 ADET	0,26EUR	47,00 EUR
153.06.0	T2 TIRNAK	300 ADET	0,33EUR	97,50 EUR
153.06.0	T3 TIRNAK	180 ADET	0,48EUR	85,50 EUR
153.06.0	T4 TIRNAK	60 ADET	0,61EUR	36,50 EUR
Yalnız :	BeşBinAltıYüzSeksenÜç €		TOTAL	5.683,00 EUR
TOPLAM BEDEL: 5.683,00 EURO TOPLAM KAP AD:11 KAP TOPLAM AĞIRLIK :5,715 KG TESLİM ŞEKLİ: EX WORK KONYA BANKA: ALABARAKATÜRK KATILIM BANKASI TUM ÜRÜNLER TEDARİKTİR. HEPSİ TÜRK MALİDİR.				
1.2.3. SATILDAKİ ÜRÜNLER İHRAÇ KAYITLIDIR İS BANKASI BUŞAN ŞUBESİ TL IBAN TR14 0006 4000 0014 5050 5151 00 EURO IBAN TR03 0006 4000 0024 5050 0785 99 USD IBAN TR20 0006 4000 0024 5050 0785 84				
BANKA HESAP NUMARALARI				

Eksiksiz Teslim Eden
İmza

Eksiksiz Teslim Alan
İmza

Bu belgenin sevk edilen malla birlikte bulunması halinde ayrıca Sevk İrsaliyesi aranmaz.

Ek:21 Devamı

0480996533 / SELÇUK
ALAM ASANSÖR SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ.
FEVZİÇAKMAK MAH. GÜLİSTAN CAD.
NO: 40 A KARATAY/KONYA

MAK LIFT SKOPJE
BULL JANE SANDANSKI
BR.11 LOK.14
MAKEDONYA/SKOPJE

19-02160 8360433369
TEKNİK GÜMRÜK MÜŞ.DAN. VE LOJİSTİK LTD.ŞTİ.
ÇOBANÇEŞME MAH. VİZYON PARK PLAZA C2 BLOK KAT.7
YENİBOSNA/İSTANBUL TEL.09 0212 630 2530

TIR 052 0 EXW KONYA

TIR 052 EUR 5.683,00 5.99050 1 1

30 MURATBEY GÜMRÜK MÜDÜFBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI-KONYA SUBESİ

İPSALA GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ MURATBEY GÜMRÜK MÜDÜFPEŞİN

11 KAP 110 AD Marka: 1 84313100 00 12
No: 052 4.660,02
Ticari tanımı:RAY
1-Tescilsiz-ALAM ASANSÖR-25052,27TL 1000 4.629,99

VEKALET=KONYA B. NOTERLİĞİ 32269-07/12/2018' IML=ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK
SAN. VE TIC. LTD. ŞTİ./N:2410033048 Fatura Var 24.01.2019/008154 DB EUR.1 Dol
aşım Belgesi Var 25.01.2019/19TOBB032200001651301

110 AD 4.182,00

4.750,15

13 48 C9

13 48 C9

İSTANBUL 25.01.2019
YÜKSEL ÇELİK (M/34/2069)

Ek: 21 Devami

T.C. GÜMRÜK BEYANNAMESİ EKLI LİSTESİ
 BEYAN İHRACATÇI ALAM ASANSOR SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ.
 FEVZİCAKMAK MAH. GÜLISTAN CAD.
 NO: 40/A KARAYAY/KONYA

DOSYA NO:19-02160

EX	1	VN=0480996533 / SELÇUK	TESCİL NO - TARİHİ	19341300EX054540 / 25.01.2019	MEN REJİ	BRÜT KG	NET KG	ÖLÇÜ	İST MİK	İST KIYMET	KAL.FİYAT	KAPAD	
Kal	G.T.I.P.	EŞYANIN CİNSİ	MKTR	50.00 MT	052	1000	701.45	650.38	MT	50.00	1.135.86	1.000,00	11
2	8431.31.	RAY											
	00.00.12	1-Tescilsiz-ALAM ASANSOR-5990.5TL											
		EK BELGELER											
		TED=ALAM ASANSOR SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ./VN:0480996533 Fatura Var 24.01.2019/008154 DB EUR.1 Dolanım Belgesi Var											
		No : 25.01.2019/19TOBB0322000001651301											
		No :											
3	8431.31.	FLANS TIRNAK											
	00.00.19	1-Tescilsiz-ALAM ASANSOR-2339.29TL											
		EK BELGELER											
		TED=ALAM ASANSOR SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ./VN:0480996533 Fatura Var 24.01.2019/008154 DB EUR.1 Dolanım Belgesi Var											
		No : 25.01.2019/19TOBB0322000001651301											
		No :											
4	7318.15.	CIVATA											
	95.00.12	1-Tescilsiz-ALAM ASANSOR-461.27TL											
		EK BELGELER											
		TED=ALAM ASANSOR SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ./VN:0480996533 Fatura Var 24.01.2019/008154 DB EUR.1 Dolanım Belgesi Var											
		No : 25.01.2019/19TOBB0322000001651301											
		No :											
5	8536.90.	RONDELA											
	95.00.00	1-Tescilsiz-ALAM ASANSOR-56.91TL											
		EK BELGELER											
		TED=ALAM ASANSOR SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ./VN:0480996533 Fatura Var 24.01.2019/008154 DB EUR.1 Dolanım Belgesi Var											
		No : 25.01.2019/19TOBB0322000001651301											
		No :											
6	7318.28.	SOMUN											
	00.00.00	1-Tescilsiz-ALAM ASANSOR-137.78TL											
		EK BELGELER											
		TED=ALAM ASANSOR SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ./VN:0480996533 Fatura Var 24.01.2019/008154 DB EUR.1 Dolanım Belgesi Var											
		No : 25.01.2019/19TOBB0322000001651301											
		No :											
7	8536.90.	RONDELA											
	95.00.00	1-Tescilsiz-ALAM ASANSOR-5.99TL											
		EK BELGELER											
		TED=ALAM ASANSOR SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ./VN:0480996533 Fatura Var 24.01.2019/008154 DB EUR.1 Dolanım Belgesi Var											
		No : 25.01.2019/19TOBB0322000001651301											
		No :											

Ek 21 Devamı

T.C. GUMRUK BEYANNAMESİ EKLI LİSTESİ
BEYAN İHRACATÇI= ALAM ASANSOR SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ.
FEVZİÇAKMAK MAH. GÜLISTAN CAD.
NO: 40 A KARATAY/KONYA

DİĞER YA NO 19-02160

EX	1	VN=0480996533 / SELÇUK	TESCİL NO - TARİHİ	19341300EX054540 / 25.01.2019	MEN REJİ	BRÜT KG	NET KG	ÖLÇÜ	İST MKK	İST KIYMET	KAL.FİVAT	KAP.AD
Kbl	G.T.I.P.	EŞYANIN CİNSİ	MKTR	3.000,00 AD		5715,00	5606,30		3.056,00	6.455,07	5.683,00	

Toplam:

50,00 MT

6,00 KG

EK 22 : 2 'inci KDV İadesi Kontrol Raporu

Özet Rapor bilgilendirme amacı taşımakta olup, KDV iadesine ilişkin işlemlerde vergi daireleri tarafından Detay Rapor dikkate alınarak işlem tesis edilecektir.

GELİR İDARESİ
BAŞKANLIĞI

Referans No:	1000006758898
Rapor Tarih ve Saati:	08/03/2019 19:27:33
Bu rapor Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır.	

KDV İADESİ KONTROL RAPORU

(ÖZET RAPOR)

ÇELİKOĞLU DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARET LIMITED ŞİRKETİ

Vergi Kimlik No : 2410033048
VERGİ DAİRESİ:
KARABÜK VERGİ DAİRESİ

GEK26. İhraç Kayıtlı Satış Faturası Listesindeki GÇB-İhracatçı Firma Uyumu ve İhracatın 3 Ay İçinde Gerçekleşme Kontrolü
Mükellefin İhraç Kayıtlı teslimlere ait satış faturaları listesinde bildirdiği GÇB/ETGB'ler Gümrük Müsteşarlığından tarafımıza gönderilen veri ambarında yer alan GÇB/ETGB bilgileri ihracatçıya ait değildir veya malların ihracatı teslim tarihini takip eden ay başından itibaren 3 ay içinde gerçekleşmemiştir. Başarılı olanlar listelenmemektedir.*

	İhraç Kayıtlı Satış Faturanın Tarihi	İhracatçının Vergi Kimlik Numarası	İhracatçının Unvanı	Gümrük Çıkış Beyannameesi Tescil Numarası	Kapanma Tarihi	Başarılı / Başarısız
1	10/01/2019	5440639108	KEPİ ASANSÖR İTH.TİC.LTD.ŞTİ.	19061600EX000551	Uygulanamaz	Basarisiz
2	12/01/2019	5440639108	KEPİ ASANSÖR İTH.TİC.LTD.ŞTİ.	19061600EX000814	Uygulanamaz	Basarisiz
3	22/01/2019	5440639108	KEPİ ASANSÖR İTH.TİC.LTD.ŞTİ.	19061600EX001504	Uygulanamaz	Basarisiz
						Toplam 3 kayıt

GEK27. İhraç Kayıtlı Teslimlere Ait Satış Faturalarının Tarih Kontrolü
Mükellefin ihracat kayıtlı satış faturasının tarihi ihracatçının satış faturası tarihinden veya fiili ihracat tarihinden daha ileri tarihtir. Bu durum aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

	İhraç Kayıtlı Satış Faturanın Tarihi	İhraç Kayıtlı Satış Faturanın Sıra No	İhraçat(Yurtdışına Düzenlenen) Faturasının Tarihi	GÇB/ETGB'nin Kapanma Tarihi(Fiili İhraç Tarihi)	Başarılı / Başarısız
1	10/01/2019	---	M012019000000007	10/01/2019	Basarisiz
2	12/01/2019	---	M012019000000009	14/01/2019	Basarisiz
3	22/01/2019	---	M012019000000012	23/01/2019	Basarisiz
					Toplam 3 kayıt

EK 22 : Devamı

GEK31. GÇB İle İhraç Kayıtlı Satış Faturaları İçerik Kontrolü

Mükellefin Ocak 2019 dönemi İhraç Kayıtlı Satış Faturaları Listesinde ihraç edildiğini bildirdiği malın cinsi ve miktarı ile Gümrük Müsteşarlığından tarafımıza gönderilen GÇB/ETGB bilgileri (İhraç Edilen Malın Cinsi, Miktar Kodu ve 'Miktar Tutarı' bilgileri) birbiriyle uyumsuzdur ve/veya ihraç kayıtlı lade talep eden tüm mükelleflerin listesinde toplam ihraç edilen malın miktarları uyumsuzdur.

İHRAÇ KAYDIYLA YAPILAN MAL TESLİMLERİNE İLİŞKİN MANUEL OLARAK YAPILAN KONTROLLERE DEVAM EDİLECEKTİR.

Gümrük Beyannameesi Teslim Numarası	Mükellefin İlgili Dönemi İhraç Kayıtlı Satış Faturaları Listesi			Veri Ambarındaki GÇB Bilgileri			İhraç kayıtlı lade talep eden tüm mükelleflerin listesinde toplam ihraç edilen malın miktarları	Fazla istenilen miktar	Başarılı / Başarısız	İhraç Edilen Malın Cinsinden Talep Eden Diğer Firmalar
	İhraç Edilen Malın Cinsi	Miktar Kodu	Miktarı Tutarı	İhraç Edilen Malın Cinsi	Miktar Kodu	Miktarı Tutarı				
1	19061600EX000551	730721000000	---	---	---	0,00	1680.00	1680.00	Başarısız	görmek için tıklayınız
2	19061600EX000814	730721000000	---	---	---	0,00	1680.00	1680.00	Başarısız	görmek için tıklayınız

tps://intvrg.gib.gov.tr/intvrg_side/main.jsp?token=339fbca000b5bd01346a2d424e9cdf159dae744f072798bc7899e742265af27c5959336db4349... 4

1.06.2019

KDV İadesi Kontrol Raporu (Özet) - 30/06/2019 13:46

Gümrük Beyannameesi Teslim Numarası	Mükellefin İlgili Dönemi İhraç Kayıtlı Satış Faturaları Listesi			Veri Ambarındaki GÇB Bilgileri			İhraç kayıtlı lade talep eden tüm mükelleflerin listesinde toplam ihraç edilen malın miktarları	Fazla istenilen miktar	Başarılı / Başarısız	İhraç Edilen Malın Cinsinden Talep Eden Diğer Firmalar
	İhraç Edilen Malın Cinsi	Miktar Kodu	Miktarı Tutarı	İhraç Edilen Malın Cinsi	Miktar Kodu	Miktarı Tutarı				
3	19061600EX001504	843131000019	---	---	---	0,00	3370.00	3370.00	Başarısız	görmek için tıklayınız
Toplam 3 kayıt										

EK 23: 3'üncü KDV İadesi Kontrol Raporu

GEK26. İhraç Kayıtlı Satış Faturası Listesindeki GÇB-İhracatçı Firma Uyumu ve İhracatın 3 Ay İçinde Gerçekleşme Kontrolü

Mükellefin İhraç Kayıtlı teslimlere ait satış faturaları listesinde bildirdiği GÇB/ETGB'ler Gümrük Müsteşarlığından tarafımıza gönderilen veri ambarında yer alan GÇB/ETGB bilgileri İhracatçıya ait değildir veya malların İhracatı teslim tarihini takip eden ay başından itibaren 3 ay içinde gerçekleşmemiştir. Başarılı olanlar listelenmemektedir.*

İhraç Kayıtlı Satış Faturanın Tarihi	İhracatçının Vergi Kimlik Numarası	İhracatçının Unvanı	Gümrük Çıkış Beyannameesi Teslim Numarası	Kapanma Tarihi	Başarılı / Başarısız	
1	10/01/2019	5440639108	KEPİ ASANSÖR İTH.TİC.LTD.ŞTİ.	19061600EX000551	Uygulanamaz	Başarısız
2	12/01/2019	5440639108	KEPİ ASANSÖR İTH.TİC.LTD.ŞTİ.	19061600EX000814	Uygulanamaz	Başarısız
3	22/01/2019	5440639108	KEPİ ASANSÖR İTH.TİC.LTD.ŞTİ.	19061600EX001504	Uygulanamaz	Başarısız
Toplam 3 kayıt						

GEK27. İhraç Kayıtlı Teslimlere Ait Satış Faturalarının Tarih Kontrolü

Mükellefin ihraç kayıtlı satış faturasının tarihi İhracatçının satış faturası tarihinden veya fiili ihraç tarihinden daha ileridir. Bu durum aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

İhraç Kayıtlı Satış Faturanın Sıra No'su	İhraç Kayıtlı Satış Faturanın Tarihi	İhracatçı (Yurtdışına Düzenlenen) Faturanın Tarihi	GÇB/ETGB'nin Kapanma Tarihi (Fiili İhraç Tarihi)	Başarılı / Başarısız	
1	10/01/2019	---	M012019000000007	10/01/2019	Başarısız
2	12/01/2019	---	M012019000000009	14/01/2019	Başarısız
3	22/01/2019	---	M012019000000012	23/01/2019	Başarısız
Toplam 3 kayıt					

ÖZGEÇMİŞ

Sevcan TAŞKIN, 23 Ağustos 1984 yılında Kayseri’ de doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Kayseri de tamamladı. 2009 yılında ikinci üniversitesi olan Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi, İşletme bölümünden mezun oldu. 2012 yılında Mali Müşavirlik staj başlatma sınavını kazanarak 2016 yılında bitirme sınavında dereceye girerek Mali Müşavirlik ruhsatını aldı. 2007 yılında başladığı iş hayatına Karabük ilinde demir çelik sektöründe faaliyet gösteren bir firmada muhasebe yöneticisi olarak çalışmaya devam etmektedir. Evli ve bir çocuk annesidir.

